

GA HEEN IN DEZE UW KRACHT

TIEN PREKEN OVER GIDEON

door

DS. M. KARENS

Predikant van de Gereformeerde Gemeente te Werkendam

UITGAVE

KERKENRAAD GEREFORMEERDE GEMEENTE WERKENDAM

2003

Inhoudsopgave

1. Gideons tijd

'Alzo werd Israël zeer verarmd, vanwege de Midianieten. Toen riepen de kinderen Israëls tot de HEERE.' (Richt. 6:1-11)

2. Gideon tot richter geroepen

'Toen verscheen hem de Engel des HEEREN en zeide tot hem: De HEERE is met u gij strijdbare held.' (Richt. 6:11-14)

3. De HEERE is vrede

'Doch de HEERE zeide tot hem: Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven. Toen bouwde Gideon aldaar den HEERE een altaar, en noemde het: De HEERE is vrede! Het is nog tot op deze dag in Ofra der Abiëzrieten.' (Richt. 6:15-24)

4. Gideon als richter

'Daarom noemde hij hem te dien dage Jerubbaäl, zeggende: Baäl twiste tegen hem, omdat hij zijn altaar heeft omgeworpen.' (Richt. 6:24-32)

5. Toegerust tot de strijd

'En Gideon zeide tot God: Indien Gij Israël door mijn hand zult verlossen gelijk als Gij gesproken hebt, zie ik zal een wollen vlies op de vloer leggen; Indien er dauw op het vlies alleen zal zijn en droogte op de ganse aarde, zo zal ik weten dat Gij Israël door mijn hand zult verlossen gelijk als Gij gesproken hebt.' (Richt. 6:33-40)

6. De geloofsbeproeving van Gideon

'En de HEERE zeide tot Gideon: door deze driehonderd mannen, die gelekt hebben, zal Ik ulieden verlossen, en de Midianieten in uw hand geven; daarom laat al dat volk weggaan, een ieder naar zijn plaats.' (Richt. 7:1-8)

7. Het zwaard van de HEERE en van Gideon

'Alzo bliezen de drie hopen met de bazuinen en braken de kruiken: en zij hielden met hun linkerhand de fakkels en met hun rechterhand de bazuinen om te blazen en zij riepen: Het zwaard van de HEERE en van Gideon.

En zij stonden een iegelijk in zijn plaats, rondom het leger. Toen verliep het ganse leger en zij schreeuwden en vloden.'

(Richt. 7:9-22)

8. Gideon en de Efraïmieten

'En zij vingden twee vorsten der Midianieten, Oreb en Zeëb, en doodden Oreb op den rotssteen van Oreb, en Zeëb doodden zij in de perskuip van Zeëb en vervolgden de Midianieten; en zij brachten de hoofden van Oreb en Zeëb tot Gideon over de Jordaan.' (Richt. 7:23-8:3)

9. Gideon achtervolgt de vijand

'En Zebah en Zalmuna vloden; doch hij jaagde hen na en hij ving de beide koningen der Midianieten, Zebah en Zalmuna en verschrikte het ganse leger.'

(Richt. 8:4-21)

10. Tot een valstrik

'En Gideon maakte daarvan een Efod, en stelde die in zijn stad, te Ofra; en gans Israël

hoereerde aldaar denzelven na; En het werd Gideon en zijn huis tot een valstrik.' (Richt. 8:22-32)

Woord vooraf

Dit boek wordt uitgegeven tot steun aan de uitbreiding van onze Bethelkerk.

Het bevat een tiental predicaties over het leven van de richter Gideon.

De titel is ontleend aan de wonderlijke opdracht van de HEERE aan de zoon van Joas. Deze Bijbellezingen zijn door mij uitgesproken op woensdagavonden in het winterseizoen van 2000-2001 in mijn geliefde gemeente van Werkendam.

Ze zijn door de welwillende medewerking van diverse gemeenteleden (onder de leiding van dhr. A.C.J. Biesheuvel) uitgewerkt en door mij klaar gemaakt voor de drukker.

De HEERE, Die Zijn Kerk bouwt, zegene de inhoud aan het hart van velen.

Hij mocht door middel van deze eenvoudige overdenkingen Zijn Koninkrijk uitbreiden en Zijn Naam verheerlijken.

'Want gelijk de regen en de sneeuw van den hemel nederdaalt en derwaarts niet wederkeert, maar doorvochtigt de aarde en maakt, dat zij voortbrenge en uitspruite en zaad geve den zaaier en brood den eter; also zal Mijn Woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeren; maar het zal doen hetgeen Mij behaagt en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zend.' (Jes. 55:10-11).

Naar een woord van Gideon: *mocht de nalezing beter zijn dan de oogst.*

Werkendam, zomer 2003

M. Karens V.D.M.

1. Gideons tijd

Lezen: Richteren 6:1-11
 Zingen: Psalm 119:65
 Psalm 106: 19, 22 en 23
 Psalm 74:10
 Psalm 99:7

Geliefden, de apostel Paulus stelt aan de verdrukke Hebreëen een galerij van geloofshelden voor. Als hij de geschiedenis van Israël doorwandelt en zegt: 'Door het geloof, door het geloof, dan eindigt hij in de laatste verzen van dat hoofdstuk elf: 'En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd zou mij ontbreken, zou ik verhalen van Gideon'. Dan geeft hij Gideon een plaats in die rij van geloofshelden. Gideon de richter, die in het richterenboek van de twaalf die daar genoemd worden, het uitvoerigst wordt beschreven. Gideon de richter, hoog begenadigd. Die in de ijver tot de eer des Heeren grote daden mocht doen. Die in heilige ijver voor God en Zijn dienst in de tijd van de Richteren mocht optreden. Maar Gideon, die ook een tweemens bleef. Aan het eind van zijn leven lezen we over zonden tegen het tweede gebod: afgodendienst. En daarin stort hij een zee van ellende over zijn nakomelingen en over zijn kinderen. Dus Gideon, begenadigd uit God en in zichzelf een zondig adamskind. Over deze richter willen we samen, als de Heere het geeft, een aantal keren nadenken. Bijbellezing! Mocht het dan zijn in de zin, zoals het woord 'lezen' betekent. Want 'lezen' betekent niet zomaar doorbladeren. Het oud Nederlandse woord lezen betekent: verzamelen, bijeenvergaderen, oprapen. Denk maar aan Ruth, die aan het aren lezen was op de akker.

Dat we zo met elkaar zouden mogen lezen in de geschiedenis van Gideon. Verzamelen en bijeen vergaderen. Het moge onze wens en bede zijn in spreken en luisteren, dat geestelijke schatten mochten worden ingezameld. Dat geestelijke lessen mochten worden bijeenvergaderd uit de geschiedenis van deze richter Gideon. Dat we samen zouden beginnen met de bede: 'Och dat Uw Geest ons ware wijsheid leer, ons oog verlicht.' Want: 'Al de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is.' (2 Tim. 3:16).

We willen samen gaan denken over het leven van Gideon. Ik lees u Richt. 6:6, waar Gods Woord aldus luidt:

'Alzo werd Israël zeer verarmd, vanwege de Midianieten. Toen riepen de kinderen Israëls tot de HEERE'.

Geliefden, we beluisteren in dit gedeelte: **Gideons tijd.**

We willen, onder biddend opzien om de leiding van de Heilige Geest, u bepalen bij drie gedachten:

1. de verlating door Israël (vers 1)
2. de verdrukking door Midian (vers 2)
3. de verkondiging door de HEERE (vers 8-10)

Dus: Gideons tijd. We letten op:

1. De verlating door Israël

Geliefden, de richterentijd is waarschijnlijk door Samuël beschreven. Hij wordt

algemeen geacht als de schrijver van het richterenboek. De richterentijd was een donkere tijd. We denken dan aan de periode van veertienhonderd tot duizend vóór Christus. Zo' n vierhonderd jaar bestrijkt het richterenboek. 't Is de periode tussen Jozua en tussen koning Saul. 't Is een tijd waar sprake is van grote onrust en verwarring, waarin Israël geen eenheid was. 't Is een tijd, die richterentijd, die je het beste kan karakteriseren met de woorden van hoofdstuk 21 vers 25: 'In die dagen was er geen koning in Israël en een iegelijk deed wat recht was in zijn ogen'.

Daar hebt u de richterentijd! Steeds keert het refrein terug dat het volk afvalt van de HEERE, breekt met de levende God van Israël en dat de HEERE vijanden zendt, die hen gaan verdrukken. En dat het volk dan gaat roepen tot de HEERE, en dat de HEERE een richter, een leider, een verlosser verwekt die het volk gaat verlossen en dan is er enige tijd rust. Zo zien we ook in het hoofdstuk dat voor ons openligt: 'Maar de kinderen Israëls...'. Het begint dus met het woordje 'maar' in deze geschiedenis. En iedereen weet: 'maar', dat is een tegenstelling. Dat is een opmerkelijk begin voor een hoofdstuk: 'Maar...'. Dat verbindt met het voorgaande.

Nu is in het voorgaande meegedeeld de kostelijke overwinning van Debora en Barak. In het vorige hoofdstuk klink een lied. Het overwinningslied van Debora: 'Alzo moeten omkomen al Uw vijanden, o HEERE. Die Hem daarentegen liefhebben moeten zijn als wanneer de zon opgaat in haar kracht. En het land was stil veertig jaar'. Na de overwinning van Debora op de vijanden kreeg het land veertig jaar rust. Vrede en een stil en gerust leven. Het was stil, het was vrede, het was welvaart gedurende veertig jaar. En dan zou je verwachten in het volgende vers: 'De kinderen Israëls deden dat recht was in de ogen des HEEREN'. Vanwege de geschonken weldaden.

Maar dan komt er het woordje 'maar'. 'Maar de kinderen Israëls deden dat kwaad was in de ogen des HEEREN'. Na veertig jaar is er een geslacht onder Israël opgegroeid wat de geest van Debora en Barak mist. Men is vergeten Wie God is geweest. Eén geslacht verder, veertig jaar, dan zien we dat men breekt met de God van Israël.

*'Wij hebben God op 't hoogst misdaan,
Wij zijn van 't heilspoon afgegaan,
Ja wij en onze vaders tevens,
Verzuimend onze trouw en plicht,
Vergramden God, de God des levens,
Die zoveel wonderen heeft verricht'.*

Maar..., en dan wordt door de schrijver van het richterenboek de politieke en de economische toestand van het volk Israël getekend. Dan wordt er getekend hoe treurig het er voorstaat. Het karakter van Israëls zonde is in dat éne zinnetje samengevat: 'Ze deden dat kwaad was in de ogen des HEEREN'. Daar ligt nu heel het leven van Israël in verklaard: kwaad doen in de ogen des HEEREN. Dan wordt er in Gods Woord op gewezen hoe nu in de ogen des HEEREN de wandelingen van dat volk kwaad waren. Daarin wordt eigenlijk de afval van God getekend. Daarin wordt ons getekend hoe hardleers het volk Israël is. De kinderen Israëls, dat zijn de Israëlieten. Dat is dat volk uit Jakob gesproten. Dat zijn de nakomelingen van Abraham. Dat is het verbondsvolk, waar de HEERE zulke voorrechten aan geschonken had.

*'...Zo wou Hij met geen volken handelen,
Die moesten Zijn getuigenissen
En Zijn verbondsgeheimen missen...'*

De Israëlieten, het volk dat Hij zo bewelddadigd had. Dat Hij verplicht had om in Zijn

wegen te wandelen. Daar lezen we van: 'ze deden dat kwaad was in de ogen des HEEREN'. Mag ik de lijn doortrekken: jij en u bijzonder bevoorrecht, uiterlijk gebracht op het erf van het verbond. De eis van de goddelijke gehoorzaamheid en waarachtige bekering ligt op ons. En wat is er nu van uw en jouw leven te zeggen? 'Ze deden dat kwaad was in de ogen des HEEREN'.

Met die kinderen Israëls worden in dit gedeelte vooral bedoeld de stammen van Manasse en de stammen van Efraïm, van Aser, van Naftali en Zebulon. Het gaat in deze geschiedenis van Gideon vooral over het noordelijke gedeelte van Israël. Ze deden dat kwaad was. Het is al een keer of vier in het richterenboek gezegd. In Richteren twee staat: 'Toen deden de kinderen Israëls dat kwaad was in de ogen des HEEREN, zij dienden de Baäls en zij verlieten de HEERE, hun vaderen God'. Dat is eigenlijk een toelichting op het woordje 'kwaad'. Wat was het kwaad dat Israël deed? Zij dienden de Baäls en zij verlieten Israëls God. In dat woordje 'kwaad' ligt dus het dienen van de Baäls en van de afgoden. In dat woordje 'kwaad' ligt: de Heere de rug en de nek toekeren. Zijn geboden overtreden. Afkeren van Zijn dienst, van Zijn Woord en van Zijn wet. Het is de zonde van de afgoderij en de zonde van de Baäldienst. In dat woordje 'kwaad' ligt verklaard:

*'Maar Mijn volk wou niet,
Naar Mijn stemme horen,
Israël verliet
Mij en Mijn geboón
't Heeft zich and're goón,
Naar zijn lust verkoren'*

Ze deden dat kwaad was. Gods eigen volk, dat Hij apart gezet had door Zijn hand, dat Hij gebracht had in Zijn land....Zij dienden andere goden. Baäl is een Hebreeuws woord. Het betekent: 'heer'. Ze noemen dus de Baäls hun heer en hun eigenaar. Waarschijnlijk hebben ze de Baäls en de Astaroths (dat zijn de vrouwelijke goden) gediend. Baäl is vooral de god van de natuur. Baäl heerst over licht en duisternis. Baäl bepaalt regen en droogte. Baäl is de god, die de groei en de oogst schenkt. Baäl is de grote natuurgod. Als Bijbellezer weet u waarschijnlijk dat die Baäl-naam een verzamelnaam is voor allerlei verschillende afgoden. We komen hem tegen met de bijnaam Baäl-Berith. Je leest over Baäl-Peor. In een andere geschiedenis over Baäl-Zebub en Baäl-Astaroth. Het is dus een verzamelnaam voor verschillende afgoden. Er staat: 'kwaad in de ogen des HEEREN'. Want gemeente, het gaat er niet over wat k goed en kwaad vindt. Het gaat er niet om wat mén onder goed en kwaad verstaat. Maar dit is de toets: het is kwaad in de ogen des HEEREN! In de heilige, alwetende, alziende ogen van de HEERE. De Ik-zal-zijn-Die-Ik-zijn-zal. Het gaat er niet om of ik mijn wandel goedkeur. Je hoort dat in onze tijd zo dikwijls zeggen: ik vindt dat dit wel kan. En: k geloof dat dit wel goed is. En: ik vindt dat dit wel mag. In mijn ogen een weg die mij wel recht schijnt, maar welks uiterste de dood is. Dat uw en jouw wandel, uw daden, uw gedachten, uw leven eens werd gezien in de ogen des HEEREN. Kan het de goedkeuring des HEEREN wegdragen? Is het kwaad of is het goed? Onze daden zijn alleen goed, als ze zijn uit een waar geloof, tot de eer van God en naar de Wet des HEEREN. Dát is de enige maatstaf van Gods Woord.

Daarna staat er zo treffend: 'zo gaf hen de HEERE in de hand van de Midianieten zeven jaren'. Dat woordje 'zo' wil eigenlijk zeggen: in volkomen overeenstemming met wat Ik bedreigd heb. Zo gaf hen de HEERE over. In Leviticus 26 bijvoorbeeld had de HEERE gezegd tegen Israël: 'Maar indien gij Mij niet zult horen en al deze geboden niet zult doen en zo gij Mijn inzettingen zult smadelijk verwerpen. Dit zal Ik

u ook doen, gij zult ook uw zaad tevergeefs zaaien en uw vijanden zullen het alles opeten'. Zo gaf hun de HEERE over, overeenkomstig Zijn bedreigingen, overeenkomstig Zijn waarschuwingen.

Overeenkomstig de verbondswraak gaat de HEERE de verdrukking over dat volk brengen. Want Hij duldt niet dat Zijn volk andere goden dient. Hij is een jaloers God op Zijn eer. Mag ik u en jou er met klem op wijzen: de HEERE laat de zonde wel lang toe en de HEERE verdraagt in Zijn lankmoedigheid een persoon, een land, een volk, maar de HEERE zal de zonden nooit ongestraft laten! De HEERE kán de zonden nooit ongestraft laten. De HEERE kán de zonden nooit door de vingers zien, want Hij is de Heilige en de Rechtvaardige. Dan zegt Ds. A. Hellenbroek: 'Wat is de rechtvaardigheid Gods? Dat is die heilige deugd, die eigenschap in God, waardoor Hij de zonden straffen moet'. O, krachtens Zijn heilige recht moet Hij de zonden straffen. Hij zal de schuldigen geenszins onschuldig houden. Wat wordt de zonde toch duur betaald. Wat is het loon op de zonde toch zwaar. Hebt u het zó wel eens gezien?

De HEERE gaat ze om de zonden overgeven in de handen van de vijanden. Hij geeft ze over in de handen van de Midianieten, zeven jaar. Hij gebruikt dus de Midianieten. Dat is eigenlijk nog familie van Israël, want de Midianieten zijn geboren uit het huwelijk van Abraham en Ketura, één van Abrahams vrouwen. 'En zij baarde hem Midian', staat er in Genesis. 'En Abraham zond zijn zoon Midian weg naar het Oosten'. De Midianieten is een woestijnvolk dat leefde in de Syrisch-Arabische woestijn. Een zwerversvolk, een zeer roofzuchtig volk. Midian stond bekend om z'n strooptochten, om z'n plundertochten. Overal in de bewoonde wereld sleepte men alles weg. De Midianieten waren een snel en roofzuchtig volk. En die gaat de HEERE nu gebruiken. Er was ook een tak van de Midianieten, die was met Israël bevriend. Die woonden ergens in het Sinaitisch schiereiland. Denk maar aan Jethro, de schoonvader van Mozes. Dat was ook een Midianiet. Daar leefden Midianieten die met Israël bevriend waren.

Maar hier lezen we over de vijanden, waar de HEERE ze aan over gaf. De Midianieten waren niet zo bewapend als de Filistijnen. Je leest nergens over strijdswagens en over grote legers, maar de kracht van de Midianieten lag in hun grote getal. De kracht van dat volk lag in z'n overgrote meerderheid. En nu geeft de HEERE, staat er, het volk over in de hand van de Midianieten. In die rovershanden, in die moordenaarshanden. In de macht van dat plunderaarsvolk om hen te plunderen. De Midianieten zijn dus de strafwerktuigen die de HEERE gebruikt. 't Is de geselroede die de Verbondsgod gebruikt om Zijn volk te gaan tuchtigen. Onder de toelating des HEEREN mag dat Midianvolk Israël gaan verdrukken.

Gemeente, de HEERE heeft zoveel pijlen op Zijn boog. Misschien kunt u in uw eigen leven daar iets van aanwijzen. De HEERE gaat de Midianieten zenden onder dat volk. Maar zo heeft de HEERE zoveel pijlen op Zijn heilige boog om ons te gaan verdrukken en op de zonden te gaan wijzen. O, de geselroede van Jakobs God is hier over Israël. Zeven jaar achtereen. Zeven jaar, dat is een bijzonder getal. Het getal van de volheid. Zeven jaar, dat is de door God bepaalde tijd. Dat is de door de HEERE vastgestelde en verordeneerde tijd. De Midianieten mogen verdrukken, maar nooit langer dan God wil. De vijand mag dat volk overheersen en verdrukken, maar de HEERE staat er boven. Dat zou tot troost kunnen zijn van u, volk des HEEREN, die in de strijd en de verdrukking zit. De HEERE laat het toe, die tuchtiging over de zonde, maar Hij bepaald de maat. Zeven jaar, staat hier in het Woord. Zeven jaar lang. Ze mogen het niet langer doen dan Hij wil. Dan is de volheid des tijds. We hebben gezien: de verlatenheid door Israël.

Letten we nu op:

2. De verdrukking door Midian

We lezen in het woord van de tekst vanaf het tweede vers: 'Als nu de hand van de Midianieten sterk werd over Israël, maakten zich de kinderen Israëls vanwege de Midianieten, de holen die in de bergen zijn en de spelonken en de vestingen'. Daar wordt nu de zwaarte van die verdrukking getekend. De HEERE gaf ze over in de handen van dat roversvolk. Daar komen ze aan! Daar komen ze weer! Dan bleef er voor Israël niets anders over dan in de rotsspleten en in de holen zich verbergen. Er wordt ook gesproken over vestingen. Dat zijn van die oude rotsburchten van de vroegere Kanaänieten. Daar hebben de vroegere bewoners van het land Kanaän gewoond. Als de Midianieten komen, dan vlucht het volk Israël daar naar toe. Er staat: 'Ze maakten zich holen en spelonken en vestingen'. Dat betekent, ze richtten die tijdelijk in om daar te verblijven. Ze maakten ze, dat wil zeggen: tijdelijk maakten ze die, bewoonbaar. Om daar weg te kunnen vluchten. Om daar wat voorraad in veiligheid te kunnen brengen.

Matthew Henry zegt in zijn Bijbelverklaring: 'Het hart, dat God verlaat is verloren. De zonde beneemt de mens de moed en de krachten en maakt dat hij wegkruipt in holen en spelonken. Maar de dag zal komen wanneer de zondaren, de oversten en de machtigen tevergeefs tot de rotsen en de bergen zullen roepen om op hen te vallen'. Hij zegt: nu kunnen ze nog vluchten in de rotsen en de bergen, maar er komt een tijd dat zondaren gaan vragen: 'Bergen valt op ons, heuvelen bedek ons'. Dan zal er nergens enige schuiling zijn! Ze vluchtten in die bergvestingen.

U moet zich voorstellen, daar bleven ze niet de hele tijd. Daar hebben ze geen zeven jaar gezeten. Maar vooral tegen de oogsttijd. Dat staat ook in het derde vers: 'Want het geschiedde als Israël gezaaid had zo kwamen de Midianieten en de Amelekieten en die van het Oosten kwamen ook op tegen hen'. Zodra de eerste oogst zichtbaar werd, kwamen opeens die Midianieten. Dan kwamen ze plotseling opzetten met z'n duizenden als een wervelwind. En ze overspoelden de vruchtbare vlakten van Jizreël. Ze waren er niet in de eerste plaats op uit om te doden, maar ze hadden maar één doel: alles wat los en vast zat te roven en mee te slepen. Ze kwamen in de tijd van de oogst en ze werden nog bijgestaan door anderen. Er staat hier de Amelekieten, de nakomelingen van Amelek. En er staat: die van het Oosten. Letterlijk in het Hebreeuws: 'zonen van het Oosten'. U ziet dat alle vijanden zich samen vergaderen tegen het volk van Israël. Onder de leiding van de vier vorsten van de Midianieten Oreb en Zeëb, Zeba en Zalmuna, overspoelen ze het land. En ze worden bijgestaan door een aantal Bedoeïenen uit het Overjordaanse.

'Die van het Oosten zijn' staat er. In je gedachten zie je het voor je: Oogsttijd! Er was, gezaaid, het mocht gelukkig door Gods zegenende hand opkomen en dan opééns komt die lawine weer. Opééns komt die vloedgolf weer over het land. Dan overstromen ze die vruchtbare vlakte. Het is een ontelbare horde. Er staat in het achtste hoofdstuk het tiende vers: als ze straks gaan strijden, dan zijn de gevallen honderdentwintigduizend mannen die het zwaard uittrokken. We moeten dus denken aan honderdduizenden die het land van Israël overspoelden. En ze kwamen op snelle kamelen. Er staat in het vijfde vers: 'met hun vee'. Ze kwamen op snelle kamelen en met tenten, en ze overspoelden het land. Dan sloegen ze hun tenten op, en werden de akkers leeggeroofd en werden de stallen geplunderd. Geen rund en geen schaap werd overgelaten. Alles werd meegenomen en wat ze niet meenamen dat verbrandden ze. De tactiek van de verschroeiide aarde. Waar ze geweest waren was alles kaal gevreten. Daar bleef niets en niets over. En je kunt lezen: 'Ze trokken het hele land door'. Ze kwamen uit het oosten en ze gingen tot Gaza toe. Dat is de stad bij de Filistijnen, die in de kuststrook ligt. Dus ze trokken van het Oosten naar het Westen. Het hele land

door en ze roofden en plunderden alles. Naar Gaza staat er. Misschien mogen we er uit afleiden (Gaza was een handelsstad) dat ze veel van hun geroofde spullen daar gingen verkopen in de handelsstad Gaza. Er staat: 'ze lieten geen leeftocht over'. Er bleef geen levensmiddel over. Geen rund en geen schaap, geen dier lieten ze ongemoeid. Ze roofden het. Het land zag er uit als na een sprinkhanenplaag. Daar wordt hier naar gewezen. Israël kende zo'n sprinkhanenplaag. Dan kwam er een zwarte wolk. Joël twee geeft ons daar een recht gezicht op: 'Voor hetzelfde verteerd een vuur en achter hetzelfde brand een vlam. Het land is voor hetzelfde als een lusthof, maar achter hetzelfde een woeste wildernis. Ook is er geen ontkoming van hetzelfde'. Daar beschrijft Joël een sprinkhanenplaag. Dan komt er opeens zo'n zwarte wolk en die daalt neer op het land en dan is alles weg als ze weer opstijgen. Zo is het nu ook met de Midianieten en dat gebeurt zeven keer. Dat gebeurt elk jaar weer. Zou het misschien dit jaar niet gebeuren? Zouden we nu misschien van de oogst zelf kunnen eten? Néé...tegen de oogst zijn ze er wéér! Zo wordt Israël uitgemergeld. Er staat: 'zéér verarmd'.

Gemeente, wat een bange tijd! Toch lezen we in die tijd ook over kinderen van God. Het is ook de tijd uit Ruth één, het eerste vers: 'in de dagen als de richters richtten, zo geschiedde het dat er honger in het land was; daarom toog een man van Bethlehem-Juda om als vreemdeling te verkeren in de velden van Moab; hij en zijn huisvrouw en zijn twee zonen'. O, ziet dan Gods wonderlijke hand! Terwijl de Midianieten het volk Israël plunderen en de honger daar groot is, gaat Elimelech met vrouw en zonen naar Moab. Zo gaat de HEERE betonen door de bangheid der tijden voort te gaan met Zijn werk. Waar Hij die gouden draad van de Messiasbelofte doortrekt en ze naar Moab gaan, omdat een jonge vrouw uit Moab moeder van Christus moet worden. De plundering van de Midianieten wordt gebruikt opdat Ruth uit Moab geleid, straks in Bethlehem Boaz mag leren kennen.

Dan hoor je opééns in die bange tijd, te midden van die verdrukking en plundering: 'Toen riepen de kinderen Israëls'. Tot wie riepen ze nu? Riepen ze tot de Baäl? Nee..., daar waren ze achtergekomen, die kon ze niet helpen. Toen riepen de kinderen Israëls tot de HEERE. Vanuit de nood van hun leven gaan ze roepen. Je begrijpt eigenlijk niet goed hoe ze het nog durven. Als je nu zó gedaan hebt wat kwaad is in de ogen des HEEREN. Als je nu zó van harte de Baäls hebt gediend. Maar zie dan eens wat een wonder: 'Genadig en barmhartig is de Heere, schoon zwaar getergd, lankmoedig en genadig'. Ze riepen tot de HEERE. Door de nood gedreven gaan ze roepen naar de HEERE en naar de hemel. 'Roep Mij aan in de dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eren'. Daar in die spelonken: en in die bergburchten, daar klinkt het noodgeschrei op. Ze gaan roepen tot de HEERE. O, tot de God van Israël. De nood van het zwaard en van de honger drijft ze uit naar de hemel. En ze riepen tot de HEERE. Gods slaande hand heeft doel getroffen. Is dat in uw leven ook al gebeurd? Gods slaande hand?

Gemeente, als de HEERE de slagen heiligt, van ziekte, van rouw, van onbegrepen verdrukking. Hebt u wel eens mogen zien dat die slagen in uw leven nu nooit zijn uit lust tot plagen? Dat u dat heilige doel zou mogen zien.

De Heere zond een verdrukking aan Israël, niet om ze te doen omkomen. Niet om ze te vergelden, maar om ze terug te winnen en aan Zijn voeten te brengen. Hij heeft nooit lust tot plagen. Hij slaat, Hij straft hen, maar naar hunne zonden niet. Zijn de slagen en het kruis al genealing in uw leven? Heeft het al uitgewerkt: 'Maar zij riepen tot de Heere'? Een roepen met mond en hart, tot Hem die heil kan zenden. Bent u al zo'n smekeling aan de genadetron? De Heere kan tijdelijke nood gebruiken om je geestelijke nood te leren kennen. De Heere kan tijdelijke slagen en tijdelijke nood

heiligen aan je hart, opdat de diepste en grootste nood mag worden gekend. De geestelijke nood. Toe, zeg nu eens, wat is de grootste nood in uw leven? Is het misschien net als met Israël? Dat iemand moet zeggen: omdat ik totaal verarmd ben voor Gods aangezicht. 't Is hier in dit hoofdstuk over natuurlijke nood. Het gaat hier over tijdelijke uitreddingen. Maar dan wil de Heere betonen: 'Wie Mij aanroeft in de nood, vindt Mijn gunst oneindig groot'. U moet wel oppassen! Tijdelijke uitreddingen en goddelijke bemoeienissen in de nood van het tijdelijke leven zijn wonderlijk. Dat Hij wilde horen is groot, is óngekend groot. Maar zult u er geen grond van maken voor de eeuwigheid? Zult u met tijdelijke uitreddingen en goddelijke bemoeienissen niet reizen naar de rechterstoel van Christus! O, dat die gééstelijke nood, dat die zaligmakende kennis van de nood in uw leven geboren zou mogen worden. 'Uit diepten van ellenden, roep ik met mond en hart, tot U, Die heil kunt zenden'. Dat u aan de weet komt door de bediening van de Heilige Geest: meer en meer verarmd. Dat u weleens hoop had dat het over zou gaan, die verdrukking door de Midianieten, maar meer en meer verarmd als een bedelaar voor God staat: 'Uit diepten van ellenden'. Roepen tot Hem, Die alleen heil kán en wil zenden. Want dat zien we in de derde gedachte. Niet alleen de verlaten door Israël, niet alleen de verdrukking door Midian, maar ook: de verkondiging door de HEERE.

We zingen eerst uit Psalm vierenzeventig vers tien:

*'Hoe lang, o God zal in dit zwaar verdriet
De vijand ons zij wrede trotsheid tonen?
Zal hij Uw Naam in eeuwigheid dan honen?
Nee, 't kan niet zijn, dat duld Uw glorie niet'*

3. De verkondiging door de HEERE

Dat is onze derde gedachte. Vanaf het zevende vers: 'En het geschiedde als de kinderen Israëls tot de HEERE riepen ter oorzaak van de Midianieten, zo zond de HEERE een man die een profeet was tot de kinderen Israëls'. Dat roepen bleef niet onverhoord. Dat roepen tot de HEERE uit die holen en die spelonken, dat werd in de hemel gehoord en verhoord. Zelfs na zulke godsverlating. Zelfs met zo'n verzondigd leven. Maar de HEERE wil het roepen horen. Zie je het, jonge vriend en vriendin, roep maar! Roep maar tot die God. Hoe verzondigd ook je leven is. Hoe goddeloos ook de weg is die achter je ligt. Misschien is je leven getekend in de woorden: 'doen wat kwaad is in de ogen des HEEREN'. Maar dat je heden zou mogen gaan roepen. Roep maar naar de hemel! Zoek het toch bij die God, Die wil horen en verhoren. De God van Wie de psalmdichter zegt: 'De Heere is groot van goedertierenheid, Hij is het Die ons Zijne vriendschap biedt, Hij handelt nooit met ons naar onze zonden, Hoe zwaar, hoe lang we ook Zij wetten schonden'.

O, de HEERE hoorde! Wat doet de HEERE dan? Dan zendt Hij Zijn verlosser en dan verjaagt Hij de Midianieten. Staat dat er? Er staat: 'Hij zond een man die een profeet was'. De HEERE zendt verhooring op hun roepen, maar wel in een andere weg. De HEERE gaat niet direct Gideon geven, die het volk uit de nood zal gaan verlossen. Nee, de eerste blijk van de gebedsverhooring toen ze riepen tot de HEERE is dat Hij een profeet zendt. Dat is ook wonderlijk: 'een man die een profeet was'. Die man heeft zeven jaar moeten zwijgen. Zeven jaar heeft het Woord van de Heere niet geklonken. Dat is voor een mens, die uitzielt naar het spreken Gods erger dan de honger. Wat een oordeel als profeten gaan zwijgen. Ja, wat een genade als de Heere opnieuw geeft, op dat noodgeschrei, na zeven jaar, dat er een profeet hen wordt gegeven. Nee, de HEERE zendt niet een verlosser met het zwaard. Maar de HEERE zendt een man met

het zwaard van Zijn goddelijk Woord. Dat tweesnijdende scherpe zwaard, dat doorgaat to in de ziel.

En dan kunt u de boodschap van die Godsgezant samenvatten in de verzen 8 tot en met 10. Dan moet hij ze gaan aanwijzen de oorzaak van hun ellende en hun verdrukking. Namelijk het God verlaten. Het Zijn geboden overtreden. Het de afgoden dienen. Nu moet hij ze gaan wijzen op de oorzaak. Hij moet het volk dat daar roept naar de hemel gaan voorhouden dat de grootste nood niet is het optreden van de Midianieten, maar dat de grootste nood is het verlaten van God en Zijn dienst. Dat de kern van hun ellende! Hun nood ligt niet in die verdrukking, maar moet worden gezocht in het verlaten van de HEERE. In het ongehoorzaam zijn aan Zijn goddelijk Woord en bevel. Een man, die een profeet is. We weten nergens uit de Bijbel welke profeet het was. Het is een anonieme Godsgezant. Een boeteproofet zonder naam. Naamloos, maar de HEERE gaat hem gebruiken. Weet u wat dat ons kan leren? De Heere gebruikt mensen zonder naam. De Heere wil dominees gebruiken, die in het land geen naam hebben. De HEERE kan Godsgezanten gebruiken, die niet op aller lippen zijn. Die niet in het hele land bekend staan om hun naam en om hun rede. De HEERE gaat hier een anonieme Godsgezant, in Zijn Naam gezonden, gebruiken. Een man die een profeet was. O, het gaat niet om de naam van de knecht. Het gaat om de Naam en de zaak van de Heere. Het gaat erom dat Zijn Naam eeuwig de eer zal ontvangen. Die man zonder naam gaat in de tijd van Gideon de boodschap van God prediken. Het gaat om zijn boodschap.

Die zeide tot hen: 'Alzo zegt de HEERE, de God van Israël'. Hij spreekt dus niet namens zichzelf. Hij komt niet met een eigen verzonnen boodschap: Maar die naamloze knecht des HEEREN mag zeggen: 'Alzo zegt de Heere HEERE'. Zijn preek die hij overal in het land gaat houden tegen de kinderen Israëls is kort. In heel het gebied van Manasse, Zebulon, Issaschar heeft deze Godsgezant een preek met drie punten! Het eerste punt is het achtste en negende vers: 'Ik heb u..., Ik heb u..., Ik heb u...'. Het eerste punt spreekt over de grote daden Gods aan het volk. 'Ik heb u verlost uit Egypte, Ik heb u geleid door de woestijn, Ik heb u gebracht in het land Kanaän. Ik heb de vijanden verjaagd voor uw aangezicht. Ik heb het gedaan'.

Zijn tweede punt is vers 10a. Daar gaat hij de verplichting aan het volk voorhouden. 'Ik zeide tot ulieden: Ik ben de HEERE, uw God, vreest de goden der Amorieten niet'. En het derde punt is de beschuldiging. Eerst Gods grote daden in het verleden. Dan de eis, de goddelijke eis en de verplichting om Hem te gehoorzamen, om in Zijn wegen te wandelen. Om in die nieuwe gehoorzaamheid achter Hem aan te gaan. En dan in de derde plaats de beschuldiging. De beschuldiging van ongehoorzaamheid, van overtreding van Zijn gebod. Dan staat er: '...Maar gij zijt Mijn stem niet gehoorzaam geweest'. Wijzen op Gods daden in het verleden. De eis, de goddelijke eis aan het hart leggen en de schuld aanwijzen. 'Maar gij zijt Mijn stem...'. Zo gaat die man het land door. Zo predikt hij. 'Maar gij zijt Mijn stem...'. Dáár hebt u de kern van de zonde van Israël. 'Maar Mijn volk wou niet, naar Mijn stemme horen'. Israël was beweldadigd. De Heere had het geleid uit Egypte, door de woestijn in Kanaän. Israël was gewaarschuwd door de HEERE. Maar Israël had niet geluisterd en nu zegt deze Godsgezant: dat is nu de oorzaak van je ellende, dat je naar God niet hebt geluisterd!

Als dat nu de vrucht eens mocht zijn van dit eenvoudige stukje geschiedenis. Dat er een jongen of meisje naar huis ging en ging zeggen: dat is nu de oorzaak van mijn ellende. Dat is nu de diepe oorzaak van mijn ellende, dat ik naar God niet hebt geluisterd. Dat ik God heb verlaten. Dat ik de Heere, Die zoveel weldaden in mijn leven heeft gedaan, de rug en de nek heb toegekeerd. Dat is de oorzaak van alle ellende. Deze Godsgezant gaat de boodschap uitdragen met het doel om ze de oorzaak

van al de ellende voor ogen te stellen. Om ze te brengen tot hartelijke belijdenis van schuld. Opdat het volk straks gaat zeggen: het is verdiend, ziende op wie de Heere geweest is en wie wij zijn. Opdat ze de rechtvaardigheid Gods in die straffende hand van de Midianieten gaan belijden. Opdat ze gaan buigen voor de Heere. Opdat ze gaan erkennen: eigen schuld... eigen schuld! 'Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog, Dies ben ik Heer' Uw gramschap dubbel waardig. 't Is eigen schuld. 'Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezén'.

Die Godsgezant moet gaan prediken, opdat ze erachter zouden komen: op de bodem van alle vragen en van alle raadsels ligt mijn zondesschuld. Ze moeten niet alleen roepen tot de HEERE uit noodgevoel. Maar ze moeten gaan schreeuwen uit schuldbesef. Nu gaat de HEERE de prediking van die man gebruiken, opdat ze zouden gaan roepen uit een levend schuldbesef. Maakt u de toepassing eens naar uw eigen leven. Wel nood... maar géén schuld? Wel roepen tot de HEERE om de gevolgen van de zonden kwijt te raken, om de straf van je leven weg te krijgen, maar geen enkel gevoel, geen doorleving van de oorzaak van de nameloze ellendestaat. Wel graag van de straf ontheven worden, maar nooit hartelijke smart kennen over je overtreden? Nooit hartelijk leedwezen dat je God door je zonden vertoornt en mishaaft.

Weet u wat ze van die profeet gezegd zouden hebben in onze tijd? Zit niks geen Evangelie in! Er zit in de preek van die man niet één belofte! Er zit niet één toezegging van verlossing in. Hij mag niet preken dat er straks een Gideon zal komen, maar hij moet ze alleen aanwijzen de schuld: 'Mijn stem niet gehoorzaam geweest'. Er klinkt niet één belofte van verlossing in, maar ze worden gezet in hun schuld! Geliefden, zó maakt de Heere plaats. Tóén in de richterentijd, maar ook in onze tijd. Zó maakt de Heere nu plaats, door de prediking van de heilige Wet in de hand van de Heilige Geest. Om jongeren en ouderen, door schuldbesef getroffen en verslagen, voor Zijn aangezicht te brengen. Zó maakt de Heere nu plaats. Zo gaat die man Gods de heilige Wet hen voorhouden en ze stellen in al hun schuld, opdat straks het Evangelie van de verlossing in Gideon mag worden gepredikt. 'Als Mijn volk zich zal schuldig kennen, zo zal Ik aan Mijn verbond gedenken'.

Wat de vrucht van die prediking van die man geweest is, we weten het niet. Hoe lang die man gepreekt heeft, we weten het niet. Waar hij gebleven is? Je leest er nooit meer iets over. Maar één ding is zeker: hij is er geweest en hij hééft gepreekt. En één ding is zeker: 'Mijn Woord zal nooit ledig tot Mij wederkeren. Het zal zijn gelijk de regen en de sneeuw, die de aarde doorvochtigt, en naar de hemel niet wederkeren.' Het zal altijd doen wat God behaagt! Zijn boodschap is gehoord. Zijn taak is vervuld. Het zal altijd voorspoedig zijn waartoe God het zendt. Dat geldt ook nu! Het zal nooit ledig wederkeren. En toch, al wordt de vrucht niet genoemd, dan blijkt uit het vervolg van de geschiedenis de vrucht. Dat zullen we zien boven in de bergen van Manasse. Daar is een jonge man bezig in de wijnpersbak en er is een wond in zijn jonge ziel. Hij treurt het straks uit: 'De HEERE heeft ons verlaten'. Daar is een dodelijke wond in zijn ziel. Hij treurt over de godsverlating. Daar gaat de HEERE een verlosser verwekken. Een richter. Een verlosser uit de hand van de Midianieten. Daar wordt Gideon straks getoond. En daarom is de les van dit gedeelte, dat het genade is als de slaande hand des HEEREN in ons leven wordt opgemerkt. 't Is een oordeel als een land en een volk zomaar mag doorzondigen. Maar het is nog een wonder als de HEERE Zijn bemoeienissen maakt. Als Zijn Woord nog uitgaat. Het Woord dat wijst op Zijn goddelijke daden. Dat dient tot ontdekking van onze schuld. En dat oproept tot die hartelijke wederkeer tot de levende God. Dan zijn het ook de slagen in jouw leven, die dienen om je terug te brengen tot de Heere. Ze dienen tot een wederkeer.

Matthew Henry zegt: 'Onze bekering zal dán recht en waar zijn, als het de zondigheid

van de zonde en de ongehoorzaamheid aan God is, die wij er voornamelijk in betreuren.' Dán zal onze boetvaardigheid waar zijn, als de bitterheid van de zonde er in wordt beweend. En als de zonde tegen een heilig en goeddoend God erin wordt gevoeld. Er is een heilige orde, die ons ook hier getoond wordt. Eérs de man Gods met een oordeelsboodschap. Aan de weg der verlossing gaat hartelijke kennis van schuld, hartelijke belijdenis van schuld en bevindelijke kennis van ellende vooraf. 't Is alsof de Heere als een chirurg eerst met het scherpe mes van Zijn Wet de zondewond gaat openleggen, opdat er plaats komt voor Gideon de verlosser. En daarom, we gaan naar huis met de vraag: Zijn uw ogen al opengegaan voor het kwaad wat u hebt bedreven? Bent u al bekendgemaakt met de oorzaak van al uw ellende? Uw godsverlating! U wordt nog ernstig en welmenend toegeroepen: 'Bekeert u, bekeert u, waarom zoudt gij sterven!' Dat de Heilige Geest u met dat volk in de dagen van de richters deed uitroepen: 'Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog; Dies ben ik, HEER' Uw gramschap dubbel waardig; 'k Erken mijn schuld die U tot straf bewoog; Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig' (Psalm 51:2b). Dan komt er plaats voor die grote Verlosser: Jezus Christus! De meerdere Gideon, Die Zijn volk gaat verlossen uit de heerschappij en de macht van de hel en van de zonde en van hun verdorven bestaan en van de wereld. Die gezegende Verlosser en Zaligmaker van zondaren. Aan Hem gaat een wegbereider vooraf. Zoals in de heilshistorie Johannes de Doper voorafging om Zijn weg te bereiden, zo zal deze man Gods door de prediking van de Wet dienen om dat volk in de schuld te brengen.

Maar dan mag er ook grote troost zijn in dit eenvoudige gedeelte. Terwijl dat volk zucht en schreeuwt tot de HEERE, terwijl dat volk in de beleving jaar op jaar armer wordt, is God al bezig een verlosser af te zonderen. Terwijl dat volk in hun beleving meer en meer verarmt, is de HEERE bezig om Gideon af te zonderen. O, dat het tot bemoediging van u en jou zou zijn. U, die gewaar wordt al meer te verarmen. De Heere doet geen half werk. Hij laat u niet omkomen in de nood. Hij hanteert Zijn slaande hand en Zijn heilige Wet, opdat Hij het Evangelie in Christus zou openen! Opdat u door Hem alleen verlost zou worden uit de handen van de helse Midianiet. Terwijl u lag in uw diepe verlorenheid onder de heerschappij van de zonde en van de satan, had in de stilte van de eeuwigheid God al hulp besteld bij een Held. Hij had van eeuwigheid een weg ter verlossing uitgedacht in Zijn gezegende Zoon, met behoud van Zijn eigenschappen! En dáárom, o bedrukt en schreeuwend Sion:

*'Hoop op de Heer' gij vromen,
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen,
Zijn goedheid is zeer groot,
Hij Maakt op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij,
Van ongerechtigheden,
Zo doe Hij ook aan mij'.*

Amen.

Slotzang: Psalm 99:7

2. Gideon tot richter geroepen

Lezen: Richteren 6:1-14

Zingen: Psalm 34:4

Psalm 102:1, 7, 9

Psalm 106:24

Psalm 68:17

Geliefden, het gedeelte van Gods Woord dat we samen willen overdenken vindt u in het voorgelezen hoofdstuk, Richteren 6 de verzen 11-14. Ik lees het twaalfde vers:

'Toen verscheen hem de Engel des HEEREN en zeide tot hem: De HEERE is met u gij strijdbare held.'

We beluisteren in deze tekstwoorden: **Gideon tot richter geroepen**. We willen u wijzen op drie gedachten:

1. waar de HEERE Gideon roept (vers 11)
2. hoe de HEERE Gideon roept (vers 12-13)
3. waartoe de HEERE Gideon roept (vers 14)

1. Wáár de HEERE Gideon roept

Dit gedeelte begint met de woorden: Toen kwam een Engel des HEEREN. Dat woordje 'toen' brengt ons terug naar de tijd die we hebben overdacht. Toen in die verschrikkelijke tijd. Toen de nood in Israël op het hoogst was. Toen al zeven jaar achter elkaar die plaag van de Midianieten in de oogsttijd was gekomen. Toen er al zeven jaar lang, als de oogst op de velden in Israël bijna gereed was, die sprinkhanenplaag van de Midianieten kwam uit het oosten. Op hun snelle kamelen en met hun tenten. En ze roofden alles wat los en vast zat. De oogst en het vee. Israël verarmde en verhongerde. Toen in die tijd, toen Israël was gaan roepen tot de HEERE hun God. Vanuit de nood van hun hart. We hebben samen mogen horen dat de HEERE toen nog geen verlossing zond. Dat zou je verwachten. Maar toen Israël uit de nood van de honger en van de strijd met de Midianieten tot de HEERE riep, zond de HEERE een anonieme profeet. Toen zond Hij zo'n naamloze man Gods. Die moest Israël de schuld voorhouden. Die moest Israël gaan prediken de oorzaak van hun ellende. Die moest gaan zeggen: het is omdat gij Mijn stem niet zijt gehoorzaam geweest. De gruwel van de Baäldienst, het afwijken van de HEERE en van Zijn geboden moest die anonieme profeet hen gaan voorhouden. Opdat Israël niet zou roepen alleen uit nood, maar opdat Israël zou gaan roepen uit schuldbesef. Dat is Gods weg alle eeuwen door. Roepen uit de nood, misschien vanwege de gevolgen van de zonde. Maar dan gaat de HEERE ons door Zijn Woord en Zijn Geest wijzen op de oorzaak van alle ellende. Opdat we door schuldbesef getroffen en verslagen zouden uitzien naar de verlossing. De HEERE leert eerst door de Heilige Geest de spiegel van Zijn heilige Wet, de kennis van de zonde, opdat er plaats zou komen voor het zaad van het Evangelie. Is God dan ook niet barmhartig? Ja God is onuitsprekelijk barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig. Daarom zo eist Zijn gerechtigheid dat de zonde, die tegen de allerhoogste Majesteit geschied is, ook met de hoogste en de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft wordt. Daar waar het volk mag gaan erkennen Zijn rechtvaardigheid. Daar waar Israël gaat belijden in Hem is geen onrecht! Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, Heere.

Daar lezen we: Toen kwam een Engel des HEEREN en zette Zich onder de eik die te Ofra is! Mag ik eens vragen: kent u deze zaken in uw eigen leven? Dat plaatsmakende werk van die anonieme man Gods? Die u in de schuld heeft gepreekt door de bediening van de Heilige Geest. Opdat de begeerte naar verlossing kwam. Toen...het is eigenlijk een wonder dat de HEERE dat volk niet overgeeft aan zijn ongerechtigheden en zonden. Nee, want Christus moet uit dit volk geboren worden. Dat is de lijn die ook door het Richterenboek heen loopt. Méér dan Gideon is hier! De grote belofde Verlosser moet uit dat volk geboren worden. Terwijl dat volk schreeuwt in de nood is God bezig een Verlosser te verwekken. Zo is het nu altijd al geweest. Terwijl dat volk daar lag in de diepte van hun verlorenheid en doem- schuld, had de HEERE een Verlosser verwekt. In Zijn enige geliefde Schootzoon, de grote Zaligmaker en Verlosser.

We zien in het elfde vers, daar onder de eik in Ofra, een man. Dat roept het beeld op van een wandelaar. In het eenentwintigste vers staat dat hij een staf in zijn hand heeft. Dus je ziet in je gedachten een wandelaar die daar in dat oosterse land een ogenblik gaat zitten onder zo'n eik. Die eik met zijn grote bladeren. Het is eigenlijk een terebint, een boom die in het oosten veel voorkomt. En die wandelaar gaat zitten. Het lijkt of hij gaat uitrusten in de schaduw, tegen de zonnehitte en vermoeid van de reis. Er staat: het is een Engel des HEEREN. U kunt zien, als het goed is, dat het woordje 'Engel' in uw Bijbel met een hoofdletter staat. Dat maakt ons direct al opmerkzaam. Het is dus geen gewone engel. Het is geen geschapen engel. De Engel des HEEREN. Dan zeggen onze kanttekenaren zo kort en zo krachtig: versta hier de Zoon van God. Die Engel des HEEREN onder de eik in Ofra is Christus de enige natuurlijke Zoon van God. Het is de Middelaar des Verbonds. Het is de Heere Jezus in de gedaante van een Engel. Straks wordt Hij gewoon aangesproken als HEERE, als Jehova. Het is dus de Heere Jezus Christus in Zijn oudtestamentische openbaring. Het is nog niet de volheid des tijds. Dan zal het zijn: 'Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond.' Maar Christus heeft Zich ook geopenbaard in het Oude Testament aan Zijn volk. Christus, de Middelaar Gods en der mensen als de tweede Persoon in het aanbiddelijk goddelijke Wezen. Hij heeft mensen opgezocht als bewijs van Zijn neerbuigende goedheid en genade. Onder de eik in Ofra komt Christus Gideon bezoeken.

*'Hij zal Zijn volk niet eindeloos kastijden,
Noch eeuwiglijk Zijn gramschap ons doen lijden;
Hij is het, Die ons Zijne vriendschap biedt;
Hij handelt nooit met ons naar onze zonden;
Hoe zwaar, hoe lang, wij ook Zijn wetten schonden,
Hij straft ons, maar naar onze zonden niet.'*

Als trouwe Bijbellezer weet u dat diezelfde Christus ook Abraham heeft opgezocht. Toen hij voor zijn tent zat. En dat Hij Zich ook heeft geopenbaard aan Jozua voor de muren van Jericho in strijd en benauwdheid. Het is dus Christus die in ons tekstwoord Gideon gaat roepen. Hij is die Engel, die Gezant van Jehovah. Van Hem geldt: 'De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalfd heeft om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen;' (Jes. 61:1a). Deze Engel des HEEREN verschijnt op het aller-onverwachts. Op het aller onbedachts. Het is de tijd waarvan we hebben gezongen uit Psalm 102 het zevende vers:

*'Gij zult opstaan ons beschermen;
Over Sion U ontfermen;*

*Want de tijd, uw stad voorspeld,
Aan haar leed ten perk gesteld,
Die zolang gewenste dagen
Van Uw gunstrijk welbehagen,
Zijn, o God, in 't eind geboren;
Gij, Gij zult haar klacht verhoren.'*

Hij zette Zich onder de eik. Gideon was in Ofra. Dat was zijn geboorteplaats en zijn woonplaats. Er waren twee Ofra's in de Bijbel. Het ene lag in het stamgebied van Benjamin, maar het Ofra waar het hier over gaat ligt in het gebied van Manasse. Want het geslacht van Gideon is het geslacht van Abiëzer. En daar lezen we over in Jozua 17. Hij stamt uit Manasse. Het geslacht van Abiëzer woont in Ofra. Het ligt op de berghellingen in de omgeving van de Tabor. Het deel van het gebied van Manasse aan de westzijde van de Jordaan. In dat Ofra brengen we een bezoek. Daar is Gideon! Hij was de jongste zoon uit het gezin van Joas. Hij is ongeveer veertig jaar op het moment dat we hem daar ontmoeten. Hij had nog zeven broers. In hoofdstuk 8 vers 18 wordt er gesproken dat die zeven broers zijn vermoord door de Midianieten. Ze zijn gedood door Zeba en Zalmuna, de koningen van de Midianieten.

Gideon. Zijn naam betekent eigenlijk: iemand die verbrijzelt, iemand die neervelt. Er zit iets in van verbrijzelaar. Het is een prediking, zoals hij daar onder de eik het koren verbrijzelt, zo zal hij straks in de mogendheid des HEEREN de vijanden gaan verbrijzelen. Hij die verbrijzelt zal straks de Midianieten gaan neervellen en verbrijzelen. Gideon is onder de eik. Die eik is het eigendom van zijn vader Joas. Deze Joas is dorps- oudste in Ofra. Wij zouden zeggen in onze tijd: hij is de burgemeester. Zijn vader is de burgemeester van Ofra. Hij is ook de man die recht spreekt. Veel verklaarders zeggen dat die eik, waaronder Gideon bezig is, behoorde tot de plaats waar recht werd gesproken door Joas. Maar we lezen ook iets verschrikkelijks over zijn vader. In het vijfentwintigste vers komen we aan de weet dat zijn vader de Baäl dient. Vader Joas heeft zich overgegeven aan de dienst van Baäl en Astarte. Hij heeft een altaar, een beeld en een heilig bos. O, dat hele dorp Ofra met zijn burgemeester en met heel het geslacht van Gideon dienen de Baäls van harte. Ze leven als heidenen voor Gods aangezicht. Ze leven in de zonde en in de afgodendienst. Heel dat geslacht is verblind door de afgodendienst van Baäl. Het is heel opmerkelijk: de stam van Manasse, waar dat gebied van Gideon was, die is bijzonder in gebreke gebleven. Ze zijn in gebreke gebleven in het verjagen van de Kanaänieten.

We kunnen lezen in het boek Jozua toen de stam van Manasse daar zijn gebied innam, en de opdracht had van de HEERE om de Kanaänieten uit te roeien, hebben ze hen laten leven in hun midden. Ze hebben hen in leven gelaten. En hier zien we nu het verschrikkelijke gevolg. Nu is het geslacht vervallen tot de dienst en de verering van hun goden. Dat is een ernstige waarschuwing voor ons allemaal. Dat is een waarschuwend voorbeeld. Nu is dat hele geslacht van Joas verzonken in de Baäldienst. Eerst woonden ze vlakbij, toen waren ze ermee bevriend en kwamen ze over de vloer. Het is een waarschuwing voor u, voor jou en voor mij. We zien de vermenging van de kerk en de wereld. Het gevolg is afgodendienst en wereldgelijkvormigheid. Het laten leven van de Kanaänieten met hun goden heeft tot gevolg dat men zich vermengt met die afgodendienst. Het is voor Gods Kerk een waarschuwing om de vijanden in uw leven niet te laten leven. Waakt en bid opdat gij niet in verzoeking komt! Het is ook voor de Kerk een aansporing om uit te roeien in de kracht des HEEREN alles wat zich tegen het genadeleven verheft.

Wat is het een kostelijke uitzondering. In dat hele Baäls dienende geslacht van die

burgemeester is er één die de HEERE mag vrezen. Gideon is door genade een uitzondering. Als 's morgens vader Joas zijn knieën boog voor het Badbeeld, als al zijn broers offerden in het bos aan Baäls en de Astaroths, was er smart in het hart van de jonge Gideon. Hij komt hier naar voren als een eenling in Ofra. Als een eenling in zijn geslacht. Dat is wat! Misschien zit er wel iemand in de kerk, een jongen of een meisje, die het pijn doet als ze hun ouders zien opgaan in een werelds leven. Misschien zit er wel iemand in de kerk die door zijn ouders gebracht wordt bij de Baäls van onze tijd. Die moet zien dat zijn of haar ouders en geslacht de knieën buigen voor de goden van deze tijd. Maar die zelf begeert daar niet aan deel te nemen. Wat is het erg dat vader Joas zijn geslacht zó voorgaat. O, Gideon wordt ons geschilderd, in dit hoofdstuk, als een eenling. Uitgezonderd van de Baäldienst. Is Gideon dan zoveel beter als zijn geslacht? Nee gemeente, dat is nu vrije soevereine genade! Van nature is er geen onderscheid in het geslacht. 'Ik zal Mij ontfermen, diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn dien Ik barmhartig ben. Zo is het dan niet desgenen die wil, nog desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods' (Rom. 9:15b, 16) Gideon mag door wederbarende genade, als vrucht van het werk van de Heilige Geest de God van Israël dienen. Hij mag staande blijven waar alles de afgoden dient. Dan begeert Gideon niet mee te doen in die zondige praktijken van de afgodendienst. Dan begeert hij zijn knieën niet te buigen voor Baäl en de mond van Baäl te kussen. Dan is er een wond in zijn jonge ziel. Een wond over het verlaten van de HEERE en Zijn dienst. Dan leeft er in zijn hart de begeerte: o, waar is de God onzer vaders? De HEERE heeft ons verlaten. Gideon leed onder de nood van zijn volk. Hij leed onder het onteren van Gods Naam. Hij leed onder de smaad die de Verbondsgod in Israël werd aangedaan. Het was de smart van zijn jonge hart. Hij wordt ons getekend in de volgende verzen als iemand die zonder de HEERE niet kan leven. Voor die andere Israëlieten was de grootste ellende de honger en de verdrukking van de Midianieten. Maar voor Gideon was de grootste ellende: God kwijt om eigen schuld! Leg uw hart daar eens naast! Versta jij misschien die jonge man daar in Ofra? Kent u met Gideon smart over het onteren van God en Zijn Naam? Het ontheiligen van Zijn dienst in uw geslacht? Is dat de nood en de smart van uw leven?

Nu komt de Engel des HEEREN en gaat zitten onder de grote terebint. Hij ziet Gideon daar aan het werk. Want hij is bezig met dorsen. Een boerenzoon bezig met dorsen. Dat is niets ongewoons in Israël. Maar, gemeente, normaal was het bij het dorsen feest. Dan klonken de oogstliederen door de dalen van Israël. Dan was er het gejuich over het binnengehaalde koren. Maar dat is nu anders. Er staat: hij dorste tarwe bij de pers. Dat kan zijn een wijnpers. Dat kan ook zijn een olijvenpers. Wij houden het maar op een wijnpersbak. Gideon is tarwe aan het dorsen ergens in de bergen bij Ofra, op een hele verborgen plaats. Verborgen tussen de wijnranken en tussen de rotsen is daar de wijnpersbak. Misschien weet u dat in Israël een wijn- persbak bestond uit twee bakken. Die waren uitgehouwen in de rotsen. In de bovenste bak werden de druiven geworpen en daar liep men in met de blote voeten. Men trad de druiven. Zo liep het druivensap naar de tweede bak er onder. Daar werd het druivensap opgevangen. Nu is Gideon bezig in die bovenste bak van de wijnpers. Om daar met een stok of een dorsvlegel de tarwe te slaan. Hij dorst de tarwe bij de pers. Eigenlijk moet u lezen: in de pers. In de wijnpersbak. Er zal niet zoveel opbrengst geweest zijn. Als je die tarwe kon dorsen in een wijnpersbak, moet het maar een klein beetje geweest zijn. Nu is Gideon bezig om dat kleine beetje nog te redden. Om die te vluchten!

De kanttekenaren zeggen zo treffend: om die tarwe in het vluchten mee te nemen of om naar zijns vaders huis te vluchten als hij deze tarwe als voorraad zou hebben gedorst. Het woordje 'die' staat schuin in uw Bijbeltje. Dat staat er eigenlijk niet. We

kunnen dus niet goed opmaken of er bedoeld wordt om die tarwe te vluchten óf om zelf straks te vluchten. Maar het tekent beiden de nood die er heerst in Ofra, om de tarwe te verbergen voor het aangezicht van de Midianieten. Want het is oogsttijd en dat betekent voor de achtste keer zullen de rovers komen. Dat rovende Midianietenvolk zal komen. Ze zijn al in aantocht. Gideon kijkt af en toe schuw in de richting van het oosten. Ze zijn al in aantocht, die woeste horden van de Midianieten. Op hun snelle kamelen. Daarom begeert hij dat beetje tarwe te verbergen en in veiligheid te brengen. Er zitten hier mensen die hebben de Tweede Wereldoorlog meegemaakt. In het ene gebied is meer honger geweest dan in het andere, maar deze mensen verstaan iets van die man daar in Ofra. Hij probeert wat voedsel in veiligheid te brengen, om aan de hongerdood te ontkomen. Gemeente, wat een triest tafereel daar in Ofra. Een land vloeiende van melk en honing was hun toegezegd. De HEERE had gezegd: Indien gij in Mijn wegen wandelt zo zullen uw perskuipen overlopen en zo zal het land vruchten voortbrengen. Maar de HEERE had ook gewaarschuwd voor Zijn verbondswraak: 'Zo zij ontheiligen, wat Ik heb voorgeschreven, dan mogen zij gewis voor Mijne straffen beven'. Dat staat zo treffend in Deuteronomium 28: 15 en 33: 'Daarentegen zal het geschieden, indien gij der stem des HEEREN uws Gods niet zult gehoorzaam zijn om waar te nemen dat gij doet al Zijn geboden en Zijn inzettingen, die ik u heden gebied; zo zullen al deze vloeken over u komen en u treffen. De vrucht van uw land en al uw arbeid zal een volk eten, dat gij niet gekend hebt; en gij zult alle dagen alleenlijk verdrukt en gepletterd zijn.' De HEERE stelt tegenover de verbondszegen in Israël, de verbondsstraf en verbondsvloek. En dat zien we nu voor ogen in Ofra. Vluchten voor de Midianieten. Onze eerste gedachte was: Waar de HEERE Gideon roept! Dat is in het verborgene, onder die eik bij de wijnpersbak. Weet u wat zo'n wonder is? Gideon verbergt zich voor iedereen, maar voor de HEERE is hij niet verborgen. God weet een mens te vinden. De HEERE weet ze te vinden hoe verborgen ze ook zijn. Hij weet ze soms te vinden zomaar onder het werk. Kent u dat? Mag u daar door genade iets van weten, zomaar onder je werk, dat de HEERE je wist te vinden. Of misschien in de eenzaamheid van je huis, in alle stilte, verborgen voor het oog van de mensen. Dat de HEERE u wist te vinden. O, hier blijkt dat de Engel des HEEREN weet wat er leeft in het hart van Gideon. Hij kent hem in al zijn noden. Hij weet hoe die jonge man daar is vervuld met droeve gedachten over de toestand van Israël. Hoe de nood van zijn volk en de nood van zijn ziel leeft in zijn hart. Onder zijn werk zucht hij over de zonde. Als hij daar bezig is in leeft er iets in zijn hart van de 77e Psalm:

*'k Zocht Hem in mijn bange dagen;
'k Bracht de nachten door met klagen;
'k Liet niet af mijn hand en oog
Op te heffen naar omhoog.'
O, dan leefde er in zijn hart:
'Zou God zijn Gend vergeten?
Nooit meer van ontferming weten?*

*Zouden Zijn beloftenissen
Verder haar vervulling missen, '
Dan leefde er in zijn hart:
'En mijn geest doorzocht de reden
Waarom God die tegenheden
Mij in zulk een mate zond,
En wat mij te duchten stond.'*

Een verborgen plaats, maar de HEERE weet ze te vinden. Dat is een troost voor zulke tobbers als Gideon. Voor die onbegrepen eenlingen in ons midden. Zou de HEERE afweten van mijn zienvragen en mijn noden? Alles om je heen zegt: nee, de HEERE weet er niet van! De satan fluistert: Waar is God op Wien gij bouwdet? De omstandigheden lijken u allemaal tegen. Alsof de HEERE in een vijand veranderd is. Hoort dan dit woord: 'de Engel des HEEREN zette zich onder de eik die te Ofra is'. De HEERE komt ze opzoeken. Door Zijn Woord en Geest gaat Hij spreken. Hij is nu nog die allerhoogste Profeet en Hij zoekt ze nog op. En als Hij spreekt, zullen we straks zien, dan doet dat kracht aan je ziel. Als Hij spreekt dan veranderen de uiterlijke omstandigheden niet, maar dan verandert innerlijk wél alles. 'Merk op mijn ziel wat antwoord God u geeft, Hij spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft'. De HEERE vindt hem, daar bij de wijnpers. Degenen, die God verkoren heeft, die vindt Hij.

Waar men zich ook verbergt! Die de HEERE verkoren heeft tot een ambt in Zijn koninkrijk, die zal Hij op Zijn tijd vinden. Al zijn ze nog zo verborgen voor de ogen van mensen. Al zijn ze nog zo verborgen voor hun omstanders. Al zijn er in hun eigen leven duizend onmogelijkheden. De HEERE vindt ze op Zijn tijd. En Hij gaat ze roepen tot die heilige dienst. Hij brengt ze aan het licht. Hij roept ze en openbaart ze. Dat gaat Hij betonen als Hij Gideon gaat roepen. Daar zien we de Goddelijke vrijmacht. Daar zien we de Goddelijke almacht. De HEERE gaat hem roepen, hoe verborgen ook, en dat doet Hij nog. God gaat ze roepen, die Hij bestemd heeft voor Zijn heilige dienst. Daarom moet het ons gebed zijn, ziende op de geweldige nood in de ambtelijke dienst: bid dan de HEERE des oogstes, dat Hij arbeiders uitstoote in Zijn wijngaard. Want de velden zijn wit om te oogsten, maar de arbeiders zijn weinig. In onze tweede gedachte gaan we zien:

2. Hóé de HEERE Gideon roept

Er staat in het twaalfde vers: 'Toen verscheen hem de Engel des HEEREN en zeide tot hem: De HEERE is met u, gij strijdbare held.' Op zo'n plaats, verborgen onder die eik in de wijnpers, verschijnt Christus aan deze boerenzoon. En Gideon is er blind voor. Gideon weet niet wie Hij is. En dan klinkt er zo'n vriendelijke stem van die vreemde Wandelaar: 'De HEERE is met u, gij strijdbare held'. Het is een groet. De HEERE zij met u. Het kán zijn in wensende vorm, maar het betekent hier mét de wensende vorm. Het is hier geen groet zoals Boaz zijn arbeiders op de akker begroette: 'De HEERE zij met u'. Maar het is hier een dadelijk feit. Het is hier de werkelijkheid. Maar daar is niets van te zien. Dat blijkt helemaal niet. De HEERE is met u! Gideon had veel tegen. Gideon had bijna alles tegen. Gideon leek ook de HEERE tegen te hebben. Maar nu mag hij horen in de wijnpers: 'De HEERE is met u gij strijdbare held'. Dat is nu een boodschap aan de Kerk des HEEREN. Hoe ze ook in de verdrukking zitten. Waar ze ook verborgen zijn. Misschien moet u vluchten voor de vijanden. Misschien is er niets meer van te zien uw leven. En toch zegt de levende Christus tot zijn Kerk: 'En zie, Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'. Toch zegt Christus tot dat bevende, angstige, weggekropen volk: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde!' Zou er een groter wonder zijn voor jou en voor u, als u dit mocht weten op goede gronden: De HEERE is met mij?

Gemeente, al hebben we dan heel de wereld tegen, dan zijn we nog nameloos gelukkig. De HEERE is met u. Hoe is dat mogelijk? Vraagt u zich dat werkelijk af? Hoe is het mogelijk dat de heilige rechtvaardige God, met zó een uit het geslacht van Joas is? Hoe is het mogelijk dat de HEERE te doen wil hebben met zo'n zondig mens? Weet u hoe dat mogelijk is? Van nature is de HEERE tegen u, omdat u tegen God bent

opgestaan. De HEERE is tegen u. Maar het heilgeheim ligt, door Goddelijke genade, in die Engel des HEEREN. In de gezegende Christus kan de HEERE te doen hebben met zondige, doemwaardige Adamskinderen. Zijn naam is: Immanuël. Dat is God met ons. In de arbeid van deze dierbare Middelaar is God met verloren zondaren. In Hem kan Hij met Zijn Kerk, die daar ligt verloren in zonde en schuld, te doen hebben. O, dat diepe heilgeheim: de HEERE is met u. In Christus is God met Zijn Kerk. Wat een wonder als dat door genade mag worden geleerd. Gideon verstond het niet. Gideon wist niet Wie met hem sprak. Maar dat is een heilgeheim, dat de HEERE Zijn kinderen moet gaan openbaren. In deze Vreemdeling kan God met Gideon te doen hebben. In deze gezegende Borg, Die in de stilte van de eeuwigheid voor Gideon Borg werd. Vader, Gideon was de Uwe, maar Gij hebt Mij dezelve gegeven. In de arbeid van de Engel des HEEREN, Die eeuwen later Zijn dierbaar bloed zal gaan storten voor Gideon, kan God met verloren zondaren te doen hebben. Gideon stond in Zijn doorboorde handpalmen gegraveerd. Daarom klinkt het: 'De HEERE is met u, gij strijdbare held.' Maar wat is het nodig dat de HEERE Zich openbaart. Wat is het nodig dat Christus Zich bekendmaakt in onze verlorenheid en schuld. Christus is zo'n verborgen Persoon. 'Hij staat midden onder u, Dien gij niet kent' (Joh. 1:26) Maar als Hij Zich gaat openbaren en verklaren, dan gaan ze het verstaan: de HEERE is met u. 'De HEERE is mij verschenen van verre tijden ja Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid.' Gij strijdbare held. Je zou bijna zeggen dat is toch spotten. Zo'n bevende boerenzoon die daar schichtig rondkijkt tussen de rotsen bij de wijnpersbak. Vol van dodelijke angst voor de Midianieten. Hoe kun je die strijdbare held noemen? Voor we dat verder overdenken, gaan we eerst zingen uit Psalm 106:24:

*'Nochtans was God met hen begaan;
Hij zag hun angst, hun tranen aan,
En hunner hateren verwoedheid;
Hij dacht aan Zijn gestaafd verbond;
En had berouw, naar al Zijn goedheid,
Meedogendheid met Israels wond'.*

Hij zeide tot hem: 'De HEERE is met u, gij strijdbare held.' Strijdbare held. Daar leek hij totaal niet op. Zo'n bevende wezel bij de wijnpers. Gemeente, deze naam die de HEERE Gideon geeft is een profetie en een belofte. Gij strijdbare held. De HEERE spreekt hem niet aan wie hij in zichzelf is en blijft. Maar de HEERE spreekt hem aan zoals hij door Goddelijke genade wordt gemaakt. Gij strijdbare held. Want als de HEERE spreekt dan is het er, als Hij gebiedt dan staat het er. Dit moet je eens aan een kind van God vragen. Het klinkt hen dikwijls zo onmogelijk en ongelooflijk in de oren. Als de HEERE zegt: gij, reinen van hart, dan bedoelt de HEERE niet dat ze dat in zichzelf zijn, maar wat Hij door Goddelijke genade van hen heeft gemaakt.

Gij strijdbare held. De reactie van Gideon lees ik in vers dertien: 'Maar Gideon zeide tot Hem: Och mijn heer, zo de HEERE met ons is, waarom is ons dit alles dan wedervaren? En waar zijn dan Zijn wonderen, die onze vaders ons verteld hebben, zeggende: Heeft ons de HEERE niet uit Egypte opgevoerd?' Gideon zit boordevol met vragen. Zijn hart is vol met raadsels. Weet u wat zo opvallend is? Hij weet niet wie de Vreemdeling is, maar de dingen waar hij thuis niet over kan spreken, die stort hij allemaal voor deze Persoon uit. Hij zegt 'och adoni'. Dat moet in uw Bijbeltje met een kleine letter staan. Er staat hier niet Adonai. Dat is de naam van de Heere. Maar er staat hier: 'adoni', en dat wil eigenlijk zeggen net als bij ons: och, mijnheer. Dat is een

beleefde aanspraak van Gideon.

Daar kun je nog wat van leren, jongens en meisjes. Een beleefde aanspraak. Denk je daar altijd aan, als je oudere mensen aanspreekt? Ach meneer, neemt u mij niet kwalijk, maar als het nu echt zo is dat God met mij is, wat is daar dan van te zien. Hoe komt het dan dat we zo in nood zitten? O, meneer als dat nu waar is, als de HEERE, die trouwe Verbondsgod met ons is, hoe kunnen we dan in deze droeve omstandigheden zijn? Waarom treffen ons dan deze rampen? Waar blijven dan Zijn wonderen die onze vaders hebben verteld? O, meneer, hoe kan dat nu bestaan? Weet u wat er in doorklinkt? Gideon kent de geschiedenis van zijn volk.

Zul je je erin verdiepen jonge vrienden, in een tijd die a-dogmatisch en a-historisch is. Een tijd waar men afrekenet met de historie. Met Gods vinger in de historie. Maar Gideon weet de wonderen van God uit het verleden. Zul je ze onderzoeken? De wonderen des Allerhoogsten, die God heeft gedaan in de geschiedenis van ons land. Die Hij gedaan heeft in de voorgeslachten. Verdiep je er maar in. Gideon zegt: onze vaders hebben erover verteld, over die grote wonderen Gods. Gideon gelooft dat de HEERE de God van Israël een machtige God is Die wonderen op wonderen heeft gedaan. Ziet u het grote belang van die mondelinge overlevering? In de tijd van Gideon was er nog geen Bijbel. Maar de mondelinge overlevering van die wonderlijke daden heeft hij gehoord van zijn voorgeslacht. Het verlossende wonder van Zijn volk uit Egypte. De dichter zegt: 'Wij zullen het niet verbergen voor hun kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende de loffelijkheden des HEEREN, en Zijn sterkheid en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft.' (Psalm 78:4). Weet u waarom? Opdat zij hun hoop zouden stellen op dezelfde God en Zijn geboden bewaren.

O, ouders, hier ligt de taak en de verantwoordelijkheid om te spreken over God en Zijn dienst in onze gezinnen. O kinderen des HEEREN in het bijzonder, hier ligt de taak om de wonderen Gods in uw leven te verkondigen onder het nageslacht. Gideon mag het weten. Hij mag het gehoord hebben. Maar hij zegt: kijk nu eens, de HEERE heeft ons verlaten en heeft ons overgegeven in de hand van de Midianieten. O, ik heb gehoord van die wonderen, maar kijk nu vandaag eens!

Hoe vaak zeggen jongeren dat niet tegen je. Dominee, ik lees dat in boekjes. Dominee, ik hoor in de voorgeslachten hoe God zulke wonderen heeft gedaan, maar waar zie ik het vandaag? Wat zie ik ervan en wat hoor ik ervan? Gemeente, moet het ons niet uitdrijven, moet het ons niet schuldig stellen? Dat oude volk mocht vertellen van die verlossingen in tijdelijke en eeuwige zaken. Maar nu? Zit jij misschien net als Gideon met die vraag: HEERE bent U dan nog Dezelfde? Hebt u ons dan overgegeven aan de totale verharding en het oordeel? Zit je met die vragen? Weet je wat je dan moet doen? Leg ze maar neer aan de voeten van de Engel des HEEREN. Doe maar net als Gideon en stort voor Hem uit je ganse hart. Vraag maar aan de HEERE, met al je raadsels en je vragen, of Hij je wil onderwijzen door Zijn Woord en Geest. Gideon is aan het beste adres. Zoek het dan maar bij Hem. Zijn Naam is Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst. Wat is dat eigenlijk een wonderlijk volk. Die zijn er nog onder onze jongeren en ouderen. Ze zijn ongelukkig in zichzelf. God moeten missen en niet te kunnen missen. Blind voor Christus. Met schuld en verlorenheid. Die de verlating des HEEREN gevoelen in hun hart. Die het eigen schuld is, dat de HEERE naar hen niet meer omziet. Maar die toch niet kunnen laten hun hart voor de HEERE uit te storten.

O, waar zijn de wonderen? Gideon is eigenlijk voor zichzelf overtuigd dat Gods tegenwoordigheid en deze ellendige omstandigheden onverenigbaar zijn. Gideon denkt voor zichzelf dat moeilijke omstandigheden en de tegenwoordigheid Gods niet bij elkaar kloppen. Het kan niet volgens Gideon. En gemeente, dat is een ernstige

vergissing van deze zoon van Joas. Want ook bijzonder wil de HEERE soms in de kastijding en verdrukking tegenwoordig zijn bij Zijn kinderen. Wij verwarren zo gauw welvaart met Goddelijke gunst. Maar de HEERE kan betonen in Zijn kastijdende hand juist Zijn nabijheid te doen gevoelen. Als de Heere met ons zou zijn, dan kan dit toch niet! Is dat ongelof? Nee, het is wel zwak geloof. Want het geloof is een vaste grond der dingen hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet. Maar het is wel oprechtheid in het hart van Gideon. Hij leeft niet zomaar overal overheen. Hij begeert Gods werk te zien. In zijn eigen hart en leven en in dat van zijn geslacht. Hij begeert het Goddelijke genadewerk te zien. Hij begeert die Goddelijke tegenwoordigheid te gevoelen. Hij begeert de Goddelijke verlossing te ervaren. Zijn het ook uw klachten misschien? Nee, geen dode klachten over vroeger! Maar kent u de levende klacht? Heere, mag die genade van oude tijden ook onder ons en onze kinderen gezien worden? O, eeuwige Verbondsgod zou U nog met ons te doen willen hebben? Zou U Uw wonderen willen werken ook onder ons en onze kinderen. 'Doch Sion zegt: De HEERE heeft mij verlaten en de HEERE heeft mij vergeten. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over den zoon haars buiks? Ofschoon dezen vergaten, zo zal Ik toch u niet vergeten. Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds vóór Mij.' (Jes. 49:14-16)

Eén ding moet u bedenken, kinderen des HEEREN, als u moet klagen met Gideon: 'Zie, de hand des HEEREN is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen; en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen. Maar uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort.' (Jes. 59:1, 2). De hand van de HEERE is niet verkort. Er zit een kind van de Heere in de kerk. En die zegt: Heere, ben ik uw kind? Kan dit nu met genade gepaard gaan? Waar zijn nu de wonderen die U aan mijn ziel gedaan heeft? Waar zijn de Goddelijke blijken van Uw gunst? O, het is zo lang geleden dat u sprak tot mijn ziel. Zo lang geleden dat u overkwam in de bediening van Uw Woord. Is dat werk in mijn ziel wel waarheid geweest? Waarom zijn dan mijn vijanden zo machtig? Hier zien we dat verdrukking en strijd een bewijs kan zijn dat de HEERE met Zijn volk wil zijn. Want dan zegt Paulus in de Hebreeënbrief: 'En alle kastijding, als die tegenwoordig is schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn; doch daar geeft zij van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid degenen, die door dezelve geoefend zijn.' (Hebr. 12:11). Letten we nog op onze derde gedachte:

3. Waartoe de HEERE Gideon roept

Dat gaat de HEERE Zelf zeggen. 'Toen keerde Zich de HEERE tot hem en zeide: 'Ga heen in deze uw kracht en gij zult Israël uit der Midianieten verlossen; heb Ik u niet gezonden?' (vs. 14) Hier blijkt: God is nabij de ziel die tot Hem zucht; Hij troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht.

De Vreemdeling, Die tegen Gideon gesproken heeft, draait zich helemaal naar Gideon toe. Hij kijkt hem strak en recht in de ogen. Toen keerde de HEERE Zich tot hem. We mogen het in het Hebreeuws ook anders vertalen. Onze kanttekenaren wijzen daarop. Ze zeggen: of de HEERE zag hem aan! De HEERE zag op hem, gevende hem meteen bevel en de nodige krachten om Israël te verlossen.

De HEERE zag Gideon aan. Hij zag de blik in de ogen des HEEREN. *'Milde handen, vriend'lijk ogen zijn bij U van eeuwigheid.'* Daar heeft Gideon iets gezien in de vriendelijke ogen van de Engel des HEEREN, van de gezegende trouw en van de dierbare gunst. Als de HEERE Zich tot iemand wendt, als de HEERE iemand aanziet, dan wil dat in de Bijbel zeggen: dan schenkt Hij hem gunst. Dan schenkt Hij hem genade. Dan werkt hij de kracht uit in het hart. 'Als de HEERE Sion zal opgebouwd

hebben, in Zijn heerlijkheid zal verschenen zijn, Zich gewend zal hebben tot het gebed desgenen die gans ontbloot is, en niet versmaad zal hebben hunlieder gebed.'(Psalm 102:17, 18)

En zeide: Ga heen in deze uw kracht! Dat is een Goddelijk bevel. Dat is een Goddelijke opdracht: Ga heen! Hij zegt tot de één: Ga, en hij gaat, en tot de ander: Kom, en hij komt. Hier hebben we de roeping en de zending van deze grote richter. Ga dan heen in deze uw kracht. Zo wordt Gideon uitgezonden tot het werk van Israëls verlossing.

Deze uw kracht! Wat een wonderlijk woord. Moet je hem zien staan als een bevend riet, en een rokende vlaswiek. Uw kracht. En hij heeft helemaal geen kracht. Hij is krachteloos en hulpeloos. Deze uw kracht! Dat is de kracht die u van Mij zult ontvangen. Dat is de kracht die Ik u zal mededelen. Dat is de kracht waarmee Ik je zal bekrachtigen. Want als de HEERE spreekt, doet dat kracht aan de ziel.

*'Gods rechterhand is hoogverheven;
Des HEEREN sterke rechterhand
Doet door haar dadn de wereld beven;
Houdt door haar kracht Gods volk in stand.'*

Ga heen in deze uw kracht! Dat is een bevel en dan komt er een belofte achteraan. De belofte is: en gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen. Een bevel en een belofte. Gij zult! Hoe klein je ook van jezelf denkt, hoe zwak je ook in jezelf bent. Hoe onvoorbereid, hoe hulpeloos, hoe onmogelijk het ook voor jou is. Maar Gideon, ga heen in deze uw kracht. Onmogelijk in jezelf. Duizenden bezwaren. Maar Ik ben met u. Ik zal met u gaan. Ga dan heen. De kracht ligt niet in degene die God roept, maar de kracht ligt in de God die roept. De kracht ligt niet in de zwakke instrumenten die Hij gebruikt, maar de kracht ligt in de almachtige God. Ga dan heen in deze uw kracht.

Gemeente, we moeten gaan besluiten. Hebt u in uw persoonlijk leven van deze zaken iets leren kennen? Van dat ontkracht worden in jezelf. Van dat 'eigen krachten te verachten wordt op Jezus' school geleerd'. Van nature is er zo'n verwachten van onze eigen kracht. Hoe nodig is een ontkracht en afgebroken worden in jezelf, leren wanhopen aan eigen krachten, eigen gerechtigheden, eigen vermogens. Om alle hulp en kracht alléén van Hem te verwachten. Die mens kiest de wel- gebaande wegen.

Deze uw kracht! Dat is de kracht om te strijden tegen de zonde, tegen de wereld en tegen de vorst der duisternis. Dat is de kracht in het leven van de Kerk, die krachteloos in zichzelf zijn en moeten beleven: In ons is geen kracht tegen zo'n grote menigte, maar onze ogen zijn op U. Geen kracht tegen de doodsvijanden, de duivel, de wereld en vooral ons eigen vlees, die niet ophouden om te vechten. Maar ze ontvangen kracht in het persoonlijke leven, maar ook de kracht om de roeping te vervullen. De dagelijkse roeping van Gods kinderen op hun werk, op school, in de wereld. De kracht dagelijks in je gezin. De kracht in de omstandigheden van ziekte en nood. Ga dan heen in deze uw kracht. Ook in de ambtelijke dienst, waar het hier bijzonder op wijst. Gideon wordt geroepen tot richter: Ga dan heen in het koninkrijk Gods in deze uw kracht.

En dan volgt het nadrukkelijke bevel: Heb Ik u niet gezonden? Het is alsof de HEERE zegt: Is dat niet voldoende? Ik heb u gezonden, dat is het einde van alle tegenspraak. Dat is het eind van alle redeneren. Ik heb u gezonden. Maak maar geen tegenwerping meer Gideon, want daar ligt de kracht in. Heb Ik u niet gezonden? Dán mag Gideon gaan! Met het bevel en de belofte. Zo God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Heb Ik u niet gezonden, Gideon? Zou Ik het zeggen en niet doen, spreken en niet

bestendig maken? Ga dan heen in deze uw kracht, heb Ik u niet gezonden! Roeping en zending! O, hoe zullen zij prediken zonder dat zij gezonden zijn. Dan mag Gideon gaan om Israël te verlossen. 'Of gij niet gevoelt in uw hart dat gij wettiglijk van Gods gemeente en mitsdien van God Zelf tot deze heilige dienst geroepen zijt'.

Is Gideon toen direct gegaan? Dat moet je eens aan een kind van de Heere vragen. Dat moet je eens aan een dienstknecht van God vragen. Is Gideon toen direct in gehoorzaamheid gegaan? Gemeente, ik hou er niet van om op de preekstoel over mezelf te vertellen. Maar ik denk nu terug aan de kerkdienst, meer dan twintig jaar geleden. Deze zelfde tekst werd door één van Gods oude knechten ergens in een gemeente gepredikt. Het was op een doordeweekse avond. Ik zat temidden van bijna duizend mensen. Ik zat als een bevende, onbruikbare zondaar vol met raadsels, maar de Heere bracht dit Woord met onwederstandelijke kracht in mijn ziel: 'Ga heen in deze uw kracht, heb Ik u niet gezonden!' Dat bevel gold er maar één, dat was ik! Maar ging ik toen? Nog bijna twaalf jaar gevochten, nog twaalf jaar gesparteld, twaalf jaar geworsteld, maar God heeft het gewonnen. Hij heeft ingewonnen door Zijn liefde en genade. Hij kwam er op terug. Ik wil en zij zullen! Toen ging ik! Op Zijn tijd! 'Ga heen in deze uw kracht.'

O, Gideon mag gaan, ingewonnen en overwonnen. Er komen nog heel wat bezwaren voordat hij gaat. Wat is het een les! Wij zouden hele andere mensen kiezen. Zouden jullie zo'n bevende boerenzoon, daar bij die wijnpersbak, kiezen om Israël te gaan verlossen? Dan weet je toch veel betere, dan weten wij toch véél bruikbaarere mensen in het Koninkrijk van God. Maar gemeente, de Heere regeert. Hij wil bevende rieten, ongeschikt, zwak, weerloos en onmachtig in zichzelf, gebruiken. Ze worden door Hem toebereid om gebruikt te worden in het Koninkrijk der Hemelen. 'Ga heen in deze uw kracht.' Dan worden ze door Zijn Geest als jonge leeuwen. Dan gaan ze in het geloof: 'Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij krachten geeft.' 'Welzalig hij die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht.'

We overdachten de roeping van Gideon. Als u nu vraagt: waarom overkomt mij al deze ellende? Neem die vraag maar mee, jong en oud. Dat je dan net als Gideon bij de oorzaak mag worden gebracht. Waarom heb ik nu zoveel verdriet en kruis in mijn leven? Waarom moet ons dit alles wedervaren? Dat dan de HEERE je de reden zou laten zien, namelijk omdat je de stem des HEEREN ongehoorzaam bent. De HEERE heeft jou en u niet verlaten, maar u hebt de Heere verlaten. Wij hebben gebroken bakken uitgekozen. Wij hebben God op 't hoogst misdaan, en daarom zijn wij allerhande ellendigheid onderworpen. Maar nu mag u nog worden gepredikt: Er is verlossing bij God! Verlossing voor onmachtigen. Er is volkomen verlossing in Immanuël, de meerdere Gideon. In de grote Verlosser Jezus Christus, in Wie meer kracht en wijsheid is dan in Gideon. Zijn Naam is Jezus, want Hij zal Zijn volk verlossen. Hij kan en wil zondaren verlossen uit de macht van de zonde. Verlossen van de straf van de zonde, van de schuld van de zonde, van de smet van de zonde. Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is. Roept Hem aan terwijl Hij nabij is! Houd dan toch maar aan bij de hemel. Klopt en u zal opengedaan worden. Er zal verlossing komen op Zijn tijd.

*'Hij maakt op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden.'*

En, kind des Heeren, als u ziet op uzelf, als u ziet op uw afkomst, net als Gideon. Als u ziet op de omstandigheden in uw leven, net als Gideon. Dan is er totaal geen verwachting.

Maar als de Heilige Geest dat geplante geloof in uw hart doet beoefenen, dan zingt u in de grootste verdrukkingen:

*'Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven
Mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou,
Mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed, gebleven?
Ik was vergaan in al mijn smart en rouw.
Wacht op den HEER', godvruchte schaar,
houd moed; Hij is getrouw, de bron van alle goed;
Zo daalt Zijn kracht op u in zwakheid neer;
Wacht dan, ja wacht; verlaat u op den HEER!'*

Amen.

Slotzang: Psalm 68:17

3. De HEERE is vrede

Lezen: Richteren 6: 12-24
 Zingen: Psalm 86: 8 en 9
 Psalm 33: 8 en 9
 Psalm 72:2
 Psalm 85: 4

Geliefden, het gedeelte uit Gods Woord dat we samen willen overdenken, kunt u vinden in het voorgelezen hoofdstuk Richteren 6: 15-24. Ik lees u alleen vers 23 en 24:

'Doch de HEERE zeide tot hem: Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven. Toen bouwde Gideon aldaar den HEERE een altaar, en noemde het: De HEERE is vrede! Het is nog tot op deze dag in Ofra der Abiëzrieten'.

Gemeente, we schrijven onder de woorden van dit gedeelte: **'De HEERE is vrede'**. We willen u wijzen op vier gedachten:

1. een teken gevraagd (vers 15-18)
2. een teken gegeven (vers 19-21)
3. de vrede geopenbaard (vers 22-23)
4. een altaar gebouwd (vers 24)

Geliefden, we gaan terug naar de eik in Ofra. We gaan opnieuw in onze gedachte naar dat gebergte van Manasse even ten zuiden van de Thabor. Bij dat kleine dorpje Ofra hebben we Gideon ontmoet. Hij dorste tarwe bij de pers, om die te vluchten voor het aangezicht der Midianieten. Het was ongebruikelijk om in een wijnpersbak tarwe uit te slaan. We hebben ook gezien dat Gideon, de zoon van Joas, wel verborgen was voor het oog van de Midianieten, voor die plunderende horde van over de Jordaan, maar hij was niet verborgen voor de alwetende ogen van God. Krachtig had de roeping geklonken in het veertiende vers: 'Toen keerde Zich de HEERE tot hem, en zeide: Ga heen in deze uw kracht, en gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen; heb Ik u niet gezonden?' Het is alsof de HEERE zegt: laat het je genoeg zijn, Gideon dat Ik je zend. Laat het je genoeg zijn dat je in Mijn Naam mag uitgaan. Ga heen! De kanttekenaren zeggen: immers ja, wil de Heere zeggen. Want je hoort Mij zeggen: ga, met de belofte van een goede uitkomst. Daarom twijfel niet of gij zult het verrichten waartoe Ik u zend. Ga heen! Dan zie je Gideon gaan. In zijn ijver voor de HEERE. Dacht u dat? Weet u wat er staat? Toen zeide hij tot Hem: 'Och mijn heer! Waarmede zal ik Israël verlossen? Zie, mijn duizend is het armste in Manasse, en ik ben de kleinste in mijns vaders huis'. Als die opdracht van de vreemdeling komt, die daar is gaan zitten bij Gideon onder de eik. Dan roept Gideon uit: 'Och, mijn heer!'. Wij zouden zeggen: och, mijnheer. Het heeft hier niet de betekenis of hij er iets goddelijks in ziet. Het is gewoon een beleefdheidsaanspraak. Ach mijnheer, wat denkt u wel. 'Mijn duizend'. Waarschijnlijk weet u dat Mozes het volk Israël in duizendtallen heeft moeten verdelen. En nu zegt Gideon: 'Mijn duizend'. Hij bedoelt eigenlijk mijn geslacht. Dat geslacht van Abiëzer. Mijn duizend, mijn geslacht is het minste geslacht van Israël. Het is het geringste en armste van heel Manasse. En trouwens ik ben de jongste uit het gezin van Joas. Ik ben de jongste, de kleinste, de geringste in het huis

van mijn vader Joas. Het is alsof Gideon zegt: 'och mijnheer, weet u dan niet, dat ik volslagen ongeschikt ben voor deze taak? Weet u dan niet dat mijn vader en moeder de Baäls dienen? Weet u dan niet dat mijn vader Joas een beeld én een altaar voor Baäl heeft staan?' O, de minste in mijns vaders huis. Het is alsof je hem hoort zeggen wie haalt er nu zoiets in zijn hoofd. Om mij uit te zenden om Israël te verlossen tegen die machtige overmacht van de Midianieten. Het volk dat nu al zeven jaar komt als een vloedgolf op hun kamelen. En al de oogst roven. Waar zou ik dat mee moeten doen? Het is alsof Gideon zegt: 'Mijnheer, ik heb alles tegen om aan die taak te voldoen'. Ik heb alles tegen! Hij zegt niet: 'Zend alstublieft maar een ander'. Dat lezen we ook op andere plaatsen in Gods Woord. Het lijkt net of er toch iets in zijn hart haakt naar die goddelijke taak. Het is net of er wel iets in zijn hart begeert om te strijden voor de eer van Israëls God. Maar hij gevoelt zijn onmogelijkheid. Weet u, dat is nu meestal de gestalte van iemand die God roept tot de dienst in Zijn koninkrijk. Dat is zo kenmerkend voor degenen van alle eeuwen, die God roept tot arbeid in Zijn koninkrijk. Aan de ene zijde die begeerte, die wonderlijke begeerte, door God Zelf in hun hart gelegd om te mogen dienen. Om te mogen strijden tegen de driehoofdige vijand. Om de eer des HEEREN te mogen bedoelen. En aan de andere kant: de minste, de armste, de geringste. Ze beleven hun onwaarde, hun onmogelijkheid, hun blindheid, hun onvermogen. Och, mijn HEERE, wie ben ik? Hun krachteloosheid, hun dwaasheid, hun eigen eer zoeken maakt hen volkomen ongeschikt. Hoort u onder de eik bij Ofra Gideon uitroepen: 'Hoe zou dat ooit moeten? Waarméé zou ik Israël moeten verlossen? Ik heb geen wapens. Ik heb geen kracht. Ik zie helemaal geen weg. Ik heb geen mannen en geen middelen. Waarmede zou ik? Ik heb geen gezag in Israël!'

En gemeente, ik zei u al, zulke mensen zijn nu geschikte voorwerpen in de dienst des Heeren. Zulke mensen verkiest de HEERE menigmaal in Zijn dienst. Onbekwaam tot enig geestelijk goed. Onwaardig en krachteloos in zichzelf. Daar heeft Paulus ook iets van verstaan als hij zegt in 2 Korinthe 4:7: 'Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God en niet uit ons'. Een schat in aarden vaten opdat Gods kracht de roem en de eer zou ontvangen. Die vreemdeling bij Gideon geeft het nog niet gewonnen. U leest in vers 16: 'En de HEERE zeide tot hem: Omdat Ik met u zal zijn, zo zult gij de Midianieten slaan, als een enig man'. Het is duidelijke taal. Gideon, omdat Ik met u zal zijn. Daar gaat de HEERE bevestigen door het Woord de opdracht die Hij hem heeft gegeven. Dan gaat Hij al die bezwaren van Gideon wegnemen met de woorden: 'Ik zal met u zijn'. Dat gaat de HEERE nader verklaren. Je ziet dat de Heere in het leven van Zijn kinderen telkens door Woord en Geest Zich nader gaat verklaren. Ze krijgen voortgaand onderwijs. Eerst: 'Heb Ik u niet gezonden?' En nu gaat Hij zeggen: 'en Ik zal met u zijn'. Gideon, je zult dat grote Midianitische leger, die overmacht, die nu al zeven jaar Israël teistert, die zal je slaan alsof het één man is. Het zijn er honderdvijfendertigduizend. Maar de HEERE zegt: 'Nu zal dat hele leger van die honderdvijfendertigduizend zijn alsof je maar één man moet verslaan'. Omdat Ik met u zal zijn. Zo gemakkelijk zal het dan gaan Gideon. Wat moet Gideon hier leren dat de overwinning niet afhangt van zijn kracht. Niet van zijn inzet, van zijn wijsheid, van zijn aanzien. Maar Gods hulp en Gods kracht worden in zwakheid volbracht. De dichter van Psalm 33 zingt:

*'Het briesend paard moet eind'lijk sneven
Hoe snel het draav' in 't oorlogsveld;
't kan niemand d' overwinning geven;
Zijn grote sterkte baat geen held.*

*Neen, de HEER' der heren,
Doet ons triomferen!'*

Gideon moet leren: zo God vóór ons is, wie zal dan tegen ons zijn.

Ik ben met u. Ik zal met u gaan. Dat moet genoeg zijn. Ik met u. Ik, Die alle macht heb in de hemel en op de aarde. Met u, die onwaardige, die zwakke, die krachteloze. Ik, Die de hemelen bewoon, die Wijze, die Almachtige. Met u, in wie geen kracht is. 'Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld'. O, Gods kinderen en Gods knechten ervaren het bij ogenblikken dat Gods Woord kracht mag doen in al hun krachteloosheid. 'Ik met u': daar hoor je in: 'Immanuël, God met ons'. 'Ik met u': daar horen we de Naam in van Hem, Die in de volheid des tijds komen zal. U moet belijden in omstandigheden van strijd en aanvechting: 'Dewijl wij van onszelf zo zwak zijn; dat wij niet één ogenblik zouden kunnen bestaan'. Maar als de HEERE het oog opent voor wat er in Hem is. Als Hij Zijn gezegende kracht doet ervaren aan de ziel. Ik met u. Altijd en overal! Dan mogen ze wel eens zingen, misschien in stilte:

*'Doch gij, mijn ziel, het ga zo 't wil.
Stel u gerust, zwijg Gode stil;
Ik wacht op Hem, Zijn hulp zal blijken.
Hij is mijn rots, mijn heil in nood'.
Mijn hoog vertrek; Zijn macht is groot;
Ik zal noch wank'len noch bezwijken.'*

Gideon gaat antwoorden: 'En hij zeide tot Hem: Indien ik nu genade gevonden heb in Uw ogen, zo doe mij een teken, dat Gij het zijt, Die met mij spreekt' (vs. 17).

We krijgen de indruk dat Gideon nog niet beseft Wie er tegen hem spreekt. Het is nog een Vreemdeling. Het is een Wandelaar, Die zich daar heeft neergezet. En toch lijkt het alsof hij gevoelt dat er een wonderlijke en goddelijke kracht van die Vreemdeling uitgaat. Het is waarschijnlijk zo, dat Gideon in het tweeëntwintigste vers pas ziet Wie de Vreemdeling is: 'Toen zag Gideon, dat het een Engel des HEEREN was'. Daar gaan zijn ogen open voor de werkelijkheid van deze Persoon. Maar we zien hier in het zeventiende vers al dat er een wonderlijke gedachte in zijn hart opkomt: Wie zou dit toch zijn? Iets van goddelijke Almacht voelt hij. Er staat een ander woord voor 'heer'. In het dertiende vers staat echt 'mijnheer' en in het vijftiende vers staat het woord 'Adonai'. Dit kan wijzen naar het zien van goddelijke majesteit van deze Vreemdeling. Hij ziet méér een mens. 'Indien ik nu genade gevonden heb in Uw ogen, zo doe mij een teken, dat Gij het zijt, Die met mij spreekt.'

Hij verzoekt om een teken. Hij vraagt: 'HEERE, indien uw gunst op mij is, zou U het willen bevestigen met een teken?' De kanttekenaren zeggen: 'Een teken om mij te verzekeren dat gij, vreemdeling, van God hiertoe gezonden zijt opdat ik deze roeping met een goed geweten mag aannemen'. Doe mij dan een teken dat ik mag weten dat God u gezonden heeft. Geef mij een teken dat het van de HEERE is.

Gemeente, een teken vragen. Wie in de kerk is hiertoe niet geneigd in allerlei situaties? Wat is het begrijpelijk in het hart van de jonge Gideon. Als je de machtige opdracht ziet die hij moet gaan uitvoeren, wat is het begrijpelijk dat hij om een teken te vraagt. Hoe kon hij nu weten of de gunst van de HEERE met hem meegaat? Een teken. Is het wel van de HEERE? Of is het allemaal uit de mensen of van jezelf? 'Indien ik nu genade gevonden heb in Uw ogen, zo doe mij een teken'. Hij begeert een teken. Tot bevestiging, tot verzekering, tot versterking. Hij begeert een teken omdat hij ziet op de grootheid van de zaak én op de onmogelijkheid van zichzelf. En omdat

hij weet van zijn eigen arglistig hart. Hoeveel zelfbedrog kan er zijn. 'Doe mij een teken'. Hij twijfelt niet aan het Woord dat is gesproken. Maar hij begeert een bevestiging. Hij begeert een verzekering. 'HEERE, is het nu Uw werk of is het mijn eigen werk?' We staan voor de vraag of we de Heere een teken mogen vragen. Mag je, jonge vrienden en ouderen, een teken aan de HEERE vragen? Als Hij spreekt door Zijn Woord. Als Hij door de prediking tot u komt. Mag ik dan vragen om een teken? In Gods Woord kunnen we zien dat er op twee manieren een teken kan worden gevraagd. Het wordt gevraagd uit ongelof. En het kan worden gevraagd in het geloof. We vinden voorbeelden in de Heilige Schrift waar een teken wordt gevraagd uit ongelof aan het Woord van God. Maar we zien ook voorbeelden waar het wordt gevraagd met een zwak geloof en een bestreden geloof. Dan dient het om bevestiging en verzekering van de HEERE te mogen ontvangen. We lezen bijvoorbeeld bij Abraham: 'HEERE, waarbij zal ik het weten dat Gij het zijt die tot mij spreekt?' Abraham vraagt een teken in het geloof. We zien de knecht van Abraham, die is uitgezonden naar Mesopotamië om een vrouw voor Izak te zoeken, zijn knieën buigen. Hij zegt: 'HEERE, als het nu van U is, mag ik dan straks een meisje ontmoeten bij die put? En zou U dan een teken willen geven dat het in Uw gunst is. Als zij zal zeggen: zal ik óók uw kamelen water geven, dan is het de vrouw van Izak. Zou u dat teken willen geven? Jongens, vraag zó maar om een teken als je op zoek bent naar iemand om het leven mee te delen. Vraag maar, net als die knecht van Abraham, of de HEERE je wil leiden door zijn Geest. Dat is een teken vragen uit angst om verkeerde wegen te gaan. Dat is een teken vragen uit vrees voor wie je zelf bent.

Een teken vragen. Bij Gideon is het niet uit ongelof. Maar bij Gideon is het uit klein geloof. Er zijn mensen die begrijpen Gideon niet. Het staat toch in het Woord van God? Dat moet je geloven. En dat doen ze ook. Dat doen ze zonder enige strijd of moeite. Ik las ergens: dat zijn mensen die over één nacht ijs gaan op reis naar de eeuwigheid. Nu weet iedereen wat dat betekent. Ijs van één nacht. Dat is levensgevaarlijk. Zo is er ook een godsdienst én een geloof die gaan over één nacht ijs. Die geloven alles wat er staat in de Bijbel van begin tot eind. Die eigenen zich dat alles toe. Daar hebben ze geen moeite mee. Maar zulke mensen begrijpen Gideon niet. Die verstaan Gideons vraag om een teken niet. Het is echter geen ongelof in het hart van deze jonge Gideon. Maar het is zo'n uitzien van zijn hart naar de bevestiging van de HEERE. O, het is wel een gebrek in zijn geloof. Het is wel een bewijs van zijn onwetendheid over de weg des HEEREN. Het is niet te roemen als we tekenen moeten vragen. Want de dichter zingt in het geloof: 'Ik hoop in al mijn klachten, op Zijn onfeilbaar Woord'. Het getuigt wel van zwak geloof. Van klein geloof. Van bestreden geloof. Het is wel een geloof dat versterkt moet worden. Maar het is het zaligmakend geloof dat Gideon mag bezitten. Misschien dat u Gideon goed verstaat. Daarom, al is het dat wij nog vele gebreken en ellendigheid in ons bevinden, als namelijk dat wij geen volkomen geloof hebben. En wij begeren tegen ons ongelof te strijden.

De schare vraagt Jezus om een teken. Dat is een teken vragen uit ongelof. Uit vijandschap. 'Dit is een boos geslacht; het verzoek een teken en hun zal geen teken gegeven worden dan het teken van Jona de profeet' (Luk. 11:29) Zulke mensen ontvangen geen teken. We lezen van Zacharias, een man met genade, dat hij een teken vraagt. En dat is uit ongelof. 'Waarbij zal ik het weten'? Dan volgt een kastijding in het leven van Zacharias: negen maanden stom. Uit ongelof een teken gevraagd. Zo zien we voorbeelden uit de Heilige Schrift. Toets maar uw hart voor het aangezicht van een alwetend God. Gideon vraagt het in het geloof: 'HEERE, geef mij een teken'. Tekenen begeren tot versterking. Het komt wel vaak voort uit een nalatig acht- geven

op Gods Woord. Het komt wel vaak voort uit een verslapt gebedsleven. Het komt soms voort uit een verachten van de heilige sacramenten. De tekenen en zegelen, die de HEERE bij Zijn Woord gegeven heeft. Het komt soms voort uit een niet letten op Zijn leiding en Zijn daden in mijn leven. Uit een niet opmerken uit Zijn voorzienige leiding. Want de HEERE spreekt soms meer door daden dan door woorden. En daarom is opmerken zo belangrijk. Ook in ons leven.

Gideon vraagt een teken. En dan wordt het teken gegeven. 'Wijk toch niet van hier, totdat ik tot U kome, en mijn geschenk uit- brenge, en U voorzette. En Hij zeide: Ik zal blijven totdat gij wederkomt'. Gideon zegt tegen die vreemdeling: 'Geeft U mij een leken, dan zal ik een geschenk gaan halen'. Blijf toch hier. Hij zegt eigenlijk: Wilt U zo vriendelijk zijn om nog even te wachten. Dan zal ik U een geschenk, een gave, aanbieden. We lezen de kanttekeningen: 'alsnog niet anders denkende dan dat hij een mens of een profeet was, wijl hij hem naar de manier van de aartsvaders in de haast wat spijs en drank wil aanbieden'. Dus Gideon doet net als Abraham eenmaal heeft gedaan bij de eikenbossen van Mamré. Hij gaat voor de vreemdeling een maaltijd, een geschenk halen. Om nu die gast te gaan vereren met gastvrijheid. Hij zegt: 'Blijf nog een ogenblik, dan kom ik met mijn geschenk en zal ik het u voorzetten'. 'En Gideon ging in en bereidde een geitenbokje en ongezuurde koeken van een efa meels; het vlees legde hij in een korf, en het sop deed hij in een pot; en hij bracht het tot Hem uit, tot onder de eik, en zette het neder.' Letten we daarop in onze tweede gedachte:

2. Een teken gegeven

We zien die Vreemdeling blijven. Daar moet u eens op letten. Wat heeft de HEERE een geduld met Zijn kinderen. Gij moet hier blijven. Dan gaat de HEERE betonen: 'Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten, hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten, En dat wij stof, van jongs af zijn geweest'. Wat een lankmoedigheid van de HEERE. Met het klein geloof van Gideon. Hij wacht. Hij zegt: 'Ik zal blijven'. Dan komt Hij de zwakheden mede te hulp. Gideon gaat naar binnen. Hij gaat naar de boerderij. En hij slacht een geitenbokje. Hij slacht één van de bokjes en maakt het klaar. Hij bereidt het tot een maaltijd. Dan bakt hij ongezuurde koeken. Van een efa meel. Een efa is ongeveer tweeëntwintig liter. Van dat tarwemeel dat hij zojuist heeft gedorst. In de wijnpersbak gaat hij ongezuurde, dat wil zeggen zonder gist, ongerezen koeken bakken. Een efa. Moet u eens even opletten hoeveel dat is. Een efa is tien gomer. En een gomer manna was genoeg voor één persoon voor een hele dag. Dus hij gaat eigenlijk koeken bakken die genoeg zijn voor tien personen. Koeken, die genoeg zijn om tien personen in hun onderhoud te voorzien. Een hoeveelheid die rijk en overvloedig is. In een tijd van hongersnood. In een tijd waarin Israël hongert, gaat Gideon hier een overvloedig offer brengen. Een enorm geschenk draagt hij zo aan. Ongezuurde koeken van een efa meel. En een geitenbokje. Misschien is het wel zijn laatste geitenbokje, dat ze in een mand leggen en het sop, dat is een soort bouillon, een soort vleesnat in een pot. Je zou zeggen een soort jus doet hij in een pot. Het vlees in een mand. En de saus in een pot. En dan brengt hij ze naar buiten naar de Vreemdeling. Dan zet hij het hem voor als een gastmaal. Een overvloedig maal. In dagen van hongersnood! Je ziet hier iets in: de liefde rekent niet. De liefde redeneert niet, maar de liefde offert. De liefde geeft. Daar geeft hij in dagen van gebrek een overvloedig offer. Zo staat het klaar voor die Vreemdeling.

En wat gebeurt er dan? Dan wacht Gideon tot de Vreemdeling gaat eten. Wonderlijk, er staat in het twintigste vers: 'Doch de Engel Gods zeide tot hem: Neem het vlees, en de ongezuurde koeken, en leg ze op de rotssteen, en giet het sop uit; en hij deed alzo'. In plaats dat die wonderlijke Vreemdeling de maaltijd gaat gebruiken, krijgt Gideon

opnieuw een opdracht. De Vreemdeling wijst naar de rotssteen. Daar vlak bij de wijnpersbak. Hij zegt: leg nu dat vlees en die koeken op dat stuk rots en giet de pot met dat vleessap eroverheen'. Een wonderlijke gebeurtenis. Je denkt dat Hij zou gaan eten en nu laat Hij alles doordrenkt met dat sop op de steenrots liggen.

Gemeente, dan gebeurt er iets waarvan we de betekenis goed moeten verstaan. Dan krijgt Gideon onderwijs! Persoonlijk, geestelijk onderwijs. 'En de Engel des HEEREN stak het uiterste van de staf uit, die in Zijn hand was, en roerde het vlees en de ongezuurde koeken aan; toen ging er vuur op uit de rots, en verteerde het vlees en de ongezuurde koeken. En de Engel des HEEREN bekwam uit zijn ogen' (vs. 21). In plaats van de maaltijd te eten, doet de Engel daar iets wonderlijks. Daar gaat die Vreemdeling een teken geven. Daar gaat Hij met het uiteinde van Zijn wandelstaf die kostbare geschenken aanraken. Daar gaat Hij openbaren aan Gideon wie Hij in werkelijkheid is. Daar gaat Hij Zichzelf bekendmaken in Zijn Almacht en Heerlijkheid. Dat geschenk wordt omgebouwd in een teken. Gideon, je hebt een teken gevraagd. Nu zal Ik openbaren Wie Ik ben in al Mijn majesteit en heerlijkheid! Nu zal straks de Godheid van die Engel des HEEREN blijken. Nu zal de grote Engel des HEEREN, de Verbondsengel, Jezus Christus in Zijn oudtestamentische gedaante Zich openbaren aan Gideon. In dit offer. Want, geliefden, wat was Gideon voor een man? Gideon was een man die genade kende. Die getrokken was uit de duisternis tot Gods wonderbaarlijk licht. We hebben hem leren kennen, daar onder die eik, met in zijn hart de droefheid naar God. Gideon kende de bittere smart over de zonden in zijn eigen leven. Maar ook in het gezinsleven van zijn vader en moeder. De smart over de ongerechtigheid van het volk van Israël. Gideon ging gebogen onder de schuld en de last van de zonde en de ongerechtigheid van de Baäldienst. Gideon kende genade. Maar, weet u, Gideon kende niet de vrede met God. Gideon stond nog buiten die kennis van de vrede door het bloed des kruises. Een man met genade. Een man, geroepen tot een wonderlijke taak in het koninkrijk Gods. Maar het heil- geheim van de persoon van Christus en Zijn dierbare Middelaarsarbeid in dat enige Offer, dat was voor Gideon verborgen. O, hij moet gebracht worden tot dat grote heilgeheim van de vrede door het enige Zoenoffer van de Zoon van God. Het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Gideon wordt hier gebracht door dit wonderlijke teken tot de geloofskennis van de gezegende Borg en Zaligmaker. Opdat hij straks mag zeggen: 'Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze HEERE Jezus Christus' (Rom. 5:1).

Dan moet u eens kijken wat er gebeurt daar op dat rotsblok. Daar liggen al die ongezuurde koeken. En daar ligt het vlees van dat geitenbokje. Het is door- en doornat van de saus. Maar als de Vreemdeling met de punt van Zijn wandelstok dat geschenk aanraakt, dan spat het vuur uit die rotssteen! Dan lekken de vlammen dat doornatte offer op. In één ogenblik is dat offer verteerd. Opmerkelijk! Er komt vuur uit de rotssteen! Nee, het vuur komt niet uit de hemel. Er zijn andere voorbeelden. Denk maar aan Elia, dan komt het vuur uit de hemel. Maar hier gaat die Vreemdeling Zijn Goddelijke Almacht tonen. Het vuur komt uit de rots en de vlammen verteren dat offer. En op datzelfde moment is die wonderlijke Vreemdeling weg. Er staat: 'En de Engel des HEEREN bekwam uit zijn ogen'. O, op hetzelfde moment, zonder dat Gideon het heeft gezien, is de Engel des HEEREN verdwenen. En weet u, daar is nu een geestelijke les die we kunnen leren onder de eik in Ofra.

Gideon is een man met genade. Ik zei u: met de droefheid naar God. Zijn ziel schreeuwt onder het dorsen, daar bij die wijn- persbak, naar God en Zijn genade. Hij weent in zijn hart vanwege het verlaten van de HEERE. Maar zijn ogen zijn gesloten voor die verborgen Persoon. Kan dat dan? Dat lezen we toch op veel plaatsen in Gods

Woord? Ziet u de Emmausgangers gaan? Een brandend hart, vanwege het spreken van die Vreemdeling. Maar hun ogen waren gesloten. Later bij het breken van het brood wordt de Levensvorst hun opnieuw geopenbaard in Zijn Middelaarsheerlijkheid. O, gemeente, die gezegende Christus is een verborgenheid voor het natuurlijke oog. Maar is ook een verborgenheid in het leven der genade. Maar zalig de mens die de Heilige Geest Hem gaat openbaren. De rijkdom in die gezegende Engel des HEEREN. Want die Engel des HEEREN is Jezus Christus de Zone Gods, die op deze vervloekte aarde zou komen in de volheid des tijds. Om de schuld van Zijn volk te gaan voldoen. Om het recht van de Vader te gaan verheerlijken. Om de vloek te gaan dragen voor al de Zijnen. Om de hitte van de gramschap te gaan blussen. Om de breuk te gaan herstellen. Mag u weten van het wonder van de levendmaking? Verstaat u Gideon in zijn droefheid naar God? In zijn smart over de zonde? Al die levendgemaakten hebben de begeerte in hun hart om het beste aan de HEERE te geven. Om nu een geitenbokje en een efa meel aan te dragen. Om nu het beste van hun leven aan de HEERE te geven. O, wat een offers dragen ze aan. Wat kunnen ze bezig zijn om aan te brengen eigengerechtigheden: bokjes, koeken en saus! Wat zijn ze soms bezig bij dagen en bij nachten om de HEERE iets toe te brengen. Vanuit die ingestorte liefde bezig om door de werken der Wet gerechtvaardigd te worden. Maar weet u wat u nu moet leren? Dat is de prediking uit dit vers! Als God uw offer aanraakt met Zijn Goddelijke gerechtigheid dan verteert alles door het vuur. Als nu al uw aangedragen bokjes en ongezuurde koeken, die u aansleept om de HEERE te behagen, in aanraking komen met het vuur van Gods gerechtigheid dan zullen ze gans verteren. De les daar bij Ofra is: alles wat ik aandraag, kan voor Gods gerechtigheid niet bestaan. Want ziet u Gideon daar staan. Daar staat Gideon verslagen bij die rotssteen. Zijn offer is weg. Zijn gave is weg. Maar ook die Vreemdeling, Die zijn hart zo verklaard had, is weg. Daar staat Gideon alleen. Niet de offers die ik breng, niet de tranen die ik pleng. Alles verteerd door de eisen van Gods recht en gerechtigheid. En dan ook die Vreemdeling weg. Die zo'n zoete belofte in je leven had geschonken. Die zo gesproken had naar je ziel. Die gezegende Vreemdeling Die je hart brandende had gemaakt. Die woorden des eeuwigen levens sprak. Daar sta je dan, alles kwijt. Als een schuldenaar voor God. Een zondaar in aanraking met Gods heiligheid. In aanraking met het vuur van Gods rechtvaardigheid. Daar gaat Gideon leren: al uw gerechtigheden een wegwerpelijk kleed. De noodzakelijke les in het leven der genade: goed doet geen nut ten dage\ der verbolgenheid, maar alleen de Borggerechtigheid van Christus redt van de dood. Dat zien we in onze derde gedachte: 'De vrede geopenbaard'. Van die vrede willen we eerst samen zingen. Uit Psalm 72: 2:

*'De bergen zullen vrede dragen,
De heuvels heilig recht;
Hij zal hun vrolijk op doen dagen
Het heil, hun toegezegd.
't Ellendig volk wordt dan uit lijden
Door Zijnen arm gerukt;
Hij zal nooddruftigen bevrijden;
Verbrijz'len, wie verdrukt.'*

3. De vrede geopenbaard

De HEERE is vrede. Daar staat Gideon. In de eenzaamheid. Zijn offer is weg. Alles wat hij aandroeg is verteerd. Is al het uwe wel eens in aanraking gekomen met die vlekkeloze gerechtigheid des HEEREN? Heeft Hij al het uwe wel eens aangeraakt met

het uiterste van Zijn staf? 'Onze God is een verterend vuur en een eeuwige gloed bij Wie niemand wonen kan'. En dan die Vreemdeling weg, Die Zich aan u had geopenbaard in Zijn profetische onderwijzingen. In zijn belofte. Voor Wie je zo hartelijk je hart had kunnen uitstorten. Net als Gideon met alle noden. En dan alles weg! Dan gaat Gideon in zijn hart verstaan dat hij God heeft gezien. 'Toen zag Gideon dat het een Engel des HEEREN was' (vs. 22) In dit wonderteken heeft God Zichzelf geopenbaard. De Engel des HEEREN. De Engel des Verbonds. Dat is de Zoon van God. In het Oude Testament kwam de HEERE Jezus op de aarde in de gedaante van een engel. Toen had Hij nog niet vlees en bloed aangenomen zoals in Bethlehem. Maar Hij kwam soms tijdelijk op aarde. Iedereen weet wel voorbeelden. Bij Jozua voor Jericho. En bij Abraham voor zijn tent. Wat is nu de reactie van Gideon? Wat leeft er in zijn ziel als hij daar staat? Dan is er maar één gedachte in zijn ziel. En dat is: omkomen! 'Ach, Heere, HEERE, daarom, omdat ik een Engel des HEEREN gezien heb van aangezicht tot aangezicht'. Weet u wat Gideon bedoelt? Ik heb God gezien en nu moet ik sterven. Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht. Hij is dodelijk bevreesd. Er is in zijn hart diepe ontroering. Zijn uitroep breekt hij af. Deze zin is niet afgemaakt. Hij had er eigenlijk achter moeten zeggen: 'Ach Heere, HEERE, nu heb ik U gezien van aangezicht tot aangezicht... en daarom moet ik sterven'. Straks klinkt het antwoord: gij zult niet sterven. Straks klinkt het antwoord: 'Vreest niet'. Er is in het hart van Gideon dodelijke vrees. Het wordt sterven en omkomen. En als hij die zin uitroept: 'Ach Heere, HEERE, ' dan stokken de woorden in zijn keel. Dan komt hij er niet meer uit. De kanttekenaren wijzen daarop. Een afgebroken zin: 'Ach Heere, HEERE'. Want God zien, betekent in het Oude Testament sterven. Ik denk dat iedereen daar wel voorbeelden van weet. De ouders van Simson, een paar hoofdstukken verder. Manoach en zijn vrouw zeggen: wij hebben God gezien en nu moeten we sterven. We lezen in Exodus 33 'Want Mij zal geen mens zien en leven!' Dus Gideon zegt: het wordt omkomen, want ik heb God gezien. Vraagt u zich af hoe dat komt? Of kent u iets van de gestalte van Gideons hart? Zelfs de allerheiligste die in aanraking komt met de hoge Heilige God zal Gideon gaan verstaan. Dan moet alles in ons leven worden afgekeurd voor die Heilige Majesteit. O, vanwege onze zonde en ongerechtigheid wordt het waar: nu moet ik sterven! 'Ach Heere, HEERE, '. Wie heeft er iets van geleerd? U ook al?

*'Zo Gij in 't recht wilt treden,
O HEER', en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden,
Ach, wie zal dan bestaan?'*

Maar nu gaat de HEERE Gideon verder leren:

*'Maar neen, daar is vergeving
Altijd bij U geweest'*

Daar ligt Gideon plat op de grond bij de rotssteen onder eik. Vol vrees. Eén ding in de gedachte: sterven is God ontmoeten. Heere, ik moet sterven. Heere ik moet verteren in de vuurgloed van Uw heiligheid en toorn. Heere, ik moet omkomen. Gideon dacht eeuwig te moeten verdrinken onder de rechtvaardige toorn van God. 'Toen', staat er. 'Toen zag Gideon dat het de Engel des HEEREN was'. Toen werd het hem door de Heilige Geest geopenbaard. Door zijn geloofsoog mocht hij zien Wie die Vreemdeling was. Die verborgen Persoon. Toen mocht hij aanschouwen die gezegende Christus. Toen Gideon moest omkomen in het gericht Gods, mocht zijn oog buiten zichzelf zien op de Engel des HEEREN. Jezus Christus, in Wie alleen behoud is, in Wie alleen

vrede is, in Wie nu alleen de zaligheid ligt. Toen Gideon meende voor eeuwig te moeten verzinken. Omdat hij geen offer meer kon aanbrenge. Toen, toen zag hij dat het de Engel des HEEREN was. Toen ging de HEERE met een lieflijke stem spreken. 'Doch de HEERE zeide tot hem: 'Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven' (vs. 23). Of dat gebeurd is met een hoorbare stem weten we niet, mogelijk dat de HEERE met een krachtige stem van de hemel geroepen heeft: 'Vreest niet Gideon!'. De Heere zag de vrees in zijn ogen en in zijn hart. Maar dan: 'Gij zult niet sterven' en 'vrede zij u'. Het kan ook, dat de HEERE het door Heilige Geest heeft afgedrukt in zijn ziel. Het kan met een hoorbare stem in zijn ziel geschonken zijn. Maar die dodelijk bevreesde Gideon mag horen: 'Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven'.

De HEERE zegt 'Sjalom'. Het bekende Hebreeuwse woord. Dat woord vrede in het Hebreeuws betekent niet alleen dat de oorlog voorbij is, maar ook dat alle geschonden verhoudingen zijn hersteld. Dat er is een volkomen harmonie! Dat alles wat was verstoord door de oorlog van de zonde weer is hersteld. 'Vrede zij u'. En als de Heere dat spréékt, dan gééft Hij het ook! Dan past Hij het door de Heilige Geest toe aan de ziel: 'Vrede zij u'. 'Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u' (Joh. 14:27). O, daar ligt Gideon, vrezende dat hij voor eeuwig moest omkomen. Maar nu mag hij horen, woorden van eeuwig leven. Gideon, je zult niet sterven. 'Maar leven, en des HEEREN da&n, waardoor wij zoveel heil verwerven. Elk, tot Zijn eer, doen gade slaan.' (Psalm 118:8) Vrede, dat ziet op een verzoende betrekking met de heilige en rechtvaardige God. Wat ligt daar een les! Wat een weldaad en een wonder, als we die les mogen leren op de school van de Heilige Geest. 'Vrede zij u'. Die vrede door het bloed des kruises. De vrede door het geloof in die gezegende Engel des Verbonds. De vrede, die alleen ligt in de Vredevorst. In de gezegende Christus en in Zijn volbrachte werk. 'Dan wordt gená van waarheid blij ontmoet; De vrede met een kus van 't recht gegroet'.

Omkomen in onszelf, eeuwig moeten verzinken, afgesneden van eigen leven, maar dan geopenbaard de vrede met God. Dat mag Gideon door geloof omhelzen: 'Vrede zij u'. Een geschonken vrede. Een toegepaste vrede. Dan daalt er een zoete vrede in zijn ziel. Vrede met God. Vrede met de dieren van het veld. 'Vrede zij u, vrees niet, gij zult niet sterven.'

Toe, staat u daar nog buiten? Dat dan deze eenvoudige geschiedenis u mag uitdrijven. Want met minder moet u het niet wagen voor de eeuwigheid. Met minder kunt u de heilige rechtvaardige God niet ontmoeten. Rust niet in allerlei veranderingen. Rust niet in gemoedsstemmingen. Rust niet in allerlei gestalten. Misschien wel vruchten ván Christus, maar de Vredevorst Zelf niet! O, dat u niet zou kunnen rusten voordat u met Gideon zou kennen die vrede tussen God en uw ziel. Door het zaligmakend geloof vrede met God door de Heere Jezus Christus. Hoe staat het in uw leven? Toets nu uzelf eens aan deze geschiedenis van Gideon. Is er misschien helemaal geen geestelijke nood in uw leven? Vraag dan: 'Heere, open mijn ogen voor mijn ongerechtigheid en Uw eisende gerechtigheid'. Is er misschien wel nood in uw leven, maar helemaal geen schuld? Vraag dan of u de schuldbrief u mag thuisrijgen! Is er misschien wel schuld in uw leven, maar hebt u geen Borg? O, dat u geen rust zou vinden, voordat u een Borg voor uw schuld zou hebben. Dat alles wat u aandraagt mocht verteren! Dat door de staf van Gods heiligheid al uw gaven zouden verteren, opdat u zou leren in een weg van omkomen deze zalige vrede te mogen kennen. Deze vrede te mogen ontvangen. Dat Gods Geest u afbracht van al de werken der wet. En dat is zo nodig! Want anders blijf ik me op de been houden met van alles en nog wat.

Dat u bevindelijk mocht leren met ds. Robert Murray MacCheyne:

*'Maar toen mij Gods Geest aan mijzelf had ontdekt,
Toen werd in mijn ziele de vreze gewekt,
Toen voeld' ik wat eisen Gods heiligheid deed:
Daar werd al mijn deugd*

(al mijn geitenbokjes en al mijn ongezuurde koeken) een wegwerpelijk kleed!'

*Toen vlucht' ik tot Jezus! Hij heeft mij gered;
Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet.
Mijn heil en mijn vrede, mijn leven werd Hij.
Ik boog m' en geloofde, en mijn God sprak mij vrij.'*

O, die onuitsprekelijke weldaad. De vrede geopenbaard en toegepast. 'Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus' (Rom. 5:1) Dan zal er ook een altaar gebouwd worden. Dat zien we in de laatste hoofdgedachte:

4. Een altaar gebouwd

'Toen bouwde Gideon aldaar de HEERE een altaar, en noemde het: De HEERE is vrede; het is nog tot op deze dag in Ofra der Abiëzrieten.' Toen! Toen hij die vrede mocht smaken in zijn ziel. Toen ging hij een altaar bouwen. Ziet u wel gemeente. Dat verandert nooit hoor! Ellende, verlossing en dankbaarheid. Onlosmakelijk verbonden! Drie stukken nodig te weten tot de enige troost. O, in zijn ellende geroepen. De verlossing in de Engel des Verbonds mogen smaken. Wat ga je dan doen? Een altaar bouwen.

Hij bouwde de HEERE een altaar. Dat was vreemd! Er werden in die dagen ontzettend veel altaren gebouwd in Israël. Maar er was er niet één voor de HEERE. Ze waren allemaal voor Baäl. Overal stonden er altaren in het heilige land. Maar ze waren allemaal voor Baäl. Maar hier is er één die door Goddelijke genade geroepen is. Die de openbaring van die gezegende Christus mocht beleven. Die bevestigd werd door een teken dat God met hem was. Die de vrede mocht smaken. En die Gideon gaat uit dankbaarheid een altaar bouwen. Hij bouwde de HEERE een altaar. Neen, niet direct een altaar om op te offeren. Maar het is meer een gedenksteen. Het is meer een gedenkplaats. Hij bouwde de HEERE aldaar...! Op dat plekje, waar de zoete vrede in zijn ziel werd gemaakt. Daar bouwde hij een gedenksteen. Daar bouwde hij een altaar voor de Ik-zal-Zijn-die-Ik-zijn-zal. Die onvergetelijke plaats werd een plaats van aanbedding. Een plaats van verwondering en herinnering. 'Hij bouwde de HEERE aldaar een altaar'. Dat is een gedenksteen van de daden Gods in zijn leven.

'Komt, luistert toe, gij Godsgezinden, Gij, die den Heer' van harte vreest, Hoort wat mij God deed ondervinden; Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.'

Een altaar, vanwege de grote daden des HEEREN. Zijn er zulke plekjes in uw leven? Die getuigen van de daden Gods in uw leven? Zijn er zulke altaren op onze levensweg? Neen, dat hoeven er geen twintig te zijn. Maar ze zijn er in het genadeleven: altaren! Daar was God mij genadig.

Gideon eindigt in de HEERE. Gideon eindigt in de God des Verbonds. Hij bouwde de HEERE een altaar. Weet u hoe hij dat altaar noemt? Jehovah Sjalom! De HEERE is Vrede. Dat is een geloofsblijdenis van Gideon. De HEERE gééft vrede. De HEERE hééft vrede. Maar hij mag ook zeggen de HEERE is Vrede. Hij is onze Vrede! O, wat mag Gideon daar eindigen in de HEERE. Jehovah Sjalom. Dat is de Vrede die komt uit de eeuwige Vrederaad. Dat is de Vrede die is verworven door de Vrededorst. Daar heeft Jesaja van geprofeteerd: 'De straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem'. Christus Jezus is uitgegaan naar de vloekheuvel Golgotha om vrede door recht te

verwerven. En nu gaat de Heilige Geest uit om die schuchtere, bevende, weggekropen Gideons te leren een toegepaste vrede. Dat wordt een Evangelie voor één die in de kerk zit, en moet zeggen:

*'Rust, noch vrede wordt gevonden,
Om mijn zonden,
In mijn beenderen dag en nacht'*

Eén die zichzelf leerde kennen als een oorlogsverklaarder in zijn diepe val.

'De HEERE is vrede'. Nee, dan gaat het niet over een gevoel van vrede. Zo'n vredig en godsdienstig gevoel. Maar het gaat bij Gideon over een staat van vrede! Een staat van verzoening. Een staat van vrede met God. Vrede door recht. Vrede in het hart ontvangen en door het geloof geëigend. In dat Offerbloed van de grote Engel des HEEREN. Dan is de vrees weg uit het hart. Dat is een vrede die alle verstand te boven gaat. Zo mag Gideon in de kracht van Christus gaan. Zo mag hij, na dit onderwijs te hebben ontvangen, heengaan om Israël te verlossen. Hij gaat eindigen in het wonder. In het altaar voor Jehovah Sjalom.

En dat is het niet alleen voor Gideon! Dan is het ook voor een volk dat daar zucht onder de macht van Midian. Dan is dat altaar met die Naam een prediking. Nu is er niet alleen voor Gideon, maar ook voor dat verdrukte volk vrede, verlossing en zaligheid te ontvangen. 'Het is nog tot op deze dag in Ofra der Abiëzrieten.'

Waarschijnlijk heeft Samuël het boek Richteren geschreven. En toen Samuël dit schreef had hij het vaak zien staan als hij in Ofra der Abiëzrieten was. Hij bedoelt Ofra in het gebergte van Manasse. Daar staat een altaar. En op dat altaar staat: 'Jehovah Sjalom'. 'De HEERE is Vrede'.

Gemeente, nu is dat altaar daar verdwenen! Dat altaar staat niet meer in Ofra. Maar weet u wat nu zo'n wonder is? Nu is die God des Vredes tot op deze dag nog Dezelfde. De God Die vredegedachten heeft gehad over een vervloekt Adams-geslacht. Nu is de God des Vredes nog de Almachtige en Genadige, Die vrede wil wegschenken aan schuldige oorlogsverklaarders. Nu is die God des Vredes nog Dezelfde! 'Jezus Christus, is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid.' (Hebr. 13:8) Dat u vandaag ging verstaan: buiten Hem is er geen vrede. Buiten Hem geen zaligheid. Buiten Hem geen verzoening. Zoek dan geen vrede, jonge vrienden, in de wereld. Het kan nooit je ziel bevredigen. Nooit ware vrede in de wereld. Zoek dan geen vrede in je tranen. Tranen kunnen wel verlichten, maar nooit verlossen! De Vrededorst staat nog aan de deur van ons hart in de prediking. Wenende zegt Hij: 'Och, of gij bekendet, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient'. Val Hem dan te voet. Lever je maar uit. Lever de wapens maar in. En geef u over. Want nog, tot op deze dag, is de HEERE Vrede. Is er in Hem eeuwige vrede te vinden. Dat dan het Evangelie des vredes kracht zou mogen doen in jonge en bejaarde harten. Door de toepassing van de Heilige Geest. Dat u mag neerzinken voor Zijn aangezicht, aan Zijn voeten, met de bede: O, HEERE schenkt u mij die vrede. Vrede voor mijn ziel. Die vrede met U, voor tijd en eeuwigheid.

En een volk dat mag weten van deze kostelijke zaken. Zo'n altaar staat in uw hart! Tot op deze dag. Zo vaak lopen ze eraan voorbij. Maar dat u in alle strijd, alle aanvechting en twist; dat u temidden van alles dat u overkomt in dit tranendal eens mocht worden teruggeleid door de Heilige Geest naar die gedenkplaats. En dat u heden het opschrift, dat God u uit genade schonk, in uw hart weer eens zou mogen lezen op het altaar. Dan zal de verwondering en aanbidding er zijn. Dan is alle vrees weg. Dan ontvangt de HEERE alleen alle eer. Want dan juicht het in uw ziel: 'Jehovah Sjalom'.

Amen. Slotzang: Psalm 85:4

4. Gideon als richter

Lezen: Richteren 6: 24-32

Zingen: Psalm 97: 4

Psalm 115: 1, 2 en 5

Psalm 33: 9

Psalm 35: 1

Geliefden, het gedeelte uit Gods Woord wat we met de hulp des HEEREN samen willen overdenken, vindt u in Richteren 6 vanaf het vijfentwintigste tot en met het tweeëndertigste vers, waarvan ik u alleen lees het laatste vers:

'Daarom noemde hij hem te dien dage Jerubbaäl, zeggende: Baäl twiste tegen hem, omdat hij zijn altaar heeft omgeworpen.'

Tot zover Gods Woord. Gemeente, we willen onder biddend opzien om de leiding van de Heilige Geest u wijzen op drie gedachten:

Gideon als richter.

1. de opdracht aan Gideon verstrekt (vers 25-26)
2. de taak door Gideon volbracht (vers 27)
3. het leven van Gideon beschermd (vers 28-32)

1. De opdracht aan Gideon verstrekt

Geliefden, we hebben de vorige maal Gideon achtergelaten bij dat altaar. Toen hebben we samen beluisterd hoe Gideon aldaar de HEERE een altaar bouwde. En hij noemde dat altaar 'Jehovah Sjalom': 'de HEERE is vrede'. Toen hadden onze kant- tekenaren gezegd: Christus, de Vredevorst had hier aan Gideon Zijn vrede toegezegd mitsgaders aan Zijn volk. Vrede en verlossing van de Midianieten. Daar bij dat altaar, de HEERE is vrede, had Gideon persoonlijk in zijn ziel mogen smaken iets van die wonderlijke vrede. Maar had de HEERE ook toegezegd vrede en verlossing voor het volk van de hand van de Midianieten. Daar had Gideon gemaakt door het geloof, slaande bij het altaar, waar Gideon zou moeten worden verleerd door het vuur van Gods gerechtigheid en heiligheid, hoe er nu vrede was door het bloed des kruises. Daar was in zijn hart iets geweest van die zoete vrede en was hij gesterkt door deze Godsontmoeting naar huis gegaan. Wat is dat een wonderlijke dag geweest in het leven van de zoon van Joas. 's Morgens bevend in de wijnpersbak een handjevol tarwe uitslaan om dat te vluchten voor de Midianieten. 's Morgens zuchten en geweent. Wat een wonderlijke dag! 'Gij hebt mijn weklacht ent geschrei veranderd in een blijde rei. Mijn zak ontbonden en mij weer met vreugd' omgord'. Wat kan er in één dag veel gebeuren in het leven van een mens in het natuurlijke leven. Maar wat kan er ook in één dag als de HEERE overkomt veel veranderen in het leven van een mens.

Dan gaat Gideon naar huis. Wat denkt u, zou hij direct geslapen hebben die nacht? Toen hij naar huis ging, iets smakende van die zoete vrede, vrede met God, vrede met de dieren des velds, een vrede die alle verstand te boven gaat, en dat voor zo'n oorlogsverklaarder. Voor zo'n rebel vrede met God in het bloed van Zijn Zoon. Zou hij geslapen hebben? Ik denk dat Psalm 104 in zijn leven waar was: 'Mijn overdenking van Hem gal zoet zijn; ik zal mij in de HEERE verblijden.' (vs. 34) Gideon zal niet veel geslapen hebben. Er zijn hier mensen die verstaan dat. Als de HEERE wat schenkt aan de ziel, dan zijn er wel eens nachten waarin zij zoete overdenking mogen

hebben wat de HEERE deed.

In in diezelfde nacht. Zo begint ons gedeelte in vers 25: 'En het geschiedde in dienzelfden nacht, dat de HEERE tot hem zeide: Neem een var van de ossen, die van uw vader zijn, ...' In diezelfde nacht komt de HEERE opnieuw. Ziet u, als je dicht bij de HEERE mag leven, dan wordt de stem van de HEERE dikwijls gehoord. Hoe zou het komen dat u zo moet klagen? Hoe zou het komen, kinderen des HEEREN, dat u zo lang terug moet voor een Godsontmoeting? De oorzaak ligt niet bij de HEERE. Zie hier bij Gideon. 's Avonds mocht hij smaken bij het altaar Gods vrede en in diezelfde nacht komt de HEERE opnieuw over in het leven van Gideon. De HEERE gaat tot hem spreken, nu niet door een engel. Meest voor de hand liggend is dat de HEERE sprak door middel van een droom in die nacht. We weten dat de HEERE in het Oude Testament sprak door de persoonlijke aanspraak of door dromen en visioenen. Waarschijnlijk in een droom gaat de HEERE in die nacht tot Gideon spreken. Je kan daar aan zien dat de HEERE overdag spreekt, maar dat de HEERE ook 's nachts spreekt. Lig je wel eens wakker? Nee, ik bedoel niet van de zorgen van het leven. Ja dat zal wel. Want wat kunnen de zorgen en de moeiten van het persoonlijk leven en het gezin zwaar drukken, ook in de nacht. Lig je wel eens wakker, jonge vriend, van je eeuwige staat? Lig je wel eens wakker over de reis die we allemaal maken?

'Mijn ziele, doorziet gij uw lot?

Hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?'

Ligt u wel eens wakker zoals de dichter: 'met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht'? Of met Job, die mag zeggen: 'waar is God mijn Maker, Die de Psalmen geeft in de nacht.' O, de HEERE wil spreken bij dagen en bij nachten.

En dan krijgt Gideon in die nacht een opdracht. De HEERE gaat hem zijn eerste opdracht geven. Neem een var van de ossen! Je zou eigenlijk verwachten dat de HEERE zou zeggen: roep nu wat manschappen bij elkaar en ga de Midianieten verjagen. Je zou verwachten dat hij een militaire opdracht krijgt om troepen te verzamelen en zijn volk van die verdrukkers uit Midian te gaan verlossen. Maar nu moet hij geen militaire opdracht uitvoeren, maar eerst een godsdienstige. Voordat het verdrukte volk wordt verlost, zullen ze eerst bij de oorzaak worden bepaald. Voordat de verdrukkende hand van Midian wordt weggenomen, zullen ze eerst worden gewezen op de Baäldienst die ze bedrijven. De HEERE gaat eerst de oorzaak wegnemen. Wij willen zo graag van de gevolgen worden verlost. Wij zuchten misschien onder het juk van Midian. Dan gaat de HEERE aanwijzen wat de oorzaak is. Mocht het vandaag gebeuren in uw leven! Eerst de oorzaak weg en in die weg verlossing. Eerst de afgodendienst afgebroken en dan de Midianieten uit het land. Eerst de Baäls weggenomen en dan komt de verlossing van de Midianietenhand. Onze kanttekenaren zeggen: God wil dat

Gideon zijn roeping zal beginnen met de zuivering van de godsdienst. Zijn ambtelijke werk moet hij beginnen met een hervormingsdaad. Eerst reformatie! De HEERE komt en zegt in vers 25 iets in negatieve zin: afbreken, en in vers 26 iets in positieve zin: opbouwen. De opdracht van Gideon is afbreken en bouwen! In die volgorde. Afbreken wat God mishaat, afbreken de Baäldienst en opbouwen het altaar voor de HEERE. Het is eigenlijk net of je de opdracht aan Jeremia hoort. In de roeping van Jeremia zegt de HEERE: 'Ik heb u gesteld om uit te rukken en af te breken, om te verderven en te verstoren'. Dat is een roeping! Als je geroepen wordt om onder het volk te gaan afbreken, uitrukken, verderven, verstoren. Maar dan zegt de HEERE er achter: maar óók om te bouwen en te planten. Hier krijgt Gideon de opdracht: neem een var van de ossen. Wat moet hij gaan doen? Hij moet één van de stieren nemen uit de stal bij zijn

vader. De tweede, staat er. Waarschijnlijk wordt daar bedoeld de tweede die in de stal staat. Het kan ook zijn de tweede in leeftijd. Maar hij moet de tweede stier uit de stal van zijn vader nemen, dat is waarschijnlijk de beste die er staat. Vermoedelijk is die door vader Joas vetgemest om aan Baäl te worden geofferd. En dan zegt de HEERE tegen Gideon: ga naar de stal van je vader en neem die tweede var die zeven jaar oud is. Zeven jaar oud, weet u wat dat betekent? Dat herinnert aan de tijd, waarin Midian het volk verdrukt. In dit eerste vers van dit hoofdstuk staat, dat Midian hen zeven jaar verdrukt. Die stier is geboren in de tijd toen de Midianieten voor het eerst kwamen. En nu wordt hij gedood, dat wil zeggen: het is de laatste keer dat Midian zal komen. Die zeven jaar is een beeld van zeven jaar overtreden van de geboden van de Heere. Zeven jaren verdrukking door Midian. Deze var is een beeld van Israël, dat na zeven jaar weer gewijd wordt aan de dienst des Heeren. De HEERE zegt: neem een var en breek af het altaar van Baäl dat van uw vader is en houw af het bos dat daarbij is. Hij moet het altaar van Baäl gaan afbreken. En hoort u wat daar achter staat: dat van uw vader is! Moet je eens over denken. De vader van Gideon leefde zich dus uit in de Baäldienst. De vader van Gideon, Joas, had zich overgegeven aan de dienst van de Baäls. We weten niet hoever dat was in zijn leven. Sommige verklaarders denken dat hij zelfs priester was en offers bracht bij het altaar, dat hij daar op zijn grond had staan. Het altaar dat van uw vader is, dat heeft ons wel wat te zeggen. Joas heeft niet geprotesteerd tegen die afgodendienst. Joas heeft een stuk van zijn land beschikbaar gesteld. Baäl kreeg een plaats in zijn huis en in zijn hart. Het altaar werd opgericht op zijn land ondanks de boodschappen van de HEERE. Ondanks de profeet die heeft gezegd: gij zijt de stem des HEEREN ongehoorzaam geweest. Ondanks de verdrukking door Midian. Ondanks de honger en de armoede, is Joas doorgegaan bij zijn Baälaltaar.

O, wat is het toch nodig gemeente, dat er een Godsdaad in ons leven plaatsvindt. Want anders gaan we net als de vader van Gideon door onder de prediking, door in de nood van de verdrukking. Dan zal niets ons brengen op onze plaats. O, vraag er toch om, om dat wonder, die nieuwe schepping, die opwekking uit de doden, waarvan zo heerlijk in de Schrift wordt gesproken, welke God zonder ons in ons werkt. Er is een Godsdaad nodig om onze ogen te openen. Om ons te laten zien wie wij zijn en wie de HEERE is. Ik zie hier Joas, de vader van Gideon met zijn Baälaltaar. En iedereen weet wie Baäl is. Dat zijn de goden van de Kanaänieten, van de volken die daar woonden in het land. Baäl is niet één god, maar er zijn allemaal verschillende Bads. Baäl betekent heer, bezitter, eigenaar. Je leest van Baäl-Peor, van Baäl-Zebub en van Baäl-Berith. Het was de god van de vruchtbaarheid, de god van de zon, de beschermgod van de aarde. Hij gaf de regen, hij gaf de zon, hij gaf de vruchtbaarheid op de aarde. Van hem moest alles worden verwacht. Breek af het altaar van Baäl en houw het bos om dat daarbij is. Het bos. Er staat in het Hebreeuws asjera. Dat betekent eigenlijk Astarte. Eigenlijk ziet het op een paal, een houten boomstam. Een paal waarin een afbeelding is uitgewerkt van de godin Astarte. Daar staat dus ook een soort paal, waar godsdienst bij werd bedreven. Een grote houten boomstam, waar een afbeelding van Astarte was aangebracht. Die paal, die boom, was gewijd aan de godin Astarte. Ze was de vrouw van Bad. En daar bij dat Baälaltaar en bij die Astartepaal vonden verschrikkelijke dingen plaats. Daar werd op gruwelijke wijze prostitutie bedreven. Daar werd onder het mom van godsdienst vleselijke wellust bedreven. En nu krijgt Gideon het bevel: hak die Astarteboom om. Hak het bos, in een van de volgende verzen wordt het genoemd de haag, hak die om. Nu moet heel dat heiligdom in puin.

Gemeente, het is de eerste les: bekering begint met afbreken. Nee niet ver weg, maar in je eigen huis en in je eigen hart en in je eigen leven. Waarachtige reformatie begint

in ons eigen hart en huis, in ons eigen leven. Weet u wat we hieruit kunnen leren: de Baäldienst en de dienst aan de levende God, kunnen nooit samengaan! Een altaar voor Baäl en een altaar voor de HEERE kunnen nooit staan in hetzelfde huis en in hetzelfde hart. De les voor ons is: nu moet dat Baälaltaar in ons hart en leven worden verwoest. O, de afgoden die wij dienen hebben andere namen als Baäl en Astarte. Wat is afgoderij? Dat weet u toch wel uit de vraag van onze catechismus? Afgoderij is in plaats van de enige ware God, Die Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft, of benevens Hem iets anders verzinnen of hebben, waar de mens zijn vertrouwen op zet. Dus een afgod is iets dat ik heb naast of in plaats van de HEERE. Iets waar ik heimelijk op steun. Waar ik zo stil mijn vertrouwen op zet. Afgodendienst.

Toe, onderzoek eens jonge vrienden: wat zijn de afgoden in jouw leven? Want er is nooit verlossing, nooit vrede met God, nooit vergeving mogelijk zonder die weg van ware bekering tot de levende God. Nooit zonder het afbreken van de zonde in ons leven. Zonder een hartelijk leedwezen dat wij God door onze zonden vertoornd hebben en die hoe langer hoe meer haten en vlieden. Die opdracht aan Gideon gaat ook tot ons uit. Breek de afgoden af in uw hart en in uw huis. Er is ook een positief deel, want bekering bestaat uit afbreken en opbouwen. We zien in het zesentwintigste vers: 'En bouw de HEERE uw God een altaar op de hoogte dezer sterkte, in een bekwame plaats en neem den tweede var en offer een brandoffer met het hout van de haag, die gij zult hebben afgehouden.' Een negatieve zijde en nu de positieve kant. Want de ware bekering is nooit half werk. Nu staat er hier: 'en bouw de HEERE een altaar'. Nu komt daar in de plaats van dat Baälaltaar en in de plaats van dat Astartebos een altaar te staan voor de HEERE. De HEERE uw God. Dat is een groot voorrecht. Gideon mag weten dat de HEERE zijn God is. Nu moet hij daar een altaar gaan oprichten voor de God des Verbonds. Voor de levende God. Voor Israëls God. En dat moet hij doen op de hoogte dezer sterkte. Dat wil zeggen: op die versterkte rotshoogte. Op die rots waar dat vuur uitgekomen is, toen hij daar dat offer opgelegd heeft. Op die rotshoogte, waar eerst dat Baälaltaar stond, daar moet hij nu een altaar voor de HEERE bouwen. Er staat in de tekst: 'in een bekwame plaats' Daar staat letterlijk in het Hebreeuws: 'op orde gebracht'. De plaats die op orde gebracht is. Daar moet hij een altaar bouwen. Daar was een voorgeschreven regel voor. De HEERE had in Zijn Woord geopenbaard hoe een altaar moest worden gebouwd. Je moest bijvoorbeeld aarde gebruiken en je mocht geen gehouwen stenen gebruiken. Alleen maar ongehouden stenen. Zo komt daar op die rotshoogte een altaar voor de levende God. Waar nu Baäl nog staat en waar nu dat hout van Astarte nog staat. Dat hout moet tot brandhout worden gebruikt. Dat moet hij gebruiken om die var te offeren. Want er staat: 'en neem en offer een brandoffer met het hout der haag, die gij zult hebben afgehouden'

Nu moet hij die stier gaan offeren tot een brandoffer en dat hout van dat beeld gebruiken als brandhout op het altaar. Een brandoffer, dat is een heel speciaal offer. In Leviticus 1 kunt u lezen over een brandoffer. Daar moet alleen het vel van die stier worden afgestroopt en de ingewanden er uitgehaald en dan moet hij in zijn geheel worden verbrand. Het kenmerkende van een brandoffer is, dat het gans verteert. Dat het hele dier op dat altaar verbrandt. En in een brandoffer liggen twee zaken: het is een zoenoffer voor Israëls zonde, maar het is ook een offer van toewijding aan de HEERE. Het is een zoenoffer vanwege de schuld en de ongerechtigheid, maar dat brandoffer is ook een offer, waarin Israël zich wijdt aan de HEERE. Het is wonderlijk, want de HEERE had nadrukkelijk bevolen, dat er niemand mag offeren, behalve uit de stam van Levi en uit het geslacht van Aron. En dat was Gideon niet. Hij kwam uit de stam van Manasse. En de HEERE had nadrukkelijk bevolen dat de offers alleen

mochten worden gebracht straks in de tabernakel en in de tempel. Weet u wat we hier zien? Wij zijn aan Zijn voorschriften in Zijn Woord verbonden, maar de HEERE Zelf niet. Nu geeft de HEERE Gideon opdracht om te offeren. Dat is ook een teken van de tijd. Nu is het eigenlijk zo verschrikkelijk gesteld in Israël, dat ze zijn teruggevallen tot de tijd van de aartsvaders. Dat ze zijn teruggevallen in de tijd vóór de Mozaïsche wetten. Dit geeft iets aan van de diepgezonken toestand van Israël. Deze opdracht is nu een teken van reformatie. Alsof de HEERE wil zeggen: Israël komt alleen en geheel aan Mij toe. Zichtbaar voor ieders oog, daar op die rotshoogte, zodat iedereen in Ofra het kan zien. Daar staat weer een altaar voor de HEERE. Geen eigenwillige godsdienst, geen vermenging van godsdienst, maar de Heere dienen. U moet maar inkeren tot uzelf. Hoeveel huizen zijn er onder ons, waar een altaar van de HEERE en een altaar van Baäl naast elkaar staan. Ik heb eens ergens gezien, dat de trouwBijbel op de televisie lag. Een altaar van de HEERE en een altaar van Baäl naast elkaar. Toe, onderzoek eens in uw leven gemeente. Doorzoek toch uw leven. Wij die begeren de Heere te dienen. Wij die uiterlijk opgaan onder het Woord. Hoe staat het nu in ons hart? Hoe staat het in ons huis? Is het één dag de Heere dienen en zes dagen Mammon en de Baäls? Eén dag twee keer anderhalf uur de Heere dienen en de rest de Baäls van sport en spel? De Baäl van je muziek? O, staat er een altaar in je kamer, waar de goden van onze tijd worden gediend? Hoor dan uit dit eenvoudige gedeelte: niemand kan twee heren dienen, of hij zal de één aanhangen en de ander verachten. Of hij zal de één liefhebben en de ander verachten. O, zoek dan toch de Balaltaren uit uw huis en uw leven uit te drijven. Zoek ze af te breken in je kamer en in je huis. Doe ze weg uit je hart en leven. Alles wat van God aftrekt. Alles wat van de HEERE en Zijn dienst aftrekt. Jonge vrienden, breek het af. Vraag of de Heere het wil wegnemen uit je leven. Want niemand kan een Baälaltaar en een altaar voor de HEERE bouwen. Waarachtige bekering bestaat uit twee stukken: afbreken en opbouwen. Het afsterven van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. De waarachtige bekering, o leg uw hart er eens naast, die bestaat uit een hartelijk leedwezen, dat ik God door mijn zonde vertoornd heb en die hoe langer hoe meer ga haten en vlieden. Zondekennis, zondehaat, zondevlucht, zondesmart. Afbreken. Maar de waarachtige bekering bestaat ook in een hartelijke vreugde in God door Christus en een hartelijke liefde en lust, ernstige lust om naar de wil van God te wandelen. Afbreken en opbouwen, afsterven en opstaan, daar hebt u de waarachtige bekering. Wat haat was, wordt liefde en wat liefde was, wordt haat! In dat Goddelijke genadewonder van de bekering. Ik haatte God en Zijn dienst en Zijn volk en Zijn dag, maar daar komt die hartelijke liefde die God uitstort in de wedergeboorte. Wat ik zo lief had, de wereld en de zonde, die ga ik haten.

Gideon als richter, we zagen de opdracht aan Gideon verstrekt, maar we zien ook:

2. De taak door Gideon volbracht

Want dan lees ik in het zevenentwintigste vers: 'Toen nam Gideon tien mannen uit zijn knechten en deed gelijk als de HEERE tot hem gesproken had.' We zien dat Gideon niet wacht. Toen nam hij. We weten niet zeker of het in diezelfde nacht is. Hij neemt tien knechten. Blijkbaar waren dat mensen die ook niet zo Baälgezind waren. Waarschijnlijk wist hij er wel tien te vinden onder de knechten van zijn vader, die ook niet de Baäldienst van harte waren toegedaan. Mannen, waarvan geldt dat ze de knie voor Baäl niet hebben gebogen en de mond van Baäl niet hebben gekust. Tien is het getal van de volheid, het getal van de volkomenheid. Tien, want het was een zwaar karwei. Tien is ook een beeld van een godsdienstige taak. Bij de Joden mag de synagogedienst beginnen als er tien mannen zijn. Het getal tien komt in de Bijbel

menigvuldig voor als een beeld van de volkomenheid. Denk maar aan tien geboden en tien plagen.

'Doch het geschiedde, dewijl hij zijns vaders huis en de mannen van die stad vreesde van het te doen bij dag, dat hij het deed bij nacht.' Hij deed het dus niet overdag, maar hij voerde de operatie uit in de nacht. De reden staat er bij. Hij vreesde zijn familie en hij vreesde zijn dorpsgenoten. Je zou kunnen zeggen: hij deed het uit angst maar 's nachts. Wie zou hem dan hard vallen? Wie zou er een vinger durven uitsteken naar Gideon? En toch is het vermoedelijk niet uit angst, maar moeten we zeggen, hij heeft het gedaan uit voorzichtigheid en behoedzaamheid. Natuurlijk er staat over angst en vrees, maar hij heeft het ook in de nacht gedaan, opdat niemand hem kon tegenhouden. Opdat er geen oproer zou kunnen ontstaan bij dat heiligdom, maar dat hij in de nacht zijn hervormingsarbeid kon verrichten. Ongehinderd kon uitvoeren. Ook zou dan de zoon van Joas niet zo op de voorgrond treden. Dan zou het ook niet zo blijken, dat hij, Gideon het heeft gedaan. Dan zou hij al dat rumoer en geweld vermijden. Hij deed het 's nachts. Denk maar aan Luther. Toen Maarten Luther, de grote hervormingsarbeid ging beginnen, sloeg hij 's nachts zijn vijftiennegentig stellingen aan de slotkapel van Wittenberg. Zo gaat Gideon in de nacht met zijn tien mannen het Baälaltaar verwoesten. Misschien zegt u: het spreek niet van zoveel geloof. Toch: Gideon gaat hier in het geloof. U moet zich eens indenken. Je vaderhuis, je vaders var, je vaders altaar, je vaders afgodsbeeld. Jij alleen in de familie, waar je vader je voorgedaan is in de Baäldienst. Waar vermoedelijk, heb ik u al eerder gezegd, Joas de dorpsoudste van Ofra was. Waar hij een soort gezagsdrager, een soort burgemeester was. En dan Gideon alleen in zijn familie! Een jonge man met die onberouwelijke keus in zijn hart gewerkt door de Heilige Geest. Door dat soevereine genadewerk heeft hij onberouwelijk mogen kiezen voor Israëls God. De HEERE werkte die onberouwelijke bekering tot zaligheid. Gideon stond wel alleen tegen de hele massa in Ofra. We hebben hem horen zuchten daar bij die wijnpersbak. Zuchten over hoe het eertijds was in het land. Zuchten, als hij dacht aan de grote daden des HEEREN. We hebben iets gehoord van de smart in zijn leven over de zonden. En nu moet hij kiezen: zijn ouders of de HEERE. Nu moet hij gaan in de opdracht des HEEREN. Wie vader of moeder, man of vrouw, zoon of dochter liefheeft boven Mij, die is Mijns niet waardig. O, die achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, neme zijn kruis op en volge Mij.

Hier zien we iets van de geloofsgehoorzaamheid in het leven van Gideon. Hij moet gaan afbreken wat zijn vader lief is. Hij moet gaan afbreken wat het bezit van zijn vader is. Ik dacht zo: meestal is het andersom. Meestal zijn er ouders, die hebben verdriet over de weg die hun kinderen gaan. Meestal zijn het ouders, die bij avonden en nachten tranen schreien over de ongerechtigheid en de zondeweg van hun kinderen. Meestal zijn het ouders, die waarschuwen met tranen over hun jongen of hun meisje. Maar hier is het andersom. Dat komt ook nog voor tegenwoordig. Dat een jongen of een meisje leeft in een gezin, waar ze de smart heeft over de handel en wandel van de ouders. Misschien ben jij het wel, die met verdriet ziet op hoe je ouders leven. Zijn er nog jongens en meisjes, die met liefde wijzen op het verkeerde in de levenswandel van vader en moeder, omdat de eer des HEEREN weegt op hun hart? Omdat de zonden tegen een heilig en goeddoend God zo smartelijk en pijnlijk zijn? Misschien zitten hier wel kinderen, die verdriet hebben over de levenswandel van hun ouders, die de Mammon dienen. Die de Baäls van deze tijd kussen. Zie dan hier: Gideon staat alleen! En nu moet hij de opdracht gaan uitvoeren om de godsdienst van zijn vader te gaan uitroeien. U moet er eens op letten. Nu begint de reformatie van Israël, na veertig jaar, niet met een massale bijeenkomst, maar die begint in het hart van één jonge man.

Die begint door Gods genade in het hart van de jonge Gideon. De reformatie van het volk Israël begint in het huis van Joas.

Zie ze gaan, zie ze de opdracht gaan vervullen. Toen nam Gideon tien mannen uit zijn knechten en hij deed wat de HEERE gesproken had. Daar gaan ze de stille nacht in. Daar zie je ze door het donkere Ofra gaan naar het Baälbos. Elf mannen. 'Ga heen in deze uw kracht, heb Ik u niet gezonden?' Ziet u hem gaan? Gideon, die naam betekent in het Hebreeuws: afhouwer, hakker. Daar klinken de doffe bijlagen. En dan wordt het altaar van Baäl omver gehaald en wordt de boom van Astarte omgehakt. De var wordt gevild en op het nieuw gebouwde altaar des HEEREN gelegd. O, daar in het nachtelijke uur in Ofra wordt het brandoffer ontstoken. Gideon voert zijn eerste taak als richter uit. Richter in opdracht van de HEERE. Richter om de eer des HEEREN te gaan verheerlijken en om het volk des HEEREN te gaan verlossen. Zie ze bezig in de nacht. Daar gaat het vuur op, daar wordt de var verteerd tot eer en glorie van de HEERE. Wonderlijk eigenlijk: één man verwekt de HEERE, tegen de zin van het volk in, zonder dat het volk het weet. Eén man verwekt de HEERE en die gaat een brandoffer brengen tot verzoening met God en tot toewijding aan de HEERE. Eén man verwekt de HEERE en die gaat een brandoffer brengen, zonder dat het volk daarom vraagt, zonder dat het volk van Ofra daarop ziet. Eén man, van wie ze straks zullen uitroepen, breng hem naar buiten dat hij sterve.

Hier zien we oplichten De meerdere Gideon! Die grote Verlosser van Zijn kerk. De Heere Jezus Christus. Hij, Die geschonken is door Zijn Vader, waar het volk nooit om vroeg. Hij Die kwam om Zichzelf te geven tot een rantsoen voor velen. Die dierbare Christus kwam uit de eeuwige vredegedachten van Zijn Vader om verzoening te brengen met God. Om de geschonden deugden (de eigenschappen) van Zijn Vader te verheerlijken. Om dat uitverkoren volk te herstellen in de gunst en gemeenschap van God. En dat volk heeft er niet om gevraagd. Dat volk heeft geroepen: dat Hij sterve. Breng Hem hier! Kruis Hem, kruis Hem! Weg met Deze. Voor zo'n volk had de Vader Zijn Zoon gezonden. Zijn heilig leven gewijd aan de dienst des HEEREN. De Knecht des Vaders. Zijn ziel geofferd tot een schuldoffer, opdat Hij een volkomen verzoening zou zijn. Meer dan Gideon is hier! Gezonden in deze wereld om de Naam des HEEREN te verheerlijken, maar ook om de werken van de helse Baäl te bestrijden. Om de werken van de vorst der duisternis te bestrijden, óók in het hart en leven van Zijn kinderen. Want de Zoon des Mensen is gekomen, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou. In dit gedeelte zie ik Gideon, die zijn arbeid volbrengt, als een type van de meerdere Gideon. Hij heeft Zijn arbeid volbracht. Hij heeft de satan zijn kop vermorzeld. Hij zal de altaren van de vorst der duisternis in het hart van de Zijnen wegnemen. Matthew Henry zegt in zijn Bijbelverklaring hierbij: 'als een type van Christus moest Gideon eerst zijn volk verlossen van de zonde en daarna hen verlossen van de vijanden.'

De opdracht verstrekt, de taak volbracht, zien we nog een ogenblik in de derde plaats: zijn leven beschermd. Maar dan zingen we eerst uit Psalm 33 en daarvan het negende vers:

*'Het briesend paard moet eind'lijk sneven,
Hoe snel het draav' in 't oorlogsveld;
't Kan niemand d' overwinning geven;
Zijn grote sterkte baat geen held.
Nee, de HEER' der heren Doet ons triomferen;
Hij, geducht in macht, Slaat elk gunstig gade,
Die op Zijn genade*

In benauwdheid wacht.'

3. Het leven van Gideon beschermd

'Als nu de mannen van die stad des morgens vroeg opstonden, zie, zo was het altaar van de Baäl omgeworpen...' Het is wat geweest, toen het morgenlicht opging over Ofra, kwamen die mannen. Zij begonnen de dag bij het altaar van Baäl. Die mannen van Ofra, die kwamen in de vroege morgen naar het altaar van Baäl om de dag te beginnen. Is dat niet beschamend! Hoe begint u de dag? Misschien zo naar je werk of naar school, zonder het altaar te zoeken. Deze mannen komen 's morgens vroeg als het licht nog maar net opgaat over Ofra. Eérst vóór- dat ze hun werk beginnen, komen ze bij het altaar van Baäl. Matthew Henry zegt: ze kwamen om hun gebeden te doen bij het altaar van Baäl en de dag te beginnen met hun god. Wat een beschaming voor hen, die zeggen dat de ware God hun God is en nog geen gebed tot Hem opzenden in de morgen. Die zonder uit de Bijbel te lezen de dag ingaan. O, een beschamende les.

'Zie, zo was het altaar van de Baäl omgeworpen en de haag, die daarbij was, afgehouden en die tweede var was op het gebouwde altaar geofferd.' Ze zien tot hun verbijstering en verontwaardiging, dat het hele heiligdom in puin ligt. Heel hun heilige plaats is verwoest. Het altaar ligt omgestort en de heilige Astartepaal is omgehakt. Moet u zich indenken als je op zondagmorgen hier komt en je ziet de hele kerk in puin. Dat is wat! Wat zal er door die mensen heengegaan zijn. Hun heilige plaats is verwoest, het altaar vernield en het bos omgehakt. En ze zien daar een nieuw altaar staan, een vreemd altaar. En daar zijn de smeulende resten nog op te zien van een stier die is verbrand. Daar krinkelt nog wat rook omhoog. De laatste resten liggen daar op het altaar. O, daar op die hoogte, waar het centrum van hun godsdienst was, daar staat nu het altaar van de HEERE. Daar gaat een ernstige prediking van uit. Er gaat die morgen een prediking van uit tot de mannen van Ofra: de HEERE is God, de HEERE is God! Daar gaat een prediking van dat altaar uit: de HEERE is recht. De afgoden worden afgebroken. De afgoden worden tot as vernield. De HEERE is recht in Zijn blinkende gerechtigheid. Maar daar gaat ook een prediking uit van genade. Want dan heeft de HEERE wel het altaar vernield, maar dan heeft Hij nog niet de afgodendienaars vernield. Dan gaat er een prediking uit van het recht van God, maar ook van Zijn genade. Want nu is de afgodendienst wel vernield en verwoest, maar nu zijn de afgodendienaars nog gespaard. 'Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben.' (Klaagl. 3:22) Zo wordt er bij dat nieuwe altaar in Ofra gepredikt recht en genade. Zo worden afgodendienaars nog gespaard en gewezen op die enige weg der verzoening.

Wat doen ze dan? De één zei tot de ander! Er staat letterlijk: 'de één tot zijn naaste'. Ze praten onder elkaar. Wie heeft dit stuk gedaan? En als zij onderzochten en navraagden, zo zeide men: Gideon, de zoon van Joas, heeft dit stuk gedaan. U begrijpt, als ze daar treuren bij dat vernielde altaar en bij dat omgehakte bos, dan komt de gedachte en de vraag op: wie heeft deze gruwelijke daad gedaan? Wie is die rustverstoorder van onze godsdienst? Wie is die spelbreker, die de rust heeft opgezegd in onze godsdienst? Wie is de afbreker van mijn altaren? Wie heeft dit gedaan? In zo'n dorp als Ofra wordt er over gepraat. Er wordt onderzoek gedaan. Al snel hoor je het onder de mensen: het schijnt Gideon geweest te zijn. Die zoon van Joas, de dorpsoudste. Het schijnt de zoon van de burgemeester te zijn, je kent hem wel. Hij was altijd al afzijdig bij de Baäldienst. Je kent hem toch wel? Hij heeft nooit meegedaan met de offers bij het Baälaltaar. Die Gideon, die altijd gemist werd bij de feesten van Baäl. Eentje die er buiten staat bij al de vreugde van de ijdele godsdienst en de wereld. Ja, die heeft het gedaan! Trouwens, vader Joas, en dat wordt ook al

gauw gehoord, die mist zijn beste stier. De tweede uit de stal. Het wordt al snel bekend, het is zijn eigen zoon geweest. Het is Gideon, de zoon van Joas en dan komt er een volksoploop bij de boerderij. 'Toen zeiden de mannen van die stad tot Joas: Breng uw zoon uit, dat hij sterve, omdat hij het altaar van de Baäl heeft omgeworpen, en omdat hij de haag, die daarbij was, afgehouden heeft.' (vs. 30) De volksoploop voor de boerderij en de mannen van Ofra eisen de uitlevering van Gideon. Hij heeft zich vergrepen aan het heiligdom van de stad en uit al die monden klinkt daar: dat hij sterve! Hij is des doods schuldig. Heiligschennis. Er is maar één straf: de doodstraf! Hoort u die vroege morgen in Ofra: 'Wij hebben een wet en naar onze wet moet Hij sterven' (Joh. 19:7). Wij hebben een wet. Kruis Hem, kruis Hem. Naar onze wet moet Hij sterven. Hij heeft mijn godsdienst aangetast. Hij heeft mij aangewezen in mijn farizeeërsbestaan. Hij heeft alle eigengerechtigheid afgewezen. O, dat bestaan van de mens is zijn eigenwillige godsdienst voor God.

Het leven van Gideon is in groot gevaar. Het is een volksgericht. Maar dan blijkt dat de HEERE waakt in Zijn almacht over Gideon. De HEERE had het toch gezegd in het zestiende vers: Ga heen, gij zult verlossen omdat Ik met u zal zijn. Dan kunnen de vijanden hem niets doen. Dan kunnen ze wel schreeuwen voor dat huis, maar zijn leven ligt in Gods hand. De Kerk ligt veilig in de handen van een Drieëinig God.

*'Hij, die op Gods bescherming wacht,
wordt door de hoogste Koning
Beveiligd in de duist're nacht,
Beschaduwd in Gods woning'*

Daar wordt het leven van Gideon beschermd. De HEERE neemt het voor Zijn kinderen op in zielsbenauwdheid en gevaar. Zie daar, hij moet naar buiten komen dat hij sterve. Maar zo God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? Dan gebruikt de HEERE de vader van Gideon. Dan wordt Joas

gebruikt. Want hij neemt zijn zoon in bescherming. 'Joas daarentegen zeide tot allen, '-dus tegen die hele schare voor dat huis- 'die bij hem stonden: Zult gij voor de Baäl twisten? Zult gij hem verlossen? Die voor hem zal twisten, zal nog deze morgen gedood worden. Indien hij een god is, hij twiste voor zichzelf, omdat men zijn altaar heeft omgeworpen.' (vs. 31) Nu gaat vader Joas die bloeddorstige schare toespreken.

Ik denk in de eerste plaats omdat het bloed kruipt waar het niet gaan kan, omdat hij zijn zoon uit natuurlijke liefde in bescherming neemt. Het is in de tweede plaats waarschijnlijk ook in verband met de openbare orde. Het zal een grote oproer geven daar in Ofra. Daar moet de dorpsoudste Joas niets van hebben. Maar in de derde plaats ligt er iets in van de innerlijke overtuiging, die in het hart van vader Joas is gekomen dat die Baäldienst een afgodendienst is. Hij heeft waarschijnlijk gehoord, van Gideon, van die ontmoeting met de Engel des HEEREN. Hij heeft gehoord van de boodschap van de verlossing uit de hand van Midian. Hij heeft vernomen van de Goddelijke roeping, die Gideon heeft ontvangen. En dat heeft diepe indruk gemaakt op vader Joas. Daarom gaat hij erkennen dat Baäl geen god is, maar dat de HEERE God is. O, of het uitwendig of inwendig is, lezen we niet, maar vader Joas kiest hier tegen Baäl en voor de HEERE.

Joas daarentegen zeide. En zijn woorden klinken met gezag. Hij zegt eigenlijk: als Baäl nu een béetje god is, dan lost hij dat zelf wel op! Als Baäl nu echt een god is, hoef je hem toch niet te helpen? Mensen maak je toch niet zo druk. Geef Baäl nu even de tijd en dan zal hij zelf wel doden. Heb maar geduld, dan zal je zien dat Baäl god is. Er klinkt iets dubbelzinnigs in die woorden. Je kan eigenlijk niet goed horen of hij nu een pleidooi voor Baäl voert, of dat hij ermee spot. Je hoort iets van die toon van Elia:

kom mensen een beetje harder roepen, Baäl is een god en hij heeft het druk en misschien slaapt hij. Je hoort iets van die heilige spot ook in deze woorden. Maar één ding is zeker: Joas bereikt zijn doel. De HEERE gebruikt Joas om het leven van Gideon te beschermen. Hij redt zijn zoon uit de handen van die fanatieke afgodendienaars. Dan noemt Joas hem Jerubbaäl, zeggende: Baäl twiste tegen hem omdat hij zijn altaar heeft omgeworpen. Dan krijgt Gideon vanaf die dag een nieuwe naam Jerubbaäl, dat wil zeggen: Baäl twiste. Baäl twiste met hem, Baäl strijde met hem. Na deze eerste opdracht krijgt hij de naam al van Baälbestrijder, Baälaanvechter. In 2 Samuël 11 wordt zijn naam anders genoemd, daar wordt hij genoemd Jerubbeseth. Dat betekent: bestrijder van schande, bestrijder van verwarring. Nu is Gideon een bestrijder van Baäl, een bestrijder van de schande in Israël en een bestrijder van de verwarring. Dan mag hij de hervorming in Ofra doorvoeren. Gideon is een levende getuige, een levende uitdaging aan Baäl om te laten zien Wie er nu God is. Gideons vader zegt: Baäl zal twisten. Dan wachten ze daar in Ofra één dag en er gebeurt niets. Twee dagen, en daar gebeurt niets. Geen moordende pijl, geen ziekte treft Gideon. Baäl zal twisten, maar Baäl slaapt. Al wachten ze het hele leven van Gideon, dan blijkt dat Baäl een afgod is. Baälbestrijder, zo mag Gideon gaan, eerst om de afgoden en dan om de verdrukkers in Israël te gaan bevrijden. Een nieuwe naam, eerst Gideon, toen Jerubbaäl. Een naam met een betekenis.

Gemeente, de vraag aan ons, wij dragen een naam, de christennaam, maar is dat een naam die inhoud heeft in uw leven net als bij Gideon? Of zijn wij een naamchristen? Dragen we de christennaam, omdat wij door wedergeboorte en zaligmakend geloof Christus zijn ingelijfd en opdat wij Zijn zalving deelachtig zijn? Dan komt het in uw leven uit net als bij Gideon. Dan gaat u in alle gebrek Zijn Naam belijden. Dan gaat u in alle gebrek uw leven als een levend dankoffer opofferen. Maar dan gaat u ook strijden, strijden tegen Baäl, strijden tegen de zonde, de wereld, de satan en uw verdorven bestaan. Toe, draagt u die naam al in waarheid, dan kent u ook iets van die strijd, van die hartelijke vurige strijd. Dan moet u misschien vaak belijden onder te liggen in die strijd. Maar dan blijkt: 'in Christus meer dan overwinnaars'. De oproep klinkt in dit gedeelte: strijd de goede strijd des geloofs! Dat dan de afgodsaltaren werden vernield in jouw leven, in jouw kamer, in uw huis. Dat we beleven gingen: gij kunt niet twee heren dienen! Bekeert u tot de Heere, de levende God! Die met Baäl twisten, zullen overwinnen. Maar allen die met de HEERE twisten, die zullen verpletterd worden. Daarom: laat u dan nog met God verzoenen! Zoekt de HEERE terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan terwijl Hij nabij is. Breek alles af in de mogendheid en in de kracht des HEEREN, wat God mishaaft in uw leven. In een weg van wederkeren tot de HEERE zal Hij Zijn heil doen zien. Gij afkerige kinderen, keer nochtans weder. Want die zijn zonde belijdt en laat, die zal barmhartigheid verkrijgen. Dat dan uit dit eenvoudige gedeelte, het gebed in ons aller hart zal mogen opgaan: Och HEERE, levende God, dat in onze harten en onze huizen altaren mogen worden afgebroken en dat Uw zalige dienst mag worden hersteld. Dat wij door de arbeid van de meerdere Gideon werden verlost van het grootste kwaad en gebracht tot het hoogste goed. Dat Uw lof in ons leven mag worden gehoord. Dan wordt het uw en jouw smeekbede:

*'Leer mij, o God van zaligheden
mijn leven in Uw dienst besteden;
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
En leid' mij in een effen land.'*

Amen.

Slotzang: Psalm 35:1

5. Toegerust tot de strijd

Lezen: Richteren 6: 33-40
 Zingen: Psalm 143: 10
 Psalm 60: 1 en 2
 Psalm 86: 8 en 9
 Psalm 3: 2

Geliefden, het gedeelte uit de Schrift dat we samen willen overdenken vindt u opgetekend in Richteren 6 en wel de verzen 33-40. Ik lees u de verzen 36 en 37, waar Gods Woord aldus luidt:

'En Gideon zeide tot God: Indien Gij Israël door mijn hand zult verlossen gelijk als Gij gesproken hebt, zie ik zal een wollen vlies op de vloer leggen; Indien er dauw op het vlies alleen zal zijn en droogte op de ganse aarde, zo zal ik weten dat Gij Israël door mijn hand zult verlossen gelijk als Gij gesproken hebt.' Tot zover.

Gemeente, we schrijven onder dit gedeelte: **Toegerust tot de strijd.**

En we willen, onder biddend opzien om de hulp en de leiding van de Heilige Geest, u wijzen op drie gedachten:

Toegerust tot de strijd.

1. Gideon door de Geest vervuld (vers 33 en 34a)
2. Gideon door een leger omringd (vers 34-35)
3. Gideon door tekenen versterkt (vers 36-40)

1. Gideon door de Geest vervuld

Geliefden, we hebben in Ofra vader Joas achtergelaten, toen we de laatste keer deze geschiedenis overdachten. Toen stond vader Joas daar tegenover een volksmenigte uit Ofra en noemde hij zijn zoon: Jerubbaäl. Joas had gezegd: strijder, bestrijder van Baäl. Baäl twistte tegen hem. En u weet nog wat er gebeurd is? Gideon had in de mogendheid des HEEREN het Baälaltaar verbroken dat in Ofra stond opgericht en het bos van Astarte omgehouden en toen was dat hele dorp tegen hem te hoop gelopen. Maar Joas had het voor zijn zoon opgenomen. Toen had hij gezegd: als Baäl nu echt een god is, kijk het dan maar eens even af. Dan zal Baäl wel voor zichzelf zorgen. De schare eiste de dood van zijn zoon Gideon, maar vader Joas had gezegd: een God moet voor zichzelf twisten, dat Baäl nu zelf twistte. Dat hadden ze aangenomen. Toen hadden ze een dag gewacht en twee dagen gewacht en een week gewacht, maar er gebeurde niks. Baäl twistte niet voor zichzelf. Er gebeurde niets met Gideon. Geen ernstige ziekte en geen oordeel troffen hem. Toen hadden ze in Ofra ook gezien: Baäl is geen god. Er is maar één God. De HEERE is God. Die Heere, die Gideon riep en die Gideon inwon door Zijn genadekracht. Die Heere, Die Gideon zielsbevindelijk deed doorleven de vrede bij dat altaar. Nu gaat de Heere hem toerusten en daar handelt dit gedeelte over.

Toerusten tot zijn ambt van richter over Israël. Toerusten tot de strijd die wacht.

Er staat in het drieëndertigste vers: 'Alle Midianieten nu en de Amelekieten en de kinderen van het oosten waren tezamen vergaderd, en zij trokken over en legerden zich in het dal van Jizreël.' U weet dat de oogsttijd weer was aangebroken. Gideon was daar immers aan het dorsen in de wijnpersbak. Het lijkt al zo lang geleden, maar er zijn nog maar een paar dagen voorbijgegaan. De oogsttijd is genaderd en de

roversbenden worden weer verwacht, die al zeven jaar lang in de oogsttijd het land overspoelen. Ze zullen er ook nu weer aankomen. De inval van die sprinkhanen uit het oosten. De Midianieten, de Amalekieten, de aartsvijanden van God en Zijn volk en de kinderen van het Oosten (daar worden de Arabieren mee bedoeld). Nomadenvolken die zich daar over de Jordaan in de woestijnen ophielden. Deze vijanden verzamelden zich opnieuw en ze kwamen Israël binnen. Als sprinkhanen overvielen ze het volk. Ze steken bij Beth-San de Jordaan over en vallen zo Israël binnen. Israël is door de zonde en door de afval en de afbraak van het volk hulpeloos en reddeloos. Er staat: ze legerden zich in het dal van Jizreël. Dat is een grote vruchtbare vlakte ongeveer in het midden van het land Kanaän. Tussen Galilea in het noorden en Samaria en Judea in het zuiden ligt deze vlakte van Jizreël. Ook wel genoemd het dal van Megiddo. Daar zijn heel veel veldslagen geleverd in de eeuwen van de Heilige Schrift. Het was een grote vruchtbare vallei, maar vaak werden daar de beslissende veldslagen in Israël uitgevochten. We zouden er verschillende kunnen noemen in de geschiedenis van Israël, die in dat dal van Megiddo zijn uitgevochten.

In die vallei van Jizreël hebben zich nu de vijanden verzameld. De ingevallen roversbenden kwamen op kamelen en ze sloegen hun tenten op. In hoofdstuk acht kunnen we lezen dat het er honderdvijfendertigduizend waren.

Honderdvijfendertigduizend man lag daar op de vlakte van Jizreël in een tentenkamp en nu gaan ze hun rooftochten doen vanuit die vruchtbare vallei. Israël plunderen, dat is al zeven jaar goed gegaan. Zeven jaar zonder tegenstand. Rijke buit kunnen meeslepen uit Palestina. Maar dit jaar gaat het anders. Zeven jaar sloeg Israël in wanhoop op de vlucht. Zeven jaar als het gerucht kwam: 'Ze komen er aan!', dan kroop men in de holen en spelonken. Maar nu gaat het anders! De maat van de ongerechtigheid voor Midian en Amalek is vol. De maat van de zonde is vol. Het jaar van de vergelding Gods is aangebroken. De Heere zal opstaan over Zijn volk. Ze hebben hun schuld beleden onder tranen. Ze hebben het Balaltaar verbroken in de weg van waarachtige bekering. Nu gaat de Heere Zijn hulp betonen. De achtste keer dat de vijanden komen zal het gelden:

*'De HEER' zal opstaan tot den strijd,
Hij zal Zijn haters, wijd en zijd,
Verjaagd, verstrooid doen zuchten;'*

Toen toog de Geest des Heeren Gideon aan. Toen die honderdvijfendertigduizend man daar vlakbij lagen. Op dat moment toog de Geest des HEEREN hem aan. De Geest van Jehova. De Geest van de Verbondsgod. De Heilige Geest toog Gideon aan!

Wat betekent dat nu? Het betekent dat de Heilige Geest hem vervulde met moed en met kracht. De Heilige Geest bewapende hem met onweerstaanbare kracht. Gideon, de zoon van Joas werd door die Geest bezielde met moed, met krachten en met een strijdlust. Het wil eigenlijk zeggen: de Heilige Geest gaat hem de gaven schenken, die nodig zijn tot de dienst waartoe Gideon geroepen is. Gideon, u weet toch nog wel wie hij was? Weggekropen bij de wijnpersbak. Gideon, een bevend riet als hij hoorde van de Midianieten. Gideon, een aarden vat. Breekbaar en broos in zichzelf. Gideon, die moest belijden: in ons is geen kracht tegen zo'n grote menigte. Gideon, die geen wijsheid had, die geen kracht had, die geen macht had tegen de vijanden die over hem kwamen. Df  Gideon wordt door de Geest vervuld. Gideon, die het niet kan. Maakt u zelf de toepassing? Die mens, die niet   n vijand in z'n leven aan kan. Die mens, die moet belijden, ook na ontvangen genade: 'Aangezien wij in onszelf zo zwak zijn en de doodsvijanden niet ophouden ons aan te vechten' In zichzelf zo zwak, dat ze niet   n zondige gedachte kunnen onderdrukken. Niet één zonde in hun leven kunnen

uitroeien. Zo'n mens, net als Gideon, die het niet kan en die het niet weet. Nu komt de Geest. Nu gaat de HEERE Gideon bekwamen. Nu gaat Hij Gideon kracht geven. 'Niet door kracht, noch door geweld maar door Mijn Geest zal het geschieden.' De Heere gaat betonen, en dat doet de Heere alle tijden door in het leven van Zijn kinderen en in het leven van hen die Hij roept tot een taak: 'Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal!' Dat bevende riet Gideon wordt door de Geest vervuld. Kent u in uw eigen leven het verschil wie u blijft in uzelf, maar ook wie u bent als de Heilige Geest u gaat vervullen?

Wilt u één voorbeeld? Zie je Simon Petrus daar bij het vuur? En dan is daar één zo'n eenvoudig dienstmeisje en die zegt: 'Maar jij hoort er toch ook bij? Jij bent er door genade ook eentje van die Christus.' En dan zegt Petrus met zweren en vloeken: 'Ik ken de Mens niet!' Maar zie vijftig dagen later, niet bij het vuur van Kájafas met een paar dienstbodes om zich heen, maar met duizenden mensen op het tempelplein. En Petrus vervuld zijnde met de Heilige Geest, mag de grote daden Gods verkondigen. De Geest des HEEREN toog Gideon aan.

Er staat eigenlijk in het Hebreeuws: 'bekleedde hem'. Bekleden als met een wapenrusting, die hem wordt [aangedaan](#). Net als Christus tegen de discipelen zei: 'Maar blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte.' (Luk. 24:49b). De Geest des HEEREN toog hem aan. Weet u wat onze kanttekenaars zeggen? 'Te weten met zulke gaven van wijsheid, ijver, kloekmoedigheid en dapperheid, gelijk de Geest des Heeren wist dat hem tot dit werk nodig zouden zijn als wapenen in zijn hand.'

Eigenlijk een hele wonderlijke uitdrukking: de Geest des Heeren trok Gideon aan. Moet u eens over denken. Ik zou de vergelijking willen maken. Ik trek een jas aan. Wat gebeurt er dan? Dan wordt die jas helemaal met mij vervuld. Nu staat er hier eigenlijk: de Geest des Heeren trok Gideon aan. 't Is als het ware of Gideon helemaal vervuld wordt met de Heilige Geest. Gideon is als een kleed, waarin de Heilige Geest Zijn intrek neemt en hem helemaal vervult. Als een instrument in de handen van de Heilige Geest gaat de Heere mensen gebruiken, ook in Zijn ambtelijke dienst. Nietige instrumenten, maar die Hij bekleed met Zijn Heilige Geest. Een middel in Gods hand! Niet minder, maar ook niet meer. Niet minder! Een Goddelijke verwaardiging als de Heere u wil gebruiken, maar ook niet meer! Als slijk aan Zijn vingers. De Geest des HEEREN toog hem aan. Welke geest vervult uw hart en leven? Gemeente, welke geest heeft u aangetogen en vervuld? Want van nature is dat een andere geest. Dan is het de geest uit de afgrond, de geest der leugenen, de geest van de tijd. Wie leidt uw leven? O, welke geesten vervullen ons? Mag u weten van dat genadewonder, dat de Heilige Geest Zijn intrek nam in uw harten leven? Dat wonder van de wedergeboorte, als de Geest die Heere is en Die levendmaakt, in het dode zondaarsbestaan van een Adamskind Zijn intrek neemt en leven verwekt.

Toe, door welke geest wordt u geleid? Dat kun je zien aan de vruchten van de Geest. Gods kinderen, die door de Heilige Geest als ranken werden ingelijfd door het geloof in de gezegende Wijnstok Christus, die worden in Johannes 15 opgeroepen: 'Blijft in Mij, opdat gij veel vrucht draagt.' Alleen door de Geest uit Christus bediend zijn ze vaardig tot de strijd. Alleen uit Hem zullen ze vrucht dragen. De Geest toog Gideon aan. Waar kun je dat nu aan zien? Wat is nu de eerste vrucht? Wat is nu het bewijs, dat de Heilige Geest Gideon vervulde? Dat staat er achter. Hij vlucht niet in de hollen. Hij vlucht niet in het verborgene, maar hij grijpt de ramshoorn. Hij grijpt de strijdbazuin. Hij blies de bazuin. En de Abiëzrieten werden achter hem bijeengeroepen. Daar zie je de eerste vrucht. Die bevende zoon van Joas grijpt daar in Ofra naar de krijgshoorn en even later schalt de bazuin door de bergen van Manasse. Hij blies de

bazuin. Ik denk dat we mogen aannemen dat er veel meer bazuinblazers geweest zijn om dat leger te mobiliseren. Maar ze deden het in opdracht van Gideon. Hij blies de bazuin, die angstige wegkruiper, die bevende jongen die bij de wijnpers- bak stond, die blaast nu de krijgshoorn in geloofsgehoorzaamheid. Door de kracht en de mogendheid van de Heilige Geest blaast hij die en roept op tot de strijd. Luid en schel heeft dat geklonken. U weet, daar was in Israël bazuingeclank als het leger werd opgeroepen tot de strijd. Wij hebben andere middelen, dat gaat sneller, maar in Israël werd de bazuin geblazen. Dan wist men dat men opgeroepen werd tot de strijd. Het was een teken om zich te verzamelen. Daar zou je over kunnen denken. Jij mag nog zitten onder het bazuingeclank! U mag in tegenstelling tot zovele anderen, nog zitten onder de klanken van de bazuin. De bazuin van vrije genade, die oproept tot de goede strijd. De Evangeliebazuin, die in alle gebrek wordt geblazen door een bevend riet. Strijdt om in te gaan door de enge poort.

O ... Gideon blaast daar de bazuin. Dan is hij een beeld van de meerdere Gideon, van de Koning Israëls. Die ook is gezalfd met de Heilige Geest. Want de Geest des Heeren HEEREN was op Hem. Hij blaast de bazuin. Hij is de Held, bij Wie hulp is besteld voor een verloren zondaarsvolk. Die gezegende Held Jezus Christus, Die machtig is om te verlossen. Zijn bazuin roept op tot de goede strijd. Zijn bazuin roept op, om u als een verloren zondaar te verzamelen onder Zijn krijgsbanier. Hij blaast de bazuin, door Zijn Woord en door Zijn Geest, opdat dode zondaren zouden leven. Hij roept op tot de strijd. De strijd van Genesis 3 tussen het vrouwenzaad en het slangenzaad, die strijd tussen duisternis en licht. Hij blies de bazuin!

*'Gord, gord, o Held, Uw zwaard aan Uwe zijde,
Uw blinkend zwaard, zo scherp gewet ten strijde;
Vertoon Uw glans, vertoon Uw majesteit;
Rijd zegerijk in Uwe heerlijkheid
Op 't zuiv're woord der waarheid;'*

Dat u en jij dat bazuingeclank eens zou mogen horen. Die levenwekkende klanken van de Heilige Geest. Opdat geestelijke doden zouden horen de stem van de Zoon van God. Dan komt er wel strijd. Dan is de rust in je leven weg. Dan krijg je doodsvijanden die je benauwen. En toch: 'Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!'

We gaan naar onze tweede gedachte:

2. Gideon door een leger omringd

De vorige dag hebben de inwoners van Ofra gestaan: lever uw zoon Gideon over, dat wij hem doden. Want hij heeft onze godsdienst aangetast, hij heeft onze Baäls vernield. Ze waren vijanden van God en van Gideon, ze hebben gestaan tegenover hem, ze hebben hem vervolgd als een misdadiger, vanwege het afbreken van hun godsdienst. Diezelfde mensen scharen zich nu achter hem. Zó kan de Heere jou en u, die ten diepste een vijand bent van God en van Christus ook overwinnen. Een die zegt, als u aangezegd wordt uw zonde en uw Baäls godsdienst: lever over die man. Nu kan de Heilige Geest dat bazuingeclank gebruiken om u van een vijand een vriend te maken, van een vervolger een volgeling. Dat is Gods almacht! Zijn almachtige kracht kan dat bazuingeclank gebruiken. Mensen, die in vijandschap de vuisten naar de hemel heffen gaan inwinnen door die genadeklanken.

Ze gaan Gideon erkennen als hun hoofd. Ze komen er aan en ze scharen zich rondom hem. Dat wonder, dat is nodig, en dat is mogelijk! Een opstandig en vijandig mensenkind, die zich eraan ergert als Gods knecht zijn Baäls godsdienst aantast, die

misschien tandenknarsend in de kerk zit als zijn godsdienstige altaren worden omgeworpen en zijn ongerechtigheid wordt aangezegd. Die bazuinklanken kunnen inwinnen. Ze komen aan met smeking en met geweën. O, als de Heere zaligmakend gaat werken en de bazuinklanken in de inwendige roeping indringen in het hart, dan wordt de wil vernieuwd. Dan gaan we onder onze enige Koning, Leraar en Hogepriester vromelijk tegen de zonde, de wereld, de duivel en zijn ganse rijk strijden. Kent u dat geklank? Inwendig door de Heilige Geest. Het bazuingeklank van het Goddelijke Woord. Het geklank van de Heilige Wet, die je veroordeelt en vervloekt. Maar ook die lieflijke klanken van het Evangelie. Ze scharen zich achter Gideon. Eerst z'n familie, eerst die vijandig tegenover hem stonden. Daarna zendt hij ook boodschappers uit in heel dat gebied, die moeten gaan oproepen tot de strijd. 'Gans Manasse', staat er. De verklaarders verschillen van mening, of nu bedoeld wordt, dat Manasse waar Gideon woonde. De stam van Manasse had één deel aan deze kant van de Jordaan en het andere deel aan de overzijde van de Jordaan ontvangen. Ten Westen van de Jordaan woonde een gedeelte van Manasse en ten Oosten van de Jordaan. Als er nu staat dat gans Manasse achter hem kwam, zijn er verklaarders die zeggen, dat is alleen het gedeelte aan deze kant van de Jordaan, daar waar Ofra dus lag, waar Gideon woonde. Anderen zeggen: nee, het was ook het gedeelte dat in het Overjordanse woonde.

Ik denk, als we eerlijk naar de Schrift luisteren en er staat: 'gans Manasse'. Dat we moeten zeggen: dat was de hele stam van Manasse. Ook van over de Jordaan kwamen ze en sloten zich aan bij Gideon. Trouwens dat deel van Manasse over de Jordaan, die hadden veel vee, die hadden veel oogst en veel landbouw, die werden ook bijzonder geteisterd door de Midianieten en de Amelekieten. Dus ze sloten zich vrijwillig aan. Gans Manasse! Dan worden er nog drie andere stammen genoemd. Nu gaan die bazuinklanken ook helemaal naar het noorden. Daar bij de kust van de Middellandse zee, wonen Aser, Zebulon en Naftali. Daar zelfs in het land van de duisternissen en de schaduwen van de dood worden ze opgeroepen om zich te scharen achter Gideon. De boden gaan uit en ze komen op. Ze komen uit hun gebergte, ze komen uit de zeehavens van de Middellandse zee, en ze sluiten zich aan. Gideon heeft een leger om zich heen gevormd. Daar zien we Gods goedheid en genade in. Hij wordt eerst vervuld met de Heilige Geest en nu gaat de Heere hem een leger geven. Na enige tijd, als Gideon zijn troepen telt, heeft hij tweeëndertigduizend man.

Er staat met nadruk: 'ze verzamelden zich om Gideon.' Ze erkenden hem als de van God gegeven richter. Ze verzamelden zich achter hem. Dat wil zeggen: hij werd hun aanvoerder, hij werd hun leider. Je zou er over kunnen denken, hoe nodig is het dat die bazuinklank van het Evangelie ook in het hart van Gods kinderen kracht moet doen. Wat zou er een bazuinklank nodig zijn, om Gods kinderen wakker te schudden, die daar misschien in slaap ingezonken liggen, in Zebulon, in Aser of in Naftali. Wat is het nodig dat die bazuinklank wordt gehoord. Wat is het een wonder, als ze zich samenvergaderden, die daar verdeeld in Israël liggen. Waarom hebben de vijanden van de Kerk in onze tijd zo'n kracht? Waarom kan de ongerechtigheid zich zo vermenigvuldigen? Omdat de stammen van dat ware Israël zo verdeeld zijn! Omdat de binnenlandse oorlogen zo worden uitgestreden. Elkaar verdacht houden. Elkaar vereten en verbijten. Maar nu mocht in onze tijd de Heilige Geest die bazuinstoot eens doen horen, dat Gods Sion zich mocht verzamelen om die meerdere Gideon. Dat ze in dat gezegende Hoofd zich aanéén mochten sluiten. Dan heeft Midian geen kracht. Dan zullen de Amelekieten veldvluchtig moeten wijken. Dat ze als broeders van hetzelfde huis, door diezelfde bazuinklanken geraakt, zich mogen scharen om Jezus Christus. Hij is hun gezegend Hoofd, door de Vader van eeuwigheid gezalfd over Zijn

uitverkoren Kerk. En dat ze Hem mogen erkennen als hun Hoofd en in de gemeenschap der heiligen, mogen strijden tegen de vijanden van de Kerk. O, wie zou niet wenen, als we zien op de praktijk van de gemeenschap der heiligen? Wie zou niet wenen, in deze laatste dagen waarin de vijand zich opmaakt? De God van de Hemel mocht zo'n bazuinstoot nog eens doen horen, opdat Gods kinderen zich aanéén mochten sluiten Niet een eenheid uit de mens, maar uit God. Wat één is bij God vandaan. Wat één is in het verkiezend welbehagen van de Vader. Wat één is in de koping door het bloed van de Zoon. Wat één is in het verlossende werk van de Heilige Geest. Opdat ze samen onder de krijgsbanier van Christus, al die zondige verdeeldheid, al die twist en wrok, een ogenblik mochten vergeten. Dan is nodig, net als hier, de doorwerking van de Heilige Geest. Opdat ze zich mochten verzamelen onder die meerdere Gideon. Misschien moeten de vijanden nog wel bruter te keer gaan. Misschien moeten de Amelekieten en de Midianieten van onze tijd worden gebruikt, om dat ware volk des Heeren bijeen te brengen. Dan hoor ik de grote Koning van de Kerk bidden: 'Opdat zij allen één zijn, gelijkewijs Gij, Vader, in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn, opdat de wereld gelove dat Gij Mij gezonden hebt' (Joh. 17:21). Eén in geloof, één in hoop, één in liefde, één in hun Hoofd. En dan hun gaven besteden in de strijd tegen de vijanden. Gideon vervuld door de Geest, omringd door een leger, maar zien we óók in de derde plaats versterkt door tekenen. Voordat we daarvan nog iets zeggen, zingen we eerst uit Psalm 86 vers 8 en 9.

*'Maar Gij, Heer', Gij zijt lankmoedig,
 Zeer barmhartig, overvloedig
 In gend, die ons behoedt,
 Groot van waarheid, eind'loos goed.
 Wend U tot mijn ziel genadig;
 Sterk Uw knecht, en geef weldadig
 Ondersteuning aan den zoon
 Uwer dienstmaagd, van den troon.*

*Doe een teken mij ten goede,
 Dat mijn haters in hun woede
 Mogen zien, hoe, tot hun spijt,
 Gij mij troost, en mij bevrijdt.'*

3. Gideon door tekenen versterkt

Dat zien we in het laatste gedeelte. Zie je Gideon staan? Vervuld met de Geest, omringd door tweeëndertigduizend man. Nu dan kan het toch wel, of niet? Dan ga je ertegenaan.

Toen ging Gideon... Nee! Dat staat er niet. Gideon zeide tot God! Vervuld met de Geest, bemoedigd door die massale aanhang die zich achter hem heeft geschaard. En toch durft Gideon nog niet. Want de zaak is zo groot en Gideon is zo klein. Als hij daar staat omringd door die troepen, dan komt het er op aan: 'Ga heen in deze uw kracht.' En hij heeft geen kracht. Dan gaat Gideon vragen om een teken. Dan gaat hij vragen om geloofsversterking. Dan buigt deze veldheer zijn knieën. Gideon zeide tot God. Je zou verwachten: Gideon zeide tot zijn manschappen: 'voorwaarts!'. Maar hij gaat z'n handen vouwen en gaat in vragen: 'Heere, HEERE zou u willen meegaan'. Hoe is dat bij ons? Jongens en meisjes: 'Ken Hem in al uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken'.

*'Vraagt naar den HEER' en Zijne sterkte;
Naar Hem, Die al uw heil bewerkte;'*

Zalig is hij die al z'n kracht en hulp alleen van U verwacht. Want Gideon heeft wél een leger. Maar Gideon heeft ook gezien: Tweeëndertigduizend man tegenover een leger van de Midianieten van veel en veel meer. Vier maal zo veel. Het is één op vier! Dan heeft Gideon. 'Hij zeide tot God', staat hier heel opmerkelijk. Er staat bijna in het hele hoofdstuk HEERE, maar hier staat God. Elohim, dat is de Schepper van hemel en aarde. Dat is de almachtige Gebieder en Onderhouder van alles wat leeft. Gideon zeide tot God. De God van hemel en aarde, Die alle macht heeft, óók over Midianieten en Amelekieten.

Hij zeide tot Elohim: Indien Gij Israël door mijn hand zult verlossen gelijk als Gij gesproken hebt, zo doe aan mij een teken! Is dit ongelof? Mag je om een teken vragen? Wat doet Gideon hier nu? Gemeente, dit is geen ongelof van Gideon. Dit is de begeerte om bevestigd te worden in het geloof. Want we horen wat hij de Heere voorhoudt met eerbied: Heere, U zou toch Israël door mijn hand verlossen, dat hebt U gesproken. Dat heeft U gezegd, Heere. Er ligt een Goddelijk Woord in mijn leven.

Gelijk Gij gesproken hebt! Gideon mag hier pleiten op die Goddelijke belofte in zijn leven. Pleiten, dat is een werk van het zaligmakend geloof. Zult u het onthouden. In een tijd waarin iedereen wordt aangezet om te pleiten. Zult u bedenken, dat het een daad is van het zaligmakend geloof. Pleiten op het Goddelijke Woord! Dat is een werkzaamheid, een zielswerkzaamheid van zaligmakend geloof. Een adamskind, dood in de zonden en in de misdaden, oh... die moet de Heere aanlopen, die moet z'n mond openen dag en nacht tot de Heere. Maar pleiten is een werk, dat is gegrond op een Goddelijke belofte in ons leven. Gideon zegt: gelijk Gij gesproken hebt. HEERE U heeft het Zelf gezegd, U hebt het toch beloofd. Gelijk Gij gesproken hebt. Dan gaat hij de HEERE wijzen op Zijn Woord. Gedenk aan het Woord gesproken tot Uw knecht, waarop gij hem verwachting hebt gegeven. Is dat ongelof van Gideon? Als hij, heilig werkzaam, de Heere Zijn eigen Woord gaat voorhouden. Die God, Die de Amen is. Het is geen ongelovig twijfelen, maar het is een werkzaam, gelovig bezig zijn bij de Heere. Want zonder geloof is het onmogelijk de Heere te behagen. 'Die tot God komt moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken.' Hij vraagt het hier tot bevestiging vanwege de grootte van zijn taak en vanwege de menigte van zijn vijanden. Hij begeert hier versterking!

Een christen, die het altijd voor het grijpen heeft en die zo'n groot eigengemaakt geloof heeft, die verstaat Gideon niet. Die wijst met een beschuldigende vinger. Maar weet u wie hem wel verstaat? Eén die moet belijden: aangezien wij geen volkomen geloof hebben. Wel een oprecht geloof, maar geen volkomen geloof. Eén die dagelijks met de zwakheid van z'n geloof te strijden heeft. O, zo'n zwakgelovige, die verstaat hier Gideon. Heere, doe aan mij een teken ten goede! Heere, voordat ik de strijd inga, voordat de strijd op het heetst ontbrandt, voordat ik het ambt waartoe U mij riep moet gaan uitoefenen, zou U nog één keer Uw werk willen bevestigen? Doe aan mij een teken ten goede! Want er steekt een storm op in het hart van die jonge Gideon. Dat kunt u toch wel begrijpen? Een boerenjongen. Hij kan een beetje dorsen, daar in de wijnpersbak. Hij had helemaal geen krijgskunde gestudeerd, geen enkele militaire opleiding. Helemaal niks! En wordt dan geroepen om de strijd te gaan voeren. Aan het hoofd van een groot leger. Het zal nu erop of eronder gaan. Hij moet die duizenden aanvoeren in de bloedige strijd tegen Midian en tegen Amalek. Daarom stormt het in zijn ziel.

HEERE, gelijk Gij gesproken heb. Verstaat u dat misschien, kind des Heeren? Is er

zo'n Gideon in ons midden, die zegt: Heere, U Die mij riep, U Die sprak in mijn leven, U Die mij trok uit de duisternis in het wonderbaar licht, U Die zo menigmaal hielp. Maar Heere, ik weet niet meer hoe het moet. Dat zijn van die worstelaars. Heere, zou U het nog één keer willen bevestigen? Zou U nog een keer willen terugkomen op Uw eigen werk? Zou ik nog één keer mogen weten dat U in de hemel van mij af weet! Nee, dat is geen ongelooft. Maar dat is heilig worstelen. Het gaat Gideon om Gods eer, om Gods Naam en om Gods zaak. Zulke worstelaars zullen een teken krijgen! Want Gideon is ook zo bang voor zichzelf. Bent u dat ook? Ben je nooit bang voor zelfbedrog? Ben je nooit bang, dat het allemaal je eigen werk is in het persoonlijk leven en in andere zaken? En daarom zegt Gideon: Heere, doe een teken. Dan gaat hij zelf dat teken voorschrijven. Dan zegt hij: 'Zie ik zal een wollen vlies op de vloer leggen; indien er dauw op het vlies alleen zal zijn en droogte op de ganse aarde, zo zal ik weten, dat Gij Israël door mijn hand zult verlossen, gelijk als Gij gesproken hebt.' Eigenlijk vraagt hij: Heere, laat U dan eens zien, dat U bent Elohim, de God van hemel en aarde, de Schepper. Laat U nu zien wie er gaat over de vruchtbaarheid. Laat U eens zien Wie de dauw van de hemel geeft! Al die afgodendienaars zeiden dat Baäl zorgt voor de vruchtbaarheid. Baäl was de god van de zon, de regen en de dauw. Heere, laat U nu eens zien dat U regeert over de dauw. Een voorgeschreven teken, waaruit zal blijken de Heere of Baäl. Een vlies, daar moet u onder verstaan een kort afgeschoren schapenvacht. Er staat in het Hebreeuws: 'Dit wollen vlies', dus waarschijnlijk heeft hij het al bij zich. Dan zegt Gideon tegen de Heere: zie ik zal dit wollen vlies, deze afgeschoren schapenvacht op de vloer leggen. Op de vloer. Dan moet u denken aan een verharde dorsvloer ergens bij de boerderij. Heere, hier heb ik een schapenvacht, en als ik die op de dorsvloer leg, zou U dan willen laten zien, dat U het bent, Die mij zendt. Als het vlies nat zal zijn, en daarom heen alles droog, is dat een teken dat Gij mij zendt.

Een teken, dauw op de vacht en droogte op de ganse aarde. U begrijpt, daar wordt mee bedoeld de grond rondom het vlies. Daar wordt de grond bedoeld in de omtrek van de dorsvloer. Het is eigenlijk als je goed nadenkt een heel diepzinnig teken van Gideon. Het is niet zomaar een inval dit teken. Nee, hij wil eigenlijk zeggen: Heere, dat afgeschoren vlies is Israël, Uw bondsvolk dat nu door de Amelekieten en Midian zo verarmd en afgeschoren is. Zou U eens willen doen zien, dat U de zegen van Uw dauw op dat verachte Israël wil doen neerdalen. En dat U al die omliggende volken in de droogte zult laten! Zou U als een teken van Uw lieve gunst, deze vacht van Israël eens willen bezoeken met Uw hemelse dauw. En zou U het willen onttrekken aan al de heidenvolken rondom ons heen.

Dauw, dan moet u niet denken zoals dauw bij ons. Eigenlijk wordt er bedoeld: nachtmist. Een nachtmist die opkomt uit de zee. Die dauw was namelijk in Israël van héél groot belang! Als Elia bij Achab het oordeel aankondigt, zegt hij dat er 'dauw noch regen zal zijn'. Dat eerste is eigenlijk nog veel belangrijker. Dauw noch regen. Het gaat hier over een mist die vooral in de maanden van droogte in Israël onmisbaar is. En Palestina kent verschrikkelijk droge maanden. Van mei tot oktober viel daar nauwelijks regen. En dat met de brandende zon die er was. Dan is het een grote weldaad, die dauw. De dauw die 's nachts neerviel op de verdroogde akkers en de landerijen. De westenwinden die boven de Middellandse zee wolken vormden en die wolken brachten dat vocht over het land. En als die wolken in de nacht, als het geweldig afkoelde, boven het land kwamen, dan vielen die gouden druppels uit deze wolken. Die dauw bedekte dan de aarde! En dat ging, vooral in het warme seizoen, elke nacht door. Die dauw zorgde voor de vruchtbaarheid en verkwikking. Die dauw was voldoende voor een vruchtbaar gewas. Nu zegt Gideon: mag er zulke dauw op het

vlies vallen.

Ik vroeg net: mag je een teken vragen? Als je voor een moeilijke beslissing in je leven staat, vragen: Heere geef mij een teken? Mag dat eigenlijk? Gemeente, er wordt in de Bijbel op verschillende plaatsen gesproken over een teken vragen. Ik hoor de Farizeeën vragen aan Christus: 'Meester, wij wilden van U wel een teken zien'. Dan zegt de Heere Jezus: 'Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teken, en hun zal geen ander teken gegeven worden dan het teken van Jona de profeet' (Matth. 12:38, 39). In ongeloof een teken geëist. Daar zal de Heere nooit op ingaan. In een staat van ongeloof en vijandschap een teken eisen, dan zal je geen teken ontvangen! Een staat van ongeloof wil zeggen: je ligt dood in de zonden en in de misdaden. Je moet worden overgezet door de Heilige Geest en het zaligmakend geloof ontvangen.

Nu zijn er ook van Gods kinderen in de Heilige Schrift, die waren ook ongelovig. Niet in een staat, maar in een stand van ongeloof. Zo iemand heeft oprecht geloof ontvangen, maar kan op dat moment niet geloven. Door duisternis en strijd. Zo iemand was Thomas. Thomas wilde een teken! Eerst zien en dan zal ik het geloven! Hij krijgt geen teken. Zacharias, de oude priester uit Judea, eist een teken. En krijgt hij een teken? Nee, hij zal stom zijn totdat het Woord van God zal zijn vervuld. Weet u wat we daaruit kunnen leren? Als we een teken vragen uit vijandschap en ongeloof, of als Gods kinderen een teken vragen uit ongeloof bij de Heere, dan zal de Heere het niet geven.

Maar als gevraagd wordt, net als hier bij Gideon, is het anders. Dat is niet uit ongeloof, maar is de begeerte tot bevestiging. Je zou kunnen zeggen: het geloof volgt hier niet op het teken, maar het geloof gaat aan het teken vooraf! Het geloof zoekt opwas en versterking door middel van het teken. Misschien verstaat u Gideon, kind des Heeren. Net als de vader van die maanzieke knaap. Hij roept onder tranen: 'Heere ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp'.

Dan gaat de Heere dat teken geven. Dat is tot troost. Niet voor iemand die in ongeloof van de Heere een teken eist. Dan zal de Heere zeggen: je hebt het profetisch Woord! Maar als een kind van God in de strijd van het leven, net als Gideon, zoekt naar versterking dan zal de Heere horen. Zo'n wankelmoedige en twijfelmoedige, zo'n zwakgelovige, die in zichzelf

zoveel ongeloof gewaar wordt, zoveel zonde en schuld en onmogelijkheid gevoelt. Maar die de Heere blijft aankleven met de bede: 'Heere, versterk hetgeen Gij hebt gewrocht. Heere zou U willen betonen, dat U van mij af weet'. En de Heere deed alzo! 'En het geschiedde alzo', zegt de tekst. Dan gaat de Heere Gideon verhoren. Hij komt hem te hulp. Het geschiedde alzo. U gelooft toch ook wel, dat hij niet heeft kunnen uitslapen die morgen? Ik zie hem al in alle vroegte naar de dorsvloer rennen. Daar gaat hij kijken. Wat ziet hij dan? Dat hij die schapenvacht zelfs uit kan wringen. Zo vol van de dauw. Dan heeft hij zelfs een schaal vol water. Daar kunt u aan zien hoeveel dauw daar in Kanaän is. En toch is heel de dorsvloer en alles eromheen kurkdroog. Gideon wringt de schapenvacht uit en dan stroomt de dauw er uit. Het geschiedde alzo! Dan heeft de Heere Zijn knecht, die bedelend aan de hemelpoort lag, verhoord. En ik geloof, misschien verstaat u dat, dat hij in heilige verwondering, misschien met tranen van vreugde over zijn wangen, dat schapenvacht heeft uitgewrongen. Ik weet zeker dat hij gebroken was van hart. Want als God blijk geeft, dat Hij van je af weet, dat werkt verwondering en verootmoediging. Daar moet u altijd maar op letten. Toen de Heere alzo deed geschieden, zie ik Gideon staan in diepe verwondering en verootmoediging, verbroken over Gods weldaden. O, de Heere hoorde naar hem. Hij geeft de wens van allen die Hem ootmoedig vrezen.

De dauw! Daar zou je nog een poosje over kunnen nadenken. Die dauw is een beeld

van de geestelijke zegeningen van de Heilige Geest. Als u nu zo'n droge vacht bent, kind des Heeren. Als je moet belijden zó droog, zó dor en zó onvruchtbaar te zijn. Als je moet belijden: in mij is geen kracht. Als u zich door de ontgrondende en ontdekkende bediening van de Heilige Geest, meer en meer leert kennen als een afgeschoren schapenvacht, smee dan om de bediening van de Heilige Geest. Want die gezegende dauw van de Geest maakt het onvruchtbare vruchtbaar! En doet het dorre land door Hem begerig gemaakt, stromen van vocht.

Daarna zegt Gideon tot God: 'Uw toorn ontsteke zich niet tegen mij, dat ik alleenlijk ditmaal spreke; laat mij toch alleenlijk ditmaal met het vlies verzoeken: er zij toch droogte op het vlies alleen en op de ganse aarde zij dauw.'(vs. 39). Hoe durft hij, zou je denken. Dan gaat hij nog een keer vragen: HEERE, zou u het nog een keer willen doen! Twee keer zegt hij erbij: alleenlijk ditmaal. Gideon denkt misschien, ja, zo'n schapenwol, dat trekt al het vocht uit de omgeving aan. Het is eigenlijk wel begrijpelijk dat een wollen vacht, dat alle vocht uit de omgeving aantrekt, zo nat is en de grond droog. Als ik het nu tot bevestiging nog één keer andersom mag zien. De vacht droog, dat is nog een veel groter wonder. Dat nu het tegenovergestelde waar mag worden. Je zou zeggen: hoe durft Gideon. De altijd-gelovigen, zij begrijpen het niet, maar Gods kind verstaat het wel. Zij, die hun leven lang hebben te strijden, met dat goddeloze ongeloof, met die bestrijdingen van het geloof, verstaan het. Heere, nog één keer smee ik, in nederigheid en in ootmoed! En nu betoont de Heere ook daarin te horen.

Op de dorsvloer is nu alles kletsnat en dan is die nacht de schapenvacht kurkdroog. Dat is nog veel wonderlijker dan het eerste teken! En God deed alzo in denzelven nacht. De Heere verhoorde zijn bede. De Heere versterkte zijn geloof. Dat is ook voor zijn soldaten tot bemoediging geweest, dat de Heere het wilde bevestigen. De Heere is zo vrijmachtig en almachtig. Hij zal betonen dat Hij Zijn zegen en Zijn genade zal betonen aan dat legertje van Israël. En dat Hij Zijn dauw zal onttrekken aan al die vijanden. Hij zal Zijn gunst doen dalen op dat leger van Israël. Want Hij zal Israël zijn tot een dauw. Hij zal met hen meegaan. Weet u wat deze geschiedenis, kinderen des Heeren, u predikt? Hij weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Wat een lankmoedigheid en geduld heeft de Heere ook met Zijn kinderen, met dat wankelmoedige volk. Hij komt hen te hulp in hun zwakheid. Want Hij heeft twee tekenen gegeven! Hij heeft Zijn volk ook twee tekenen gegeven om het aangevochten geloof te versterken. Hij stelde de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal in! Twee tekenen en zegelen van Zijn genade. Opdat die bevende Gideons en dat bestreden volk door het geloof mogen zien op de waarachtigheid van Zijn Woord. Hij geeft naast de Bijbel twee tekenen, opdat hun geloofsvertrouwen zal worden versterkt. Opdat ze gans hulpeloos tot Hem gevloeden, door het geloof mochten zien: Ik ben de HEERE, de Waarachtige! Opdat al die Gideons nieuwe kracht zouden mogen ontvangen. Opdat door het Sacrament hun geloof versterkt mag worden. Mijn ziel zal nieuwe kracht ontvangen, verzadigd als met vet en smeer. Door Woord en Sacrament. Door Woord en Tekenen bevestigd. En hun hoop op God zouden mogen stellen en mogen zeggen met de dichter van Psalm 118:

*'Ik werd benauwd van alle zijden,
En riep den HEER' ootmoedig aan;
De HEER' verhoorde mij in 't lijden,
En deed mij in de ruimte gaan.'*

Het volgende hoofdstuk gaat verder: toen stond Jerubbaäl vroeg op! Dan gaan ze de strijd in, vervuld met de Geest, omringd door een leger en versterkt door tekenen.

Jonge vrienden, sta je misschien voor een belangrijke beslissing? Ouderen, weet u de weg niet? Smeek dan maar aan de God van Gideon, of Hij een teken ten goede zal willen doen. Zoek het dan maar niet in het bijzondere. Let op Zijn Woord. Let op de daden van Zijn voorzienigheid in uw leven. Gideon had alleen maar een vlies. Wij hebben de Heilige Schrift. Het profetisch Woord, dat zeer vast is. Graaf dan biddend, smekend en zoekend in dat Woord. Dan zal Hij u de weg wijzen. Dan zal Hij uit het Woord u een teken schenken. Een teken tot Zijn eer en tot uw zaligheid. Want de God van Gideon leeft nog!
Amen.

Slotzang Psalm 3:2

6. De geloofsbeproeving van Gideon

Lezen: Richteren 7:1-8
 Zingen: Psalm 60: 7
 Psalm 118: 3 en 4
 Psalm 110: 5 en 7
 Psalm 33: 9

Geliefden, onder biddend opzien om de toepassing van de Heilige Geest, willen we samen overdenken een gedeelte van Richteren 7, daarvan de eerste acht verzen.

Ik lees vers zeven:

'En de HEERE zeide tot Gideon: door deze driehonderd mannen, die gelekt hebben, zal Ik ulieden verlossen, en de Midianieten in uw hand geven; daarom laat al dat volk weggaan, een ieder naar zijn plaats.' Tot zover Gods Woord.

Gemeente, we beluisteren in dit gedeelte: **de geloofsbeproeving van Gideon.**

1. de verzameling van zijn leger (vers 1-2)
2. de vermindering van zijn leger (vers 3-6)
3. de toerusting van zijn leger (vers 7-8)

1. De verzameling van zijn leger

Gemeente, de vorige keer hebben we samen mogen overdenken hoe het geloof van Gideon is versterkt. Hoe hij wonderlijke geloofsversterking mocht ontvangen. Toen hij de HEERE vroeg om een teken, ziende op eigen zwakheid en eigen onmacht. Ziende op de overmacht van de vijand. Tweemaal een teken, weet u het nog? De schapenvacht, die op de dorsvloer werd gelegd. En de dauw die over Israël kwam. Er staat in het laatste vers voor hoofdstuk zeven: 'En God deed also in denzelfden nacht;' Daar heeft de HEERE op het gebed, op het uitzien en op het smeken van Gideon een wonder gedaan. Tweemaal een teken, waardoor zijn geloof mocht worden versterkt.

*'Gij hebt mijn ziel, op haar gebed,
 Verhoord, gered,
 Haar kracht gegeven.'*

Daar mocht Gideon door het geloof zien Wie de HEERE wilde zijn. Niet alleen de belofte ontvangen, dat de HEERE door Zijn hand zou verlossen. Maar ook bevestigd met twee tekenen. En we zijn toen geweest op de twee tekenen, die de HEERE ook vandaag Zijn Kerk nog heeft gelaten. Tot versterking van het zaligmakend geloof. Gideon is in het geloof versterkt:

*'Ik roem in God; ik prijs 't onfeilbaar woord;
 Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
 'k Vertrouw op God door gene vrees gestoord;
 Wat sterv'ling zou mij schenden?'*

Dat was zijn zielsgesteldheid en dan volgt het woordje 'toen'. 'Toen stond Jerubbaäl (dewelke is Gideon) vroeg op'. Versterkt in het geloof, staat Gideon vroeg op. Na de verzekering van Gods hulp door die twee tekenen in zijn leven, neemt hij de taak ter hand en gaat hij zijn roeping volbrengen. Hij wordt hier nog een keer bij zijn bijnaam genoemd: Jerubbaäl. Wat betekende dit ook alweer, weet je het nog? Zijn vader zei tegen die woedende schare uit Ofra: Jerubbaäl. Dat wil zeggen: bestrijder van Baäl.

Dat hij hier weer bij die naam wordt genoemd heeft een betekenis: eigenlijk wil het laten uitkomen: 't is niet de strijd tussen Gideon en de Midianieten, 't is niet de strijd tussen Israël en die verzamelde vijanden, maar het is de strijd tussen Baäl en de HEERE. Het is dezelfde strijd uit het paradijs! Het gaat ten diepste hier om de strijd tussen de HEERE en Zijn volk en de vorst der duisternis. Daarom Jerubbaäl. Het gaat erom: is de HEERE God of is Baäl God? Hij stond vroeg op, vervuld met de Geest des HEEREN. Het mocht geen uitstel lijden. Hij ging vroeg uit bed. En dat is nog zo. Als we in het geloof door de HEERE zijn versterkt, dan worden Gods kinderen niet werkeloos. De versterking van het geloof in Gods hulp en in Gods belofte maken niet werkeloos, maar juist heilig werkzaam! Er zijn ook ogenblikken dat het geloof heilig werkeloos is. Dat het geloof mag zeggen: 'Het ga zo het wil, stel u gerust zwijg Gode stil, Zijn hulp zal blijken'. Maar hier is het geloof heilig werkzaam. Gideon stond vroeg op. Er is een volk op de aarde die dat verstaan. U ook? Mag ik eens vragen, ben je ook wel eens vroeg op? Nee, ik vraag niet in de week, want dan zijn er nog velen die o zo vroeg op zijn. Maar ben je 's zondags wel eens vroeg op? Verstaat u Gideon misschien, dat u mag zeggen op de morgen van de rustdag:

*'O God, Gij zijt mijn Toeverlaat;
Mijn God, U zoek ik met verlangen,
Zo ras wij 't morgenlicht ontvangen,
Bij 't kriecken van de dageraad;
O HEER', mijn ziel en lichaam hijgen,
En dorsten naar U in een land,
Dat, dor en mat, van droogte brandt,
Waar niemand lafenis kan krijgen.'*

Gideon stond vroeg op, want die dag zou de strijd ontbranden. Ook al het volk dat met hem was. Hoeveel waren dat er ook alweer? Tweeëndertigduizend uit Aser, uit Naftali, uit Zebulon. Ook van de Abiezrieten, van z'n familie. Tweeëndertigduizend, al het volk dat met hem was. Zij hadden gehoor gegeven aan die bazuinstoot en zij hadden zich verbonden met Gideon tot de strijd. Tweeëndertigduizend. En zij legeren zich bij de fontein van Harod. Die fontein, daar zeggen onze kanttekenaren van: Harod, gelegen aan de grens van Manasse, aan deze kant van het gebergte achter hetwelk de Midianieten gelegerd waren. Dus u moet zich voorstellen: er was een gebergte en daar was die fontein, die bron van Harod en nu zijn de Israëlieten gelegerd op de hellingen van dat gebergte. En daar keken ze zo uit op de vlakte van Jizreël en daar lag het tentenkamp van de Midianieten. Ze verzamelden zich, ze legerden zich dus bij die bron van Harod. Daar hadden ze een uitzicht vanaf het gebergte, op het tentenkamp van de Midianieten en hun bondgenoten. En tussen die twee legers lag een heuvelrug. De heuvel Moré. Dat woord wordt eigenlijk vertaald met: de heuvel van de waarzegger. En dat is waarschijnlijk zo genoemd omdat daar vlakbij het plaatsje Endor lag. Waar later de geschiedenis met Saul zich ook afspeelt. Ook het gebergte Gilboa is vlak in de buurt. Ze legerden zich bij de fontein Harod.

Gemeente, wat een verschil: aan de ene kant tweeëndertigduizend en aan de andere kant van het gebergte, op die vruchtbare vlakte van Jizreël, ligt die grote menigte van de Midianieten. Met hun snelle kamelen. Ze zijn als sprinkhanen in de dagen van de oogst. Het zijn honderdvijfendertigduizend strijders. Honderdvijfendertigduizend tegenover tweeëndertigduizend. Dacht u dat Gideon niet kon rekenen? Dacht u dat Gideon niet gerekend had, dat is vier Midianieten tegen één Israëliet? Wat een ongelijke strijd! Wat een hopeloze strijd. Het stond er voor Israël onmogelijk voor:

vier tegen één!

Maar zie: Mijn gedachten zijn hoger dan uw gedachten. Dat blijkt uit ons tweede punt:

2. De vermindering van zijn leger

En de HEERE zeide tot Gideon: het volk is te weinig dat met u was. Staat dat in jouw en uw Bijbel? En de HEERE zeide Gideon: waag het maar niet, want het volk is veel te weinig dat met u is. Nee..., er staat: het volk is teveel! Wie begrijpt nu wat de HEERE daar zegt? De HEERE sprak tot Gideon waarschijnlijk in een droom of in een persoonlijke aanspraak.

In onze tijd spreekt Hij door Zijn Woord en door Zijn Geest. Hebt u de HEERE wel eens horen spreken? Heeft Hij wel eens iets tegen je gezegd in je leven? Hij spreekt door Zijn Woord. Daarom moet u komen naar deze plaats met de bede: 'Merk op mijn ziel wat antwoord God u geeft'. Het volk is teveel. Je zou verwachten dat de HEERE zegt: dat legertje van jou is te klein. Wacht nog maar even. Blaas nog maar eens op de bazuin, zodat er nog meer zullen komen. Nee, het leger is te groot zegt de HEERE. Kan een leger dan te groot zijn? Kunnen er dan teveel mensen bij Gideon zijn?

Gemeente, hier komt de geloofsbeproeving van Gideon. Na de geloofsversterking van het vorige hoofdstuk, volg nu de geloofsbeproeving. Nadat de HEERE zijn geloof heeft versterkt door die twee tekenen, gaat de HEERE nu het geloof van Gideon beproeven. Wat is dat een beproeving! Dat gebeurt nog vaak. Als de HEERE Zijn kinderen iets bijzonders geeft, soms ook onder de bediening van die twee tekenen. Zijn twee sacramenten. Als de HEERE Zijn kinderen bijzonder versterking schenkt, en ze in het strijdperk van dit leven worden bemoedigd, dan komt er vaak een geloofsbeproeving. Je vindt dat in de Bijbel zo menigmaal verklaard. En Gods kinderen zijn er in het genadeleven niet vreemd aan. Versterkt en dan beproefd! Wilt u een voorbeeld? Voor Israël was er de oase van Elim met de waterfonteinen en de palmbomen. Daarna kwam Amalek en streed tegen hen. Wilt u een ander voorbeeld? De discipelen in de opperzaal met het Pascha. Ze hadden gegeten in de gemeenschap met hun Meester. Ze waren versterkt door het Heilig Avondmaal. En dan komt het woord: laat ons van hier gaan. En dan volgt de nacht van Gethsémané. Dan komen ze op de zeef van de vorst der duisternis. Zó versterkt en zó beproefd. Bent u er vreemd aan of mag u door genade daar iets van verstaan? Net als hier bij Gideon? Na die versterking de beproeving. Dan weet u ook dat het tegen vlees en bloed is. O, het is tegen de berekening van Gideon in. 'Opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus;' (1Petr.1:7) O, wat een geloofsbeproeving. Wie denkt niet aan Abraham? De vader van de gelovigen, die met zijn geliefde zoon naar de berg Moria moet. Ds. A. Comrie zegt in zijn prekenbundel over het zaligmakend geloof: 'Het geloof is een genade die beproefd wordt'. Het ware zaligmakend geloof is een geloof, dat gaat met strijd en met beproeving gepaard. Onderzoekt u het maar in uw leven! Beproeving. Hoe gaat de HEERE dan het geloof beproeven? Kijk maar in onze geschiedenis. Door het geven van een onmogelijke opdracht! Soms ook door het uitstellen van de vervulling van een belofte. De HEERE gaat het geloof beproeven als Hij soms een weg inslaat die lijnrecht staat tegenover de vervulling. Dan moet ik uitroepen: Heere, het gaat helemaal verkeerd. Het gaat de verkeerde kant op. Opdat het geloof geoefend zou worden. Opdat er meerdere kennis zou komen van God. Meerdere kennis van zichzelf, maar ook van die gezegende Christus. Opdat openbaar zou komen, wat dat volk aan zijn God heeft. Geloofsbeproeving. De Heere kent Gideons hart. De Heere kent elk hart. De Heere weet of dat zaligmakend geloof daarin leeft. Maar nu wil de

Heere dat geloof laten zien. Eigenlijk wilt de Heere pronken met Zijn eigen werk. Als Hij het geloof gaat beproeven, gaat Hij pronken met Zijn eigen werk. Want het geloof is een gave Gods. Het geloof is een plant van de Heilige Geest. Dus beproeft Hij Zijn eigen werk. Door het geloof heeft Gideon koninkrijken overwonnen. Hij wordt immers genoemd in de rij van de geloofshelden in Hebrreeën elf. O, de Werkmeester van het geloof, de Heilige Geest, kent ook de draagkracht van uw geloof. God is getrouw en Hij zal mét de beproeving ook de uitkomst geven.

Gideon, het volk is teveel! Weet u waarom? Dat zegt de Heere erbij: opdat zich Israël niet tegen Mij beroeme, zeggende: mijn hand heeft mij verlost. Weet u wat u hier eigenlijk doorheen hoort? 'Ik zal Mijn eer aan geen andere geven.' Ik de HEERE uw God, Ik ben een ijverig God. De Heere ijvert voor Zijn eer. De Heere is in alles wat Hij doet, gericht op de eer en de verheerlijking van Zijn Naam. Het gaat om Zijn roem! Er wordt wel eens gezegd: wat nu bij ons de grootste ondeugd is, wat nu onze ergste zonde is, dat we zo gericht zijn op onze eigen eer, dat is nu bij de HEERE de hoogste deugd. Dat is nu de hoogste eigenschap van de HEERE. 'Al wat Gij wrocht zal juichen tot Uw eer'. Onze grootste zonde is dat we zo gericht zijn op onze eigen eer. Maar bij de HEERE is in al Zijn werken het hoogste doel, dat Hij verheerlijkt wordt. En daarom zegt Hij: Gideon, opdat Israël zich niet zou beroemen. Er moeten er nog wat naar huis. Want de HEERE kent Israël. De Heere heeft ervaring met Zijn volk. En Hij weet hoe gemakkelijk ze overgaan tot mensverheerlijking. Hij weet hoe gemakkelijk ze straks overgaan om Gideon als de held te eren. Zichzelf verheffen. Als nu dat kleine legertje van tweeëndertigduizend man straks Midian zou verslaan. Wat zou dat opleveren? Dan zouden ze zeggen: het was één op vier, maar we hebben het toch maar gered. Het was één op vier, maar we hebben het toch klaar gespeeld. Met Gideon aan het hoofd! De vijanden waren wel in de meerderheid, ver in de meerderheid, maar o wat hebben we dat goed gedaan. Opdat Israël zich niet zou beroemen!

Er staat: mijn hand heeft mij verlost. Mijn hand, dat is mijn kracht. De kracht van Israël. Dat ze niet zouden zeggen: mijn hand heeft mij heil gegeven, heeft mij overwinning gebracht. Gemeente, begrijpt u die vrees van de HEERE? Verstaat u die? Weet u al dat u een errover bent van God? Ik wil als God zijn en dat leef ik elke dag uit. De één vrijzinnig, de ander rechtzinnig en de derde lichtzinnig. Maar ik ben een errover van God! Ik ben een doelmissier van het doel waartoe God mij schiep. Ik ben niet alleen de satan toegefallen, maar ik ben ook mijzelf toegefallen. En nu doe ik alles tot eer en verheerlijking van m'n eigen naam. Dat doe ik in de kerkbank en dat doe ik op de kansel! Eerrovers van God. Maar nu zegt de HEERE: opdat Israël zich niet zou beroemen. Nu heeft de HEERE middelen, om in Israël te zorgen voor Zijn eigen eer. Nu gaat de HEERE dat eierzuchtige bestaan, dat eigenlieven- de bestaan, dat hoogmoedige bestaan kleiner maken. Nu moet er met u en mij eigenlijk hetzelfde gebeuren, als met dat leger van Gideon. We moeten kleiner gemaakt worden. We moeten verminderd worden. Opdat Israël zich niet zou beroemen in zijn eigen kracht, in zijn eigen macht. Ook na ontvangen genade. Maar dán doe je dat toch niet meer? Zelfs met de ontvangen genade gaan Gods kinderen zich soms beroemen. Zich verheffend op ontvangen genade. Met die vrije soevereine ontferming die ze ontvingen, nog iets worden. Hun eer zoeken.

Hoort u Simson, die andere richter? Daar staat hij bij Lechi: 'Toen zeide Simson: Met een ezelskinnebak, een hoop, twee hopen, met een ezelskinnebak heb ik (!) duizend man geslagen.' (Richt. 15:16). Een man met genade, een kind en knecht van God, die zich beroemt in eigen kracht. En daarom, wat is het nodig en wat is het een genade, als de HEERE ons kleiner maakt. Als de HEERE ons klein houdt! Als we de les meer en

meer mogen leren, die de Heere hier aan Gideon leert. Dat leert Hij al Zijn kinderen. 'Zonder Mij kunt gij niets doen!' Zet eens een streepje onder het woordje niets. Helemaal niets. Niet Bijbellezen, niet bidden, niet kerkgaan. De HEERE niet bedoelen. 'Zonder Mij kunt gij niets doen.' Nu gaat de HEERE in die geloofsbeproeving bij Gideon, de mogelijkheden afsnijden dat zich één tong straks in Israël zou beroemen. Nu gaat de Heere het onmogelijk maken, dat een ander de eer zal ontvangen. En daarom moet het leger nog verminderd worden. Weet u wat de les is van dit eerste gedeelte? 'Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.' Gideon roept voor de oren van het volk: 'Wie blode en versaagd is, die kere weder en spoede zich naar het gebergte van Gilead.'(vs. 3). Hij moet een boodschap in het legerkamp laten uitgaan. Hij moet de troepen gaan toespreken. Je zou verwachten dat generaal Gideon zou gaan zeggen: Mannen, grijpt moed! God is met ons. Je zou denken, dat hij ze een hart onder de riem zal gaan steken. Maar nu moet hij gaan verkondigen: wie bang is, laat die alsjebliedt maar naar huis gaan. 'Wie blode en versaagd is'. Dat betekent: wie bang is voor de vijand. Wie bang is voor de strijd. Wie angstig is. Dat moet hij laten rondbazuinen in het leger. Wie bang is die kere weder en spoede naar het gebergte van Gilead. Dan zie je ze gaan door dat leger. Dan zie je de boodschappers gaan tussen het tentenkamp door. Overal brengen ze diezelfde boodschap. 'Wie blode en versaagd is.' Eigenlijk staat er in de oorspronkelijke taal: degene die beeft en die siddert. Die een sidderend en angstig hart heeft. De kanttekenaren zeggen: het Hebreeuwse woord voor beven is Harad. Harod, die bron, betekent dus eigenlijk bron van vrees. Deze naam heeft die fontein gekregen vanwege het vrezen en het sidderen van tweeëntwintigduizend Israëlieten. Die vreest en die beeft. Gideon laat verkondigen, als je er tegenop ziet, ga dan maar naar huis. Als je de strijd niet aandurft, ga maar terug. Wie bevreesd is vanwege de overmacht van de Midianieten, die kere weder naar huis. Er staat in Deuteronomium twintig, daar heb je de koningswetten, die de HEERE aan Israël heeft gegeven. En daar staat in die koninklijke wetten in het achtste vers: 'Wie is de man, die vreesachtig en week van hart is? Die ga heen en kere weder naar zijn huis, opdat het hart van zijn broederen niet smelte gelijk zijn hart.'

Dat heeft de HEERE in Zijn wijsheid bevolen. Gideon volgt hier de koningswet van Deuteronomium twintig. U begrijpt wat er wordt bedoeld. Als je zo'n bevende, angstige soldaat bij je hebt, zou hij de ander ook kunnen aansteken. Dan zou die verlamdende angst in het hele leger kunnen komen. Dus: die bevreesde spoede zich heen! Die zoek veilig een heenkomen in het Over-Jordaanse. Die vluchte in het gebergte van Gilead. Die zoek daar in de bergholen schuiling O, die bevreesde en beangste. Er staat: die spoede zich heen. Het woordje spoede, daarvan zeggen de kanttekenaren zo mooi: Het Hebreeuwse woord schijnt te zien op het snel vliegen van vogeltjes. Dus die spoeden heen, dat wil zeggen, die vliegen als een angstig vogeltje naar Gilead.

Is dat nu nodig? Het waren toch juist dappere mensen die gekomen waren? Het waren toch juist de mensen die op het blazen van de bazuin vrijwillig gekomen waren? Moet je daar nu juist niet blij mee zijn, als er steeds meer zich aansluiten in het leger? Mensen, die voor de eer des HEEREN willen vechten? Moet je er niet blij mee zijn, als de kerk groeit? Moet je er niet blij mee zijn als de gemeente steeds groter wordt? Geliefden, de Heere ziet het hart aan! De Heere weet waarom ze kwamen. En de HEERE weet hoe ze zijn gekomen. Dan zijn er velen gekomen toen die bazuin klonk, uit enthousiasme. Dan zijn er velen gekomen uit geestdrift voor die held Gideon. Dan zijn er velen gekomen met een ijver, doch zonder verstand. Dan zijn er velen gekomen, niet uit een zuivere liefde voor de HEERE en Zijn dienst. Ze zijn gekomen

in hun enthousiasme. Niet om te strijden de goede strijd des geloofs, maar een vleeselijke strijd. Ze hebben zich aangesloten vanwege een ijver, misschien voor de eer van hun eigen naam. En daarom: de Heere ziet het hart aan. U begrijpt welke geestelijke zaak hier wordt verklaard. Tijdgeloof, wordt ons hier ernstig voorgesteld. Als vervolging en verdrukking komt, valt het af. Met enthousiasme zich aangesloten, onder de banier van dat strijdende volk. Maar o, de Heere ziet het hart aan. Als de beproeving en de verdrukking komt. Er is nog helemaal niet gestreden. Er is nog geen slag gevallen. Maar de angst is in hun hart en als verdrukking en vervolging komt, gaan ze terug. Teruggekeerd! Ze hadden zich wel aangesloten onder het bazuïngeklank. Maar ze waren niet innerlijk verbonden met de Heere en Zijn dienst. Ze waren, mag ik het zo zeggen, niet door wederbarende genade en door het zaligmakend geloof ingelijfd in die grote Strijder en Koning. Het tijdgeloof, o, dat kan zo ver gaan. Met veel uiterlijk enthousiasme. En met een uiterlijke liefde voor de dienst des HEEREN. Uiterlijk zichtbaar. Maar als de strijd, de vervolging en de verdrukking komt valt het af. Het ontbrak aan de band van het geloof met Christus. Bent u daar nooit bang voor? 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten. En zie, of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg.' (Psalm 139:23, 24) Want gemeente, daar komt het op aan. Er kan veel zijn wat niets is! Maar waar in de wedergeboorte die band van het geloof is gelegd met Christus. Noodzakelijk is dat wij door de Heilige Geest in het uur van de afsnijding van Adam en de inlijving in Christus, verbonden worden door het geloof, met die grote gezegende Levensvorst. Daar ligt een onverbreekbare band. Er wordt wel aan gerukt. Dat geloof wordt wel beproefd en bestreden, maar dat zal nooit meer terugkeren.

Ziet u ze staan daar voor de synagoge van Kapernaam? Daar staan ze, de discipelen. 't Is al donker geworden. Duizenden zijn er weggegaan en hebben Jezus verlaten: deze rede is hard, wie kan dezelve horen? En wat zegt Christus dan: 'Blijven jullie toch alsjeblijft, dan heb Ik er nog twaalf?' Nee! 'Wilt gijlieden ook niet weggaan?' Als we er bij Gideon zoveel zien gaan, dan leg ik de vraag aan je hart: 'wilt u ook niet weggaan?'. Er is tóch een volk, dat zegt, ondanks alle bestrijding en beproeving: 'nee, Heere! Daar is de band van het zaligmakend geloof gelegd met die dierbare Christus. Zij belijden: 'Heere, tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'(Joh.6:68b, 69). Heere, ik kan niet meer weg. Ik wil niet meer weg. Ik ga niet meer weg!

Zie je ze gaan, Orpa, Judas, Demas. Ziet u ze gaan in de geschiedenis van Gideon? Het staat er zo duidelijk in vers 3: 'Toen keerden uit het volk weder, tweeëntwintigduizend'. Tweeëntwintig duizend strijders. Gekomen onder het geklank van de bazuin. Hartelijk zich aangesloten voor de strijd. Maar daar gaan er tweeëntwintig duizend. O, wat een beproeving. De Heere Jezus zegt Zelf in Lukas 9 vers 57, als iemand zegt 'Heere ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat'. Dan zegt de Heere Jezus: 'ho, ho, ho even, besef je wel wat je zegt, want 'De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge'. Dat zegt de Heere Jezus ook tegen die ander, die vraagt: mag ik eerst afscheid nemen, of mag ik eerst mijn vader begraven. Zo zegt Christus vandaag tegen ons: 'Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods. (Luk. 9:62).

O, hier zien we schijn en zijn. Tijdgeloof en zaligmakend geloof. Ze gaan! Eerst één, dan de tweede, dan honderd, dan duizend. Tweeëntwintig duizend. Ze slaken een zucht van verlichting. Wegwezen hier. Je ziet ze gaan de weg op naar het gebergte van

Gilead. En daar staat Gideon. Zullen er nog overblijven? Dan gaat hij tellen. Hij telt er nog tienduizend. Tweeëntwintigduizend weggegaan en nog tienduizend. Wat een vermindering. Er waren er al zo weinig. En nu nog tweederde die bang is en naar huis gaan. Zijn dat nu de mannen van die brandende ijver? Is dat nu die Orpa, die zo hartelijk meeinging onder tranen? Is dat nu die Demas, die Paulus zo hartelijk wilde dienen? De tegenwoordige wereld lief gekregen en teruggegaan. Mensen, die wel de overwinning willen, maar niet de strijd. Mensen, die wel de hemel willen, maar die hier niet met Gods volk willen strijden in het strijdperk van het leven. Mensen, die wel de zaligheid en de behoudenis willen, maar die hier niet in de vernedering en in de strijd blijven. Dat is wat geweest voor die tienduizend. Daar staan ze. Eenzaam blijven ze over. Al kleiner geworden.

En dan komt er nog een keer een woord. 't Is eigenlijk niet te begrijpen voor het verstand. En de HEERE zeide tot Gideon: 'Nog is des volks te veel' (vs. 4). Weet u nog, hoe Gideon twee keer vroeg om een teken? Nu wordt Gideons geloof twee keer beproefd. Twee keer wilde de Heere door een teken verzekering geven. Nu is het, met eerbied gezegd, de beurt aan de Heere. En nu wordt het geloof van Gideon tweemaal beproefd. Dan komt er opnieuw een beproeving. 'En de HEERE zeide tot Gideon: Nog is des volk te veel'. Die tienduizend zijn er zelfs nog teveel! 'Doe hen afgaan naar het water, en Ik zal hen u aldaar beproeven; en het zal geschieden van welken Ik tot u zeggen zal: Deze zal met u trekken, die zal met u trekken; maar al degene van welken Ik zeggen zal: Deze zal niet met u trekken, die zal niet trekken. En hij deed het volk afgaan naar het water.' (vs. 4, 5a) Dit is de tweede opdracht die Gideon krijgt. De tweede beproeving die de Heere schenkt. Ze moeten naar het water. Ze moeten van die heuvel af naar de bron Harod. Naar de fontein die daar is. Er stroomt ook een beek. Nu moeten ze afdalen naar dat water en daar moet Gideon ze laten drinken.

Het is geen wonderlijke opdracht. Het is inmiddels al het heetst van de dag geworden. En hen wacht een vermoeiende strijd. Dus het is heel begrijpelijk dat Gideon zegt: 'voordat we nu ten strijde gaan, gaan we eerst wat drinken.' Hij laat ze afdalen naar het water. De HEERE zegt met klem: 'Ik zal hen u aldaar beproeven.' Dat hoeft Gideon niet te doen. Hij hoeft geen scheiding te maken tussen die strijders. Dat hoeven Gods knechten niet te doen. Dat zal de HEERE Zelf doen. Hij is de Hartenkenner. Er staat in de kanttekening bij het woord beproeven: scheiden, reinigen, gelijk de goudsmid het zilver reinigt, scheidende het goede zilver van het schuim. Dus dat beproeven ziet op het werk van een goudsmid. Die het kostelijke zilver en goud in de oven doet. Opdat het schuim zou worden gescheiden van het zilver.

De HEERE zegt eigenlijk: Ik zal de strijders aanwijzen. Dan zie ik de mannen die heuvel afgaan. Vermoedelijk niet allemaal tegelijk. Gideon moet het in het oog kunnen houden. Dus hij zal ze wel in gedeelten hebben laten drinken. Zodat hij kon opletten op welke manier ze dronken. Want de HEERE had gezegd: je moet kijken hoe ze drinken. 'Al wie met zijn tong uit het water zal lekken gelijk als een hond zou lekken, die zult gij alleen stellen; desgelijks al wie op zijn knieën zal bukken om te drinken.' Dus ze zullen op twee manieren drinken. Er zullen er zijn, die nemen er bijna de tijd niet voor, die zullen blijven staan en die zullen met hun hand water scheppen en net als een hond met hun tong het water lekken. Er zullen anderen zijn, die gaan eerst op hun gemak op hun knieën liggen bij de bron Harod en zij gaan daar het water op hun gemak drinken. Zij nemen er echt de tijd voor en nemen zo veel mogelijk water. Gideon moet opletten en deze twee soorten scheiden. Degenen die slurpen als een hond zet je aan de ene kant! Al wie op zijn knieën bukt, wie dus gemakkelijk er een poosje de tijd voor neemt die zet je aan de andere kant. Onze kanttekenaren zeggen: dat slurpen als een hond was het teken van kloekmoedigheid en van wakkerheid,

zoals het bukken op de knieën het teken is van lafhartigheid en traagheid. Dus die slurpen als een hond, dat is een teken van kloekmoedigheid, van dapperheid en van durf en de houding van de anderen ziet op zwakheid. Je zou zeggen: die waren te gemakzuchtig. Die hingen nog te veel aan de dingen van het vlees. Die waren meer begaan met de behoeften die ze hadden voor het dagelijkse leven. Die leerden nog te weinig hun vlees kruisigen. Zó valt bij de fontein van Harod de scheiding.

Letten we in de derde plaats op: de toerusting van zijn leger. Voordat we daar nog iets van zeggen zingen we eerst uit Psalm 110 en daarvan het vijfde en zevende vers:

*'De HEER' zal steeds Uw rechterhand verzeilen;
Zijn mogendheid met U ten strijde gaan,
En koningen, die tegen U zich stellen,
Ten dage van Zijn grimmigheid verslaan.*

*Hij zal op weg eens drinken uit de beken,
Daar Hij gevaar, noch strijd, noch moeit' ontziet;
Daarom zal Hij het hoofd naar boven steken,
Met eer bekroond in 't Godd'lijk rijkgebied.'*

3. De toerusting van zijn leger

We zagen die tweede beproeving: Gideon moest letten hoe ze dronken! Dan worden de manschappen gescheiden. Er zijn allerlei verklaringen, waarom de HEERE nu dit teken gebruikte. Allerlei prachtige verklaringen. De ene verklaarder zegt: de HEERE wilde laten zien, wie nu zijn knieën voor Baäl boog. Dat waren de mensen die op hun knieën gingen drinken. Maar ik denk dat het allemaal erg gezocht is. Want Hij laat Zich niet narekenen. Hij wilde in Zijn vrijmacht dat leger scheiden. De HEERE moet een keurkorps hebben wat straks tot eer van Zijn Naam mag strijden. En de Hij heeft dit teken gegeven aan Gideon, omdat het leger zo klein moet worden, zodat er geen twijfel bestaat wie de eer toekomt.

Dan staat er: 'Toen was het getal dergenen die met hun hand tot hun mond gelekt hadden, driehonderd man.' Na afloop van dat drinken aan de fontein Harod. Dan staan er aan die ene kant zevenennegentighonderd. Zij hebben allemaal op hun knieën gebukt en op hun gemak wat gedronken. En aan de andere kant staan de driehonderd, die hebben als een hond geslurpt. Nu gaat de Heere die driehonderd gebruiken. Dat is nu het beeld van de gemeente des Heeren, zou je zeggen. Dat zijn nu de ware strijders, die de strijd des geloofs strijden.

Gij hebt kleine kracht en gij hebt Mijn Woord bewaard en gij hebt Mijn Naam niet verloochend. O, maar driehonderd! De HEERE heeft dat leger uitgedund. Hij ontnemt ze niet de overwinning. O nee, maar Hij ontnemt Zijn volk wel de eer. Hij ontnemt ze niet de overwinning in het geloof, maar Hij ontnemt ze wel de eer. Want Hem komt alleen de eer toe. Toen was het getal driehonderd. In dat getal wordt iets weerspiegeld van Gods Kerk van alle eeuwen. Zoals straks deze driehonderd onder Gideon ten strijde trekken, zo zal de Kerk strijden onder aanvoering van de Koning Jezus. Méér dan Gideon is hier! Jezus Christus is de meerdere Overwinnaar. Hij zal op de weg uit de beek drinken. Dat ziet op Zijn nameloos diepe vernedering. Hij zal Zich vernederen als de Schuldige aan het recht van Zijn Vader. Hij is gekomen op deze vervloekte aarde in de kribbe van Bethlehem. Hij heeft op de weg uit de beek gedronken. Hij gedronken uit die bittere kelk van Gods ondeelbare toorn over de zonden. Maar daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen. O, die gezegende meerdere Gideon, Jezus Christus de Borg van Zijn kerk. Hij heeft al Zijn heerlijkheid afgelegd

en uit de beek gedronken opdat Hij in de staat van Zijn verhoging de overwinning zou schenken. Hij kwam om te verlossen van een juk, véél zwaarder dan het juk van de Midianieten. Hij kwam om te verlossen van de zonde. De schuld van de zonde, de smet van de zonde, de straf van de zonde en de macht van de zonde. En Hij voert Zijn volk door de weg der vernedering naar de eeuwige overwinning. Daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen. Daarom, o volk van Gideon, o Gideonsbende, zoek uw kracht toch niet in het getal. Zoek uw overwinning toch niet in eigen kracht! Maar zoek uw kracht door het geloof bij Hem, die gezegende Koning van de Kerk. Want bij Hem is gerechtigheid, bij Hem is heiligheid, bij Hem is wijsheid, bij Hem is een volkomen verlossing. In Hem zijn die zwakke strijders meer dan overwinnaars! Door het geloof in die gezegende Christus. 'Ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs'. De HEERE beproeft ze daar. Wat zou er gebeuren als de HEERE ons zou beproeven?

*'Beproef vrij, van omhoog,
Mijn hart, dat voor Uw oog,
Alwetende, steeds open lag.'*

Dan kan ik wel denken, dat ik een ware strijder ben en dan kunnen anderen mij wel voor een moedige strijder houden. Dan kan heel de wereld mij aanzien voor een ware strijder. Ook de dominee en Gods kinderen. Maar als de Heere ons nu eens gaat beproeven: 'Ik zal ze beproeven, Ik zal het goud van het geloof, louteren en beproeven.' Weet u wat er dan nodig is? Dan is nodig: wedergeboorte, geloof en bekering. Dan heb ik nodig: het ware zaligmakend geloof. Dan zal het aankomen op de bovennatuurlijke liefde, die de HEERE uitstort in de harten van zondaren. Daar zal het op aankomen. 'Geloof, hoop en liefde, doch de meeste van deze is de liefde.' Kunt u met Petrus bij de zee van Tiberias zeggen: 'Heere Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb.'? Kent u die goede strijd des geloofs? 'Ik zet mijn treden in Uw spoor, opdat mijn voet niet uit zou glijden.'

Die driehonderd gaan achter Gideon aan de strijd in.

'...laat ons afleggen alle last en de zonde die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; Ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en de schande veracht ... '(Hebr. 12:1-2)

De HEERE spreekt nog een keer, in het zevende vers. Hij zegt: 'Door deze driehonderd mannen die gelekt hebben, zal Ik ulieden verlossen'. Leest u het goed? Er staat niet: deze driehonderd mannen zullen u verlossen. Er staat niet: Gideon zal u verlossen. Maar door deze driehonderd mannen zal Ik u verlossen. Ik zal! Een belofte van het genadeverbond. Dat is een belofte, die God vermaakt heeft aan Zijn kerk. Ik zal u verlossen uit de hand van de Midianieten. Ik, de Almachtige, de Eeuwige, de Onveranderlijke. Ik, Die door één engel honderdvijfentachtig-duizend Assyriërs sloeg. Zou er dan voor Mij iets te wonderlijk zijn? Ik zal u verlossen. O, Gideon mag het horen, na alle beproeving opnieuw een toezegging: 'Ik zal u verlossen'. Om nu die Goddelijke toezegging door het geloof te omhelzen. Dan moet je leren afzien van jezelf. Afzien van de omstandigheden. Afzien van de vijanden. Opzien tot de HEERE. In ons is geen kracht tegen zo'n grote menigte, maar onze ogen zijn op U. Laat dan dat volk maar naar huis gaan! Laat ze maar weggaan. Ik zal u verlossen.

Het zal heel wat geweest zijn voor Gideon om dat tegen die mannen te zeggen. Tegen die zevenennegentighonderd, die daar staan: Jongens, de HEERE heeft het zo bepaald, jullie moeten naar huis, de HEERE kan jullie niet gebruiken. Wat zullen ze gezegd hebben? Zullen ze blij geweest zijn? Ik denk dat er nog wel boos geweest zijn, denkt u

niet? Als de HEERE tegen je zegt dat Hij je niet kan gebruiken. Als je zo graag wilt dienen voor de HEERE en je wordt afgekeurd. Gaan jullie maar naar huis, de HEERE kan je niet gebruiken. Er waren er misschien bij, die waren zo geschikt om de Heere te dienen, o die vonden zich zo geschikt om in de ambten te dienen. O, die wilden al hun krachten in de dienst van de Heere besteden en dan krijg je de boodschap: 'Ga maar naar huis'. Afgekeurd voor alle diensten!

Dan staat er in het achtste vers: 'En het volk namen de teerkost in hun hand en hun bazuinen;' Met het volk worden de driehonderd bedoeld. Daar wordt dus niet het hele volk bedoeld. Toen namen zij de teerkost, zeggen de kanttekenaren, van dat volk over in hun hand. Het betekent dus eigenlijk: die driehonderd man namen van al de anderen die naar huis gingen hun proviand, hun levensmiddelen, hun teerkost. En ze kregen van alle anderen die naar huis gingen, een bazuin. Een ramshoorn. Het was waarschijnlijk zo dat in het leger van Israël één op de honderd een bazuin had. En als er nu tweeëndertigduizend waren, dan is het gauw uitgerekend, dan waren er driehonderdentwintig bazuinen. En nu neemt die keurbende van Gideon, allemaal een bazuin. Dat is hun toerusting. Dat is hun wapenrusting: proviand en een ramshoorn. Een krijgshoorn, een bazuin en straks ook een fakkel. 'En het volk namen de teerkost in hun hand en hun bazuinen; en hij liet al die mannen van Israël gaan, een iegelijk naar zijn tent, maar die driehonderd man behield hij.' Een toegerust volk, toegerust en voorzien van wapens. Met de bazuinen in de hand. Die teerkost, die proviand werd altijd meegenomen in een kruik. In grote stenen kruiken. Kruiken van ongeveer een meter hoog en ongeveer tachtig centimeter doorsnee. Daar werd de proviand in vervoerd. En nu zien we straks in het zestiende vers, dan hebben ze allemaal een kruik en dan hebben ze allemaal een bazuin. Dat is hun wapenrusting. Zo gaan ze strijden voor God en voor Gideon. Dan zien we die driehonderd man gaan: 'Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn.'

Het is een treffend beeld van dat kleine kuddeke, van dat legertje van Christus in deze grote wereld. Ze hebben een bazuin, ze hebben een fakkel en ze hebben een lege kruik. Maar dan zegt Hij tegen dat volk: 'Vrees niet, gij klein kuddeke, het is uws Vaders welbehagen, ulieden dat koninkrijk te geven.'

Er staat nog zo treffend: 'En hij had het heirleger der Midianieten beneden in het dal'. Ze kijken op die Midianieten neer. Ze kijken van boven op het tentenkamp van de Midianieten neer. Wat gaat Gideon nu doen? Hij gaat slapen! Terwijl de hevige strijd wacht.

*'Ik lag en sliep gerust,
Van 's HEEREN trouw bewust, '*

En 's nachts komt God. 'En het geschiedde in denzelfden nacht.' Dan komt de HEERE in die nacht weer over. Weet u, in dit deel van deze geschiedenis, kun je zo goed zien, hoe gelukkig de mens is, die God tot z'n deel mag hebben. Hier wordt het zo duidelijk wat het zaligmakend geloof vermag. Gideon mag zich in het geloof overgeven aan de HEERE. Dan telt het getal niet meer en dan tellen de vijanden niet mee. Want dat geloof in oefening is eigenlijk: je overgeven aan de Heere. Aan Zijn almacht. Je toebetrouwen aan het geschonken Woord. Calvijn zegt: 'Het geloof sluit de ogen voor de omstandigheden en opent de oren voor het Goddelijke Woord'. O, dat zaligmakend geloof, dat gelooft tegen alles in! Want zeg nu eens eerlijk: driehonderd tegen de machtige menigte van die Midianieten. Maar dan mag het geloof zich aan de Heere toebetrouwen. Nooit kan het geloof teveel verwachten. Van dat geloof zegt de apostel Johannes in zijn brief: 'Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwint, namelijk ons geloof' (1 Joh. 5:4).

Geliefden, dat zaligmakend geloof is bij de Heere nog te krijgen! Het is Gods gave! Het wordt door de Heere nog geschonken en het wordt door de Heere geoefend. Zoek dan de HEERE, terwijl Hij te vinden is en vraag maar: Heere, doe mij afzien van alles buiten U en doe mij op U alleen mijn hoop stellen. Eigenlijk vind ik in dit stukje geschiedenis ook een rekenles. Er komen zoveel getallen in voor. Het is bijna een rekenles! Nu hoop ik dat u deze rekenles mag leren verstaan. Cijfers van manschappen en daar tegenover de Heere! Houdt u in uw berekening alleen maar rekening met cijfers? Of houdt u rekening met God? Want dan blijkt uit deze geschiedenis: Gideon raakte veel kwijt, maar hij hield God over. Al moet je alles kwijt raken. Al moet je alles verliezen, als je de Heere maar mag overhouden. Daar ligt de kracht, daar ligt de vrede, daar ligt de overwinning, daar ligt de zaligheid!

O, jonge vrienden en ouderen, vraag dan, of de HEERE je ogen wil openen. Dat kan Hij alleen! Hoeveel u ook hebt in de wereld, zonder God bent u rampzalig! Maar als je God tot je deel hebt, bezit je alles! Alles voor tijd en eeuwigheid! Daarom, volk des Heeren, nooit kan het geloof teveel van die God verwachten. Die God van Gideon leeft nog! En als we ergens behoefte aan hebben in onze tijd, dan is het aan zo'n Gideonsbende. In de kerk en in de maatschappij. Aan zulke goede strijders des geloofs! Aan een volk, dat in eigen kracht niets kan. Die hartelijk moeten belijden en beleven: 'Dewijl wij van onszelf zo zwak zijn, dat wij niet een ogenblik zouden kunnen bestaan en daartoe onze doodsvijanden, de duivel, de wereld en ons eigen vlees, niet ophouden ons aan te vechten; zo wil ons toch behouden en sterken door de kracht van Uw Heilige Geest, opdat wij in deze geestelijke strijd niet onder liggen, maar altijd sterke wederstand doen, totdat wij eindelijk ten enenmale de overhand behouden'. Zulke strijders, zo'n keurbende zoals van Gideon, die gaan belijden tot eer van God: 'Deze vermelden van wagens en die van paarden, maar wij zullen vermelden van de naam des HEEREN onzes Gods.'

Amen.

Slotzang: Psalm 33:9

7. Het zwaard van de HEERE en van Gideon

Lezen: Richteren 7: 9-22

Zingen: Psalm 91: 1

Psalm 76: 1, 2 en 3

Psalm 20: 3 en 4

Psalm 44: 2

Geliefden, we willen de overdenking van het leven van Gideon vervolgen met het gedeelte wat u is gelezen, Richteren 7 vers 9-22 waarvan ik u alleen lees de verzen 20 en 21:

'Alzo bliezen de drie hopen met de bazuinen en braken de kruiken: en zij hielden met hun linkerhand de fakkels en met hun rechterhand de bazuinen om te blazen en zij riepen: Het zwaard van de HEERE en van Gideon.

En zij stonden een iegelijk in zijn plaats, rondom het leger. Toen verliep het ganse leger en zij schreeuwden en vloden.' Tot zover Gods Woord.

Gemeente, we beluisteren in dit gedeelte **het zwaard van de HEERE en van Gideon**.

En we willen onder biddend opzien om de leiding en de hulp van de hemel u wijzen op drie gedachten.

1. de overwinning door de HEERE voorzgd (vers 9-15)
2. de strijd voor de HEERE gestreden (vers 16-18)
3. de vijand door de HEERE verslagen (vers 19-22)

1. De overwinning door de HEERE voorzgd

Gemeente, vers negen zegt ons: 'En het geschiedde'.

De HEERE gaat door met Zijn werk. Gods vinger schrijft de geschiedenis. En het geschiedde in denzelfden nacht. Dat is de nacht na de veelbewogen dag, die we hebben overdacht. Dat is de nacht na een drukke dag in het leven van Gideon, de zoon van Joas. U weet nog wel, dat was de dag dat het leger gescheiden werd. De hele dag was in beslag genomen om z'n manschappen te scheiden. Die dag was hij begonnen met tweeëndertigduizend man. En na de eerste beproeving door de HEERE, waren er nog tienduizend. En de dag was geëindigd, toen er na die Goddelijke selectie nog driehonderd overbleven! Gideon had ze zien gaan met lede ogen en met een bevend hart. Bij duizenden. Er waren er driehonderd overgebleven. Toen viel de nacht. Er stond nog zo krachtig in het achtste vers: 'En hij had het heirleger der Midianieten beneden in het dal'. Driehonderd man over. En daar in de vallei van Jizreël, daar lagen ze. Honderdvijfendertigduizend in dat grote tentenkamp. In die nacht! Wat denk je, zou Gideon veel geslapen hebben? Ik denk dat allerlei gedachten door z'n hoofd gemaald hebben. Is het geen roekeloosheid om met driehonderd man de strijd aan te binden met honderdvijfendertigduizend? Is dat geen ijdele zorgeloosheid tegen zo'n overmacht je leven in de waagschaal te stellen? Ik denk dat het een bange nacht is geweest. Een nacht vol angst en zorgen. Zeker, ik hoor u al zeggen: 'maar hij had toch veel van de HEERE ontvangen?'.

O ja, hij had bijzonder veel van de Heere mogen ontvangen. Hij wist wat er in z'n leven gebeurd was. U ook? Hij wist wat de Heere in zijn leven gedaan had. Hij was krachtig geroepen door de Engel des HEEREN bij de wijnpersbak. En hij had zoete

vrede tussen God en z'n ziel mogen smaken bij het altaar. Het altaar Jehova is vrede! En hij wist na dat dubbele teken met het vlies dat de HEERE met hem zou zijn. O, hij had zoveel mogen ontvangen. Maar weet u, misschien zit er eentje hier die dat verstaat, als het er nu op aankomt in je leven, met alle ontvangen weldaden de dood straks tegemoet tegen dat grote en machtige leger der Midianieten. Zeiden Gods kinderen het vroeger niet, als je vertelde wat in je leven gebeurd was: 'leg de dood er maar eens naast.' Begrijpt u dat deze Gideon, ligt te woelen in zijn tent?

*'Mijn ziel, vol angst en zorgen,
Wacht sterker op den HEER',
Dan wachters op den morgen:
Den morgen: ach, wanneer?'*

En het geschiedde in diezelfde nacht! Misschien is hij net even weggezakt, door de vermoeidheid van die dag. Toen kwam de HEERE. 'En het geschiedde in die nacht dat de HEERE tot hem zeide: 'Sta op ga heen af in het leger, want Ik heb het in uw hand gegeven.' (vs. 9) Dan komt de HEERE opnieuw in die nacht. Wat een bevoorrecht mens is Gideon! Hoe ver moet u terug, kind des HEEREN, in uw leven, dat de HEERE over kwam? Wanneer was in uw leven de laatste Godsontmoeting? Dat is toch de beste verzekering?

Bij Gideon lezen we telkens opnieuw: 'En de HEERE kwam en sprak tot hem'. Wat een voorrecht, als de HEERE overkomt en spreekt. Er is ook haast bij. Want morgen zullen de Midianieten en de Amelekieten in de vallei van Jizreël optrekken. Er is haast bij. Morgen zal de situatie heel anders worden. En daarom, in die nacht komt de HEERE en spreekt rechtstreeks tot Gideon. De HEERE sprak tot zijn ziel. Gideon wist zeker dat het de HEERE was. Wat kan dat een strijd zijn. Of niet? Is het nu van de HEERE of van mijzelf? Is dat misschien ook de strijd in uw leven? Of het de HEERE was die dat Woord tot u sprak? Mag ik het eenvoudig zeggen: onderzoek dan maar in uw leven; hoe was het ervoor, hoe was u eronder en wat werkte het uit? Want als de HEERE spreekt, is het gepast in de omstandigheden van uw leven. Als de HEERE spreekt, werkt het vernedering en verootmoediging.

In diezelfde nacht, sprak de HEERE tegen Gideon. O, er is een volk met Gideon. Zij mogen het wel eens zeggen: 'Zelfs bij nacht onderwijzen mij mijn nieren'. 'Maar de HEERE zal des daags Zijn goedertierenheid gebieden, en des nachts zal Zijn lied bij mij zijn; het gebed tot de God mijns levens.'(Psalm 42:9). Ds. Matthew Henry, u weet wel, de bekende Engelse Bijbelverklaarder, zegt: 'Goddelijke vertroosting komen tot de gelovigen, niet alleen op krachtige wijze, maar ook ter rechter tijd'.

De HEERE gaat Gideon bemoedigen. Er komt een bevel uit het hemelse hoofdkwartier. Voor de driehonderd man die daar liggen op het gebergte. Dit commando klinkt: 'Sta op, ga heen, af in het leger, want Ik heb het in uw hand gegeven.' Gideon moet met driehonderd man afdalen van het gebergte en het leger van de Midianieten gaan aanvallen. 't Is een bevel met een belofte! Want Ik heb de Midianieten in uw hand gegeven. Een bevel met een belofte. Zo menigmaal spreekt de HEERE in Zijn Woord met een bevel en een belofte. Dan zegt Hij: 'Keer weder gij afkerige kinderen en Ik zal u genezen.' Zo ook hier bij Gideon. Want Ik heb! U leest het goed. Er staat niet: Ik zal ze in uw hand geven. Ik zal ze straks in een bloedig gevecht jullie in de hand geven. Nee, Ik heb!

*'Geen ding geschiedt er ooit gewisser,
Dan 't hoog bevel van 's HEEREN mond;'*

Zijn raadsbesluit wordt volvoerd. Ik heb ze in Mijn eeuwige raad en welbehagen in uw hand gegeven. Dat is onvoorwaardelijk en dat is volkomen zeker. Wat zal dat voor Gideon geweest zijn? Voor de bevende Gideon in die nachtelijke tent. Ik heb ze in uw hand gegeven! Hij was zo beproefd die dag door de vermindering van het leger. Nu komt de HEERE hem te hulp. Hij zegt: 'Gideon, je zou het eigenlijk wel alleen afkunnen. Je hebt die driehonderd man niet eens nodig, want Ik heb de Midianieten in uw hand gegeven.' Nu komt de HEERE Zijn kind en knecht met een belofte te hulp. 'Zou Ik het zeggen en niet doen, spreken en niet bestendig maken? Hetgeen uit Mijn lippen ging blijft vast en ongebroken'. Ik heb ze in uw hand gegeven! Zeg het eens, u die de HEERE mag vrezen. Jonge mensen, want dat kunnen óók jongeren zijn. Je hoeft niet oud te zijn om de HEERE te dienen. Gij, die God vreest, zeg het eens: bent u ooit met de HEERE beschaamd uitgekomen? Bent u in alle strijd en in alle aanvechtingen ooit met deze God beschaamd uitgekomen? Gij kleingelovigen, gij wankelmoedigen, gij onverstandigen en gij tragen van hart om te geloven: Ik heb ze in uw hand gegeven! O, dat u door het geloof daar eens een ogenblik op zou mogen zien. Op die gezegende Ontfermer. Op die grote Ik! Want wie toch van u kan met bezorgd te zijn, één el tot zijn lengte toedoen? Dan zegt de HEERE tegen Gideon: 'Vreest gij dan nog af te gaan'. Als je het nu nog niet kan geloven Gideon, weet wat je dan moet doen? Neem je wapendrager. Neem Pura. En daal met hem af naar het leger. De HEERE ziet de vrees in het hart van Gideon. Ondanks de belofte ziet Hij de vrees. Wat is dat toch een wonder! Hij weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Zwak van moed en klein van kracht. Daar verstaat zo'n gezonde gelovige, die nooit enige twijfel kent niets van. Iemand die het altijd kan vasthouden verstaat niets van het leven van deze Gideon.

Vreest gij dan nóg af te gaan? Daar komt de HEERE hem nogmaals te hulp. Daar komt de HEERE dat zwakke, bestreden geloof te hulp. De HEERE zegt eigenlijk: 'Als het je nu nog aan moed ontbreekt, als het je nu nog aan geloof ontbreekt, neem dan Pura mee en ga naar het leger van de Midianieten. 'Zo ga af, gij en Pura.' U moet er eens op letten, in het negende vers staat dat hij moet afgaan in het leger. En in het tiende vers staat dat hij af moet gaan náár het leger. Ziet u het verschil? Hij moet nu met de jongen naar de rand van het leger gaan. Ga dan af met Pura. Wie deze Pura (Poera moet je eigenlijk zeggen) was weten we niet. Er staat: een jongen. Vermoedelijk is het een wapendrager. Het is de schildwacht van Gideon. Waarschijnlijk is hij één van de tien knechten die in Ofra Gideon had geholpen, met het omhakken van dat Baälaltaar en van dat Asjerabos. Het is in ieder geval een jongen met liefde in zijn hart tot de dienst des HEEREN. Hij heeft de zaak en de Naam en de dienst des Heeren in zijn leven hoog staan. Ik zou zeggen dat het een godvrezende jongen moet zijn, die daar met Gideon meegaat. Het is een jongeman die mag zingen: 'Ik ben een vriend en metgezel, van allen die Uw Naam ootmoedig vrezen.'

Deze Pura mag getuige zijn van dat Goddelijke Woord aan Gideon. Hij mag de wonderen die de HEERE aan Gideon doet, van nabij aanschouwen. Ik ben eigenlijk benieuwd hoe dat bij jullie is, jeugd. Ken je iemand met genade in je omgeving? Kom je wel eens bij een kind van God? Jonge vrienden, hoor je wel eens spreken over de genadewerken van God? Hier gaat Pura mee met Gideon. En hij mag straks getuige zijn van de wonderen die de HEERE doet. Zeg me eens, wie uw vrienden zijn en ik zal zeggen wie gij zijt! Met wie gaat u om?

Wie zijn uw vrienden? Wie een vriend van de wereld is, die zal met die wereld vergaan. Of bent u door wederbarende genade een vriend van Gods volk en van Gods knechten. Jeugd, *voeg je dan maar bij de Godsgezinden, wie weet je mocht er Jezus*

vinden.

'Ga af en neemt Pura uw jongen met u.' Salomo zegt in Prediker 4:9-10: 'Twee zijn beter dan één, want zij hebben een goede beloning van hun arbeid; Want indien zij vallen, de een richt zijn metgezel op; maar wee den éne, die gevallen is, want er is geen tweede om hem op te helpen.' Twee is beter dan één! Daar gaan ze. Van het gebergte af, naar beneden. In de mond van twee of drie getuige zal alle Woord Gods bestaan. Nu gaat de HEERE het geloof van Gideon opnieuw versterken. Nu gaat de HEERE Zijn dienstknecht opnieuw voorbereiden. De HEERE stuurt zijn knechten niet zomaar op pad. De HEERE gaat ze vóór- en toebereiden. Zie maar bij Mozes, veertig jaar in de stilte van de woestijn van Midian. Gideon staat voor een zware taak, namelijk de strijd tegen Midian. Nu gaat de HEERE hem nogmaals bekrachtigen. Eigenlijk liggen hier twee zaken in, die al Gods kinderen in het genadeleven moeten leren. Twee lessen die elk kind van God zal leren. De eerste is: 'Zonder Mij kunt gij niets doen.' Niets, helemaal niets! De tweede les is: 'Ik vermag alle dingen door Christus Die mij krachten geeft.' O, dit zijn twee onmisbare lessen op de leerschool van de genade. Telkens opnieuw. Niets in eigen kracht en alles uit kracht die God verleent. 'Welzalig hij, die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht.'

Je ziet ze in gedachten afdalen naar beneden. Dan gaat de HEERE zeggen: 'En gij zult horen, wat ze zullen spreken, en daarna zullen uw handen gesterkt worden, dat gij aftrekken zult in het leger. Toen ging hij af met Pura, zijn jongen, tot het uiterste van de schildwachten, die in het leger waren.' (vs. 11) Dus de HEERE zegt eigenlijk: 'Je zult er iets horen, dat zal je bemoedigen. Je zult daar iets horen, daar zullen je handen door gesterkt worden.' Daardoor zullen de slappe handen versterkt worden. Daar zullen de moeden kracht krijgen. Je zult daar iets horen. Wát Gideon zal horen zegt de HEERE niet.

Ze dalen langzaam af, de vallei van Jizreël in. Ze mogen geen enkel geluid maken. Geen licht ontsteken. En zó dalen ze af in het donker. Voorzichtig lopend, zodat geen rotsblokken naar beneden zullen rollen. Zo naderen ze dat grote leger van Midian en Amelek en de kinderen van het Oosten. Ze naderen, staat er, tot de buitenste wachtposten. U moet zich voorstellen dat het geweldige grote tentenkamp van Midian is omringd door wachtposten. Daar zijn schildwachten uitgezet. En binnen in die ring van wachtposten, daar bevindt zich dat indrukwekkende leger. In het twaalfde vers staat: 'De Midianieten, de Amelekieten en al de kinderen van het Oosten lagen in het dal, gelijk sprinkhanen in menigte; en hun kemels waren ontelbaar gelijk het zand dat aan de oever der zee is, in menigte'. Dus daar lag dat uitgestrekte leger als sprinkhanen in de oogst. En hun kamelen waren er zoveel, als zand aan de oever van de zee. 'Toen ging hij'. Daar gaan ze! Gideon en Pura. Je ziet ze in je gedachten dat laatste stukje kruipen. In het aardedonker. Door het hoge gras van de vlakte van Jizreël. Ze naderen bij de eerste legertent. En daar horen ze iets. 'Toen nu Gideon aankwam, zie, zo was er een man, die zijn metgezel een droom vertelde...' Daar liggen ze samen met het oor tegen het tentdoek, tegen zo'n geitenharen tent. Ze horen iemand spreken in de tent. Ze spitsen hun oren. Dat is ook toevallig! Hoeveel tenten zouden er zijn bij die honderdvijfendertigduizend man? Dat is ook toevallig, dat ze nu net bij deze tent komen. O, zie de voorzienigheid Gods. Er valt geen haar van het hoofd en geen musje van het dak. Zijn Godsbestuur gaat over alle dingen. Hebt u het wel eens mogen geloven, dat alle dingen in Zijn hand zijn? Dat Hij alle dingen bestuurt, ook in uw persoonlijke leven? Heeft u Zijn hand wel eens mogen opmerken in de kleine dingen van uw leven?

Ademloos hebben ze samen geluisterd. Gideon en Pura. Die man in de tent vertelt aan zijn medesoldaat dat hij een droom heeft gehad. Het is waarschijnlijk iemand, die

afgelost is van de wacht. Hij heeft wacht gelopen en is op dit nachtelijke uur teruggekomen. En zijn maat, waar hij samen mee sliep in de tent, is daar wakker van geworden. Hij zegt: 'Tjoh, ik heb toch zó akelig gedroomd; ik heb net een hele bange droom gehad! Dan gaat hij zijn tentgenoot vertellen wat er, terwijl hij sliep, is gebeurd. 'Zie', staat er, 'ik heb een droom gedroomd'. Er staat wel drie keer 'zie', alsof hij zegt: 'Let eens goed op'. Ik zal je eens vertellen wat voor angstige droom ik heb gehad. Dan vertelt hij zijn droom. 'Zie, een geroost gerstebrood wentelde zich in het leger van de Midianieten, en het kwam tot aan de tent en het sloeg haar, dat zij viel, en keerde haar om, het onderste boven, dat de tent er lag.' (vs. 13) Dat was de inhoud van zijn droom. Er kwam een groot gerstebrood. Een rond, geroosterd, hardgebakken gerstebrood. En dat brood rolde van de bergen af. En kwam zo tegen de tent van de Midianiet aan. Het maakte zoveel overhoop dat die tent op z'n kop ging. Dat die tent ondersteboven werd gelopen door dat gerstebrood. En de tent bleef ondersteboven liggen. Hij zei: 'Ik zag in mijn droom een groot gerstebrood.' Een gerstebrood was een rond, plat, hard gebakken brood van gerst. Dat is voedsel voor de armen. Gerst was eigenlijk voedsel voor de dieren en voor de allerarmsten in Israël. Nu zag die man een gerstebrood dat de tent ondersteboven rolde. Onze kanttekenaren zeggen bij dat gerstebrood: 'Dit geeft te kennen de slechtheid en de verachtelijkheid van het middel, waardoor God Midian zou slaan en Zijn volk zou verlossen.' Het woord gerstebrood geeft dus aan, de verachtelijkheid van het middel waarmee de HEERE zou gaan verlossen van Midian. Met een gerstebrood! Weet u wat zo opmerkelijk is? Als hij nu aan zijn maatje die bange droom verteld heeft, zegt hij direkt: 'O, maar ik weet wat dit betekent'. Daar hoeven geen wijzen bij geroepen te worden, zoals bij Farao en bij Nebukadnezar. Deze man, die samen met hem in de tent is, die antwoordde en zeide: 'Dit is niets anders dan het zwaard van Gideon de zoon van Joas, de Israëlitische man. God heeft de Midianieten en dit ganse leger in zijn hand gegeven.' O, die metgezel mag deze droom verstaan.

We zien hier in de tent een dromer en een dromenuitlegger. Dan staat er ergens in Gods Woord: 'Is de uitlegging niet Godes?' Ja, de uitlegging van de droom is van God. Maar de HEERE doet nooit half werk. Nu heeft Hij de één de droom laten vertellen en nu heeft Hij de droomuitlegger hem doen verklaren. Nu gaf diezelfde God deze droom in het hoofd van de ene en hij stelde de andere Midianiet in staat om de betekenis ervan uit te leggen. 'Dit is niets anders dan het zwaard van Gideon, den zoon van Joas.' O, daar wordt het in de donkere nacht verklaard. De HEERE had toch beloofd: 'Daar zul je iets horen, waardoor je handen gesterkt zullen worden.' Daar zul je iets horen tot bemoediging en vertroosting. Ze mogen daar eigenlijk horen, dat van de daken verkondigd wordt, wat in het hart van Gideon is afgestreden.

Zo wil de HEERE nog geestelijk doen ervaren onder Zijn Woord. Dan wordt van de preekstoel gepredikt, wat in de binnenkamer is beleefd. Is het geen wonder als je dat mag ervaren? De uitlegger zegt: 'Dat is Gideon, de zoon van Joas. En God heeft ons hele legerkamp in zijn hand gegeven.' Dit droombeeld is niet zomaar een beeld. Gerstebrood, zei ik u, ziet op dat arme, geplunderde Israël. Dat volk is al zeven jaar uitgemergeld. Het was overvloeiende van melk en honing, maar nu is dat Israël zo verarmd, dat het vergeleken wordt bij een gerstebrood. Het ziet op het vuur van de verdrukking. Op de hitte van de bestrijding door Midian. Daar bleef alleen maar een geroost gerstebrood over. Dit predikt de armoede van dat geplunderde Israël. En die tent is een beeld van Midian. Het was een nomadenvolk. Ze leefden altijd in tenten. En nu heeft dat gerstebrood van Israël de tent van de Midianieten omvergeworpen. Nu moet deze man belijden: 'Dit is niets anders dan het zwaard van Gideon.' Dat wil zeggen: dat is de macht van Gideon. Dit is de kracht van het leger van Gideon. O, die

God van Israël heeft ons in zijn hand gegeven! Wat is dat tot bemoediging. Zie je die twee luisterende gestalten in het aardedonker, met hun oor aan deze tent? Gideon en Pura mogen daar zaken horen. Twee dingen!

Het eerste is: ze horen dat de naam van Gideon bekend is. Dat er bij de vijanden met eerbied gesproken wordt over de naam van die bevende boerenzoon uit Ofra. Gideon, de zoon van Joas. Z'n afkomst is zelfs bekend. Z'n naam wordt in het vijandelijke kamp genoemd. Zo is het ook met de meerdere Gideon! De satan en zijn duivelen kennen de naam Jezus. De naam van de meerdere Gideon is bij de vijanden bekend. Ze vrezen als ze horen over die Held, bij Wie hulp is besteld. Over de Koning, Die van Israëls God is gegeven. Als ze horen over Zijn Naam. Zijn Naam is Christus, de Gezalfde van eeuwigheid. Gezalfd tot Profeet, Priester en Koning. Zijn afkomst is de eeuwige Zoon van de God. In het kamp van de vorst der duisternis en zijn metgezellen wordt Zijn Naam met vreeze genoemd. 'Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zone Gods des Allerhoogsten? Ik bezweer U bij God dat Gij mij niet pijnigt' (Mark.5:7).

En het tweede wat ze daar horen is, dat de Midianieten dodelijk bevreesd zijn. Dat er een grote vrees in dat vijandelijke kamp is. Dat ze bang zijn voor de vijand. O, dat hadden ze nooit gedacht. Maar de Midianieten zijn bang van Gideon, de zoon van Joas. De HEERE zegt in Exodus 23:27: 'Ik zal Mijn schrik voor uw aangezicht zenden en al het volk tot dewelke gij komt, versaagd maken; en Ik zal maken, dat al uw vijanden u de nek toekeren.' Zó zorgt de HEERE nu ook voor Zijn volk. Hij gaat de schrik des HEEREN leggen op Midian. Hij gaat maken dat het volk zeer benauwd is. Gemeente, even dit nog, wij moeten het niet meer verwachten van dromen. In het Oude Testament was de droom dikwijls een openbaringsmiddel van God. Zult u uw zaligheid niet bouwen op dromen! Zult u uw zaligheid niet bouwen op wonderlijke visioenen! Hier gaat het om een droom. Deze Midianiet mag iets dromen, als instrument in de handen van God om zo aan Gideon iets te openbaren. Maar voor ons geldt vanavond: 'Zij hebben Mozes en de profeten, dat zij die horen.' Voor u en jou klinkt: 'En wij hebben het profetische Woord dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichtte en de Morgenster opga in uw harten.' (2 Petr. 1:19) Bouwt uw zaligheid niet op dromen en wonderlijke gezichten. Maar vraag toch elke dag en elk uur:

*'HEER', ai maak mij Uwe wegen,
Door Uw Woord en Geest, bekend.
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt;
Leid mij in Uw waarheid;...'*

De droomuitlegger zegt: 'God heeft de Midianieten en dit ganse leger in zijn hand gegeven'. Hij zegt niet 'HEERE'. Het valt op dat hij hier de algemene godsnaam gebruikt. Want God is niet bekend bij Midian als de HEERE, als de Verbondsgod. Zo gebruikt de HEERE een onbekende vijand om Zijn kind en knecht te bemoedigen. De Heere gebruikt geen engel en geen profeet en geen kind van God, maar een vijand om Gideon alle vrees te ontnemen. Om hem te versterken in het geloof. Zo kan de HEERE nog met een kromme stok een rechte slag toebrengen. Zo kan de HEERE Zijn kinderen soms bemoedigen door iemand die zelf geen kennis heeft aan de zaken waarover hij spreekt.

Wat gebeurt er als Gideon dit hoort? 'Zo aanbad hij', staat er in het vijftiende vers. Er staat letterlijk in het Hebreeuws: zo boog hij. In die stille donkere nacht zinkt Gideon op de grond. Daar buigt hij zich voor zijn God. Daar aan de rand van het legerkamp van Midian valt hij in aanbidding op de grond. In z'n hart zijn aanbidding, eer en

dankb're lofgezangen. Zo mag Gideon in de donkere nacht, voordat er één slag is geleverd, in God eindigen. O, daar mag hij in verwondering en aanbidding de HEERE de eer en de lof toebrengen. Kent u zo'n zielsgestalte? Kunt u zich indenken wat Gideon hier doorleeft? Heeft u zó Gods grootheid en Gods daden in uw leven wel eens mogen bewonderen? Bent u wel eens weggezonden, misschien wel vlakbij de vijanden, misschien midden in de nacht? Toe gemeente, hebt u ook zulke plaatsjes, waar u in het heetst van de strijd wel eens de eenzaamheid mocht zoeken en waar u neerzank op de grond en waar u het uitriep: 'O HEERE, U bent zo groot, U bent zo wijs en U bent alle eer waardig en ik ben zo klein. Nietiger, geringer dan nietig stof.' Zulke plekjes, waar God zo groot wordt en waar ik zo klein word. Gideon aanbad! Daar zinkt hij op de knieën in de nacht. Op vijandelijk terrein. Hij is eigenlijk in levensgevaar. Maar daar mag hij de HEERE grootmaken. O, wat een zalige plaats. Wat een zalig werk. Aanbidden. Er staat niet bidden! Aanbidden is méér dan bidden. Aanbidden is God prijzen en grootmaken. Zie de zoon van Joas liggen aan de rand van dat Midianietische legerkamp: 'Och of nu al wat in mij was Hem prees'. Eigenlijk is dat een beetje eeuwigheidswerk. Eigenlijk is dat hemelwerk. Aanbidden wordt voor de Kerk bewaard voor straks. Dan zullen ze nooit meer bidden, maar dan zullen ze eeuwig de Drieënige God aanbidden. Nu mag Gideon zomaar op een nacht, zomaar te midden van de strijd en de vijanden een ogenblik hemels werk doen. O, wat wonderlijk zijn de leidingen Gods. Nu mag er iets van de hemel in zijn hart zijn. Zo leert nu de Heere Zijn volk, hoe ze er zelf buiten vallen. Zo leert nu de Heere Zijn volk hoe de verlossing nu alleen in Hem is. Zo leert nu de Heere Zijn volk hoe ze een Drieëinig God gaan aanbidden. De Vader, Die van eeuwigheid de weg der verlossing uitdacht. De Zoon, Die de weg der verlossing baande. En de Heilige Geest, Die de verlossing uitwerkt in hun hart. Ds. Krummacher, een bekende Duitse predikant spreekt hier nog over zo'n mooi geestelijk beeld. Hij zegt: 'Ja, nu is er ook een Brood dat uit de hemel is komen rollen. Een Brood dat geroosterd is in de toorn Gods op Golgotha. Dat Brood uit de hemel heeft nu het vijandige kamp van de satan vernietigd en Zijn volk het leven bereid.' Zo wijst deze droom naar Jezus Christus, Die heeft gezegd: 'Ik ben het Brood des levens'.

We moeten nodig naar de tweede gedachte. We gaan eerst zingen Psalm 20 het derde en het vierde vers:

*'Dan zal 't gejuich ten hemel dringen;
Dan zullen wij Gods eer,
Bij opgestoken vaandels, zingen;
Uw wens vervuil' de HEER!
'k Weet nu, dat Gods gezalfden Koning
Geen heilgoed zal ontbreken;
Want God zal, uit Zijn hemelwoning,
Hem sterken op zijn smeken.*

*Op wagens, paarden en op helden,
Zij onze vijand stout;
Wij zullen d' eer en grootheid melden
Van God, Die ons behoudt;
Zij zijn gekromd, terneer gestoten,
Van moed beroofd en krachten;
Maar wij, wij hebben 't heil genoten,
Waarop ons God deed wachten.'*

2. De strijd voor de HEERE gestreden

We spreken over het zwaard van de HEERE en van Gideon. Onze eerste gedachte sprak van de overwinning door de Heere voorzgd. Nu zien we als tweede: de strijd voor de HEERE gestreden. In het vijftiende vers, laatste gedeelte: 'Zo aanbad hij;' (maar hij deed meer) 'en hij keerde weder tot het leger Israëls en zeide: 'Maak u op, want de HEERE heeft het leger der Midianieten in ulieder hand gegeven.' Daar keert hij samen met Pura terug naar het leger. Dan maakt hij de mannen wakker. Driehonderd man. En hij zegt eigenlijk:

*'Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die den Heer' van harte vreest,
Hooft, wat mij God deed ondervinden;
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.'*

Gesterkt in het geloof geeft hij het commando: 'Maakt u op'. Allemaal opstaan! Allemaal overeind. De aanval begint. Want de HEERE heeft ze in onze hand gegeven. Nu mag Gideon staan in het vaste geloof. Het zaligmakend geloof in oefening is een vaste grond der dingen die men hooft en een bewijs der zaken die men niet ziet. Nu is bij Gideon alle twijfel uitgesloten. 'Met mijn God spring ik over een muur en zal ik door een bende dringen'.

Hij mag zingen:

*'Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
Maar leven, en des HEEREN daân,
Waardoor wij zoveel heil verwerven,
Elk, tot Zijn eer, doen gadeslaan.'*

Met driehonderd mannen zich opmaken tot de strijd.

'Toon mij uw geloof uit uw werken', zegt Jakobus. Het zaligmakend geloof maakt niet zorgeloos! Maakt niet werkeloos! Vrije genade door de Heere betoond maakt geen zorgeloze en goddeloze mensen. Nee, Gideon gaat erop uit met zijn leger. En dan zien we de wijsheid, waarmee hij door de HEERE is bedeed. Er stond in één van de voorgaande verzen dat de Geest des HEEREN Gideon aantrok. En dat zien we hier! Hij is bezet met de Geest der wijsheid en de Geest der kloekmoedigheid. Hij gaat zijn mannen verdelen in drie bataljons. Drie groepen van honderd. Dan gaat hij wapens uitdelen. En hij gaf hen allemaal een zwaard, een spies en een schild. Nee, dat staat er niet in het zestiende vers: 'Hij gaf een iegelijk een bazuin in zijn hand en ledige kruiken en fakkels in het midden van de kruiken. En hij zeide tot hen: 'Ziet naar mij en doet alzo'. Zo gaat hij hen de wapenrusting geven. Een lege stenen kruik. Weet u nog hoe groot die was? Eén meter hoog en tachtig centimeter omvang. Kruiken waar voedsel en water, waar proviand in werd meegenomen in het leger. En nu krijgen ze allemaal zo'n lege kruik en een fakkel en een bazuin. Maar daar kun je toch niet één Midianiet mee doodslaan? Daar kun je niet één vijand mee verslaan, met een fakkel, een lege kruik en een bazuin. Een fakkel was een in pek gedoopte lap stof, die om een stok zat en die een beetje smeulend en stinkend brandde. Als je ermee zwaaide, dan lichtte dat op. Die fakkel moesten ze verborgen houden in de kruik. Dat waren de proviandkruiken. Ze hadden een wijde opening en dan moesten ze de fakkel erin houden, zodat deze geen licht verspreidde. Want alles moest in ademloze stilte en in volstreckte duisternis plaatsvinden. Niemand mocht deze nachtelijke actie opmerken. Want de tactiek van Gideon was om de vijand schrik aan te jagen. De driehonderd mannen kregen ook een krijgshoorn. Ik heb u al eerder gezegd, normaal was dat een groep van honderd man één bazuin had. En als nu straks die driehonderd bazuinen

gaan blazen, dan denken de Midianieten dat er een geweldig groot leger is.

Daarna geeft Gideon de laatste instructies. Hij zegt: 'Mannen, honderd van jullie gaan er met mij mee. En de andere twee groepen van honderd gaan om het kamp van de Midianieten heen. En zij stellen zich daarboven op de bergen op.' Eigenlijk wordt de vijand omsingeld door driehonderd man. De bevelhebber geeft zijn laatste instructies in die nacht. En dan gaan ze over tot de aanval. Gideon geeft het sein. 'Ziet naar mij en doet also'. Hij is het voorbeeld. Hij moet worden nagevolgd in de strijd.

O, daar is hij opnieuw een beeld van de meerdere Gideon! Christus roept Zijn strijders op en zegt: 'Ziet naar Mij en doet also'. Opdat Zijn strijdende Kerk zou beoefenen: '...en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; Ziende op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van de troon Gods'. Zie, de meerdere Gideon, Jezus Christus, de Koning van de Kerk. Hij had geen driehonderd man. Hij heeft de pers alleen getreden. Hij heeft de strijd alleen gestreden en er was niemand van de volken met Hem. Hij zegt: 'Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis dagelijks op en volge Mij.' Hij roept het Zijn strijdende kerk toe: 'Ziet naar Mij en doet also.' Om Zijn voetstappen te drukken en Hem te volgen, waar Hij ook heengaat. Daar gaan ze op pad. Straks moeten ze de kruiken breken. Dat heeft Gideon gezegd. Dan moeten ze de strijdkreet erbij roepen. Dit is eigenlijk het wachtwoord in die donkere nacht. Daar kunnen ze elkaar aan kennen! 'Voor de HEERE en voor Gideon'. Wel in die volgorde! De strijd is voor de HEERE, dat voorop. Zijn eer en Zijn Naam staan voorop.

Mag ik eens vragen: hoe is dat in ons leven? welke is uw eerste bede? Staat het bij u óók bovenaan: 'Uw Naam worde geheiligd'? Dat is: 'Geef ons eerstelijk dat ik U recht kennen mag en in al mijn werken U mag roemen en prijzen.' Voor de HEERE en voor Gideon!

Zijn Naam en Zijn eer staan voorop in dit wachtwoord. Het is een strijd vóór de HEERE. Het gaat om de eer van de HEERE. De overwinning is voor de HEERE. De HEERE zal voor u strijden en gij zult stil zijn. Deze keurbende van Gideon, die driehonderd met een fakkel en met een kruik en met een bazuin, die worden heel vaak tot voorbeeld gesteld. En gemeente, u moet er thuis nog maar eens over nadenken. Als er ooit behoefte was aan zo'n Gideonsbende, is het dan niet in onze tijd. Zo'n Gideonsbende die één zijn in hun Hoofd. Het zijn wel drie hopen, maar ze zijn één in Gideon. Zo ook de strijdende Kerk. Eén in liefde tot Gods Woord. Eén, gedrongen tot Gods eer. Eén in geloof in die gezegende Koning. Eén in hun wachtwoord, waaraan ze elkaar herkennen. Voor de HEERE en voor Gideon. O, deze keurbende geeft ons een voorbeeld.

Noodzaak is een gemeenschappelijke strijd tegen de fronten van onze dagen. De ontkerstening en secularisatie, de gruwelijke zaken die ook in ons maatschappelijk leven openbaar komen. Wat zou het een ongekennd voorrecht zijn als, in plaats van elkaar te vereten en te verbijten en elkaar verdacht te maken, zo'n keurbende van Gideon in ons land mocht gevonden worden. Een volk, klein in getal, maar één in het wachtwoord: 'Voor de HEERE en voor Gideon'. Wat zou het groot zijn als gemeenschappelijk een front mocht worden gemaakt tegen de hedendaagse Midianieten en Amelekieten. Er is helaas zoveel verdeeldheid. Zoveel onderlinge twist, die de kracht breekt. Maar de HEERE is Dezelfde. Hij verwekke onder ons zo'n Gideonsbende. Nee, dan gaat het niet om aantallen. Dan gaat het niet om grote aantallen. Maar driehonderd man die aaneengesloten achter de grote Koning mogen strijden tegen de zonde, de wereld en de vorst der duisternis. 'Deze allen waren

eendrachtelijk volhardende in het bidden en smeken.'

Nu moet u er eens op letten hóé ze het doen. Er staat in het eenentwintigste vers: 'En zij stonden een iegelijk in zijn plaats, rondom het leger.' Ze verzetten geen voet. Ze hoeven er niks voor te doen. Ze staan alleen maar op hun plaats. Dat is een les. Ze houden zich aan het Woord des Heeren. Ze staan op hun plaats. O, die ware Gideonstrijders zijn er aan te kennen dat ze staan op hun plaats. Onbeweeglijk, standvastig, ijverig, wetende dat hun werk niet ijdel is in de Heere. Ze zijn zelf aarden kruiken. Maar ze mogen het licht van de fakkel van Gods Waarheid verspreiden. Ze hebben de oproep: 'Laat dan uw licht alzo schijnen voor de mensen'. Ze zijn zelf aarden vaten. Ze moeten zelf aan stukken. Overdenk dat maar eens. Het aarden vat moet aan stukken, opdat die fakkel zijn licht zou verspreiden. Opdat die fakkel helder zou schijnen! En ze moeten de bazuin van het Evangelie blazen. Lege kruiken, die aan stukken gestoten moeten worden, opdat het licht van Gods Woord mag schijnen. Paulus zegt daarvan in 2 Korinthe 4:6, 7 zo helder: 'Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons;' Zo zijn zij aarden vaten, die aan stukken moeten. Hij moet wassen en zij minder worden. Hun leven is een afsterven van de oude mens en een opstaan van de nieuwe mens. Welgelukzalig de mens, die daar door genade persoonlijk iets van verstaat. Daniël heeft van dat Koninkrijk ook iets gezien. Het was bij hem geen brood, maar het was een Steen zonder handen uitgehouwen. En die Steen rolde van het gebergte en vermorzelde de vijanden. Dat wijst op het Koninkrijk van de HEERE Jezus Christus. Hij geeft Zijn volk de zegen. 'Gij HEER' alleen Gij zijt verwinnaar in de strijd, en geeft Uw volk de zegen'. De strijd is dikwijls wel zwaar, maar het zijn overwonnen vijanden. De strijd kan hoog gaan, maar de vijanden zijn overwonnen. Want Hij heeft ze in uw hand gegeven. En daarom: 'Vrees niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven'. De strijd voor de HEERE gestreden. Zien we nog in onze derde gedachte:

3. De vijand door de HEERE verslagen

In het negentiende vers staat: 'Alzo kwam Gideon en honderd mannen die met hem waren, in het uiterste des legers, in het begin van de middelste nachtwake, als zij maar even de wachters gesteld hadden.' In het oosten deelde men de nacht anders in. Daar was het donker van zes uur 's avonds tot zes uur 's morgens. En die twaalf uur duisternis deelde men in drieën. Dus in dit vers was de wisseling van de wacht, zo rond een uur of tien. Het is dus waarschijnlijk ongeveer half elf als Gideon zijn inval begint. Later leest u in het Nieuwe Testament over vier nachtwaken. De Romeinen deelden de nacht in vier nachtwaken. Dus daarom leest u in het Nieuwe Testament wel eens over de vierde wake des nachts.

We zien hoe de actie wordt uitgevoerd. 'Alzo bliezen de drie hopen met de bazuinen en braken de kruiken; en zij hielden met hun linkerhand de fakkels en met hun rechterhand de bazuinen om te blazen en zij riepen: Het zwaard van de HEERE en van Gideon.' Kunt u het zich een klein beetje voorstellen? De stikdonkere nacht in het dal van Jizreël. Alles is rustig en stil. Het leger van Midian ligt in een zorgeloze slaap. Ze vertrouwen op die paar wachtposten. Ze liggen in dodelijke gerustheid neer. Wat kan hun eigenlijk gebeuren? Wat kan je gebeuren?

Lig jij zó ook vannacht? Ligt u zo ook vannacht in dodelijke gerustheid neer alsof u niets kan gebeuren? Ligt u zo in de rust van uw doodslaap neer? Weet u dan niet dat de dood komt als een dief in de nacht? O, dat uw rust eens werd opgezegd! Dat die

rust van uw geestelijke doodstaat werd opgezegd. Het is de rust van het graf. Zie je ze daar liggen slapen in dat tentenkamp? Gij dwaas, in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?

Slapen en dan opeens schetterend bazuingeklank. En dan opeens oorverdovend geraas van brekende stenen kruiken. En dan opeens het felle licht van de zwaaiende fakkels. O, dat is wat geweest! Randonk stikdonker. En dan om het hele kamp ineens die bazuinen en die fakkels. En het oorlogsgeschreeuw klinkt: 'Het zwaard van de HEERE en van Gideon.' Dat wil zeggen: de macht en de overwinning is des HEEREN. Zij staan alleen maar! Ze staan en ze blazen en ze zwaaien en ze breken de kruiken en ze roepen de strijdkreet uit. 'Staat en ziet het heil des HEEREN.' De uitwerking is verschrikkelijk. Die soldaten van Midian en Amelek worden in hun slaap door dit kaBaäl wakker gemaakt. En het hele kamp begint door elkaar te rennen en te schreeuwen en te vluchten. Er ontstaat een geweldige paniek midden in de nacht. En door al die bazuinen denken ze dat Gideon met een enorm leger hen overvalt. In paniek grijpen ze hun zwaard. En aan alle kanten ingesloten, maaien ze zich een weg naar buiten. En zo komen ze tegenover elkaar te staan. In panische angst, denkende dat een geweldig leger hen overvalt, vluchten ze weg. Niets en niemand ontziende in het duister. In de grote verwarring gaan ze elkaar met het zwaard te lijf. Terwijl Israël rondom het kamp staat en blaast en roept, slachten zij elkaar af.

Er staat, 'en dat in het ganse leger'. Iedereen slaat erop los! Iedereen zoekt een vluchtweg. Er vindt een vreselijke slachting plaats. Je leest dat wel eens. Denk maar aan de vreselijke cafébrand op een nieuwjaarsnacht te Volendam. Het is niet te zeggen wat er gebeurt, als mensen in paniek en angst in de duisternis geen vluchtweg vinden. Zoiets gebeurt hier. In panische angst slaan ze naar alles wat rondom hen is. Een mens in angst, die een weg zoekt waarin hij kan vluchten. Een vreselijke slachting onder hun eigen mannen. In Jesaja 9 staat daar iets over. De profeet spreekt over de Midiandag. Hij zegt: 'Toen de ganse strijd dergenen die streden, met gedruis geschiedde, en de klederen in het bloed gewenteld en verbrand werden tot een voedsel des vuurs...' Het gedruis en het bloed en het vuur. Zo streden ze tegen elkaar. Er staat heel nadrukkelijk: 'De HEERE zette het zwaard van de ene tegen de ander'. De Heere beschikte het zó, dat ze elkaar afslachten. Als een vijand van God en Zijn volk zo uit je slaap de eeuwigheid in. Met één slag in de buitenste duisternis. Voor eeuwig! O, bedenk toch geliefden, als het wraakzwaard van de heilige en rechtvaardige God u deze nacht treft? Als het wraakzwaard van de Rechter, Zijn rechtvaardig oordeel gaat uitvoeren?

Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, Heere.

Uw oordeel rust op d'allerbeste wetten;

Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer.

Voor deze Midianieten werd het eeuwigheid. Er zijn er ook die in hun dolle vlucht naar de Jordaan vluchten. Er wordt in het tweeëntwintigste vers gezegd:

'En het leger vluchtte tot Beth-Sitta toe, naar Zerédath tot aan de grens van Abel-Mehóla boven Tabbath.' Dat is een vluchtroute naar de Jordaan. Langs twee routes proberen de overgebleven soldaten te vluchten om in het Overjordaanse veiligheid te vinden. Midian is totaal verslagen!

'Dit werk is door Gods Alvermogen,

Door 's HEEREN hand alleen geschied;

Het is een wonder in onz' ogen;

Wij zien het, maar doorgronden 't niet.'

En dat door de Gideonsbende, dat kleine kuddeke! Kinderen des Heeren, het zij u tot troost en tot bemoediging. Misschien moet u als een bevende Gideon dikwijls de strijd des geloofs strijden! Zwak van moed en klein van krachten. Grijp een weinig moed uit deze geschiedenis. Strijdt de goede strijd des geloofs! Er komt geen zwaard aan te pas, want de HEERE is de Overwinnaar. Hij geeft Zijn volk de overwinning. In het vorige hoofdstuk heeft deze zelfde man gezegd: 'HEERE, waar zijn nu die wonderen van vroeger?' Weet u nog, bij die wijnpersbak? Toen zei hij: 'Vroeger deed U wonderen. Toen had U van die geoefende kinderen Gods en toen deed U zulke wonderen. Maar waar zijn nu die wonderen van vroeger?' Ziet u wat de HEERE kan doen! Ook in donkere tijden. Nu mag deze Gideon, die in het vorige hoofdstuk nog moet vragen: 'HEERE, we zien niets meer van Uw macht en we zien niets meer van de wonderen die onze vaders ons vertelden.' Nu mag hij zelf delen in de wonderdaden van de Allerhoogste. Nu mag hij strijden als een geloofsheld de goede strijd des geloofs.

Hoe gelukkig is de mens van wie geldt: 'Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?' In de strijd tegen het vlees en de satan. In de strijd tegen de wereld en het verdorven bestaan. O volk, houdt maar een weinig moed! Het zijn allemaal overwonnen vijanden. Als de HEERE aan de spits gaat treden, als Hij Zijn hulp en sterkte gaat bieden, dan moeten ze veldvluchtig wijken. Deze Midiansdag is een teken van de verlossing door de gezegende Christus. In Jesaja 9 staat, dat een Kind is geboren. 'Want het juk van hun last en de stok hunner schouders en de staf dergenen die hen dreef, hebt Gij verbroken, gelijk ten dage der Midianieten; Toen de ganse strijd dergenen die streden, met gedruis geschiedde, en de klederen in het bloed gewenteld en verbrand werden tot een voedsel des vuurs. Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst;' In deze tekst wordt heengewezen naar Hem, de grote Verlosser en Zaligmaker. Hij zal de Zijnen verlossen van het grootste kwaad en hen brengen tot het hoogste goed. Hij zal hen redden van de zonden en herstellen in de gunst en de gemeenschap van Zijn Vader.

Nog één ding! Daar in dat dal van Jizreël, die brekende kruiken en die flakkerende lichten en die blazende bazuinen zijn een afschaduwing van de grote dag der slachting! De jongste dag in het dal van Megiddo. Wie zal dan bestaan als de laatste verschrikkingen komen? Als de bazuin van de Archangel gehoord zal worden. Als de elementen brandend zullen vergaan. Wie zal dan bestaan, als de HEERE met een luid geroep der bazuin zal wederkomen? En daarom, nog is het voor u en voor jou de genadetijd! Moet het dan van ons gelden: 'En zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op de troon zit, en van de toorn des Lams; Want de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan?'

Luister toch: nog is de HEERE genadig en barmhartig! Nog breidt Christus Zijn armen uit en bidt: Laat u met God verzoenen! Vreest dan 's HEEREN macht en dient Zijn majesteit. Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij met de Midianieten en Amelek en met al Zijn vijanden voor eeuwig verga.

Amen

Slotzang Psalm 44:2

8. Gideon en de Efraïmieten

Lezen: Richteren 7: 23-8: 3

Zingen: Psalm 108: 7

Psalm 83:7, 9 en 10

Psalm 75: 4 en 6

Psalm 72: 4

Geliefden, met de hulp van de HEERE willen we samen opnieuw een gedeelte overdenken van het leven van Gideon, de zoon van Joas en wel van Richteren 7:23 tot en met Richteren 8:3. Ik lees u alleen Richteren 7:25:

'En zij vingden twee vorsten der Midianieten, Oreb en Zeëb, en doodden Oreb op den rotssteen van Oreb, en Zeëb doodden zij in de perskuip van Zeëb en vervolgden de Midianieten; en zij brachten de hoofden van Oreb en Zeëb tot Gideon over de Jordaan.' Tot zover Gods Woord.

We beluisteren in dit gedeelte: **Gideon en de Efraïmieten** en we willen u met de hulp van de Heilige Geest wijzen op drie gedachten.

1. hun hulp gevraagd (vers 23-25)

2. hun verwijt gehoord (vers 1)

3. hun toorn gestild (vers 2-3)

1. Hun hulp gevraagd

Geliefden, we hebben samen mogen overdenken, hoe zonder zwaard het machtige leger van Midian is verslagen. Hoe de HEERE het volk de overwinning gaf. Hoe die geweldige macht daar in het dal van Jizreël honderdvijfendertigduizend man, zonder zwaard, spies of boog is verslagen. Maar hoe de HEERE door Zijn almachtige Hand een geweldige verlossing heeft teweeggebracht. En een wonderlijke bevrijding heeft gegeven. Er stond in het tweeëntwintigste vers: 'Zo zette de HEERE het zwaard van den een tegen den ander.' En we hebben gezien hoe in die inktzwarte duisternis van de nacht, in panische angst de Midianieten, de Amelekieten en die mannen van het oosten opstonden tegen elkaar en zich vechtend een weg baanden om te vluchten. De HEERE zette het zwaard van de één tegen de ander. De HEERE was aan de spits getreden, dergenen die hun hulpe biën. Die Gideonsbende van driehonderd man, die zo uitgedund was, had de overwinning behaald. Ze hadden geen wapens in handen gekregen. Alleen drie van die onschadelijke voorwerpen, waar je geen Midianiet mee kan doden. Zo'n lege proviandkruik en zo'n fakkel, zo'n lap in de pek gedoopt, die wat walmt en licht geeft en een bazuin. Daar kan je niet één vijand mee doden. Maar de HEERE had ze in hun hand gegeven. Door het geloof heeft Gideon Midian verslagen. Door het geloof hebben Gideon en de zijnen, geblazen op de bazuin, de kruiken in stukken geslagen en met de fakkels gezwaaid. Door het geloof hebben ze..., zegt Hebréeën 11:34: 'uit zwakheid krachten hebben verkregen, in den krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht.'

Maar nu is de hoofdmacht wel verslagen, nu is de beslissende slag wel toegebracht, nu is de kracht wel gebroken. Maar zijn er nog duizenden Midianieten op de vlucht. Je ziet ze in gedachten het dal van Jizreël uitgaan in grote aantallen op hun snelle kamelen in de richting van de Jordaan. Vluchten in panische angst. En dan staat er: 'Toen werden de mannen van Israël bijeengeroepen uit Naftali en uit Aser en uit gans

Manasse, en zij jaagden de Midianieten achterna.' De slag die de HEERE toebracht, moet afgemaakt worden. Het werk van de vernietiging van de vijanden van God en Zijn volk moet volledig zijn. De HEERE doet nooit half werk. Daarom worden ze opgeroepen. Die vluchters moeten vervolgd worden. Die vluchters mogen niet in leven blijven. En wie zijn dan de mannen van Israël, die bijeengeroepen worden? Misschien heeft u het in uw gedachten al ingevuld. Dat zijn de mensen, die de vorige dag naar huis gestuurd zijn! Het zijn de mensen uit de noordelijke stammen. Naftali wordt hier genoemd, Aser, Manasse. Dat zijn de mannen, die op het bazuingeklink uit het vorige hoofdstuk waren afgekomen. Ze hadden zich aangesloten bij Gideon. Maar ze waren door de HEERE naar huis gestuurd. U weet nog wel, de mannen die bevreesd en beangst waren. Ze waren nog maar net onderweg naar huis. Ze waren de vorige dag nog maar op pad gegaan vanuit de vlakte van Jizreël naar het noorden naar Naftali en Aser. En die werden nu teruggeroepen! Nu moet Gideon ze bijeenroepen. U weet hoe zoiets gaat, dat gaat van man tot man. Ze hoorden van die grote overwinning. Ze hoorden van de grote slag die geslagen was. En ze keerden zich om en ze sluiten zich opnieuw aan. Ze gaan weer naar de strijd. Teruggeroepen. Dat is niet in strijd met het bevel van de HEERE. De HEERE had gezegd: 'Daarom laat al dat volk weggaan, een iegelijk naar zijn plaats' (vs. 7).

Maar nu worden ze teruggeroepen. Dat is niet in strijd met Gods bevel. Weet u wat dat zeggen wil? De HEERE schonk ze de overwinning. Maar nu moet het volk zelf ook strijden. Nu moet het volk zelf tegen die overwonnen vijanden strijden. Hier ligt een les voor het geestelijk leven. De Gideonsoverwinning, die overwinning des HEEREN, ziet op de grote overwinning van de meerdere Gideon. De overwinning, die de Heere Jezus Christus heeft behaald op de vloekheuvel Golgótha. Daar heeft Hij satans kop vermorzeld. Daar heeft Hij al de vijanden van de Kerk: de satan, de wereld, de zonde en de dood de beslissende slag toegebracht. Het wijst ons heen naar de Vorst van het heir des hemels, Die in Zijn almachtige kracht is uitgegaan en Die de dodelijke slag heeft toegebracht. Die de vorst der duisternis overwon en zijn kop heeft vermorzeld. En wat heeft Zijn Kerk daar aan gedaan? Niets, geen nagelschrap. Zij hebben geslapen in Gethsémané, terwijl Hij streed. Geërgerd en verlaten, terwijl Hij hing aan het vloekhout, om de schuld Zijns volks uit Gods boek te doen. Het is volbracht! O, de overwinning was des HEEREN. Het is door U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen. De meerdere Gideon, Jezus Christus voert Zijn Kerk naar een volkomen overwinning. Maar wil dat zeggen, dat Gods kinderen niet hoeven te strijden? Wil dat zeggen dat de Kerk geen strijdende Kerk is? Al is de overwinning zeker in Hem, in de Koning, de grote Overwinnaar. Maar nu wordt dat volk opgeroepen tot het strijden van de goede strijd. Nu hebben ze wel met overwonnen vijanden te doen. Nee, dat ervaren ze niet altijd zo! Die vijanden zijn vaak oppermachtig. Maar, kinderen des HEEREN, het zijn overwonnen vijanden. De kop van de vorst des duisternis is vermorzeld in die beslissende slag op de heuvel Golgótha. Maar nu worden zij geroepen om te strijden. Dan worden zij bijeengeroepen, net als deze mannen om de goede strijd te strijden in Zijn kracht. Te strijden tegen de zonde, de wereld en hun eigen vlees onder Zijn banier. Het gaat over: de wereld verlaten, de oude natuur doden en in een nieuw godzalig leven wandelen. Het gaat bij deze strijd over de Kerk, die onder haar enige Leraar, Koning en Hogepriester Jezus Christus leven en vromelijk tegen de duivel en zijn ganse rijk strijden en overwinnen mag. Die troepen, ze worden bijeen geroepen. Ze hoorden er toch ook bij? Ze hebben niet mogen delen in de overwinning van die Gideonsbende. Maar het zijn toch ook Israëlieten. De Kerk is dat geestelijke volk. Ze behoren toch tot één volk? Ze hebben één gemeenschappelijke vijand. Ze hebben hetzelfde leven. Ze hebben dezelfde liefde. Ze hebben dezelfde

vijanden. Alleen die anderen waren ietsje minder moedig en die waren iets minder strijdvaardig. En daar heb je nu ook een trek van dat grote leger, dat grote vreemdelingenlegioen van de Heere Jezus Christus. Daar zijn er die strijden op de voorposten en er zijn van die vrezende en bevende strijders in de achterhoede. En die worden er nu ook weer bijgeroepen. Er zijn er vandaag ook die mogen strijden door het geloof in de kracht des HEEREN, maar er zijn ook van die nachtdiscipelen. Paulus zegt in 1 Korinthe 12:6: 'En er is verscheidenheid der werkingen, doch het is dezelfde God, Die alles in allen werkt.' Er zijn ook in de Kerk van Christus strijders op de voorposten, maar er zijn er ook die er later bij worden geroepen om mee te strijden. Vele leden, maar één lichaam. En nu zegt het oog niet tegen de hand, ik heb u niet nodig. En nu zegt het hoofd niet tegen de voeten, ik heb u niet van node. Ze worden er bij geroepen. En zij jaagden de Midianieten achterna. De mannen uit Aser en uit Naftali zetten de achtervolging in.

Er staat ook in Richteren 7:24: 'Ook zond Gideon boden in het ganse gebergte van Efraïm, zeggende: Komt af den Midianieten tegemoet.' Weet u wat ik zo treffend vind? De bevende boerenjongen, die aan het dorsen was in die wijnpersbak. Dat is nog maar kort geleden. Die bevende jongen blijkt hier in de kracht des HEEREN de strijd te mogen voeren. Weet u wat u kan zien? Als de HEERE roept, maakt Hij ook bekwaam. Als de HEERE in z'n goddelijke roeping een kind des HEEREN roept of iemand roept tot de dienst des HEEREN, dan zorgt Hij ook voor de bekwaammaking. We zien dat ook zo hier in Gideon. Daar ligt nu verklaard de zalving door de HEERE. Hoe Hij de Zijnen roept, afzondert en bekwaammaakt. Had de Heere Gideon niet als een bevend riet geroepen? 'Ga heen in deze uw kracht...heb Ik u niet gezonden?' Dan gaat de HEERE Zelf hem bekwaammaken. U moet er eens op letten, hoe bekwaam hij is in de strijd. Hoe tactvol hij als legeroverste zijn maatregelen neemt. Geen militaire academie gehad en niet geoefend in de strijd. Maar als je dan ziet hoe hij hier handelt. Terwijl die noordelijke stammen de Midianieten achterna jagen naar de Jordaan, roept hij ook door middel van boodschappers de Efraïmieten. Deze stam woonde op de gebergten in de omgeving van de Jordaan. Dat Efraïm woonde in hoge burchten op de gebergten. Nu laat Gideon ze roepen. Ze woonden ten zuiden van Manasse. Als u thuis een kaart van Israël in de Richterentijd hebt, moet u die nog maar eens bekijken. Dan zie je Manasse over de breedte des lands en daar onder zie je de stam van Efraïm. Ze hadden zich nog niet met de strijd bemoeid. Maar nu komt het bevel. Gideon zegt: 'Komt af'. Ze woonden heel hoog. Ze hadden daar allemaal burchten in de bergen. 'Komt af, ' klinkt het bevel. Ze moeten de vijanden de pas afsnijden. Ze moeten het gebied naar de Jordaan afzetten.

Terwijl de anderen hen opjagen in de richting van de Jordaan, moet Efraïm van het gebergte afkomen. 'Komt af den Midianieten tegemoet en beneemt hunlieden de wateren tot aan Beth-Bilra, te weten de Jordaan; also werd alle man van Efraïm bijeengeroepen en zij benamen hun de wateren tot aan Beth-Bdra en de Jordaan.' Dus die mannen uit Efraïm moeten de vluchtende Midianieten de pas afsnijden. Ze moeten hen klem zetten. Ze moeten de veren van de Jordaan gaan bezetten. De veren. Daar wordt meestal in de Bijbel mee bedoeld: doorwaadbare plaatsen, oversteekplaatsen. Plaatsen waar ze door de Jordaan kunnen trekken naar het Overjordaanse. Nu moeten de Efraïmieten die weg gaan blokkeren, zodat de vijanden in de klem zullen zijn bij Beth-Bará. De ligging van die plaats is wat onbekend. Het ligt waarschijnlijk iets ten zuiden van Abel-Mehóla en van Tabbath. Deze plaatsen worden in het tweeëntwintigste vers genoemd. Het ligt iets zuidelijker aan de Jordaan. Sommige verklaarders denken, en dat lijkt me heel aannemelijk, dat het dezelfde plek is als in Johannes 1:28, waar staat: 'Deze dingen zijn geschied in Beth-dbara over de Jordaan,

waar Johannes was dopende.' Het betekent: veerhuis. Huis van overtocht. Nu moeten die Efraïmieten de Jordaan gaan bezetten. Dus waarschijnlijk op dezelfde plaats, waar eeuwen later de Doper zal staan. Met de prediking: 'Brenge dan vruchten voort der bekering waardig.' De plaats waar eeuwen later Christus, de Zaligmaker, zal ondergaan in de Jordaan om alle gerechtigheid te vervullen. Bij Beth-ábara. En die strijders van Efraïm kwamen.

Ze gaan direct aan de gang. En zij vingden twee vorsten der Midianieten, Oreb en Zeëb. Zij slaagden erin om daar bij de Jordaan die Midianieten op te vangen. Twee andere koningen ontsnappen er. Zebah en Zalmuna ontsnappen over de Jordaan. Maar de Efraïmieten slagen erin om twee vorsten te grijpen. Het zijn Oreb en Zeëb, twee koningen van die roofzuchtige volken worden gevangengenomen. Oreb betekent raaf en Zeëb betekent wolf. En ik denk dat hun namen een duidelijke taal spreken. Raaf en wolf. Twee vijanden van God en Zijn volk. Wat dragen ze een roofzuchtige naam. Die naam hebben ze verworven door hun rooftochten. Zeven jaar lang het volk geplunderd. Leeggehaald en geroofd. Raaf en wolf. Ze hebben zich verborgen. Op de vlucht heeft de één zich verborgen in de holte van een rots. Die heeft een rotskloof gevonden vlakbij de Jordaan en denkt dat hij daar veilig kan schuilen. En de ander is weggekropen in een wijnpersbak. Hij heeft ergens in de bergen een wijnpersbak gevonden en hij is daarin weggekropen. Ze denken dat ze daar veilig en ongrijpbaar zijn. Oreb op een rotssteen en Zeëb in een perskuip. Maar hun plaats wordt ontdekt. Ze worden tevoorschijn gehaald en hun hoofd wordt er afgehakt. Hun schuilplaats wordt hun executieplaats! Ter plaatse waar ze dachten veilig te zijn in de rots en de wijnpersbak, daar wordt de executie voltrokken. Ze vielen in handen van de Efraïmieten en ze werden ter plaatse onthoofd. En toen werden die plaatsen naar hun naam genoemd. Er staat in het vijfentwintigste vers: 'En doodden Oreb op den rotssteen van Oreb, en Zeëb doodden zij in de perskuip van Zeëb.' U begrijpt wel dat die plaatsen toen nog niet zo heetten. Ze zijn genoemd naar deze gebeurtenis. Sinds die tijd als er een Israëliet langskwam, misschien met zijn kinderen zei hij: 'Dat is de Ravenrots.' En zeiden zei: 'Daar heb je nog een wijnpers- bak. Dat is de Wolvenpers.' De Ravenrots en de Wolvenpers! Dat waren namen, die alle eeuwen door zouden herinneren aan Gods daden. Die grote daden van de Heere zouden voor het nageslacht bewaard blijven. In de plaatsnamen lagen Gods daden verklaard. Dat heb je meer! Ook vandaag in het geestelijk leven. Misschien heeft u ook wel van die plaatsen. Waar wonderlijke daden Gods zijn gebeurd. Die u een naam hebt mogen geven. Waar u een steen mocht oprichten. EbenHaëzer.

Psalm 78: 6, 7 zegt: 'Opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen die geboren zouden worden; en zouden opstaan en vertellen ze hun kinderen. En dat zij hun hoop op God zouden stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren.'

Zo worden deze namen als herinnering bewaard, opdat het volgende geslacht niet zou vergeten Gods daden. Opdat ze hun hoop op diezelfde God leerden stellen en opdat ze naar Zijn geboden mochten wandelen. Daartoe laat de HEERE die namen ook nu nog prediken. Opdat er in het late nageslacht zouden komen die hun hoop op diezelfde God leerden stellen. Maar die ook in Zijn wegen mochten leren wandelen. Deze geschiedenis is ook op twee andere plaatsen opgetekend in de Bijbel. We hebben er één van gezongen Psalm 83:12. Daar bidt de dichter voor de vijanden van Israël. 'Maak hen en hun prinsen als Oreb en als Zeëb.' Daar wordt dit aangrijpende wapenfeit duidelijk genoemd. En in Jesaja 10: 26 lees ik: 'Want de HEERE der heirscharen zal tegen hem een gesel verwekken, gelijk de slachting van Midian was aan de rots van Oreb'. Dus daar staat in Jesaja: de slachting, die plaatsvond bij de rots

van Oreb. Dat doorluchte wapenfeit is in de geschiedenis van Israël met klem bewaard. Daar op die rots is het gebeurd. Daar is die raaf, die al rovend rondvloog, neergeveld. En daar is die wolf, die de schapen van Israël verstrooide, door het zwaard gedood. Een rots en een perskuip.

Mag ik daar een kleine toepassing maken, gemeente. Naar jou toe en naar u toe. Een rots en een perskuip en dan menen dat je er veilig bent. Zijn Oreb en Zeëb ook niet een beeld van de mens, die overal schuiling zoekt? Als je gaat zien, dat de dood je op de hielen zit. Als de dodelijke rust in je leven is opgezegd. Als je zo'n vluchter bent op de aarde door de zaligmakende overtuiging van de Geest. Dan ga je schuiling zoeken. Schuiling tegen de dood, die je achtervolgt. Schuiling tegen de Wet, die eist en je vloekt. Dan wordt de zielsvraag levend: 'Mijn ziel, doorziet gij uw lot; hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God?'. Maar wat zoeken we dan vaak schuiling op een plaats die geen veiligheid biedt. Wat blijken veel schuilplaatsen tekort, zoals bij Oreb en Zeëb. Menen veilig te zijn. Menen te schuilen als een dwaze bouwer in het uur van de dood. Als de slagregens komen en als de stormen in je leven gaan waaien. Maar dan blijkt geen veiligheid.

Gemeente, om te ontkomen aan de brandende toorn van God tegen uw zonden, heeft u een Rotssteen nodig. We hebben een Rotssteen nodig, Die veel vaster en veiliger is dan bij Oreb. We hebben die gezegende Schuilplaats des Allerhoogsten Jezus Christus nodig, door de Heilige Geest geopenbaard in ons hart. Bent u zo'n door onweder voortgedrevene, zo'n ongetrooste? U kwam aan de weet dat de dood u achtervolgt! Dat Gods gerechtigheid betaling van u eist! Dat uw hemelhoge schuld openstaat bij de rechtvaardige Rechter. Rust dan toch niet in uw eigengerechtigheid. Ook als u wel eens iets van die Rots gezien hebt, gun u geen rust, voordat u mag weten in die Rotssteen door het geloof geborgen te zijn! In Christus geborgen te zijn. Die Man zal zijn een Schuilplaats tegen de wind en een Verberging tegen de vloed!

Oreb en Zeëb. Door de Efraïmieten onthoofd. Dan zie je ze gaan. Een beetje griezelig, vindt u niet? Dan komen ze met die twee hoofden bij Gideon. Daar staan ze met het hoofd van Oreb en Zeëb. Gideon was waarschijnlijk de Jordaan al overgestoken. Er staat in het laatste vers: 'en zij brachten de hoofden van Oreb en Zeëb tot Gideon over de Jordaan.' U moet de kanttekening daarvan thuis maar eens nalezen.

Twee hoofden bij Gideon gebracht als een bewijs. Dat was in het oude oosten gebruikelijk. Wrede oorlogspraktijken. Er wordt hier in het volgende hoofdstuk in het zesde vers gesproken over: 'Is dan de handpalm van Zebah en Zalmuna alrede in uw hand.' Deze zaken waren een bewijs! Als je een vijand overwonnen had, dan bracht je z'n hoofd of z'n handpalm mee. En die legde je als een trofee van de overwinning aan de voeten van de legeroverste. Hier laten de Efraïmieten ze zien als bewijs, de hoofden van Oreb en Zeëb. Terwijl Gideon daar met z'n manschappen een ogenblik rust zoekt, omdat ze zo vermoeid zijn, staan deze mannen voor hem met een hoofd als bewijs!

We vinden dat op veel plaatsen. Isbóseth wordt onthoofd en dan brengen ze zijn hoofd bij David (2 Sam. 4). Jehu in zijn blinde ijver voor God en Zijn dienst, maar eigenlijk voor zijn eigen eer, doodt zeventig zonen van Achab en hij brengt hun hoofden mee als een zichtbaar teken.

Daar liggen de twee hoofden aan de voeten van Gideon. En gemeente, misschien vinden we het wreed, maar weet u hoe we dit moeten verstaan: alzo zal het gaan met al de vijanden van God en Zijn volk. Debora heeft gezegd in Richteren 5: 31: 'Alzo moeten omkomen al Uw vijanden, O HEERE! Die Hem daarentegen liefhebben, moeten zijn als wanneer de zon opgaat in haar kracht.' Zoals Oreb en Zeëb, zo zal het nu vergaan met al de vijanden van God en Zijn Volk. We vinden in de Heilige Schrift

ook enkele wraakpsalmen. En die zijn niet zo geliefd om te zingen. Die liggen eigenlijk niet zo in het gehoor van onze vredelievende tijd. Maar, gemeente, weet u waar het in die wraakpsalmen eigenlijk over gaat? Over Zijn en mijn vijanden. De vijanden van God en Christus zijn door genade ook mijn vijanden geworden. Zijn en mijn vijanden. In die volgorde! Die zullen allen verdelgd worden. En daarom zijn deze twee hoofden een beeld van wat er zal gebeuren met de vijanden Gods.

Dan denk ik aan een ander hoofd. Jullie waren mij misschien al voor. Wat een verschil! Het andere hoofd op een schotel. O, wat een verschil met Oreb en Zeëb. Met één slag ging hun hoofd eraf. En zij sloegen hun ogen op, zijnde in de pijn. Eeuwig in de buitenste duisternis als raven en wolven. Maar dan Johannes de Doper. Daar in de gevangenis van Herodes. Eén slag van het zwaard. Een slag die z'n hoofd van z'n lichaam scheidde. Maar die slag bracht Johannes terstond in de eeuwige heerlijkheid. Hij werd van stonde aan tot Christus, zijn Hoofd, opgenomen. Dat is het eeuwige onderscheid! De rechtvaardige zal het eeuwig welgaan. Wee de goddeloze, het zal hem eeuwig kwalijk gaan.

We gaan naar onze tweede gedachte: Hun verwijt gehoord. Maar we zingen eerst uit Psalm 75: 4 en 6.

*'Geen geval, geen zorg, geen list,
Oost noch west, noch zandwoestijn,
Doet ons meer of minder zijn;
God is Rechter, Die 't beslist;
Die, als aller Oppervoogd,
Deez' vernedert, dien verhoogt.*

*'k Zal dit melden, 'k zal altijd
Zingen Jakobs God ter eer,
Slaan der bozen hoornen neer,
Vellen wat Zijn Naam bestrijdt;
Maar der vromen hoorn en macht
Zal verhoogd zijn door Gods kracht.'*

2. Hun verwijt gehoord

Het gaat over: Gideon en de Efraïmieten

Ze staan in het Overjordaanse. Gideon met aan z'n voeten de hoofden van de Midianitische koningen, Oreb en Zeëb. En daar omheen de Efraïmieten. Wat moet er een blijdschap zijn vanwege de overwinning. Mis. Toen, dat wil zeggen: bij die ontmoeting. 'Toen zeiden de mannen van Efraïm tot hem: Wat stuk is dit, dat gij ons gedaan hebt, dat gij ons niet riept, toen gij heentooft om te strijden tegen de Midianieten? En zij twistten sterkelijk met hem.'

In plaats van vreugde is er een geweldige twist. Bij die ontmoeting klinkt een scherp verwijt. Die mannen van Efraïm roepen Gideon ter verantwoording. Ze zeggen: waarom heb je ons geen oproep gedaan? Waarom heb je ons er niet bijgehaald, toen de bazuin werd geblazen en de strijd begon? Ze voelen zich tekortgedaan. Ze voelen zich achtergesteld. Ze voelen zich beledigd. Zij twistten sterk met hem. Gekrenkte eerezucht. Het is ook een trek van de Richterentijd, waarin veel rivaliteit was tussen de onderlinge stammen. Er was in die dagen geen koning in Israël en een ieder deed dat goed was in zijn ogen. Er was een geweldige strijd tussen de stammen onderling. Zij twistten met hem. Weet u, een zaak van toorn en gekrenkte eerezucht. Zullen we tot onszelf inkeren. Wat kan dat een vonk zijn die een grote brand veroorzaakt. Ja, het is

eigenlijk nog erger. Zult u erom denken wat de Heere er van zegt. Het is de wortel van doodslag. Onze catechismus zegt: 'God verbiedende den doodslag, leert ons dat Hij den wortel des doodslags, als nijd, haat, toorn en wraakgierigheid, haat en zulks alles voor een doodslag houdt.'

Bent u een moordenaar? In het licht van de heilige Wet zijn toorn, haat, afgunst, naijver en jaloezie een wortel van doodslag. Het is voor de heilige, rechtvaardige God een moord. Zie hier de Efraïmieten. Ze twistten zeer met hem. Ze gaan hard tekeer. Harde woorden, grote monden, hete hoofden tegen Gideon, de legeraanvoerder. Ze twistten met hem. In plaats van hem te bedanken voor wat hij gedaan heeft in de strijd tegen die verdrukkers. In plaats van zich eensgezind te verblijden in de door de HEERE geschonken overwinning. In plaats van de HEERE de eer, de dank en de aanbidding toe te brengen voor wat Hij schonk door Zijn hand. In plaats daarvan zie ik hier over de Jordaan een geweldige ruzie. Verbitterende woorden tussen broeders van hetzelfde huis. 'Wat stuk is dit, dat gij ons gedaan hebt?' Ze zijn boos, omdat ze niet opgeroepen zijn. Ze voelen zich achtergesteld. Is dat terecht van Efraïm? Wisten ze niet zeven jaar lang dat in de dagen van de oogst die golf van sprinkhanen uit Midian kwam? Hadden ze niet gehoord van de bazuinklanken in het noorden? Hadden ze zichzelf niet aan kunnen sluiten? Hadden ze niet vrijwillig kunnen komen en zich kunnen melden voor die goede strijd? Een ander eerst de kastanjes uit het vuur laten halen, en dan later boos zijn, dat jij er niet bij bent geweest. Dan later zeggen: waarom heb je mij niet geroepen? Daar hebt u Efraïm! O, hun twist en hun toorn is zeer onterecht. Ik zou willen vragen: Efraïmieten is uw toorn billijk ontstoken? Ze twistten met hem. Maar ik ga er toch nog even op door. Weet je wat de diepste reden is? Weet u het al? Hoogmoed, eerezucht en jaloezie. Ze misgunnen Gideon de eer. Ze misgunnen Gideon de overwinning. Daar zit een hele diepe gedachte achter. Dat heeft een diepe achtergrond. Dan moeten we eigenlijk vanaf het Overjordaanse terug naar de tent van vader Jakob. Die geschiedenis kennen jullie wel, jeugd. In de tent van de oude Jakob. Hij heet, als hij het doet, Israël. En dan breidt hij z'n zegenende handen uit over die twee jongens van Jozef, Manasse en Efraïm. En één was de oudste. Eén had de rechten. Maar toen had de HEERE de handen van die zegenende Israël bestuurd en toen kreeg Efraïm de eerstgeboortezegen. Terwijl Manasse er als oudste recht op had. In de vrijmacht van Gods soeverein welbehagen kreeg Efraïm het eerstgeboorterecht. En dat speelt hier nu. Waren zij niet de eersten? En dan zo'n onbeduidende boerenjongen, daar uit Ofra, uit Manasse. Uit dat verachte geslacht van Abiëzer. Was Efraïm niet door de HEERE Zelf als eerste gesteld? Had Efraïm niet Gods zegen gekregen? Had de HEERE Zelf geen onderscheid gemaakt, en hem gesteld boven Manasse? En daar liet Efraïm zich op voorstaan. Daar beroemt Efraïm zich op. Efraïm was de meest gezegende stam, de machtigste stam. Telkens komt dat opnieuw naar voren. Die centrale positie. Het was ook een grote stam. En het was een machtige stam daar in het gebergte. Maar ze beriepen zich eigenlijk op die Goddelijke zegen. En dan eentje uit Manasse, die het zonder hen afkon. De verlosser zou uit Efraïm moeten komen. Efraïm zou de eer moeten hebben.

Er waren twee heiligdommen van Israël. Die waren ook op hun grondgebied in de Richterentijd, namelijk in Bethel en Silo. Daar woonde de HEERE in de heiligdommen. En die waren allemaal in het gebied van Efraïm. Zij waren de belangrijkste en de eersten. En dan komt er zo'n onbeduidend mannetje uit Manasse. Uit de stam, die de tweede zegen kreeg en die gaat met de overwinning strijken. Die eer had mij te beurt moeten vallen en dát zit mij dwars. Gaat u het zelf maar toepassen. Bovenal dat Gods Geest het zou toepassen in ons aller hart. Nijdig zijn over Gods daden. Je verheffen op de voorrechten die de HEERE gaf. Onwillig en

onverenigd zijn met de Goddelijke weg. Efraïm was vergeten, dat het vrije genade van de HEERE was. Efraïm was vergeten dat het geen recht had op dat eerstgeboorterecht, maar dat de HEERE dat gegeven had. Ik zou zelfs willen zeggen, kinderen des HEEREN, je verheffen op de ontvangen genade. Is dat mogelijk? Vergeten de soevereine genade die u ten deel viel. Maar er ligt in dit gedrag van die Efraïmieten bij de Jordaan ook een ernstige waarschuwing. Ze twisten met Gideon uit eerzucht en jaloezie. Dat kom je vandaag volop tegen in de wereld. Dat kom je vandaag ook tegen in de kerk. Maar Gode zij dank als je het vandaag tegenkomt in je eigen hart. O, als we door de verlichting van de Heilige Geest gaan kennen onze verdorvenheid. Want het is een vrucht van m'n diepe val. Het is een vrucht van m'n verdorven bestaan. Hoogmoed, eerzucht, eigenliefde. Hier spreekt de zondige eigenliefde en eerzucht van de mens. De mens, die zichzelf is toegefallen. Ik zei, dat zie je in de wereld op het sportveld. Dat zie je in de kerk, maar dat zie je ook in eigen hart en leven. Als de Heilige Geest je meer en meer ontdekking geeft, dan ga je zien dat je nooit Gods eer bedoelt. Altijd bezig uit eigenliefde, uit eigen eerzucht. Weet u wat u dan moet vragen:

*'Doorgrond m', en ken mijn hart, o HEER!
Is 't geen ik denk, niet tot uw eer?
Beproof m', en zie of mijn gemoed
Iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt;
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.'*

O, in die Efraïmieten. Daar ligt ons beeld. Daar tekent zich een vrucht van onze diepe val. Hoe nodig is, ook in het leven van Gods kind, de scherpe prediking van de tien geboden! Opdat wij ons leven lang onze zondige aard hoe langer hoe meer leren kennen en des te begeriger zijn, om de vergeving der zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken. Vraagt het maar veel:

*'Weerhoud, o HEER', Uw knecht,
Dat hij zijn hart niet hecht
Aan dwaze hovaardij;
Heerst die in mij niet meer,
Dan leef ik tot Uw eer,
Van grote zonden vrij.
Laat u mijn tong en mond,
En 's harten diepste grond
Toch welbehagelijk wezen,
O HEER', Die mij verblijdt,
Mijn Rots en Lossen zijt,
Dan heb ik niets te vrezen.'*

We moeten maar aanhoudend smeken om ontdekkende genade. Ontdekking is nodig om te gaan verstaan de eigenwaan van m'n zondige hart. Mezelf behagen. Hier staan die Efraïmieten als voorbeeld. En zeg het eens eerlijk: hoe vaak voelt u zich niet tekort gedaan door de mensen? Hoe vaak voelt u zich niet met die Efraïmieten tekort gedaan door de HEERE? De roeping van Gideon wordt door hen bestreden. De HEERE heeft het helemaal verkeerd gedaan. Hij had veel beter mij kunnen nemen! Hij had veel beter mij op die plaats kunnen stellen. De HEERE heeft het volslagen verkeerd gedaan. Onwillig en onverenigd met Zijn daden. En gemeente, hoeveel is er al bedorven voor de zaak en het koninkrijk des HEEREN door deze dingen. Hoeveel is

er al bedorven ook in het leven van Gods kinderen door dat eierzuchtige bestaan. Hoeveel twisten, hoeveel wrok hebben kerken, gemeenten, gezinnen, families al verscheurd en verdeeld? Wat ik hier bij de Efraïmieten zie, is een waarschuwing en een les. Pas op! Eerzucht, jezelf gepasseerd voelen, in jezelf gefrustreerd zijn, jezelf afgekeurd voelen. Waarom moet ik met een tweede plaats genoegen nemen? O, als die diepte van ons hart opengaat, als dat deksel van die put van verdorvenheid eraf gaat, als die onzalige fontein wordt gezien. Dit is allemaal tot schade van de zaak des HEEREN en tot oneer van Zijn Naam. En er is er één, die daarom lacht! Als in de kerk verdeeldheid en verscheurdheid is. Als in uw familie twist en wrok heerst door deze eigenliefde. Er is er één die lacht, dat is de vorst der duisternis. Dat is de satan. Daarom mag het onze bede wel dagelijks zijn: 'Uw Naam worde geheiligd'. Dat is: 'Daarna ook dat wij al ons leven, gedachten, woorden en werken, alzo schikken en richten, dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde'. Gideon heeft eronder geleden. Ze twistten met hem uit eerzucht. Hij heeft geleden onder het gedrag van die broeders uit Efraïm. Want het waren toch de broeders van het volk. En weet u, nu loopt er een lijn naar de meerdere Gideon. O, wat heeft die dierbare Christus geleden. Ja, u zegt misschien van de Romeinen. U zegt misschien van dat ongelooft van de Farizeeën. Ja dat is waar. Maar weet u waar Christus, die meerdere Gideon ook onder geleden heeft? Over Zijn broederen! En er was twisting onder hen wie toch de meeste zou zijn! Waar zijn Zijn discipelen als Hij de strijd gaat strijden? Als Hij zich opmaakt om de beslissende slag te slaan. Als Hij in de Paasnacht het brood breekt en de wijn vergiet als tekenen en zegelen van Zijn dood. Dan zitten daar Zijn discipelen. En wat doen ze? Ze twisten, wie van hen toch de meeste zou zijn. Terwijl Christus gereed staat om de pers alleen te treden, twistten zij uit eerzucht. O, wat heeft Christus geleden. Ook onder de eerzucht van Zijn gemeente, van Zijn kinderen, van Zijn bruid. Maar door Zijn dierbaar borglijden heeft Hij ook dát voor Zijn Kerk verzoend. Hij hen een voorbeeld nagelaten. 'Indien dan Ik, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, zo zijt gij ook schuldig elkanders voeten te wassen' (Joh. 13:14).

Nog iets over onze derde gedachte:

3. Hun toorn gestild

'Hij daarentegen zeide tot hen' (vs. 2) Kijk eens naar Gideon. Het is wat, als je gestreden hebt in de Naam des HEEREN. Als je mocht strijden met het zwaard voor de HEERE en voor Gideon. En dan krijg je dit voor je voeten geworpen door de woedende Efraïmieten. Wat doet Gideon? Wat zou jij ze doen? Als je zó onterecht wordt behandeld? Ze twistten sterk met hem. Ze gaan knap tekeer. Daarentegen zeide Gideon tot hen: 'jullie hebben ongelijk. Jullie zijn onredelijk. Jullie eigen lauwheid is de oorzaak, dat je er niet bij was'. O, Gideon heeft met scherpe woorden gezegd: 'Ik heb het gelijk aan mijn kant. Het is allemaal jullie eigen schuld'. Niets lees ik daarvan! Niets. Weet u wat ik lees? 'Hij daarentegen zeide tot hen: Wat heb ik nu gedaan gelijk gijlieden?' Hij zegt eigenlijk: als je het met elkaar vergelijkt heb ik eigenlijk niets gedaan. Jullie hebben het meeste gedaan. Efraïmieten, jullie hebben het allermeele in deze strijd gedaan. Wat ik gedaan heb, komt geen enkele eer toe. Maar jullie hebben veel gedaan. Jullie hebben het belangrijkste gedaan! Jullie hebben die vluchtende Midianieten tegengehouden. En jullie hebben twee koningen, Oreb en Zeëb verslagen. O, wat is het, dat ik gedaan heb?

En gemeente, daar ligt een les. O, mochten we dat leren. Hier ligt een voorbeeld in deze eenvoudige geschiedenis. Wat wordt Gideon hier groot in z'n kleinheid voor God. In Spreuken 15 staat: 'Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een

smartend woord doet de toorn oprijzen.' En dat gebeurt hier nu! Uit Gideons antwoord spreekt grote wijsheid, maar bovenal ootmoed en nederigheid. Hij zegt tegen die twistende Efraïmieten: jullie hebben veel meer gedaan, jullie hebben het veel beter gedaan dan ik! Gemeente, dat is nu godsvrucht in de praktijk. Dat is godsvreze in de beoefening. Als je gescholden wordt, niet terug schelden. Als je lijdt, niet dreigen. Hier staat Gideon! Hij mag beoefenen: de één de ander uitnemender achten dan zichzelf. Is deze ootmoed geen vrucht van genade? Er is wel eens gezegd: wat zijn drie kenmerken van genade? Het antwoord was: ootmoed, ootmoed, ootmoed. Hier mag Gideon die lage plaats innemen. In zachtmoedigheid en ootmoedigheid. Hier heeft u nu ware zelfverloochening. Jezelf verloochenen, jezelf wegcijferen voor het aangezicht van de vijanden. Dit is de vrucht van de Heilige Geest. Want de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid. O, indien wij door de Geest leven, zo laat ons ook door de Geest wandelen. Laat ons niet zijn, zoekers van ijdele eer, elkaar tergende en elkaar benijdende. Maar hier zie ik Gideon als een toonbeeld en als een voorbeeld van wat genade in oefening vermag. Hij gaat zichzelf niet rechtvaardigen. Hij komt niet op voor zichzelf. Maar hij zegt: mijn aandeel is maar gering. En wat jullie gedaan hebben, is veel belangrijker.

Dan gebruikt hij een beeldspraak. Een hele duidelijke beeldspraak. Hij zegt: 'Zijn niet de nalezingen van Efraïm beter dan de wijnoogst van Abiëzer?'(vers 2b). Dan gebruikt hij het beeld van de druivenoogst. Van de wijnoogst. Tijdens die wijnoogst werden bijna alle druiven geplukt en in de wijnpers getreden. Maar er waren nog wel eens wat druiven die hier en daar bleven hangen. Druiven die in de dagen van de oogst nog niet helemaal rijp waren. Die moesten nog wat rijpen. En dan wordt er nog een nalezing gehouden. Nu spreekt Gideon van de wijnoogst van Abiëzer en de nalezing van Efraïm. De nalezingen van Efraïm dat zijn die koningen Oreb en Zeëb en al die vijanden, de Midianieten, die zijn zoveel beter dan de oogst van Gideon. Ik mocht de eerste slag slaan, maar jullie hebben de beste buit gemaakt.

De nalezingen van Efraïm! Dit woord is alle eeuwen gebruikt in geestelijke betekenis. Misschien verstaat u het persoonlijk? De nalezing is beter dan de wijnoogst. Mag het wel eens zo zijn? Misschien met verwachting 's morgens opgegaan bij de bediening van het Woord of het Sacrament van het Heilig Avondmaal en moeten zeggen: geen bijzondere gunst en bemoeienis gesmaakt! Maar 's avonds onder de nabetrachting kwam de HEERE over. Toen was in uw hart de nalezing van Efraïm beter dan de wijnoogst van Abiëzer. Opgegaan naar Gods huis onder de prediking en verwacht dat de HEERE zou spreken tot uw ziel. Maar het bleef stil! En 's avonds op uw knieën voor uw bed kwam de HEERE over. Met die zoete aanspraak in uw ziel. En toen mocht u zeggen: de nalezing is veel beter dan de wijnoogst.

Mag u de geestelijke betekenis van dit spreekwoord verstaan? Dächsel zegt in zijn Bijbelverklaring: 'Gideon is hier waarlijk groot. Hij wenst aan de ene kant de toorn af te wenden van Efraïm, maar hij geeft aan de andere zijde al de eer aan de HEERE. Eigen eer geeft hij prijs. Opdat de vrede bewaard zou blijven. Maar hij duldt ook niet dat het hoogmoedige Efraïm in de overwinning zal roemen.' O, wat is dat een dierbare gestalte! Eigen eer er voor over hebben, om de vrede en de rust te bewaren. En toch brandende voor Gods eer. Want Gideon zegt in het derde vers: 'God heeft de vorsten der Midianieten, Oreb en Zeëb in uw hand gegeven' Jullie hebben dat niet gedaan. God heeft ze in uw hand gegeven. Hem komt alleen de eer toe, Efraïmieten. Laten we dan niet twisten om prestige. Laten we dan niet twisten over prestatie. Maar laten we God alléén de eer geven. Laat de HEERE de eer ontvangen! God heeft hen in uw hand gegeven. Daarom: die roemt, roeme in de HEERE.

Gideon geeft de HEERE de eer in alle dingen. Ook daarin ligt een lijn naar Christus, de grote Richter met een hoofdletter. Hij, Die in alles de eer van Zijn Vader heeft bedoeld. Die in alles de wil van Zijn Vader heeft gedaan. Die het waarlijk kon zeggen: 'Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde'.

'Toen liet hun toorn van hem af, als hij dit woord sprak.' Er staat letterlijk in het Hebreeuws: hun snuiven. Dat is het beeld van een woedende stier, die snuift en toorn. Als Gideon in ootmoed en zelfverloochening mag spreken dan zakt hun toorn. Zijn nederigheid wordt gebruikt om hun toorn te stillen. Er is een hele gevaarlijke broedertwist voorkomen. Er is daar een verschrikkelijke scheuring voorkomen door het optreden van Gideon. Straks in het twaalfde hoofdstuk blijkt dat de Efraïmieten er eigenlijk niets van geleerd hebben. Want in dat hoofdstuk komen ze opnieuw: 'Toen werden de mannen van Efraïm bijegeroepen en trokken over naar het noorden; en zij zeiden tot Jefta: Waarom zijt gij doorgetogen om te strijden tegen de kinderen Ammons en hebt ons niet geroepen om met u te gaan? Wij zullen uw huis met u met vuur verbranden.' Daar ziet u drie hoofdstukken verder, dat deze Efraïmieten er niets van geleerd hebben.

Maar hier staat: er is een scheur in het volk voorkomen. Dat is een les. Al gaat uw eigen eer eraan, al moet u er zelf onder lijden, het is geen verlies. Het is een winst. Want dan mag Gideon zien dat hun toorn wordt gestild. O, als ik de minste mag zijn. Dat is geen plaats van verlies, maar dat is een plaats van winst! Gideon mag door het geloof beoefenen de allerminste te zijn. Wat een genade! Dat is nooit mogelijk voor vlees en bloed. Dat is alleen mogelijk door het ware geloof, verbonden met die gezegende Zaligmaker, Jezus Christus. Dat is alleen mogelijk in de dadelijke gemeenschap met Hem. 'Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was.' Dat is alleen mogelijk door vrije genade. Want genade maakt klein. Zult u het altijd onthouden? Genade maakt klein. Klein voor mensen en klein voor God. Ware genade in oefening brengt in het stof. Dat geeft zelfverloochening. Zalig, zalig niets te wezen in eigen oog voor God.

Kinderen des HEEREN, doet geen ding door twisting en ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf. Matthew Henry zegt: 'Afgunst en nijd worden het beste bestreden met ootmoed.' Mogen we elkaar dat nog voorhouden en meegeven: afgunst en nijd en toorn worden het beste bestreden met nederigheid en ootmoed! Dan mag de zaak van het koninkrijk Gods hier door Gideon gediend worden. Dan mag hij de zaak van het koninkrijk Gods werkelijk dienen op die plaats. Dan mag de eenheid tussen de broeders worden bewaard.

*'Ai, ziet hoe goed, hoe lieflijk is 't dat zonen
Van 't zelfde huis als broeders samenwonen,
Daar 't liefdevuur niet wordt verdoofd;'*

Gelukkig mens, die zo door het geloof uit Christus bediend mag dienen! Uit Hem, Die als Hij gescholden werd, niet wederschold. Die als Hij leed, niet dreigde. Die Zichzelf als de minste vernederde aan de voeten van de discipelen. De voeten wassen! Dat het grote voorbeeld van die meerdere Gideon ons voor ogen zou mogen staan. En dat voor u en voor jou ware bekering de les uit deze geschiedenis mag zijn. Zoek toch bekering van je hoogmoed. Zoek toch door de Heilige Geest de ware vernedering onder Gods hand. Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd. Zoek toch verzoening voor al uw zonden van zelfbedoelen in het bloed van het Lam. Zoek toch een ontvlieden van de toorn van God. Zoek ingeplant te worden in Hem, Die gezegende Christus. Want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. En kinderen des HEEREN, dit deel uit de Schrift leert u: 'Neemt Mijn juk

op u en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht' (Matth. 11:29-30). Vraagt dan straks maar op uw knieën: 'O Zoon, maak mij Uw beeld gelijk'. Opdat u op Hem zou mogen lijken. Méér en méér! Opdat u met uw ganse leven Gode dankbaarheid voor Zijn weldaden bewijze en Hij door u geprezen worde. Daarna ook, dat u van uw geloof uit de vruchten verzekerd zij en dat door uw godzalige wandel uw naasten ook voor Christus gewonnen worden.
Amen.

Slotzang Psalm 72:4

9. Gideon achtervolgt de vijand

Lezen: Richteren 8:4-21

Zingen: Psalm 89:14

Psalm 110:5, 6, 7

Psalm 75:6

Psalm 73:10, 14

Gemeente, we willen samen overdenken Richteren 8:4-21. We lezen u als tekst alleen vers 12:

'En Zebah en Zalmuna vloden; doch hij jaagde hen na en hij ving de beide koningen der Midianieten, Zebah en Zalmuna en verschrikte het ganse leger.'

Het thema luidt: **Gideon achtervolgt de vijand.**

We letten op vier hoofdgedachten:

1. de weigering van Sukkoth en Pnuël (vers 4-9)
2. de gevangenneming van Zeba en Zalmuna (vers 10-12)
3. de bestraffing van de twee steden (vers 13-17)
4. de terechtstelling van de twee koningen (vers 18-21)

1. De weigering van Sukkoth en Pnuël

Geliefden, we hebben de vorige keer gehoord hoe een ernstige broedertwist tussen Gideon en de mannen van Efraïm is voorkomen. De ruzie is bijgelegd. Door de ootmoed en de zelfverloochening van Gideon is hun toorn gestild. Hij geeft God de eer van de overwinning.

Nu zet Gideon de vervolging van de vijand in. Met zijn keurbende van driehonderd man steekt hij de Jordaan over. Ze hebben hun fakkels en kruiken achtergelaten. Nu zijn ze gewapend met zwaard en spies.

Hoe zijn deze mannen er aan toe? 'Zijnde moede en nochtans vervolgende'. Ze zijn uitgeput en vermoeid door het najagen van de vijand. Gekweld door de honger en de dorst. Dag en nacht zonder slaap. Toch begeren ze voort te gaan! Ze willen heel Israël bevrijden van het juk van de Midianieten. Ook het Overjordaanse. Ze worden innerlijk gedreven door de liefde tot de Naam en de zaak van de HEERE. Ze strijden voor de eer van de HEERE. Ze strijden voor het volk van de HEERE. 'Hij geeft de moede kracht en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien, die geen krachten heeft. De jongen zullen moede en mat worden en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; maar die de HEERE verwachten zullen de kracht vernieuwen' (Jes.40: 29-30).

Dit is ook een beeld van de geestelijke strijd van Gods kinderen. Dikwijls is dit ook hun toestand: moede, nochtans vervolgende! Klein van kracht en toch de begeerte om te strijden. Het is zo noodzakelijk om blijvend de goede strijd te strijden. Om niet te verslappen in de strijd tegen de satan, de wereld en hun eigen verdorven vlees. Moede en nochtans vervolgende! Door de genade en de Geest van Christus de zonden haten en vlieden, het vlees kruisigen, de oude natuur doden. Een strijd tot de laatste snik. 'Wie volharden zal tot het einde, zal zalig worden'. 'En hij zeide tot de lieden van Sukkoth...' (vs. 5). Ze zijn nu onder broeders. Bij Israëlieten uit de stam van Gad. Gideon volgde met zijn mannen de loop van de Jabbok, een oostelijke zijrivier van de Jordaan. Hier lagen de beide steden Sukkoth en Pnuël. De één iets ten noorden, de ander meer naar het oosten. De inwoners van Sukkoth hebben de vluchtende

Midianieten langs zien komen. Ze zullen gehoord hebben wat de HEERE door Gideon heeft gedaan. Gideon vraagt hen: geef ons wat proviand. Voor mij en mijn mannen. Geef toch enige bollen brood. Dat zijn ronde broodkoeken. Wij zijn op klopjacht achter de twee vijandelijke koningen en geef ons wat te eten. Er is geen tijd te verliezen. Het is een alleszins redelijke vraag. Gideon vraagt hen niet om mee te vechten. Ze hoeven niet deel te nemen aan de achtervolging. Hij verzoekt alleen wat brood voor het vermoeide en hongerige legertje van driehonderd man. Een stukje brood! Noodzakelijk voedsel voor bezwijkende soldaten. Het moet Sukkoth een eer zijn om de bevrijders te verkwikken.

Het antwoord is totaal anders. 'Maar de oversten van Sukkoth zeiden: Is dan de handpalm van Zebah en Zalmuna alrede in uw hand, dat wij aan uw heir brood zouden geven?' (vs. 6) Het gemeentebestuur van Sukkoth denkt er heel anders over. Ze zijn niet bereid proviand te geven. De kanttekenaren zeggen: zij weigeren niet alleen Gideons verzoek, maar verachten en bespotten hem daarenboven, als één die zich te vroeg victorieus gedraagt. Ze menen dat het anders zal uitvallen. Zij kennen de macht van de twee Midianietische vorsten. Het zijn roofzuchtige moordenaars. Het wil er niet in, dat zo'n handjevol mannen in staat is de gevreesde kameelrijders Zebah en Zalmuna te achterhalen en te verslaan. Dat zal Gideon nooit lukken. Ze willen zich niet mengen in de strijd. Ze zijn bang voor wraak. Het geduchte tweetal zou zich wreken aan Sukkoth als ze hoorden dat ze openlijk hulp hadden verleend aan Gideon. Een verdrietige weigering. Een zondige weigering! Ze handelen onbroederlijk en ongastvrij. Zijn dat ook Israëlieten? Zijn dat zonen van hetzelfde huis? Hoe droevig en pijnlijk is deze houding. De oversten van Sukkoth miskennen de HEERE en Zijn werk. Ze weigeren de oorlogen des HEEREN mee te voeren. Van hen geldt: ze vrezen God niet en ze ontzien geen mens. Uit hun weigering spreekt minachting ten opzichte van de HEERE, Israëls God. Ze willen geen hand uitsteken in de zaak van de HEERE. Het is laaghartig en laf. Het ging maar om een kleinigheid: een stukje brood voor die vermoeide strijders. Ze geloven niet in de overwinning door de HEERE. Hun keus moet geen risico opleveren. Ze zijn uit op eigen voordeel en rust. Ze zijn bang hun leven in de waagschaal te stellen. Matthew Henry merkt op: gewis moeten zij aanbidders van Baäl geweest zijn of het belang van Midian toegedaan. De mensen van Sukkoth wonen aan de rand van Israël. Je zou kunnen zeggen: ze wonen op de grens tussen kerk en wereld! Ze hebben hun vleeselijke berekeningen. Het mag niet teveel kosten. Laat ons met rust. Wij wensen niet in deze dingen gemengd te worden. Wij begeren geen strijd.

Bent u ook zo'n grensbewoner als de mensen uit Sukkoth en Pnuël? Bij de kerk behoren door Doop en belijdenis, maar met de wereld leven. Hinken op twee gedachten. Als de oproep zondag aan zondag klinkt: strijdt om in te gaan. Gaat in door de enge poort, want wijd is de poort en breed is de weg, die tot het verderf leidt. Bekeert u! Strijdt de goede strijd. Dan is uw antwoord: laat mij alstublieft met rust. Gemeente, neem toch het woord van de Zaligmaker ter harte: 'Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal de ene haten en de ander liefhebben of hij zal de ene aanhangen en de ander verachten; gij kunt niet God dienen en de Mammon' (Matth.6: 24).

Eén van de vorsten is de tolk van allen. Hij lacht Gideon uit. Hij drijft de spot met hem. Hij zegt: laat de afgehakte handen van de koningen eerst maar eens zien. Dat waren oudtijds de tekenen van overwinning. Lever maar het bewijs, dat de macht en kracht van de vijanden gebroken is. Zonder handen kunnen ze immers niets meer doen. Kom op, met het bewijs. Anders is er voor jullie geen brood. Ga maar verder!

Wat is dit een pijnlijke teleurstelling voor de richter Gideon en zijn mannen. Hij spreekt in vs. 15 over: 'van dewelke gij mij smadelijk verweten hebt'. Er is hen diepe

smaad aangedaan. Nu volgt een heel andere reactie dan bij de Efraïmieten. Toen sprak Gideon met zachtmoedigheid. Nu is er een harde boodschap. 'Toen zeide Gideon: Daarom, als de HEERE Zebah en Zalmuna in mijn hand geeft, zo zal ik uw vlees dorsen met doornen der woestijn en met distels' (vs. 7) Hij kondigt hen twee dingen aan: ten eerste is de overwinning zeker. De HEERE geeft de overwinning. Ten tweede zal hun bestraffing volgen. Hij spreekt door het oprechte geloof van de overwinning. 'Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet' (Hebr.11: 1) En hij waarschuwt ze voor de gevolgen van hun weigering. Hij zal terugkomen en hen straffen. Hij zal zich wreken aan de bevolking. De straf is duidelijk! Uw vlees dorsen! Dat betekent: uw lichaam geselen. Hun ontblote ruggen zullen over de doornen en distelen van de woestijn geslept worden. Ze zullen hun rug bloedend verwonden aan de keiharde, vlijmscherpe en stekelige planten. In de woestijn van Mahanaïm, tussen Sukkoth en Pnuël, groeien die in overvloed.

Zo zal ik uw vlees dorsen met doornen der woestijn en met distels. Ik lees in de kanttekening: straffende uw ontrouw en bespottend op een bijzondere wijze, die u tot smaad en spot zal strekken.

Geliefden, wat zijn doornen en distels? Het zijn tekenen van de vloek om de zonde. Ze bepalen ons bij de aangrijpende zondeval in het Paradijs. 'Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen'. Ze zullen dus met de tekenen van de vloek Gods bezocht en gestraft worden! Waarom is Gideon hier zo streng? Nee, dit is geen persoonlijke bitterheid. Maar hier is sprake van verachtelijk verraad. Hier wordt Gods werk honend en smalend miskend. Hier ontbreekt liefde tot de zaak en de eer van de HEERE. Hier is een loochenen van de band der gemeenschap in Israël. Hier is een heulen met de vijanden van God en Zijn volk. Hier klinkt in door het gruwelijke ongeloof. Hier moet een tuchtiging volgen!

'En hij toog vandaar op naar Pnuël...' (vs. 8). Ze trekken verder naar Pnuël. Een stadje aan de zuidkant van de Jabbok. Dit is hetzelfde als Pniël. De plaats die bekend is van Jakobs worsteling met God. Daar waar de aartsvader Jakob zo'n grote weldaad mocht ontvangen. 'En Jakob noemde de naam van die plaats Pniël; want zeide hij: Ik heb God gezien van aangezicht tot aangezicht en mijn ziel is gered. En de zon rees hem op als hij door Pniël ging'(Gen.32: 30) In dit Pnuël stelt Gideon dezelfde vraag als in Sukkoth. Met de hoop op een gunstig antwoord. Misschien leven er in die stad nog zulke worstelaars als hun vader Israël! Maar helaas. Opnieuw een scherpe afwijzing! Even onverschillig als de mensen uit Sukkoth. Precies hetzelfde antwoord. Koud en gevoelloos spotten ze met Gideon en zijn dodelijk vermoeide mannen. 'En de lieden van Pnuël antwoordden hem, gelijk als de lieden van Sukkoth geantwoord hadden'. Gelijk als! Hetzelfde ongeloof. Hetzelfde gemis aan nationaliteitsgevoel. Hetzelfde ontbreken van broederliefde. Dezelfde ongehoorzaamheid aan de HEERE en Zijn knecht Gideon.

Opnieuw volgt een ernstige bedreiging. Een andere straf wordt aangezegd. De stadstoren van Pnuël zal Gideon bij terugkomst na de overwinning afbreken. Omver halen. Met de grond gelijk maken. Hij zal er niets van over laten. Deze toren, deze burcht is de plaats waarheen de bevolking in tijden van gevaar vluchtte. Het is dus eigenlijk hun vastigheid, hun schuilplaats, hun vertrouwen, hun trots. Waarom dit opmerkelijk verschil in straf? Een verklaring zegt: de overheid van Sukkoth weigerde brood. Mogelijk met een sarcastische heenwijzing naar de voeding die de woestijn biedt. Laat de woestijn u en uw leger voedsel verschaffen! Die hoon vergeldt Gideon met de doornen en distels van die woestijn. Bij Pnuël ligt de nadruk van de afwijzing op: wij houden ons liever afzijdig. Komen de Midianieten dan zoeken we een schuil-

plaats in onze burchtoren. Daar zijn we veilig. Ze bewijzen Gideon geen hulp. Ze hebben hun eigen sterkte gebouwd. Daarom een andere straf. Een zwaarder oordeel. Hun toren wordt afgeworpen. Ze worden aangetast in hun sterkte, in hun ijdel vertrouwen, in hun trots.

In deze geschiedenis ligt voor ons een voorbeeld voor opvoeding en tucht. Wij moeten niet kastijden met doornen, als we torens moeten omverwerpen. Dan schiet de straf z'n doel voorbij. Tucht en straf eisen veel wijsheid. Vragen veel gerechtigheid en liefde. Ze hebben tot doel niet te kwetsen, maar te treffen, te vernederen en indien mogelijk te behouden. 'Mijn zoon, hoor de tucht uws vaders en verlaat de leer uwer moeder niet; want zij zullen uw hoofd een aangenaam toevoegsel zijn en ketenen aan uw hals' (Spr.1: 8-9)

Gemeente, verhef u maar niet boven de mensen uit Sukkoth en Pnuël. Hun weigering is ook uw en jouw weigering! 'Omdat zij niet letten op de daden van de HEERE, noch op het werk Zijner handen, zo zal Hij hen afbreken en zal hen niet bouwen'. U wordt geroepen door het Woord om de HEERE te dienen. Maar van nature in de vijandschap van onze doodstaat heeft geen mens zin in de dienst van de HEERE. Geen begeerte om te strijden de goede strijd. Geen zin om te lijden voor de Naam en de zaak des HEEREN. We weigeren met gedachten, woorden en met werken het verzoek om onszelf er voor over te hebben. De HEERE en Zijn dienst zijn ons eerlijk gezegd niet de moeite waard. Maar zie, de meerdere Gideon komt ook vandaag met Zijn vraag aan de deur van ons hart: Mijn zoon, Mijn dochter, geef Mij uw hart! We moeten door wedergeboorte en bekering deel krijgen aan het Koninkrijk Gods. Dan komt er in ons hart de liefde tot God en Zijn dienst. Dan wordt ook een kennen van en vertrouwen op de HEERE geboren. Dat genadeleven openbaart zich in de genadevruchten. Een hartelijke haat tegen de zonde en een hartelijke liefde tot God en Zijn volk. Een strijden tegen de doodsvijanden, de duivel, de wereld en ons eigen vlees.

Let er eens op: Gideon heeft hen niet direct gestraft. De gedreigde straf diende ook als waarschuwing. Ze hadden nog een tijd van inkeer. Een tijd om hun dwaasheid te gaan inzien. Om hun weigering te gaan bewenen. Een tijd van berouw. Ze konden nog inkeren tot zichzelf en hulp en levensmiddelen zenden aan Gideons troepen. Zo ook uw genadetijd! Zo ook de HEERE. Hij voltrekt de rechtvaardige straf niet direct. Hij waarschuwt ons telkens opnieuw. Hij zegt ons het oordeel en de straf aan op onze ongerechtigheid. Hij kan en zal zulke ongehoorzaamheid en afval niet ongestraft laten. Hij vertoornt Zich schrikkelijk over de zonden. Hij wil die door een rechtvaardig oordeel tijdelijk en eeuwig straffen. Maar in Zijn lankmoedigheid schenkt Hij nog tijd voor berouw en bekering. Opdat u de toekomstige toorn zou ontvlieden! Sla de waarschuwingen niet in de wind! Zie hoe het afloopt met Sukkoth en Pnuël. Waren zij grotere zondaars dan u? Hoor de waarschuwing door de mond der Waarheid: 'Of die achttien, op welke de toren in Siloam viel en doodde hen; meent gij dat dezen schuldenaars zijn geweest boven alle mensen, die in Jeruzalem wonen? Ik zeg u: Neen zij; maar indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan' (Luk.13: 5). Wij bidden u van Christus'wege:

*'Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven
Of als een muil, door domheid voortgedreven;
Gebit en toorn, door 's mensen hand bestierd,
Beteug'len 't woest en redeloos gediert';
Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen,
Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezzen;
Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.'*

Letten we in onze tweede gedachte op:

2. De gevangenneming van Zebah en Zalmuna

De twee koningen van de Midianieten zijn er in geslaagd met hun legers over de Jordaan te komen. Zebah en Zalmuna zijn in Karkor (vs. 10). Hun leger is geweldig uitgedund. Een verlies van honderdentwintigduizend man. Allemaal mensenlevens met een ziel voor de eeuwigheid. De meesten zijn gevallen door eigen zwaard. Karkor is een oord, ver in het oosten. Het is bijna onbereikbaar voor mensen te voet. Het is een onaantastbaar toevluchtsoord. In de vulkanische rotswoestijn, in de omgeving van Rabba, de hoofdstad van de Ammonieten. Gideon trekt op langs de karavaanweg, die de Bedoeïenen ook volgden. De twee steden Nobah en Jogbeha liggen ook in dat onherbergzame gebied.

In vers 11 kunnen we lezen over de omstandigheden van het leger. Het leger van de Midianieten is zorgeloos! Zorgeloos, dat wil zeggen zonder zorgen. We mogen het ook vertalen met: zeker en gerust. Niet denkende dat Gideon met zijn dodelijk vermoeide volk, zo snel hen zou kunnen achterhalen. Wie kan hen hier vinden? Wie kan hen wat doen? Ze zijn nog altijd met vijftienduizend man. De kamelen zijn uitgespannen. De soldaten hebben rust genomen. Onbezorgd! Ze wanen zich volkomen veilig. Ze verwachten Gideon en zijn leger niet meer. Zover zal die Israëlitische boer uit Ofra hen niet achtervolgen.

Matthew Henry merkt hierbij op: de zorgeloosheid van de zondaren blijkt dikwijls hun verderf en ondergang te zijn. De gevaren zijn het grootst, als ze het minst gevreesd worden. Woorden om ter harte te nemen! Zorgeloosheid! Is dat ook niet ons leven? We zitten allemaal van nature in Karkor. Het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. Groot gevaar dreigt om voor eeuwig om te komen. Wie leeft er die de slaap des doods niet eens zal slapen? Wie redt zijn ziel van het graf? Maar we zijn dood voor de dood! Ondanks alle waarschuwingen, roepstemmen en nodigingen van Gods Woord blijven we zorgeloos voortleven. Zorgeloos leven. Zorgeloos sterven. Zonder zorg voor de eeuwigheid. We wanen ons veilig en sterk. We wanen ons nog ver buiten bereik van Gods straffende hand. Hoe noodzakelijk is het dat de Heilige Geest door het zaad van het Woord ons levendmaakt.

'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: de ure komt en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem van de Zoon van God en die ze gehoord hebben, zullen leven' (Joh.5: 25) Dán is het over met de zorgeloosheid. Dán wordt de vraag geboren: mijn ziel doorziet gij uw lot, hoe zult gij rechtvaardig verschijnen voor God? Dán komt in het hart de droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid. Dán is er een levend bekommerd zijn over mijn zonden. Dán is er de zorg: wat moet ik doen opdat ik zalig worde?

Geliefden, hoe staat het er mee in ons leven? Zijn dit uw en jouw levensvragen al geworden?

Het zorgeloze leger wordt door Gideon overvallen. Met driehonderd vermoeide strijders tegen meer dan vijftienduizend man. De zorgeloze Midianieten zijn totaal verrast. Groot is de schrik en de verwarring! Er is bijna geen tegenstand. Zebah en Zalmuna proberen nog te ontkomen. Ze vluchten voor hun leven. Alles staat op het spel. Ze worden door Gideon en z'n mannen nagejaagd en gegrepen. Het vijandelijke leger wordt totaal vernietigd. Zo heeft Gideon in het geloof de eindoverwinning mogen behalen. De HEERE had Zijn belofte aan hem vervuld. Bij zijn roeping was er beloofd: 'Omdat Ik met u zal zijn, zo zult gij de Midianieten slaan als een enige man' (Richt.6: 16). De HEERE had hen in zijn hand gegeven tot de laatste man. Ondanks de

tegenstand van zijn eigen volk. De HEERE is een Waarmaker van Zijn eigen Woord! Toen en nu! Hij vervult niet alle wensen van Zijn kinderen. Maar Hij vervult wel al Zijn beloften in het leven van Zijn Kerk. Op Zijn tijd! Dwars door de onmogelijkheid heen.

*'Niet feilen in Mijn trouw, noch Mijn verbond ooit schenden;
'k Zal nooit herroepen 't geen Ik eenmaal heb gesproken;
't Geen uit Mijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.'*

De Kerk Gods mag wel eens met Gideon meezingen door het geloof. Dan gaan ze eindigen in de HEERE!

*'De HEER' is aan de spits getreden
Dergenen, die mij hulpe biên;
Ik zal gered uit zwaarigheden,
Mijn lust aan mijne haat'ren zien.
't Is beter als w' om redding wensen,
Te vluchten tot des HEEREN macht,
Dan dat men ooit vertrouwt op mensen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht.'*

We gaan daar eerst samen van zingen uit Psalm 75:6.

3. De bestraffing van de twee steden

Zebah en Zalmuna worden nog in het leven gespaard. Ze worden niet direct ter dood gebracht. Als overwinnaar vangt Gideon nu de terugtocht uit Karkor aan. Er is grote vreugde in z'n hart. Toch wordt deze blijdschap getemperd. Hij moet nog een pijnlijke straf voltrekken aan de zonen van hetzelfde huis. De bestraffing van de inwoners van Sukkoth en Pnuël. We lezen in vs. 14: 'Zo ving hij een jongen van de lieden te Sukkoth en ondervraagde hem'. Zijn soldaten vangen een jongen uit Sukkoth. Hij wordt in het veld aangetroffen. Ze brengen hem bij hun commandant Gideon. Er volgt een streng verhoor. De jongen wordt ondervraagd. Hij kent de vorsten en de aanzienlijksten van zijn stad. Het is een bijdehand ventje, die kan schrijven. Hij schrijft de namen van de gemeenteraadsleden op een briefje. De kanttekening zegt: hij gaf Gideon de namen van de oversten in geschrift, opdat hij niemand dan de schuldigen mocht straffen. Zo heeft Gideon een lijst met zevenenzeventig namen in bezit. Meestal waren er zeventig oudsten in een stad en daarbij waren er hier nog zeven oversten.

Eerst keert Gideon nu terug naar Sukkoth. Daar staat hij voor de poort. Hij kwam langs een andere weg (langs de opgang van Cheres vs. 13c), zodat ze hem niet verwachten. Bij verrassing komt hij de stad binnen. De schuldigen kunnen hem niet meer ontsnappen. De bevolking moet niet bloeden voor de zonden van de overheden. Gideon staat tegenover de verantwoordelijken. Je hoort hem zeggen: Zie! Hier zijn ze! 'Ziedaar Zebah en Zalmuna, van dewelke gij mij smadelijk verweten hebt, zeggende: Is de handpalm van Zebah en Zalmuna alrede in uw hand, dat wij aan uw mannen, die moede zijn, brood zouden geven?' (vs. 15)

Herinneren jullie het je nog? Die smadelijke weigering en spot! Uw smadelijk gedrag en uw weigering tot hulp zullen op uw hoofd wederkeren. God gaf mij de overwinning.

Daarna voert hij de bedreiging uit. De heren van Sukkoth ondergaan hun rechtvaardige straf. Hoe deze straf is voltrokken is niet met zekerheid te zeggen. Heeft Gideon hen over een veld van doornen en distels heen gesleurd? Heeft hij met die doornen en distels hun blote ruggen gegeseld? De bestraffing betekende in ieder geval

een geweldige vernedering en pijniging voor de oversten van Sukkoth. Er staat: 'en deed het de lieden van Sukkoth door dezelve verstaan' (vs. 16). Ze kregen een gevoelige les tot hun waarschuwing. Gideon liet ze hierdoor weten wat ze hadden misdaan. De kanttekening vult aan: om hen door deze straf of bijzondere kastijding deze hoogmoed af te leren. Of ze gedood zijn, zoals die van Pnuël of dat ze met deze smadelijke kastijding in leven zijn gelaten, staat er niet. Hij deed ze door deze straf verstaan: wie God was; wie zij waren; hun dwaasheid en hun plicht. Hij deed ze verstaan wie Gideon was. Matthew Henry maakt de opmerking: veel mensen worden onderwezen door doornen en distelen, die op geen andere wijze onderwezen willen worden. Geliefden, heeft u misschien een smartende doorn? Smeek of u de les ervan mag verstaan. Heere, welk onderwijs wilt u mij persoonlijk hiermee leren?

In Pnuël hebben ze gehoord van het optreden van Gideon in Sukkoth. Het gerucht van de strafexpeditie heeft hen bang gemaakt. Ze zijn gevlucht in hun stadsburcht. In hun toren achten ze zich veilig. Het is ijdel vertrouwen om de rechtvaardige straf te ontgaan. 'En de toren van Pnuël wierp hij af en doodde de lieden der stad' (vs. 17) De stadstoren werd ingenomen en verwoest. De mannen van de stad sneuvelden omdat ze tegenstand boden. De handelswijze van Gideon lijkt hard. Een strenge strafvoltrekking over die twee steden. Toch is het geen persoonlijke wraakoefening, maar een rechtsoefening! Verraad aan de zaak des HEEREN moet worden gestraft. We zien hier hoe de HEERE het kwaad bezoekt bij hen, die uiterlijk behoren tot het volk Israël. Laten we toch bedenken: Zijn bedreigingen in het Woord zijn niet ijdel! Met al onze voorrechten geldt ook van ons:

*'Maar zo zij kinders ooit Mijn zuiv're wet verlaten,
zo 't richtsnoer van Mijn recht ter reeg'ling niet kan baten,
zo zij ontheiligen, wat Ik heb voorgeschreven,
dan mogen zij gewis voor Mijne straffen beven.*

*Dan zal Ik hen, die dwaas en wreev'lig overtreên,
bezoeken met de roe en bitt're tegenheên'.*

Het nieuwe leven komt openbaar in de vruchten. Ook in deze vruchten, die bij de mannen van Sukkoth niet werden gevonden, namelijk: 'Want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven; Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven...Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden zeggende: Heere, wanneer hebben wij U hongerig gezien en gespijzigd, of dorstig en te drinken gegeven?... En de Koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg Ik u, voor zoveel gij dit één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan.' (Matth. 25:35-40).

Aan welke kant staat u? Want het is onmogelijk dat die Christus door een waar geloof is ingelijfd, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid! Zit u en jij hier in de kerk met de beleving alles verzondigd? Heeft u door de Wet Gods geleerd: ik ben van nature geneigd God en mijn naaste te haten? Moet u belijden door de zaligmakende overtuiging van de Geest: de vloek over mijn leven verdient? 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.' Zijn we gaan aanvaarden dat de doornen en distels mij moeten geselen? Ik moet rechtvaardig omkomen met Sukkoth en Pnuël! Werd de toren van uw vijandschap en hoogmoed al tot de grond toe afgebroken? Werd u door de ontdekking van de Geest uitgedreven uit alle ijdele schuilplaatsen? Schreeuwt uw ziel het in waarheid uit: aangezien ik dan naar Uw rechtvaardig oordeel tijdelijke en eeuwige straf verdient heb, is er enig middel, waardoor ik deze straf zou kunnen ontgaan en wederom tot

genade komen? Kreeg u te doen met de eis van Gods gerechtigheid?

Er is er Eén onder de hemel gegeven, Die de gerechtigheid heeft verworven en kan wedergeven. Ja, voor Zijn volk is Christus Jezus gedorst met doornen en distels. Hij werd gekroond op deze vervloekte aarde met doornen. Hij is geseseld. Hij heeft hun vloek en hun straf gedragen. Hij werd een vloek. De onschuldige Borg van de Kerk stierf de kruisdood voor vervloekten. Opdat zij door een geschonken geloof mochten leren: ja het, want daardoor ben ik zeker dat Hij de vervloeking die op mij lag, op Zich geladen heeft, dewijl de dood des kruises van God vervloekt was. O, gij vervloekten, zoek het bij die Middelaar Gods en der mensen. De Geest lere u te vluchten tot die enige Schuilplaats tegen de toorn van God. 'Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen. Ik zal tot de HEERE zeggen: Mijn Toevlucht en mijn Burcht; Mijn God op Welken ik vertrouw' (Psalm 91:1-2).

Overdenken we tenslotte nog:

4. De terechtstelling van de twee koningen

Daarna zeide hij tot Zebah en Zalmuna. Daarna d.w.z. na de strafexpeditie tegen de twee steden. Enige tijd later. Na terugkeer in Ofra. Daarna volgt de derde gerichtsoefening. Het vindt plaats in het dal van Jizreël, vlakbij zijn vaderstad. Omringd door velen. Allen houden het oog gericht op de overwonnen koningen Zebah en Zalmuna.

De terechtstelling begint met een vraag van Gideon. Het is een vraag naar een onbekende gebeurtenis. 'Wat waren het voor mannen die gij te Thabor doodsloegt?' (vs. 18) De twee roverskoningen waren betrokken geweest bij een gemene moord op de berg Thabor. Ze hadden daar een aantal mannen in koele bloede omgebracht. Onschuldige mannen. Niet gevallen in de strijd, maar op een gruwelijke wijze vermoord. Gideon vraagt: hoe zagen ze eruit? Het antwoord van de koningen is: gelijk gij, also waren zij, enerlei van gedaante als koningszonen. Er is geen enkele aarzeling in hun stem. Zonder enige terughoudendheid. Bijna brutaal. Zonder berouw of schaamte. 'Ze leken op u! Ze hadden een gedaante als koningszonen'. Het waren forse, indrukwekkende mannen net als u, met een statig postuur en een dappere houding. Het vermoeden van Gideon is ten volle bevestigd. Hij roept uit: het waren mijn broers. Het waren de zoons van mijn moeder. Mijn eigen broers hebben jullie koelbloedig vermoord!

Gideon doet een eed. Niet lichtvaardig. Zo waarlijk als de HEERE leeft! Hij zegt eigenlijk: de HEERE leeft! Hij is Getuige. Hij is alwetend en alomtegenwoordig. Hij weet mijn motief. 'Zo gij mijn broers had laten leven, ik zou ulieden niet doden.' Het is niet uit persoonlijke wraak. Het is rechtshandhaving. Hij is de bloedwreker! Toch vergeet Gideon hier iets. Hij is richter! Niet de familiezaak moet voorop staan, maar de zaak des HEEREN. Hij is de dienstknecht van de HEERE. Hij mag de vijanden van God en Zijn volk niet sparen. Daar staat tussen de toeschouwers zijn eerstgeboren zoon Jether. Z'n oudste jongen. Hij is een jaar of veertien. Een jongen, die nog nooit bloed had zien vloeien. Een knaap, die nog nooit een moordend zwaard had gehanteerd. Het bevel van zijn vader klinkt: sta op, dood hen! Als men krijgsgevangenen extra wilde vernederen, liet men ze door een jochie doden. Het is de grootste schande om door een kind gedood te worden. Straks zal overal verteld worden: Zebah en Zalmuna, die roverskoningen die Israël zeven jaar lang geteisterd en geplunderd hebben, zijn gedood door het zwaard van jongen. Jether moet hen doden. 'Maar de jongen trok zijn zwaard niet uit, want hij vreesde, dewijl hij nog een jongeling was' (vs. 20) In plaats van het zwaard met flinke hand aan te vatten, trekt

Jether zich terug. Dit is teveel voor hem. Die twee koningen met hun blinkende helm, met hun onverschrokken gezicht, met hun flikkerende ogen, schrikken hem af. Hoewel ze vastgebonden zijn. Hij gaat achteruit. Hij durft niet. Smalend klinkt het uit de mond van Zebah en Zalmuna: sta gij op en val op ons aan, want naar dat de man is, zo is zijn macht. Niet door een jochie, maar door een man willen ze gedood worden.

Kil zeggen ze: Gideon, je zult er toch zelf aan te pas moeten komen. Ze smeken niet om uitstel. Ze vragen niet om gratie. Ze willen door hun gelijke verslagen worden. Hun wens vindt gehoor. Vader Gideon heft zijn zwaard op. De beide koningen vallen. Ze zijn een prooi van de dood. Ze sterven als vijanden van God.

Wat ontzettend erg! Zie hier, hoe iemand in het gezicht van de dood nog ongevoelig is voor zijn schuld. Zó onbewogen de eeuwigheid in! Ze vrezen meer voor de schande dan voor de dood. Ze gaan brutaal de koning der verschrikking tegemoet. In het gezicht van de dood nog zo spreken. U ziet en hoort het ook om u heen. De mens van onze tijd. Geen besef van dood en eeuwigheid. Niet beseffen dat sterven God ontmoeten is! Ik ben niet bang. Als ik dood ga, wat dan nog? Het lijden kan nooit erger zijn dan nu!

Gemeente, jong en oud, vreselijk zal het zijn om zo te sterven. Sterven zonder hoop. Sterven zonder God. Sterven zonder Christus. Sterven zonder genade. Vallen in de handen van de levende God. Hij is buiten Christus een verterend vuur en een eeuwige gloed. En dan storten van een top van eer in eeuwige verwoesting neer. 'Gaat weg van Mij, gij vervloekten in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is.' Gideon neemt de maantjes, die hun kamelen om de hals dragen. Deze 'saharonim' zijn halvemaanvormige sieraden, die vorsten gebruiken om hun kamelen te versieren. De naam houdt verband met de Syrische naam van de maangod Sahar. Het waren amuletten tot bescherming van de kameel en zijn berijder. Ze boden veilige beschutting op reis en in de strijd. Vooral ook in de nacht. De profeet Jesaja verwijt de dames van Jeruzalem het dragen van zulke juwelen. 'Ten zelve dage zal de Heere wegnemen het sieraad der kousebanden en de netjes en de maantjes.' (Jes.3: 18)

De geloofsheld Gideon mag zo in de kracht en de mogendheid van de HEERE afrekenen met de vijanden. Ook in dit gedeelte ligt een geestelijke gedachte. Gideon als een type van Christus. De Heere Jezus Christus heeft ook broeders. Het waren kinderen van Adam. Ze waren kinderen des toorns, die in het Rijk van God niet konden komen. Ze zijn naar het verkiezend welbehagen Gods wedergeboren door de Heilige Geest. Een wonder van vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking van de doden, levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt, wat God zonder ons in ons werkt. Ze maken deel uit van het geestelijke huisgezin. Ze zijn om Christus wil uit genade tot kinderen Gods aangenomen. Jezus is hun oudste Broeder. Ze worden Zijn beeld gelijkvormig. Het zijn koningskinderen in de volle zin van het Woord. De ernstige les is: wie zich vergrijpt aan deze koningszonen begaat een gevaarlijke zaak.

Vergeet het niet: 'Zie, des HEEREN oog is over degenen, die Hem vrezen, op degenen, die op Zijn goedertierenheid hopen; om hun ziel van de dood te redden en om hen bij het leven te houden in de honger' (Ps.33: 18-19).

Aan welke kant staat u? Bij wie hoor jij? Bij de vijanden of bij de vrienden? Het is nog de genadetijd! Door Goddelijke genade worden vijanden nog tot vrienden gemaakt. Zoek dan toch de HEERE terwijl Hij te vinden is. Roept Hem aan terwijl Hij nog nabij is. Ook deze geschiedenis uit het Richterenboek leert ons weer zo duidelijk: 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen; maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd met Zijn weldadigheên'.

Amen. Slotzang: Psalm 73: 10, 14

10. Tot een valstrik

Lezen: Richteren 8: 22-32

Zingen: Psalm 105: 3

Psalm 78: 21, 24 en 25

Psalm 81: 13 en 15

Psalm 79: 4

Geliefden, ik wil ik u het Woord bedienen uit Richteren 8, de verzen 22-32. Ik lees u alleen vers 27, waar Gods Woord aldus luidt:

'En Gideon maakte daarvan een Efod, en stelde die in zijn stad, te Ofra; en gans Israël hoereerde aldaar denzelven na; En het werd Gideon en zijn huis tot een valstrik.'

Tot zover het Woord van God.

We schrijven onder dit gedeelte: **tot een valstrik**. En we willen u onder biddend opzien, om de leiding van de Heilige Geest, wijzen op drie gedachten:

1. koninklijke waardigheid afgewezen (vers 22, 23)
2. priesterlijke eer aangenomen (vers 24-27)
3. richterlijk optreden afgesloten (vers 28-32)

1. Koninklijke waardigheid afgewezen

Gemeente, dit laatste gedeelte begint met het woordje 'toen'. 'Toen zeiden de mannen van Israël tot Gideon.' Toen, dat is toen de strijd tegen Midian gestreden was. Toen het volk van Midian verslagen was. Toen de koningen van de Midianieten Oreb en Zeëb op de rots en op de wijnpers gedood waren. Toen Zeba en Zalmuna door het zwaard van Gideon geveld waren. Toen de overwinning behaald was. Wat een verademing voor dat verdrukte volk. Wat een verlichting voor dat zuchtende Israël, dat zeven jaar lang de golven van zo'n roversvolk over zich heen had voelen gaan. In Jesaja negen vers drie wordt dit aangehaald door de profeet: 'Want het juk van hun last, en den stok van hun schouders en den staf deggenen, die hen dreef, hebt Gij verbroken, gelijk ten dage der Midianieten;' Daar gaat Jesaja erop wijzen hoe de Heere die stok en die last had verbroken.

Toen zeiden de mannen van Israël tot Gideon. Toen die zeldzame overwinning was behaald. Wie had dat ooit gedacht, met zo'n handje vol mensen tegen dat grote leger van Midianieten, Amelekieten en anderen uit het Oosten. Dat verarmde, verdrukte volk, dat keer op keer in de spelonken moest vluchten. Zonder oogst al zeven jaar. Dat volk komt naar Gideon. Daar staan de mannen van Israël. Maar u weet, dit voltrekt zich voornamelijk in die noordelijke stammen. De mannen van Israël zijn degenen die direct bij de oorlog betrokken zijn geweest. Dus dat was de stam van Naftali, Aser, van Manasse en van Zebulon. Die noordelijke stammen komen tot Gideon met een verzoek. Ze vragen aan Gideon: 'Heers over ons, zo gij, als uw zoon en uws zoons zoon, Dewijl gij ons van de Midianieten hand verlost hebt.' Ze komen met een verzoek bij die held, die hen heeft mogen verlossen. Ze komen met een verzoek tot die overwinnaar, die zich onderscheiden heeft door zijn moed, en door zijn heldhaftigheid. En ze doen hem een aanbod. Gideon, we willen een erfelijk koningschap aan jou en je geslacht geven. Jij moet over ons regeren. En je kinderen en je kleinkinderen ook. 'Heers over ons en gij en uw zoon.' Het woord koning dat

noemen ze niet, maar zoiets wordt wel bedoeld. Gideon moet koning over hen worden. Men wilde veiligheid. Men wilde bescherming. Men wilde zo'n verdrukking nooit meer meemaken. En dan zoeken ze het bij Gideon. Hebt u het gehoord wat ze zeiden? 'Dewijl gij ons van der Midianieten hand verlost hebt.' Men zocht het op de plaats waar het nooit te vinden was. Men kwam om het verzoek om bescherming bij een nietig mens, bij een bevend riet als Gideon. Men stelde een vleselijk vertrouwen op 'die zoon van joas uit Ofra'.

En wat hoor ik hierin? 'Heers over ons.' Daar hoor ik de verachting van de levende God. Daar horen we de verachting van de HEERE, Die zulke wonderen had verricht. Met dat verzoek aan Gideon: 'Heers over ons', hebben ze eigenlijk de HEERE verworpen. Hebben ze de daden des Heeren veracht. Gij hebt ons verlost, in plaats van Hij met een hoofdletter! Ze zijn dus aan het verkeerde adres. Waren ze maar gebleven bij de Heere en bij Zijn Woord. Hadden ze maar verstaan dat de Heere hun enige Koning was. Hij was hun Wetgever. Hij zou over hen heersen. Je hoort hier iets dat straks in de tijd van Samuël terug komt. Dan zegt het volk 'Wij willen ook een koning.' Wij willen ook een zichtbare koning in ons midden. Dan zegt de Heere tegen Samuël: 'Wees maar niet bedroefd, ze hebben jou niet verworpen, maar ze hebben Mij verworpen. Ze hebben Mij de enige Koning en Wetgever verworpen.' En dat heb je hier ook, de Heere wordt veracht in Zijn daden. Het is een gemis aan erkenning wat de Heere gedaan heeft. Het is een gemis van dankbaarheid aan Gods wonderlijke daden, aan Wie ze alles te danken hadden. Nu zeggen ze tegen Gideon: 'Gij hebt ons verlost, gij moet over ons heersen.' Zullen we, ziende op land, volk en ons eigen leven, ze niet te hard vallen. Want dat volk heeft in Richteren 6 vers 6 tot de Heere geroepen. Daar hebben we samen overdacht, 'alzo werd Israëel zeer verarmd vanwege de Midianieten, toen riepen de kinderen Israëls tot den Heere.' In de nood hadden ze de Heere nodig. In de nood en in de druk riepen ze naar de hemel. Nu zijn ze uitgeholpen en nu hebben ze de Heere niet meer nodig.

Biddag houden met je nood en de Heere helpt en dan de Heere niet meer nodig. O, wat ligt daar een les, gemeente. Ziende de grote daden Gods onder ons volksleven! De grote daden Gods in uw gezin, in uw familie, in uw persoonlijk leven. En dan de Heere afgewezen, ze begeren niet meer te wandelen in Zijn paden. Het is voor Gideon een verschrikkelijke verzoeking. Ik denk dat toen deze mannen kwamen, het gevaar groter was als toen die honderdvijfendertigduizend Midianieten kwamen. Het gevaar was veel groter. Kent u dat sluipende gevaar van de verzoeking? Gideon heers over ons! Zo'n gewone boerenjongen, daar uit Ofra. Nog maar enkele weken daarvoor was hij tarwe aan het dorsen bij de wijnpers. Bevend van vrees. En nu ligt heel Israëel aan zijn voeten. 'Heers over ons.' Ziet u het al in gedachten, Gideon op de troon, Gideon een kroon, Gideon in een paleis? Wie wil dat niet? Niet te snel nee zeggen. Wie wil dat niet? Brengt dat ons niet in Genesis 3? Ligt die begeerte niet in ons aller hart? Is dat niet ons hoogmoedige Adamsbestaan? Ik wilde als God zijn! Ik wilde heersen door de werken Zijner handen. Ik wilde Gode evengelijk zijn. Ik stond daar als het pronkstuk van Gods scheppende hand, ik stond daar onder de Heere. Maar ik wilde die ene stap nog maken. Ik nam geen genoegen met die plaats net onder God. En toen nam ik die ene stap, en toen ben ik gevallen van een top van eer in eeuwige verwoesting neer. O, dat hoogmoedige bestaan uit het paradijs, een natuur die altijd wil heersen en koning wil zijn. O, val hen maar niet te hard, want de satan probeert het iedere keer.

Jeugd, hij probeert het iedere keer, met eer en met macht en met geld. Die leugenaar uit de hel, die mensenmoorder, die kan zulke gouden bergen beloven. Misschien wel op deze dag. Gouden vooruitzichten, als je het maar niet te nauw neemt met de Heere

en Zijn dienst. Gouden vooruitzichten, heers over ons. Het ligt voor het grijpen, macht, eer en geld. Weet u wat de bede moet zijn? Op deze dag, ziende op alles wat ons verleidt en verlokt. 'Leid ons niet verzoeking, maar verlos ons van de boze.' Want niemand kan twee heren dienen, of hij zal de één aanhangen en de ander verachten. Gij kunt niet God dienen en de mammon.' Gideon mag staande blijven. Ik lees in het drieëntwintigste vers: 'Ik zal over u niet heersen, ook mijn zoon zal over u niet heersen, de HEERE zal over u heersen.' Dat is duidelijke taal. Dat is krachtig. Gideon mag het aanbod afwijzen. Onvoorwaardelijk. Hij zoekt zichzelf niet. Hij mag Gode de eer geven. Hij zegt: nee, ik niet en Jether mijn jongste zoon ook niet. Weet u nog, die jongen met dat zwaard. Die durfde de koningen Zeba en Zalmuna niet te onthoofden. Nee, de jongste zoon ook niet. Ik niet en mijn zoon niet, maar de Heere zal over u heersen. Wat is dat een gezegende plaats, gemeente. In welke verleiding we ook mogen staan:

*'Weerhoud o HEER' uw knecht,
Dat hij zijn hart niet hecht
Aan dwaze hovaardij;
Heerst die in mij niet meer,
'Dan leef ik tot Uw eer,
Van grote zonden vrij.'*

O, Gideon mag de verzoeking weerstaan. Koninklijke waardigheid wijst hij af. Wat is hij daarin een type van Christus. Dat hebben we in het leven van Gideon al meer gezien. Hij is een type van de Heere Jezus Christus. De meerdere Gideon stond in de woestijn van Judea en toen kwam diezelfde verleider. En de satan zei: ziet U deze koninkrijken? Ziet U de koninkrijken der aarde en hun heerlijkheid? Eén keertje buigen en 't is allemaal van U. Wat een verzoeking voor Christus. Want Hij zou die koninkrijken wel krijgen, maar Hij moest ze gaan verwerven in een weg van bloed en kruis. Van lijden en tranen. En nu laat de vorst der duisternis een veel kortere weg zien. En een veel gemakkelijker weg. U hoeft niet naar Gethsémané, Gabbatha en Golgotha. Eén keer voor mij buigen en al de koninkrijken der aarde zijn van U. Maar dan mag Christus staande blijven! In de kracht en de mogendheid van de tweede Adam, mogen al Gods kinderen staande blijven in hun verzoeking. Ook Gideon hier. In ons is geen kracht tegen zo'n grote menigte verleidingen. Maar nu zal het alleen kunnen in de geloofsverbinding met de meerdere Gideon. Hij is verzocht geweest in alle dingen, doch zonder zonde. Door Zijn bediening mag er een volk staande blijven. Gideon mag dit aanbod krachtig afwijzen. Deze verschrikkelijke verleiding.

Hij zegt: 'ik zal over u niet heersen'. Dat is alleen vrucht van de bediening uit Christus. Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude, ook in de verzoeking en de verleidingen van de satan. *Ik heb voor u gebeden*, zo mag de Kerk staande blijven. Dankzij die biddende Hogepriester. Gideon zegt: 'De HEERE zal over u heersen'. De Verbondsgod. Israël is het verbondsvolk. Die op het erf van het verbond mochten leven. En Gideon zegt: de Verbondsgod zal jullie regeren. Die zal over jullie heersen. Hem alleen zult gij dienen met alle krachten. Zijn wetten zult gij gehoorzamen. 'De HEERE zal over u heersen'.

Gemeente, dat is eigenlijk ook de boodschap, die Gideon laat horen voor uw persoonlijk leven, voor uw gezinsleven, maar ook voor ons volksleven. 'De HEERE zal over u heersen.' Wat is de praktijk ver weg in het leven van ons volk. Eertijds heeft God zulke wonderlijke daden verricht. Maar naar de stem van de Heere wordt nu niet meer geluisterd. Het gebod des Heeren wordt bruut overtreden. Die God, de Heere Die eertijds zulke wonderen heeft gedaan, wordt uit ons volksleven weggeredeneerd. De

autonome mens zit op de troon. De mens zal heersen. De media zullen over u heersen! Dat is een geweldige macht waardoor ons hele volksleven wordt geknecht en verleid. Duistere machten uit de hel, die de moderne media bespelen en over ons volk heersen. Gemeente, laten we maar niet te ver weggaan. De donkerheid en de noden van de tijd, hoe menigmaal zijn ze ons al voorgehouden. Maar hoe ligt het nu in uw en in jouw leven? Hoe ligt het in uw hart? Is het uw begeerte op deze dag dat Hij over u heerse, dat Hij heerschappij voert in uw hart? Is het jouw en uw begeerte om net als Gideon geregeerd en geleid te worden door Zijn Geest? Is het je bede: 'Heere wilt U Uw troon en Uw heerschappij in mijn verdorven hart innemen? Wilt U door Uw Woord en Geest mij regeren en leiden! Is het je begeerte dat Zijn heerschappij in je hart en leven openbaar mag komen. Zijn genadeheerschappij. Ik van de troon en de Heere de hoogste plaats. Die eeuwige Koning op de troon van je hart: die Koning, van wie de Kerk mag zeggen: dat Hij gezalfd is tot onze eeuwige Koning. Die met Zijn Woord en Zijn Geest ons regeert, ons leidt, ons bewaart en beschut bij de verworven verlossing. O, dat die Koning over mij mag heersen. Dat is de begeerte van de Kerk bij aanvang en voortgang. Die Koning, waarvan staat geschreven:

*'Geef HEER' de Koning Uwe rechten,
En Uw gerechtigheid
Aan 's Konings Zoon, om Uwe knechten
Te richten met beleid;
Dan zal Hij al Uw volk beheren,
Rechtvaardig, wijs en zacht;
En Uw ellendigen regeren;
Hun recht doen op hun klacht.'*

Koninklijke waardigheid afgewezen. Zien we in onze tweede gedachte:

2. Priesterlijke eer aangenomen

Ik dacht: eigenlijk had de Bijbel hier maar een hele dikke punt achter het leven van Gideon moeten zetten. Dat was toch eigenlijk best wel mooi, onze geloofsheld te zien gaan in de mogendheid des Heeren. 't Was toch wel wonderlijk om de geloofsdaden van de zoon van Joas samen te mogen overdenken. Maar nu had er hier achter dat drieëntwintigste vers maar een punt moeten staan. Dan hadden we met goede gedachten van Gideon uit elkaar gegaan. Dan hadden we met een goed getuigenis over deze zoon van Joas uit Ofra de Bijbel dicht gedaan.

Maar gemeente, nu is de Bijbel zo'n eerlijk boek. De Bijbel is een goddelijk boek. En nu gaat de Bijbel de gebreken, de afwijkingen en de zonden van Gods kinderen niet verbloemen. De Bijbel is o zo eerlijk. Hij is nog eerlijker dan sommige bekeeringsgeschiedenissen. Want in die boekjes ontbreekt misschien hier en daar wel eens een bladzijde. In die levensbeschrijvingen wordt wel eens een stukje overgeslagen. Een zwarte bladzijde. Maar Gods Woord tekent de geloofshelden in hun geloofsmoed, maar ook in hun zwakheid en in hun zonden.

'Voorts zeide Gideon tot hen; Een begeerte zal ik van u begeren: geeft mij maar een iegelijk een voorhoofdsiersel van zijn roof; want zij hadden gouden voorhoofdsierselen gehad, dewijl zij Ismaëlieten waren.' (vs. 24) Hij zegt: koning hoef ik niet te worden, o nee, de Heere de eer. Maar nu jullie het toch vragen, heb ik één begeerte: geef mij dan allemaal maar een klein stukje van de buit. Als iedereen mij nu eens zo'n voorhoofdsiersel geeft. Dit waren waarschijnlijk gouden ringen. De Ismaëlieten, dat woord betekent hier: van die Bedoeïenenstammen. Herdersvolken. Nomaden. Die droegen altijd verschrikkelijk veel gouden sieraden. Aan de oren en

aan het hoofd hadden ze voorhoofdsierselen. Ze waren zeer pronkziek. Ook de soldaten in hun legers. Zij hadden al die voorhoofdsierselen tot buit genomen. Gouden ringen. En nu zegt Gideon: geef mij maar iets van de buit! Die sieraden trekken Gideon wel. Dan mag hij het éne afwijzen en daar valt hij in een andere strik. Daar wordt het goud begeerlijk voor hem. Goud. Als je daar de letter u uit haalt, wat is het dan? Voor veel mensen is goud zonder u. Dan is het hun god, hun mammon geworden. Goud is een begeerlijk iets op deze aarde. En nu zien we hier bij Gideon één begeerte: goud! Daar klinkt voor ons een boodschap uit. 'Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft en waar de dieven doorgraven en stelen. Maar vergadert u schatten in de hemel waar noch roest noch mot ze verderft.' Gideon had één begeerte en dan moet u straks eens kijken waar dat op uitloopt. Dan loop ik wat vooruit. Eén begeerte. Toe, geef me allemaal maar één zo'n voorhoofdsiersel. Straks wordt heel zijn geslacht uitgeroeid en gaat heel Israël de Baäls dienen. Eén zondige begeerte in uw leven en uw hele nageslacht gaat van de Heere af. Eén afwijking van het pad van Gods geboden en dan moet u straks de ontzettende gevolgen zien. Een kind van God, die één begeerte begeert.

Daar komt het volk. En ze zijn o zo bereidwillig, ze leggen een kleed neer op de grond en ze lopen er allemaal langs. En ze gooien er allemaal een gouden ring en een sieraad op. En dan zie je in het zesentwintigste vers dat het een geweldige schat is geworden. Zeventienhonderd sikkelen goud! De verklaarders verschillen van mening over de hoeveelheid. Een sikkkel, dat kan variëren van zes tot zestien gram. Dus laten we maar zeggen dat het tien gram is. Wat is het dan een grote hoeveelheid goud! Zeventienhonderd sikkelen goud. Daar kwam nog wat bij. Daar komen nog bij de maantjes en de kettingen en de purperen klederen.

'En Gideon maakte daarvan een Efod en stelde dien in zijn stad, te Ofra; en gans Israël hoereerde aldaar denzelve na; en het werd Gideon en zijn huis tot een valstrik' (vs. 27) Wat is een Efod? De schrijver van het Richterenboek noemt dit woord zonder enige verklaring. De mensen in zijn tijd wisten dus wat het was. Een Efod is geen beeld. Geen afgodsbeeld. Het is een kostbaar kledingstuk van de hogepriester in Israël. De hogepriesterlijke Efod wordt genoemd in Ex. 28 en 29. Aan deze Efod vast zat de borstlap met edelstenen. In die borstlap bevonden zich de Urim de Thummim. Dit waren voorwerpen door welke God antwoord gaf, leiding gaf en Zijn recht bekendmaakte. Hierdoor openbaarde de HEERE aan Zijn Israël de rechte weg om te gaan. Deze Efod van de hogepriester was een strak sluitend gewaad van linnen, gestikt met goud. Dit pantserachtig kleed was zó stijf dat het vanzelf overeind bleef staan. Zoals een harnas. Zó kreeg het de indruk van een beeld!

Gideon maakte een Efod en stelde die in zijn stad, te Ofra. Deze Efod krijgt een plaats in het dorp Ofra. Had Gideon dan een aanstelling tot hogepriester? Was Ofra dan een plaats voor een heiligdom? Met deze Efod en het altaar dat voor de HEERE was opgericht in Ofra wordt het een heiligdom. Gideon met zijn priesterlijk gewaad, gaat offers brengen op het altaar van de HEERE! Zo wordt Ofra een plaats om de HEERE te vragen, in tegenstelling met de heiligdommen te Bethel en Silo op het grondgebied van Efraïm. Zo valt Gideon in de verleiding en in eigenwillige godsdienst. Hij had koninklijke waardigheid afgewezen en nu zoekt hij priesterlijke eer! In deze verzen zien we het grote gevaar van eigenwillige godsdienst. Dat is er ook vandaag! Ziet u dat niet rondom? Veruitwendiging van de dienst des Heeren. God dienen naar mijn eigen wil. Op mijn eigen manier. Geslachten die vervreemd raken van het heiligdom en van het huis des Heeren. Grote afval van de dienst des Heeren. Ongeloof en bijgeloof. O, Gideon maakte een Efod. Hij heeft priesterlijke eer aangenomen. Maar het werd hem en zijn geslacht tot een valstrik. Onderzoek nu eens in uw leven. De

Heere wil gediend worden naar Zijn Woord en naar Zijn Wet. Hij wil gediend worden in Zijn heilige instellingen. Eigenwillige godsdienst is zonde tegen het tweede gebod. Het is heel opmerkelijk, dat van de tien geboden het tweede gebod alleen zo'n duidelijke vloek en zegen heeft. Aan het slot van dat tweede gebod waar eigenwillige godsdienst wordt veroordeeld, daar wordt duidelijk gesproken over een zegen en een vloek. Dan is het zo wonderlijk, bij die vloek telt de Heere maar tot vier. Tot in het vierde geslacht zal de vloek van eigenwillige godsdienst doorgaan. Maar wat die zegen betreft telt de Heere tot duizend. '... doe barmhartigheid aan duizenden dergenen die Mij liefhebben.' Hoor je het? Bij de vloek telt de Heere maar tot vier. En Zijn barmhartigheid, Zijn grondeloze barmhartigheid telt Hij tot in het duizendste geslacht. De Heere wil gediend worden, niet zoals ik wil, ik denk, ik voel, ik geloof. Maar de Heere wil gediend worden volgens Zijn Woord. 'Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast.'

Eigenwillige godsdienst brengt de oordelen en de vloek over het geslacht van Gideon. 'Gans Israël hoereerde aldaar denzelve na.' Bij die Efod in Ofra. Daar ging gans Israël hoereren. Hoereren, dat is bij de profeten en in de Richterentijd geestelijk overspel. Hoereren, dat is afgoden dienen. De Heere had namelijk een verbond met de Israëlieten. Een verbond van trouw. En nu is alle afgodendienst overspel. Geestelijke hoererijs. De Heere had Zijn Naam aan dat volk verbonden, en nu houden ze er een ander op na. Maak jij zelf de toepassing, met je gedoopte voorhoofd? De Heere heeft Zijn Naam aan jouw naam verbonden. Je bent apart gezet, op het erf van het verbond. En dan de afgoden dienen, andere goden najagen. "t Heeft zich andere goôn naar zijn lust verkoren.' Geestelijke hoererijs.

De kanttekenaren zeggen: bedrijvende met die Efod, geestelijke hoererijs, dat is afgoderijs, bijgeloof, geestelijk overspel, hoererijs. Het met een ander houden, terwijl je naar de Naam van de Heere genoemd bent. En nu weet ik, er zijn tweeërlei kinderen des verbonds. Het was niet al Israël wat Israël heette. In het merendeel had God geen welgevallen. 'En deze dingen alle zijn huislieden overkomen tot voorbeelden en zijn beschreven tot waarschuwing van ons, op dewelke de einden der eeuwen gekomen zijn. Zo dan, die meent te staan, zie toe dat hij niet valle.' Als je nu naar de Naam des Heeren genoemd bent. Als Hij nu beslag heeft gelegd op je voorhoofd en daarmee op je leven. Onderzoek dan eens, leef je nog in geestelijke hoererijs? Wat zijn onze afgoden? Mag ik het nog één keer zó zeggen: waar je het laatste aan denkt als je 's avonds gaat slapen en waar je het eerste aan denkt als je 's morgens wakker wordt. Dat zijn je afgoden. De dingen, die je gedachten en je leven beheersen en bezetten, dat zijn je afgoden. O, hier wordt ons getoond de geestelijke hoererijs van Israël. 'Gans Israël hoereerde aldaar.' Wat is afgoderijs? Afgoderijs is in plaats van de enige ware God, Die Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard of benevens Hem, iets anders verzinnen of hebben, waarop ik mijn vertrouwen stel.

O, gemeente, maakt u zelf de toepassing. Afgoderijs. Naast of in plaats van de Heere vertrouwen op mijn kennen en mijn kunnen. Betrouwen op m'n machines, vertrouwen op m'n berekeningen, vertrouwen op zoveel dingen naast de Heere. Er is nodig: ware bekering! Door de Heilige Geest gewerkt in ons hart een afkeer van de afgoden en een wederkeer tot de ware, levende God, Die Zich in Zijn Woord openbaart. Het is nodig om door Gods genade te mogen beoefenen wat de dichter zegt:

*'Stel op de HEER' in alles uw betrouwen;
Betracht uw plicht; bewoon het aardrijk; leer
Uw welvaart op Gods trouw volstandig bouwen;
Verlustig u met blijdschap in den HEER';*

*Dan zal Hij u in liefde' en gunst aanschouwen,
U schenken, wat uw hart van Hem begeert.'*

'En het werd Gideon en zijn huis tot een valstrik.' (vs. 27b) Een valstrik! Er staat in de kanttekeningen: in de zin van dat Gideon dit volk gelegenheid gevende, dit tot zonde is gerekend en dat het zijn huis ten verdere gestrekt heeft. Het werd hem tot een valstrik. Wat is een valstrik? Dat is een strik die door een ander wordt neergezet op je weg, en waar je zo invalt. Voor Gideon was die éne begeerte een valstrik. Die ene begeerte werd heel zijn geslacht tot een valstrik. Want de Heere is een jaloers God op Zijn eer. Gideon is zalig geworden. Gideon gaat straks in de eeuwige heerlijkheid. Maar de vloek werkt door in zijn nageslacht. Gideon is zalig geworden, maar die eigenwillige godsdienst is de aanleiding geweest, dat zijn geslacht onderging.

Wat een verantwoordelijkheid heb je als ouders, heb je als leerkracht, heb je als ambtsdrager, heb je als overheid. Wat een geweldige verantwoordelijkheid. Eén begeerte en het werd tot een valstrik. Ouders, ik hoef het toch allemaal niet in te vullen. Die ene begeerte, wij ook zo'n televisie in huis en de kinderen er voor zitten. Eén begeerte, je kunt toch niet wereldvreemd zijn. De wereld in huis gehaald! Open internet aangesloten. Het werd tot een valstrik. O, ik hoef alles toch niet te noemen. Waakt, waakt over uw gezin. Neemt alles toch niet wat aangeboden wordt. Maar vraag u maar af, hebt u het werkelijk nodig? Ga toch zeer voorzichtig om, met een medium als internet en zoveel andere zaken. Het werd tot een valstrik. Vraag maar dagelijks: 'Heere, leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze'. De ernstige oproep komt tot ons en onze kinderen: 'En wordt dezer wereld niet gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven welke de goede en welbehagende en volmaakte wil van God is'. Voor uw nageslacht, voor uw kinderen en kleinkinderen. Wat een verantwoordelijkheid, als we net als Gideon leiding moeten geven. O, dat de Heere gaf, staande te mogen blijven in de golven van de geest van de tijd. In de golven van verwereldlijking, die ons bedreigen, die ons overspoelen. Tot een valstrik. Er liggen zoveel valstrikken. Vraag maar veel om licht. Het werd tot een valstrik. Nog één keer. Jeugd, vraag of de Heere je bewaart. O, zoveel verleidingen en strikken. Vroeger zeiden ze, maar het is ook nu nog waar: één ogenblik van onbedachtzaamheid, maakt dat men jaren schreit! Het hele geslacht van Gideon van God vervreemd, door één begeerte die hij begeerde. Zie je de valstrikken liggen? Vraag maar om de genade van Jozef. Vraag maar om de vreze des Heeren in je hart. 'Hoe zou ik dan dit een zo groot kwaad doen en zondigen tegen God?' Alleen de beoefening van de vreze des Heeren bewaart voor de zonde. We gaan nog iets zeggen van onze laatste gedachte: richterlijk optreden afgesloten. Dan zingen we eerst uit Psalm 81:13, 15:

*'Maar Mijn volk wou niet
Naar Mijn stemme horen; Israël verliet
Mij en Mijn geboôn;
't Heeft zich and're goôn,
Naar zijn lust verkoren.'*

*'Och, had naar Mijn raad
Zich Mijn volk gedragen!
Och, had Israels zaad
Op Mijn effen paan
IJv'rig willen gaan,
Naar Mijn welbehagen!'*

3. Richterlijk optreden afgesloten

De verzen 28-32. Daar lezen we drie belangrijke dingen over de geloofsheld Gideon. We lezen in het achtentwintigste vers: 'Alzo werden de Midianieten ten onder gebracht voor het aangezicht van de kinderen Israëls en hieven hun hoofd niet meer op.' De slag die Gideon had mogen toebrengen, dat was een goede slag. Ze zijn nooit meer overeind gekomen! In de tijd van Gideon is er van deze vijanden niet meer gehoord. 'Ze hieven hun hoofd niet meer op. En het land was stil veertig jaren in de dagen van Gideon.' Veertig jaar rust. Veertig jaar was het land stil. Veertig jaar bleven ze weg, die nomadenrovers die elk jaar kwamen. Het land was stil. Het land had rust. Veertig jaar. Rust en welvaart. Dat is een voorrecht, als een volk rust en welvaart heeft. Dat is toch een goede tijd om de Heere te zoeken. Dat is een goede tijd om je te bekeren. Als een volk rust en welvaart mag hebben, dat moet toch een tijd zijn waarin ze de Heere kunnen zoeken. Waarin ze de Heere nawandelen. Een kostbare tijd. Ze krijgen rust, het is stil in het land. O, wat een gezegende tijd om de Heere te zoeken. Rust. Je begrijpt het al denk ik, ons volksleven en ons land is stil. Al meer dan veertig jaar rust. Het rode paard van de oorlog gaat wel over de wereld, maar het gaat ons voorbij. Het paard van de honger gaat uit en wij hebben welvaart. Welvaart in onze gezinnen. Het land heeft rust en welvaart. En daar tegenover het diepe geestelijke verval. Het verschrikkelijke afhoereren van de Heere. De gruwelijke afval in ons volksleven. Maar als Jeschurun vet werd, sloeg hij achteruit. Rust en welvaart, maar het brengt al verder van de Heere, al verder van God af. De oordelen zullen komen. De Heere is geen ledig aanschouwer. 'En gij zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen; ziet toe, wordt niet verschrikt; want al die dingen moeten geschieden, maar nog is het einde niet. Want het ene volk zal tegen het andere volk opstaan, en het ene koninkrijk tegen het andere koninkrijk; en er zullen zijn hongersnoden, en pestilentiën, en aardbevingen in verscheidene plaatsen.' Pestilentiën. Ik dacht vroeger als jongen, dat is zo'n ouderwets woord, dat komt nooit meer uit. Dat is een woord van vroeger. Maar zie, hele delen van de wereld worden geteisterd door AIDS. Denk aan de angst voor SARS, die dodelijke longziekte. Denk ook aan BSE, MKZ en vogelpest onder de dieren. Er zullen zijn hongersnoden en pestilentiën en aardbevingen. O, gemeente, de Heere geve ons te verstaan de sprake die in de tekenen van de tijd wordt gehoord. Dat we ons leren verootmoedigen, dat we leren buigen voor de hoge God. Onze tijd van rust, stilte en welvaart, maar ook van diep geestelijk verval. Het mocht ons uitdrijven tot de God van Gideon!

En dan worden er nog een paar zaken uit het persoonlijk leven genoemd. Er wordt nog gesproken over het eind van het leven van Gideon. 'Jerubbaäl de zoon van Joas, ging heen en woonde in zijn huis.' Het is heel opmerkelijk dat de Bijbelschrijver hem hier noemt bij die erenaam. Niet Gideon, maar hij noemt hem hier Jerubbaäl. Weet u nog wat dat betekende? Strijder tegen Baäl. Twister met Baäl. Waarom noemt de Bijbelschrijver hem hier zo? Omdat het zo verschrikkelijk afsteekt bij het drieëndertigste vers. 'En het geschiedde... dat de kinderen Israëls zich omkeerden en de Baäls nahoereerden.' Drie verzen verder dient heel Israël Baäl-Berith. Dient heel Israël de Baäls. De strijder tegen Baäl, die schone erenaam, staat in scherp contrast met dit vers. Er staat: hij woonde in zijn huis. Hij is altijd nederig gebleven. Hij woonde in zijn huis. Met alles wat hij ontvangen had, woonde hij daar in Ofra nederig en in ootmoed. Hij had wel een aanzienlijk harem. Hij had vele vrouwen. Dat was een zonde, ook in het leven van Gideon. Een zonde, zoals we in de dagen van het Oude Testamant zoveel tegen komen. 'Zeventig zonen, die uit zijn heup waren voortgekomen, want hij had vele vrouwen.' O, de Heere heeft het toegelaten. Maar de

ongunst des Heeren erover bleef, ook in het leven van de aartsvaders. De verschrikkelijke gevolgen in de geslachten komen openbaar. Gideon had ook nog een zoon bij een bijvrouw daar in Sichem. Zijn naam is Abimélech. U moet thuis het negende hoofdstuk maar een keer nalezen. Daar ziet u de vreselijke gevolgen van die zoon Abimélech. Hij doodt straks al de zonen. Hij roeit straks zeventig zonen uit op die kleine Jotham na.

O, wat zien we hier een duisternis in het einde van Gideon's leven. Een afwijking van de Goddelijke geboden. Een overtreden. Een veraf leven van de Heere. En toch staat er: 'Gideon, de zoon van Joas stierf in goede ouderdom; en hij werd begraven in het graf van zijn vader Joas te Ofra, den Abiëzriet'. Gideon is gestorven. De doodsklokken hebben geluid over zijn leven. Er staat: in goede ouderdom. Hij heeft waarschijnlijk een hoge leeftijd mogen bereiken. Maar er is een einde aan zijn aardse leven gekomen. De doodsklokken in Ofra hebben geluid. En Gideon is begraven. Ze hebben hem bijgezet in het familiegraf van z'n geslacht in Ofra. In het Hebreeuws staat eigenlijk iets meer, daar staat: in gezegende ouderdom. Gezegende ouderdom ziet erop dat hij een goede hoop in zijn leven had op de toekomst. Dat er een gegronde verwachting was. In dat woord gezegende ouderdom ligt iets van de hoop en de verwachting die er bij Gideon mocht zijn. Gideon is heengegaan.

Voor Gideon was sterven erven. Zijn dood is geen betaling voor de zonden, maar een doorgang naar het eeuwige leven. Al was er duisternis over zijn leven gekomen vanwege zijn afwijking, maar dat eenzijdige Goddelijke genadewerk lag in zijn hart. Het zaligmakend geloof was door de Heilige Geest geplant en geoefend. Hij had de vrede met God door Christus Jezus mogen smaken bij dat altaar in Ofra. Gideon mocht ingaan! Hij mocht hopen op de God, Die hem verlost had. Die hem ook verlossen zal. De God, Die hij mocht dienen als richter veertig jaar lang. De God door Wiens Goddelijke genade hij was opgezocht bij de wijnpers. Die God Die hij mocht volgen, Die mocht hij nu eeuwig gaan groot maken. Gideon is zalig geworden, want de genadegiften Gods en de roeping Gods zijn onberouwelijk. Het Doopsformulier zegt over Gods kinderen: 'en als wij somtijds uit zwakheid in zonden vallen, zo moeten wij aan Gods genade niet vertwijfelen, noch in de zonde blijven liggen, overmits wij een eeuwig verbond met God hebben.' Met de Goddelijke genade die Gideon mocht kennen, kon hij wel vallen, maar nooit meer afvallen. Dat zien we in het leven van David. Dat zien we in het leven van Simon Petrus. Dat zien we in het leven van zo velen van Gods kinderen. Want God houdt ze vast! Ze liggen aan eeuwigheidskoorden. Touwen van eeuwige liefde. Er zijn wel eens mensen die zeggen: je moet vasthouden aan God! Dat loopt eeuwig verkeerd af. Maar nu zijn er ook mensen die mogen weten: God heeft mij gegrepen. Hij was de Eerste in mijn leven. Hij greep mij en Hij houdt mij vast. Gij hebt mijn rechterhand gevat. Gij zult mij leiden naar Uw raad en daarna zult U mij in heerlijkheid opnemen.

Gideon heeft het niet meer meegemaakt, dat de kinderen Israëls de Baäls nahoereerden. De rechtvaardige Gideon is weggeraapt voor de dag des kwaads. Want dan moet u de verzen daarna maar eens lezen. Hij heeft niet meer meegemaakt dat het volk de Baäls ging dienen. Hij hoefde het niet mee te maken, dat al zijn kinderen werden vermoord. De Heere heeft hem thuisgehaald voordat de oordelen in Israël kwamen. De Heere haalt Zijn huisraad thuis. Ook in deze tijd horen we steeds dat er kinderen Gods worden ingezameld. Heeft het ons nog iets te zeggen? Als de oordelen over de kinderen Israëls gaan, dan is hij nog maar net begraven.

'En het geschiedde als Gideon gestorven was, dat de kinderen Israëls zich omkeerden en de Baäls nahoereerden; en zij stelden Baäl-Berith tot een god. En de kinderen Israëls dachten niet meer aan den HEERE hun God, Die hen gered had van de hand

van al hun vijanden van rondom. En zij deden geen weldadigheid bij het huis van Jerubbaäl, dat is Gideon, naar al het goede dat hij bij Israël gedaan had.' (Richt. 8:33-35) Als Gideon sterft, breekt de dijk door. Er zat al zo'n klein gaatje in door die Efod. Er zat al zo'n gat in door die eigenwillige godsdienst. Als Gideon sterft dan breekt de dijk door. Dan gaat heel Israël onder in de Baäldienst. En het gevolg is, dan vergeet je Gods daden! Er is geen tijd meer om dat uit te breiden. Dat moet u zelf maar eens rustig doen. Als je afrekenet met God, dan ga je ook Gods daden vergeten.

Wie weet er nog in Nederland wat de Heere heeft gedaan? Jeugd, verdiep je maar in de vaderlandse geschiedenis. Gods vinger schrijft de geschiedenis. De grote daden van de Heere gedenken in het volksleven en in het familieleven. Een volk dat breekt met God, merkt ook Zijn daden niet meer op. Dat staat hier. Ze keerden zich om naar de Baäldienst. Ze keerden God de rug toe. Ze keerden het Woord de rug toe. Ze keerden Gods gebod de rug toe. We zien het ook in onze dagen. Een breken met Gods Woord en een verlaten van de kerk. Een dienen van God en de afgoden. Hoevelen van ons hinken op twee gedachten? Het volk, waar God zoveel wonderen had gedaan. Ze keerden zich om naar de Baäldienst.

*'Maar Mijn volk wou niet
Naar Mijn stemme horen;
Israël verliet
Mij en Mijn geboén;
't Heeft zich and're goôn,
Naar zijn lust, verkoren'*

En het gevolg is ze vergeten Gods daden. Ze vergeten de verlossende daden. De wonderlijke uitredingen. Ze zien niet meer op Zijn hulp. En op Zijn goede hand. En ze vergeten Gideon. Ze vergeten Gods kinderen. Ze vergeten de lichten, die aan de kerkhemel stonden. Ze vergeten de namen van hen, die in de tere vreze Gods mochten wandelen. Ze vergeten de daden van al degenen die mochten dienen in de kerk. Hier ziet u de gevolgen. Van het één komt het ander. Breken met God en de Baiils dienen, Gods daden vergeten, Gods hulp niet meer nodig hebben. De Heere, Die land en volk zulke weldaden schonk, voorbijgaan. Het slot van deze geschiedenis leert ons: 'En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?' (1Petr. 4:18). Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt. O, de rechtvaardige wordt zalig, dat is geen misschien! Allen die door de Heere zijn opgeraapt, ze worden zalig. Hun zaligheid ligt vast in het eeuwig verkiezend welbehagen van de Vader, in het verse borgbloed van de Zoon, in het toepassende liefdewerk van de Heilige Geest. Om Christus wil zullen ze zeker zalig worden! Maar ze zullen nauwelijks zalig worden aan hun zijde. Zie op Gideon. Maar dan zegt Petrus ook in zijn brief: waar zal dan, als de weg zo nauw is, waar zal dan de goddeloze en de zondaar zijn? En dat antwoord is zo verschrikkelijk, dat Petrus het niet durft te zeggen! Jeugd, waar zal dan... de zondaar en de goddeloze zijn? Wist Petrus dat dan niet? Ja dat wist Petrus. Maar daar laat Petrus een vraagteken staan. Het lijkt wel alsof hij dat vreselijke woord niet wil uitspreken.

Toe, al vergeet je nu deze preek, ga daar eens mee naar huis. Indien Gods volk, indien Gideon, zeker zalig zal worden, waar zal ik dan verschijnen? En dat deze eenvoudige geschiedenis ons deed waken voor eigenwillige godsdienst. Vraag naar de Heere en Zijn geboden. Zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan terwijl Hij nabij is. De goddeloze verlate zijn weg en hij bekere zich tot de HEERE. De Heilige Geest doe u breken met de afgodendienst, zodat we mochten wandelen dicht bij de Heere. Dicht bij Zijn Woord. In het pad van Zijn geboden. Deze geschiedenis van Gideon

heeft ons veel te leren in een tijd van verschrikkelijk verval. Verval op alle terreinen van het leven.

Maar in zo'n tijd wilde de Heere nog een Gideon stellen! Dat Hij dan onder ons zo'n Gideon wilde verwekken. Zulke Gideons mocht Hij schenken. Dat u en ik de valstrikken zouden mogen zien en opmerken. Ons volk holt naar de ondergang. Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen. De Heere laat niet met Zich spotten. Hij verwekke nog zulke Gideons, die de fakkel ter hand mogen nemen. Die de bazuinen mogen blazen. Die met de kruiken mogen slaan. Hij geve ons allen, jou, u en mij persoonlijk, dat éne geneesmiddel te verstaan. Dat is wederkeren tot de HEERE, Die zoveel wonderen heeft gedaan. Dat is breken met de zonden. Dat is de afgoden neerwerpen. Dat is de Baäl-altaren verbreken. En dat is wederkeren tot de levende God. Met smeking en met geweën. 'Nu dan ook, spreekt de HEERE, bekeert u tot Mij met uw ganse hart, en dat met vasten en met geweën, en met rouwklage. En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE uw God; want Hij is genadig en barmhartig, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwade. Wie weet Hij mocht Zich wenden en berouw hebben; en Hij mocht een zegen achter Zich overlaten tot spijsoffer en drankoffer voor den HEERE uw God.' (Joël 2:12-14)

Wederkeren tot de Heere. Ga dan in de binnenkamer en in het verborgene. Valt de Heere te voet. Ik zal mijn Rechter om genade bidden. Ik denk aan het prachtige boekje van Ds. F. Bakker 'Gebedsgestalten'. Lees het nog maar eens. Dat is kostelijk onderwijs over het bidden. Daar is ook één hoofdstuk in, dat heet: 'te laat bidden!' Te laat bidden als de oordelen komen. Dan zijn er veel mensen op de aarde, die gaan roepen tot de bergen en tot de steenrotsen. 'En zeiden tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den troon zit, en van den toorn des Lams; Want de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan?' (Openb. 6:16-17) Te laat bidden. Zo'n bede wordt nooit meer verhoord. Maar nu is het nog genadetijd. O, verlaat dan de slechtigheid en leeft.

Zwakke en bevende Gideons onder ons. De Heere regeert! Uw God is Koning. En straks zal Hij komen op de wolken des hemels. Uw Koning, Christus regeert en Zijn doorboorde handen zullen u leiden. Ondanks het verval en de ondergang. Zijn doorboorde handen zullen de Kerk vergaderen. Hij zegt ook in de donkerheid van de tijden: 'En zie Ik ben met ulieden, al de dagen tot aan de voleinding der wereld'. Want het ganse schepsel zucht, als in barensnood. Op hope dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis. Wij verwachten naar Zijn belofte nieuwe hemelen en, een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont. En daarom moet Gods Kerk blij zijn, als ze de oordelen horen en zien. Dat het geloof in beoefening mag komen. 'Als nu deze dingen beginnen te geschieden, zo ziet omhoog en heft uw hoofden opwaarts, omdat uw verlossing nabij is.' (Luk. 21:28).

Amen.

Slotzang: Psalm 79:4